

Eiropas Komisijas īstenojamā Eiropas Komisijas pētījuma Nr. 540

Eiropieši un viņu valodas

Ziņot Lauka darbs: 2024. gada septembris-oktobris

Eiropbarometra speciālaptauja 540 Eiropas iedzīvotāji un viņu valodas no 2023. gada septembra līdz oktobrim

Verian Beļģijas vārdā veiktais apsekojums

pēc Eiropas Komisijas Izglītības, jaunatnes, sporta un kultūras ģenerāldirektorāta (DG EAC) pieprasījuma

Eiropas Komisijas Komunikācijas ģenerāldirektorāta koordinēta aptauja

(COMM ĢD Plašsaziņas līdzekļu uzraudzības un Eiropbarometra nodaļa)

Projekta nosaukums	Eiropbarometra speciālaptauja "Eiropieši un viņu valodas"
Valodas versija	EN
Kataloga numurs	NC-02-24-122-EN-N
ISBN	978-92-68-12045-3
DOI	10.2766/28257

© Union européenne, 2024. gads

<https://www.europa.eu/eurobarometer>

Crédit foto: Getty Images

Dokuments, ko sagatavojis Pierre Dieumegard for [Europe-Democracy-Esperanto](#)

Šā "pagaidu" dokumentamērķis ir dot iespēju lielākam skaitam Eiropas Savienības iedzīvotāju uzzināt par Eiropas Savienības sagatavotajiem dokumentiem (ko finansē no viņu nodokļiem).

Ja tulkojumu nav, iedzīvotāji tiek izslēgti no debatēm.

Šis dokuments "Eurobarometer" [pastāvēja tikai anġļu valodā](#) pdf failā. No pirmā faila mēs izveidojām odt-failu, ko sagatavoja Libre Office programmatūra, mašīntulkošanai uz citām valodām. Rezultātā tagad ir [pieejami visās oficiālajās valodās](#).

Ir vēlams, lai ES administrācija pārņemtu svarīgu dokumentu tulkošanu. "Svarīgi dokumenti" ir ne tikai normatīvie akti, bet arī svarīga informācija, kas nepieciešama, lai kopīgi pieņemtu apzinātus lēmumus.

Lai kopīgi apspriestu mūsu kopīgo nākotni un nodrošinātu uzticamus tulkojumus, starptautiskā valoda Esperanto būtu ļoti noderīga tās vienkāršības, regularitātes un precizitātes dēļ.

Sazinieties ar mums:

[Kontakto \(europokune.eu\)](mailto:europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Saturs

IEVEŠANA.....	4
KOPSAVILKUMS.....	6
I. DAUDZVALODĪBA ES.....	9
1. Eiropas pilsoņu dzimtā valoda.....	10
2. Citas valodas, kurās runā.....	15
3. Valodu, kas nav dzimtā valoda, prasme.....	25
II. VALODU IZMANTOŠANA DAŽĀDOS KONTEKSTOS.....	36
1. Valodu, kas nav dzimtā valoda, lietošanas biežums.....	37
2. Situācijas, kurās regulāri lieto valodas.....	48
3. Plašsaziņas līdzekļu vēlmes.....	57
III. VALODU APGUVES METODEDES.....	60
1. Svarīgākās valodas personības attīstībai.....	61
2. Svarīgākās valodas bērnu attīstībai.....	64
3. Jaunas valodas apguves priekšrocības.....	67
4. Stimuli jaunas valodas apguvei.....	74
5. Šķēršļi jaunu valodu apguvei.....	79
6. Kā eiropieši apgūst jaunas valodu prasmes.....	84
7. Mācību metožu efektivitāte.....	89
8. Mašintulkpojumu izmantošana tiešsaistē.....	93
IV. CITIZENS ATTIEKSME PRET DAUDZVALODĪBU.....	95
1. Runāšana vienā vai vairākās valodās papildus dzimtajai valodai.....	96
2. Minoritāšu valodu aizsardzība.....	101
3. Valodu prasmju uzlabošana kā politikas prioritāte.....	104
SECINĀJUMI.....	107
1. Daudzvalodība ES.....	108
2. Valodu izmantošana dažādos kontekstos.....	108
3. Valodu apguve: motīvi un metodes.....	108
4. Pilsoņu attieksme pret daudzvalodību.....	109
TEHNISKĀS SPECIFIKĀCIJAS.....	111
(Anketa šeit nav pieejama).....	116
(Datu PIELIKUMI šeit nav pieejami).....	117
KOMENTĀRI.....	118
Kā parasti, paziņojums preseī ir ļoti pozitīvs un glaimojošs attiecībā uz Eiropas Savienības politiku.....	118
Teksta, grafikas un tabulu izšķirtspēja bieži ir pārāk zema, lai to varētu izmantot.....	118
Kļūdas mazina dokumenta uzticamību.....	119
Sensitīvi jautājumi no iepriekšējā ziņojuma ir svītroti.....	119
Atgādinājums par 2012. gada ziņojumu.....	119
Kas jauns 2024. gada ziņojumā.....	119

IEVEŠANA

Eiropas Savienībā ir daudz valodu, kas ietver 24 oficiālās valodas, vairāk nekā 60 reģionālās un mazākumtautību valodas, kas ir dzimtā reģiona valsts, un dažādas valodas, kurās runā imigrantu iedzīvotāji. Lai gan izglītība un valodu politika ir katras dalībvalsts jurisdikcijā, ierobežojot ES tiešo lomu, Savienība joprojām ir apņēmības pilna saglabāt un veicināt savu bagāto valodu daudzveidību. Šīs saistības pamatā ir pārliecība, ka kultūras identitāte, sociālā integrācija un kohēzija tiek stiprināta ar valodas palīdzību un ka daudzvalodība var uzlabot iedzīvotāju piekļuvi sociālekonomiskajiem ieguvumiem, ko sniedz vienota Eiropa. Valodu prasmes ir neaizstājamas mobilitātei, sadarbībai un savstarpējai sapratnei pāri robežām.

Padomes 2019. gada ieteikums par visaptverošu pieeju valodu mācīšanai un apguvei¹ ir galvenais politikas dokuments valodu apguves jomā. Tajā teikts, ka katram Eiropas studentam papildus skolas valodai vajadzētu būt iespējai apgūt divas valodas.

Ieteikumā uzsvērts, cik svarīgi ir pilnībā apgūt mācību valodu kā pamatu mācībām un izglītības sasniegumiem, vienlaikus novērtējot valodu daudzveidību un atbalstot lingvistiski jutīgu mācīšanu. Dalībvalstīm tiek ieteikts veicināt inovatīvu, iekļaujošu un daudzvalodu pedagoģiju, izmantojot Eiropas rīkus un platformas, piemēram, Eiropas skolu izglītības platformu (ESEP).

Svarīgs Eiropas instruments valodu apguves veicināšanai ir programma "Erasmus+". Programma nodrošina apmācības un jauniešu mobilitātes iespējas programmas valstīs un partnervalstīs. Tā finansē arī sadarbības projektus starp skolām, tostarp valodu apguvi un valodu apzināšanos.

Šī aptauja ir veids, kā novērtēt, vai pilsoņi piekrīt Eiropas mērķiem attiecībā uz daudzvalodību un vai viņi virzās uz priekšu šajā virzienā. Aptauja pievēršas eiropiešu valodu zināšanām, aptverot prasmes, valodu lietojumu un attieksmi pret valodām.

Apsekojumu veica Verians visās 27 ES dalībvalstīs no 2023. gada septembra līdz oktobrim, iesaistot 26,523 respondentus no 15 gadu vecuma un ar dažādu demogrāfisko izcelsmi dzimtajā valodā, kurus pasūtīja Izglītības, jaunatnes, sporta un kultūras ģenerāldirektorāts (DG EAC).

Izmantotā metodoloģija ir Eiropas Savienības speciālaptaujas, ko veica Komunikācijas ģenerāldirektorāts ("Media Monitoring and Eurobarometer" nodaļa). Visās valstīs intervijas notika klātienē, papildinot tās ar pašpabeigšanas intervijām Čehijā, Dānijā, Maltā un Somijā. Šā ziņojuma pielikumā ir pievienota tehniska piezīme par to, kā Verijas tīkla institūti veica intervijas. Iekļautas arī intervijas metodes un ticamības intervāli. Apsekojuma rezultātu analīze tika veikta gan ES, gan atsevišķu valstu līmenī. Papildu atziņas tika gūtas no dažādiem sociāldemogrāfiskiem un uzvedības datiem, piemēram, vecuma, izglītības, nodarbošanās, sociālā statusa, interneta izmantošanas, finanšu stabilitātes, urbanizācijas līmeņa un rādītājiem, kuru pamatā ir valodu apguves pasākumi un runāto

svešvalodu skaits. Kad vien iespējams, šīs aptaujas rezultāti tika salīdzināti ar rezultātiem, kas gūti iepriekšējā aptaujā par šo tematu, kura tika veikta 2012. gadā Eiropas Savienības 77.1. viļņa ietvaros. Lai nodrošinātu rezultātu precīzu salīdzināmību, 2012. gadā uzraudzītie ES un level vidējie rādītāji tika pārreķināti, lai ņemtu vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no ES un Horvātijas pievienošanos.

Piezīme. Šajā ziņojumā valstis tiek apzīmētas ar to oficiālo saīsinājumu. Šajā ziņojumā izmantotie saīsinājumi atbilst:

Beļģija	BŪT	Lietuva	LT
Bulgārija	BG	Luksemburga	LU
Čehija	CZ	Ungārija	HU
Dānija	DK	Malta	MT
Vācija	DE	Nīderlande	NL
Igaunija	EE	Austrija	AT
Īrija	IE	Polija	PL
Grieķija	EL	Portugāle	PT
Spānija	ES	Rumānija	RO
Francija	FR	Slovēnija	SI
Horvātija	HR	Slovākija	SK
Itālija	IT	Somija	FI
Kipras Republika	CY*	Zviedrija	SE
Latvija	LV		

*Kipra kopumā ir viena no 27 ES dalībvalstīm. Tomēr *acquis communautaire* ir apturēts tajā valstī daļā, kuru nekontrolē Kipras Republikas valdība. Praktisku apsvērumu dēļ kategorijā "CY" un ES27 vidējo rādītāju ir iekļautas tikai intervijas, kas veiktas tajā valstī daļā, kuru kontrolē Kipras Republikas valdība.

1 [Padomes ieteikums \(2019. gada 22. maijs\) par visaptverošu pieeju valodu mācīšanai un apguvei \(europa.eu\)](#)

KOPSAVILKUMS

Pilsoņu attieksme pret daudzvalodību

- 86 % respondentu (kopš 2012. gada nav izmaiņu) uzskata, ka ikvienam Eiropas Savienībā būtu jāspēj runāt vismaz vienā svešvalodā, savukārt 69 % (-4) atbalsta ideju, ka ES iedzīvotājiem papildus dzimtajai valodai būtu jārunā vairāk nekā vienā valodā.
- Deviņi no desmit respondentiem (90 %, + 5) vecumā no 15 līdz 24 gadiem piekrīt, ka eiropiešiem būtu jārunā vismaz vienā papildu valodā. Tāpat 90 % (+ 1) respondentu, kuri mācījās pēc 20 gadu vecuma sasniegšanas, piekrīt šai perspektīvai, daudz vairāk nekā viņu mazāk izglītotie partneri.
- Trīs ceturtdaļas eiropiešu (76 %, -2) piekrīt, ka valodu prasmju uzlabošana būtu jānosaka par politikas mērķi, 35 % (+ 1) paužot stingru piekrišanu.
- Jaunāki respondenti vecumā no 15 līdz 24 gadiem (80 %, + 2) ir vēl vairāk pārliecināti, ka valodu prasmju uzlabošanai vajadzētu būt prioritāram politikas mērķim. Līdzīgas proporcijas var novērot attiecībā uz personām, kuras izglītību ieguvušas pēc 20 gadu vecuma un kurām ir lielāka iespēja (82 %, =) atbalstīt šo ideju, salīdzinot ar personām, kuras pameta skolu 15 gadu vecumā vai jaunākas.
- Vairāk nekā astoņi no desmit Eiropas iedzīvotājiem (84 %) atbalsta reģionālo un minoritāšu valodu aizsardzību.

Daudzvalodība ES

- Aptuveni seši no desmit eiropiešiem (59 %) spēj sarunāties vismaz vienā valodā, kas nav viņu dzimtā valoda, un tas ir pieaugums no 56 % 2012. gadā (+ 3 procentpunkti) un 55 % 2005. gadā. Aptuveni 28 % (+ 1) ziņo, ka viņi var sarunāties vismaz divās un 11 % (+ 1) vismaz trīs valodās.
- Sievietēm, jaunākiem indivīdiem un personām ar augstāko izglītības līmeni ir lielāka nosliece uz daudzvalodību. Proti, 79 % (+ 5 kopš 2012. gada) personu vecumā no 15 līdz 24 gadiem var runāt vismaz vēl vienā valodā nekā viņu dzimtā valoda (salīdzinājumā ar 44 %, + 6 personām vecumā no 55 gadiem) un 39 % (+ 2) var runāt vismaz divās valodās. Turklāt kopš 2012. gada ir vērojams pieaugums par 3 procentpunktiem, un 15 % no tiem spēj runāt vēl trīs valodās. Turklāt personas, kas ieņem vadošus amatus vai pieder pie augstākām sociālajām klasēm, visticamāk, pārzina vēl citas valodas. Piemēram, 83 % (+ 6) vadītāju spēj runāt vienā valodā papildus savai dzimtajai valodai, bet 44 % (+ 6) var runāt vēl divās valodās un 19 % (-1) — trīs valodās.
- Visizplatītākā ir angļu valoda — 47 % (+ 5) eiropiešu apgalvo, ka runā pietiekami labi, lai sarunātos. Tam seko franču (11 %, =) un vācu (10 %, -2). Angļu valodas

prasmes ir ievērojami pieaugušas, lielākais pieaugums vērojams Spānijā (38 %, + 16), Čehijā (41 %, + 14) un Portugālē (41 %, + 14).

- Ne² pārsteidzoši un atbilstoši iedzīvotāju skaitam, vācu valoda ir 19 %, tai seko franču valoda (15 %), itāļu valoda (13 %), spāņu valoda (9 %) un poļu valoda (9 %). Eiropas līmenī 2 % respondentu atbildēja, ka viņi runāja vēl vienā valodā, ko viņi arī uzskatīja par savu dzimto valodu.
- Starp reģionālajām vai minoritāšu valodām ES līmenī visizplatītākā dzimtā valoda ir katalāņu valoda (nedaudz mazāk par 1 % no kopējā Eiropas iedzīvotāju skaita). No migrācijas valodām visbiežāk sastopamas arābu un turku valodas (abi nedaudz mazāk par 1 %).

Valodu apguves motīvi un metodes

- No valodām, kas nav dzimtā valoda, angļu valodas apguve izceļas ar 77 % (-1), uzskatot, ka tas ir būtiski personiskajai attīstībai, kam seko vācu valoda (14 %, -3), franču valoda (13 %, -1) un spāņu valoda (12 %, =)³.
- Jaunākiem respondentiem (vecumā no 15 līdz 24 gadiem) ir lielāka nosliece uz valodu apguves priekšrocībām, jo 18 % (=) ir sākuši apgūt jaunu valodu pēdējo divu gadu laikā, salīdzinot ar tikai 2 % (-1) starp 55 gadus veciem un vecākiem cilvēkiem.
- Kopumā augstākās izglītības līmenis ir saistīts ar to, ka daudzvalodība ir svarīga. Finanšu stabilitāte un augstāks sociālais statuss arī atbilst atzinībai par tādām valodām kā angļu, vācu un franču valoda.
- Atbildot uz jautājumu, kura svešvaloda ir vissvarīgākā, lai bērni varētu mācīties, domājot par savu nākotni, eiropieši uzskata, ka angļu valoda (85 %, -3) ir vissvarīgākā valoda. Citās valodās visnozīmīgākās ir vācu valodas (13 %, -6), spāņu (13 %, =), franču (12 %, -4) un ķīniešu (11 %, -2). Starp dalībvalstīm pastāv lielas atšķirības, kurās valodas ir vissvarīgākās. Ja lielākā daļa valstu ir plaši minējušas angļu valodu Nīderlandē un Zviedrijā, kur augstākie rādītāji ir 96 %, tad arī citas valstis, piemēram, Slovēnija (55 %) vai Slovākija (45 %), lielu uzsvaru liek uz vācu valodu.
- Galvenie ieguvumi, ko sniedz jaunas valodas apguve, ir darba iespējas ārzemēs (51 %), spēja saprast cilvēkus no citām kultūrām (45 %), labāka darba iegūšana valstī, kurā viņi dzīvo (42 %), to izmantošana brīvdienās ārvalstīs (42 %) un izmantošana darbā (tostarp ceļošana uz ārzemēm uzņēmējdarbībā (40 %).

2 Šie skaitļi atspoguļo dzimto valodu, kā arī otro dzimto valodu, ja to norāda respondents (D48a.f.mtongues.ex.NNDK).

3 Šie skaitļi neietver respondenta dzimto valodu kā valodas izvēli, kas ir vissvarīgākā personības attīstībai: tas attiecas tikai uz valodām, kas nav dzimtā valoda.

- Attiecībā uz valodu apguvi eiropieši galvenokārt apgūst svešvalodu izglītības ceļā (47 %), pēc tam skatoties TV/klausoties radio (20 %) un neformāli sarunājoties ar dzimto valodu (17 %). Aptuveni 20 % (-1 procentpunkti salīdzinājumā ar 2012. gadu) pašlaik mācās valodu, bet 9 % plāno sākt apgūt valodu (+ 1). 48 % (+ 3) nesen nav iemācījušies valodu un neplāno sākt darbu 2024. gadā. 21 % (=) nekad nav iemācījušies citu valodu kā tikai dzimto valodu. Interese par citas valodas apguvi ir lielāka vīriešu un jauniešu vidū.
- Gados jaunākie demogrāfiskie respondenti (15–24 gadus veci) daudz biežāk nekā vecākā paaudze (55 gadus veci un vecāki) apgalvo, ka ir mācījušies, mācoties tiešsaistē (27 % pret 7 %) vai skatoties TV/filmas vai klausoties radio (34 % pret 12 %). Arī Eiropas jaunieši biežāk saka, ka viņi kopā ar skolotāju ir izmantojuši “vienas pret vienu” nodarbību (6 % pret 3 %), mācījušies, izmantojot bezsaistes audiovizuālus materiālus (13 % pret 5 %) vai apgūstot valodas kursu valstī, kurā runā attiecīgā valoda (12 % pret 7 %).
- Eiropieši visdrīzāk domā, ka bezmaksas nodarbības ir labākais stimuls valodu prasmju apguvei vai uzlabošanai (27 %, -2), kam seko iespēja mācīties valstī, kurā runā attiecīgajā valodā (18 %, =), ja bija izredzes vēlāk ceļot uz ārzemēm (18 %, + 2) un ja par to maksāja (17 %, -1).
- Motivācijai ir izšķiroša nozīme valodu apguvē. Gandrīz četri no desmit respondentiem (39 %, + 3) norāda, ka motivācijas trūkums ir svarīgs iemesls, kas viņus attur

no papildu valodas apguves, savukārt 28 % (=) kā šķērslis min laika ierobežojumus. Iespēja izmantot mašīntulkotāju nešķiet svarīgs iemesls valodu apguvei (5 %). Aptuveni 60 % respondentu apgalvo, ka viņi reti vai nekad neizmanto mašīntulkotājus.

Valodu izmantošana dažādos kontekstos

- To eiropiešu vidū, kuri runā vismaz vēl vienā valodā, kas nav viņu dzimtā valoda, 31 % katru dienu lieto pirmo citu valodu (+ 8). Angļu valoda ir visvairāk runā katru dienu (20 %, + 8), kam seko vācu valoda (4 %, =), franču valoda (3 %, + 1) un spāņu valoda (3 %, =). 46 % runā angļu valodā “bieži” vai katru dienu. 7 % runā vācu valodā bieži vai katru dienu (-1), 7 % franču valodā (+ 2) un 5 % spāņu valodā (=).
- Respondenti norādīja, ka galvenokārt izmanto savu pirmo svešvalodu brīvdienās ārzemēs (50 %, + 5), pēc tam to izmanto internetā (44 %, + 9) un izklaidei (39 %, + 4), piemēram, filmu/TV skatīšanās vai radio klausīšanās. 35 % (+ 5) eiropiešu norādīja, ka saziņā ar draugiem izmanto citu labāko valodu. 29 % apgalvo, ka to izmanto ziņu lasīšanai, 28 % (+ 3) ar darbu saistītām sarunām.
- Plašsaziņas līdzekļu patēriņa ziņā lielākā daļa (53 %) puda priekšroku subtitrētām saturam salīdzinājumā ar dublētām ārvalstu filmām un programmām, kas kopš 2012. gada ir ievērojami palielinājies par 11 procentu punktiem (42 %) un kopš 2005. gada — par 16 procentpunktiem.

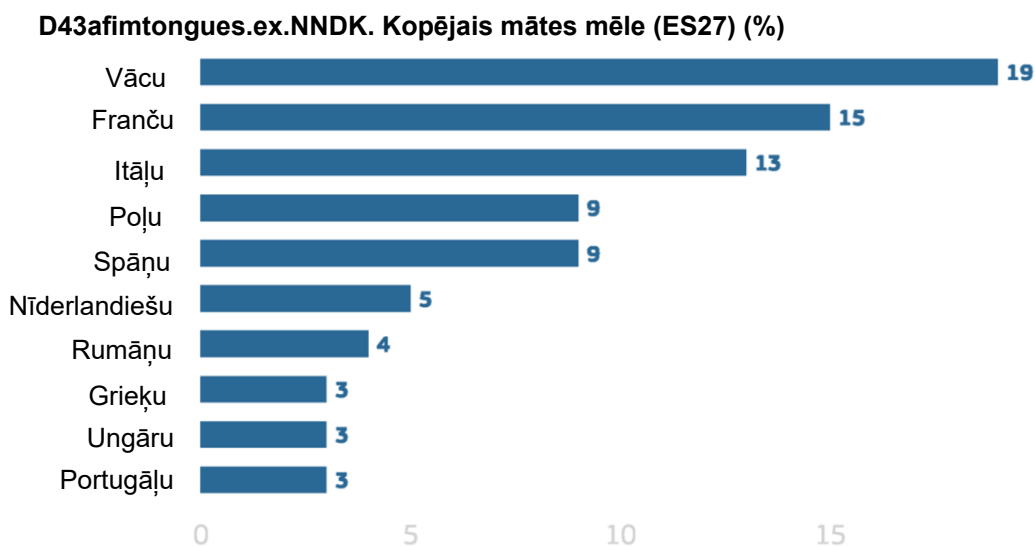
I. DAUDZVALODĪBA ES

Šajā ziņojuma sākotnējā posmā mēs iepazīstamies ar pašreizējo valodu daudzveidības stāvokli ES. Sadaļa sākas ar pamatvalodām, ko eiropieši uzskata par savām dzimtajām valodām. Pēc tam tas iedziļinās papildu valodās, kuras eiropieši var brīvi sarunāties, norādot uz valodām, kurām ir plašas prasmes visā Eiropā un atsevišķās dalībvalstīs. Ziņojumā tiek rūpīgi pārbaudītas plaši lietotās papildu valodas, novērtējot pašnovērtēto kompetences līmeni, pirms tiek pētītas papildu valodas, ko eiropieši izmanto uztverošākām darbībām, piemēram, ziņu pārraižu izpratnei, rakstu lasīšanai un e-pasta ziņojumu sastādīšanai.

Kopumā vācu valoda ir visizplatītākā dzimtā valoda, un gandrīz katrs piektais (19 %) eiropiešu apgalvo, ka tā ir viņu dzimtā valoda, kam seko franču valoda (15 %), itāļu valoda (13 %), spāņu valoda (9 %) un poļu valoda (9 %). Nīderlandiešu valodā kā dzimtā valoda runā 5 % respondentu, savukārt visās citās valodās runā mazāk nekā 5 % dalībnieku⁵.

Kopš iepriekšējā ziņojuma, kas publicēts 2012. gada jūnijā, notika divas izmaiņas — Horvātijas pievienošanās Eiropas Savienībai 2013. gada 1. jūlijā un Apvienotās Karalistes izstāšanās no ES 2020. gada 31. janvārī. Jo īpaši pēdējais notikums ietekmēja dažādu valodu relatīvo pārsvaru blokā. Visredzamākais ir tas, ka ievērojami

● 2023. gada septembris/oktobris

Bāze: 26129 (visi respondenti, izņemot tos, kuri atbildeja "Nezinu" un "Nav" uz D48a)

1. Eiropas pilsoņu dzimtā valoda

Visplašāk lietotā dzimtā valoda ir vācu, franču, itāļu, poļu un spāņu valoda.

Aptaujas dalībnieki identificēja savu dzimto valodu⁴, proti, pirmo valodu, kuru viņi runā ar ģimeni, mājās vai kopienā. Pēc tam viņu atbildes tika apkopotas, pamatojoties uz iepriekš noteiktu sarakstu, kurā bija iekļautas 38 valodas. Visas minētās papildu valodas tika sagrupētas kategorijā "cita". Ja personas ir norādījušas, ka tām ir vairāk nekā viena dzimtā valoda, tās ir uzskaitītas un integrētas šajā iedaļā.

Eiropā ir daudz dažādu dzimto valodu, kas atspoguļo plašo demogrāfisko izplatību visā ES. Valodu, kurās runā dzimtajā valodā, biežums parasti atbilst Savienībā novērotajām iedzīvotāju sadalījuma un imigrācijas tendencēm.

Samazinājās angļu valodā runājošo personu īpatsvars, proti, no 13 % 2012. gadā līdz 2 % 2023. gadā. Iespējams, ka šīs pašas maiņas rezultātā to vācu un franču valodas runātāju relatīvais īpatsvars, kuri runā dzimtajā valodā, ir palielinājies attiecīgi no 16 % līdz 19 % un no 12 % līdz 15 %. Izmaiņas mazākām valodu grupām ir mazāk redzamas vai nenožīmīgas.

4 D48a. Domājot par valodām, kurās runājat, kura valoda ir jūsu dzimtā valoda?

5 Šajā sadaļā rezultāti tika pārrēķināti, ņemot vērā pirmo un otro dzimto valodu, izņemot "Nezinu" un "Nav" atbildes: D48a.f.mtongues.ex.NNDK. Kopējais dzimtas valodas prasījums. Šie rezultāti jāinterpretē piesardzīgi, ņemot vērā dažās valodās novēroto zemo bāzi. Lai iegūtu papildinformāciju par kļūdu pielaidi saistībā ar izlases lielumu, lasītājam ieteicams iepazīties ar šā ziņojuma beigās sniegtajām tehniskajām specifikācijām.

Valstu līmenī mēs redzam, ka lielākajai daļai eiropiešu nav pārsteidzoši, ka viņu dzimtā valoda ir viena no tās valsts oficiālajām valodām, kurā viņi dzīvo.

Respondenti Ungārijā un Portugālē (99 % un 98 %), visticamāk, kā dzimto valodu izmantos savas valsts oficiālo valodu, kam seko Čehija (96 %), Grieķija (95 %) Somija, Zviedrija, Itālija un Dānija (visas ir 94 %). Turpretī Latvijā (72 %) un Igaunijā (73 %) ir vismazāk lietoto oficiālo valodu. Abās šajās valstīs ievērojama daļa respondentu apgalvo, ka viņu dzimtā valoda ir attiecīgi krievu (28 %) un (25 %). Citos gadījumos, piemēram, Spānijā, citas oficiālās valodas, piemēram, katalāņu valoda (7 %), galisiešu valoda (4 %) izskaidrotu relatīvi zemo to spāņu skaitu, kuru dzimtā valoda ir spāņu valoda (85 %).

Citas valstis ar salīdzinoši lielu minoritāti, kas runā valsts neoficiālā valodā, ir Luksemburga, kur 19 % min portugāļu valodu kā savu dzimto valodu; Slovākija un Rumānija, kur 9 % un 6 % respondentu attiecīgi min ungāru valodu kā savu dzimto valodu.

Malta un Dānija ir vienīgās valstis, kurās vismaz katrai desmitajai daļai ir divas dzimtās valodas.

Eiropas Komisijas speciālaptauja 540 Eiropas iedzīvotāji un viņu valodas no 2023. gada septembra līdz oktobrim

Respondentiem tika arī jautāts, vai viņi runāja vēl vienā valodā, ko viņi arī uzskatīja par savu dzimto valodu⁶, ļaujot respondentam norādīt vairāk nekā vienu dzimto valodu. Tā kā šis jautājums netika uzdots iepriekšējos

Eiropas līmenī 2 % respondentu atbildēja, ka viņi runāja vēl vienā valodā, ko viņi arī uzskatīja par savu dzimto valodu.

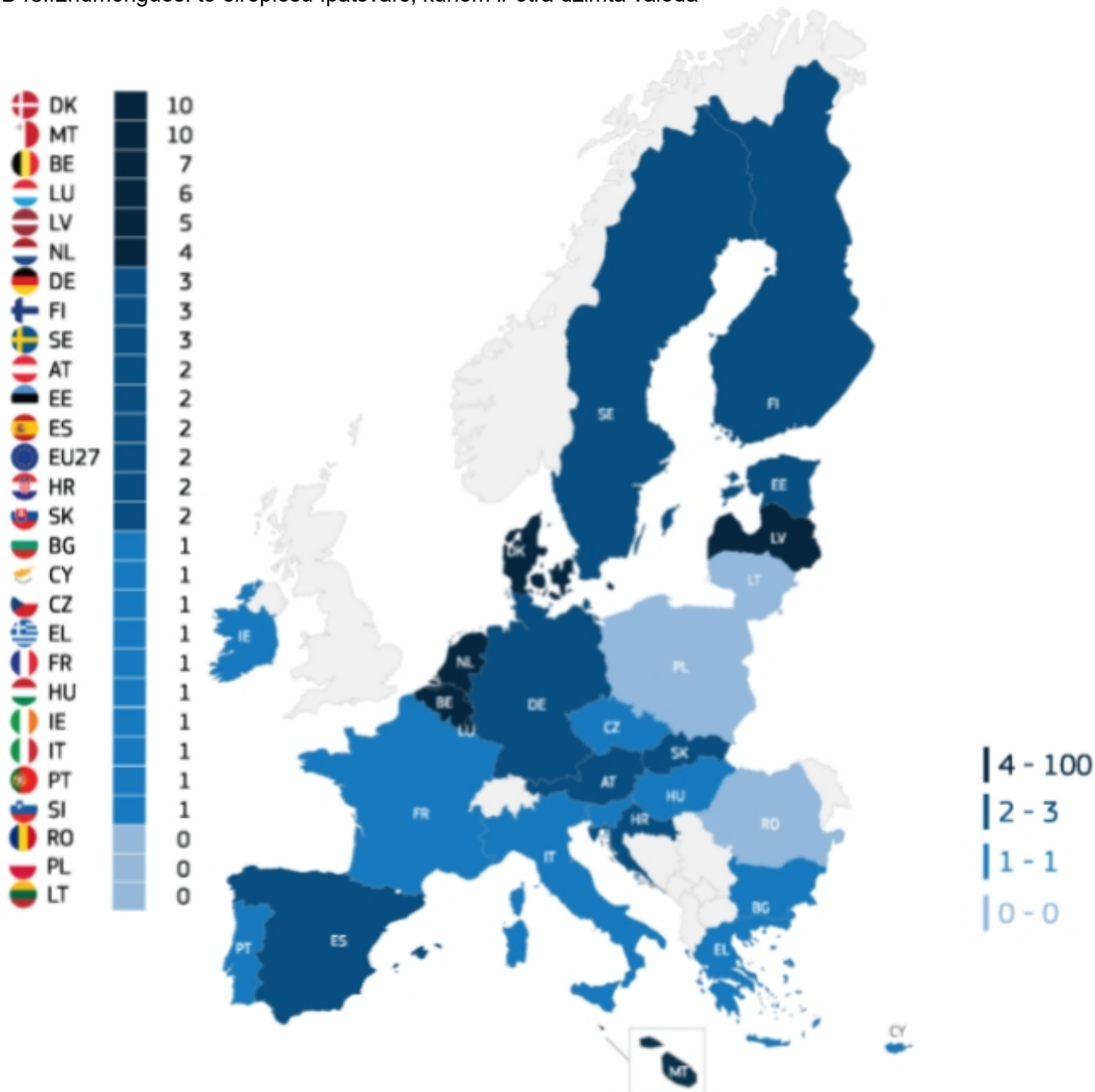
D48a. Domājot par valodām, kurās runājat, kura valoda ir jūsu dzimtā valoda?		ES-27	AT	BŪ T	BG	CZ	DK	DW	DE	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE				
Vācu		19	84			1	1	86	88	95		1			1	1	1				7			84					1	1	1	1				
Franču		14	1	36								1		1	89	1					17	1		1		1										
Itāļu		13		1				1	1						1		92				3	1														
Spāņu		9		1				1	1			1		83	1		1				3											1				
Poļu		8		1				2	2	1		3								4	1				94							1				
Nīderlandiešu		5		50			1	1													1			93												
Rumāņu		4		1				1	1			1		1			1	1			1							89								
Grieķu		3											94					90			1		1													
Ungāru		3	1									1										97		1				6		8						
Portugāļu		3		1								1			1						19						97									
Bulgāru		2			85												1	1																		
Čehu		2	1			93																		1						1						
Angļu		2	1	2	1	2	2	1	1	1	1	80	1	1	1	3	1	6	1		3	1	5	1	1	3		2	1	2	2	1				
Zviedru		2																													3	93				
Katalāņu		1												7	1																					
Horvātu		1	1					1	1			1				89								1					1							
Dāņu		1					92									1																				
Somu		1									1																					94	1			
Lietuviešu		1										1							1	91	1															
Slovāku		1				1						1																				85				
Slovēņu		1																											93							
Turcijas		1	2		9			2	2	1			2											2												
Arābu valoda				1			1	1	1						1	2					1			1										1		
Galisiešu														4																						
Latviešu																				71																
Igauņu												72																								
Maltiešu																							91													
Romiešu					4																										1					
Serbu/ Bosnijas/ Montenegrīnas			1													2					2			1					3							
Īru/gēlu valodā												4																								

D48a.f.rntongues.ex.NNDK. Kopējais mātes katarālais drudzis (%)

apsekojumos, turpmāk sniegtajos rādītājos nav iekļauti dati par tendencēm.

6 Q48f.rntongues. Vai jūsu otrā dzimtā valoda/vietējā valoda ir jūsu dzimtā valoda?

D48.f2ndmongues. to eiropiešu īpatsvars, kuriem ir otrā dzimtā valoda

pakļautas otrajai dzimtajai valodai salīdzinājumā ar vecāka gadagājuma demogrāfiskajām personām (vecumā no 55 gadiem) un to izplatība ir attiecīgi 3 % pret 1 %.

Valsts līmenī ir tikai divas valstis, kurās vismaz viens no desmit respondentiem apgalvo, ka runā otrā valodā, ko viņi arī uzskata par savu dzimto valodu: Malta (10 %) un Dānija (10 %), kam seko Beļģija (7 %), Luksemburga (6 %), Latvija (5 %) un Nīderlande (4 %). Trijās valstīs (Rumānijā, Polijā un Lietuvā) mazāk nekā 1 % iedzīvotāju norāda, ka viņiem ir otrā dzimtā valoda.

Sociāldemogrāfiskie dati liecina, ka personas jaunākajā demogrāfijā (vecumā no 15 līdz 24 gadiem) ir vairāk

D48f_2ndmtongues ir jūsu... Kopā otrā dzimtā valoda/vietējā valoda? (% NO ES)

(Otrā) dzimtā
valoda

ES-27 2

Dzimums

Vecīt 2

Sieviete 2

Vecums

15–24 3

25–39 2

40–54 2

55 + 1

Izglītība (sākums)

15— 0

16–19 1

20+ 2

Joprojām mācās 4

Sociāli profesionālā kategorija

Pašnodarbinātie 1

Vadītāji 2

Citas baltas apakles 2

Strādnieki 2

Mājas personas 0

Bezdarbnieku 2

Atvaļināts 1

Studenti 4

Grūtības apmaksāt rēķinus

Lielāko daļu laika 2

Laiku pa laikam 2

Gandrīz nekad/nekad 2

Apsvērt piederību pie

Darba klase 2

Zemākā vidusšķira 2

Vidusšķira 2

Augstākā vidusšķira 3

Augstākā klase 1

Aktivitāte kā valodu apguvējam

Ļoti aktīvs 3

Aktīva 2

Neaktīvs 1

2. Citas valodas, kurās runā

Nedaudz vairāk nekā puse eiropiešu apgalvo, ka papildus savai dzimtajai valodai runā vismaz vienā citā valodā.

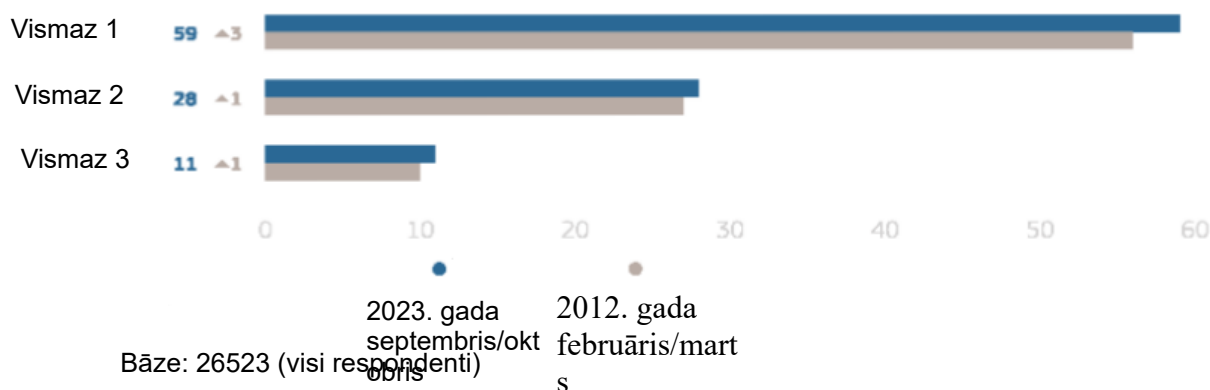
Respondentiem tika jautāts, cik valodu viņi spēj runāt pietiekami labi, lai sarunātos, izņemot viņu (pirmo) dzimto valodu⁷.

Lielākā daļa eiropiešu (59 %) spēj sarunāties vismaz vienā papildu valodā, nedaudz vairāk par ceturtdaļu (28 %) spēj runāt vismaz divās papildu valodās un nedaudz vairāk nekā katrā desmitajā (11 %) — vismaz trīs valodās. No otras puses, nedaudz vairāk nekā trešdaļa eiropiešu (39 %) nespēj runāt nevienā citā valodā pietiekami labi, lai sarunātos.

Salīdzinājumā ar 2012. gadu ir palielinājies to respondentu īpatsvars, kuri papildus savai (pirmā) dzimtajai valodai runā vismaz vienā valodā (56 % līdz 59 %). Tas liecina arī par nelielu progresu salīdzinājumā ar 56 % līmeni 2005. gadā. Respondentiem, kuri spēj runāt vismaz divās un trīs valodās, pašreizējie rezultāti ir līdzīgi 2005. gadā reģistrētajiem rezultātiem, proti, attiecīgi 28 % un 11 %⁸.

Attiecībā uz ES ilgtermiņa mērķi, proti, ka katram pilsonim ir praktiskas iemaņas vismaz divās papildu valodās, ir tikai deviņas dalībvalstis, kurās to spēj vismaz puse, un lielākais īpatsvars ir Luksemburgā (91 %, + 7), Nīderlandē (74 %, -3), Slovēnijā (68 %, + 1), Dānijā (63 %, + 5) un Latvijā (64 %, + 10), Maltā (59 %, =), Somijā (57 %, + 9), Igaunijā (56 %, + 4) un Beļģijā (56 %, + 4). Respondenti, kuriem ir vismazāk iespēju papildus dzimtajai valodai runāt vismaz divās valodās, ir Polijā (7 %, -15), Rumānijā (11 %, -11), Ungārijā (14 %, + 1), Itālijā (16 %, =6), Portugālē (17 %, + 3), Grieķijā, Īrijā un Bulgārijā (visi trīs ir attiecīgi 18 %, + 3, =, -1).

D4Bcount. Valodas, kurās runājat pietiekami labi, lai varētu sarunāties — TOTAL (EU27) (%)

Valstu līmenī mēs redzam daudz atšķirību:

Septiņās valstīs vismaz deviņi no desmit respondentiem runā vismaz vienā papildu valodā, un lielākais īpatsvars ir Luksemburgā (99 %, + 1), Nīderlandē (97 %, + 3) un Zviedrijā (97 %, + 5). Sešās valstīs mazāk nekā puse respondentu runā vairāk nekā viņu dzimtajā valoda, un viszemākais īpatsvars ir Polijā (33 %, -17), Rumānijā (34 %, -14) un Ungārijā (38 %, + 3).

⁷ Šajā iedaļā rezultāti tika pārrēķināti, lai apkopotu to valodu skaitu, kurās runā respondenti, kas nav viņu pirmā dzimtā valoda (d48a).

⁸ 2005. gada dati attiecas uz periodu, kad ES bija 25 dalībvalstis.

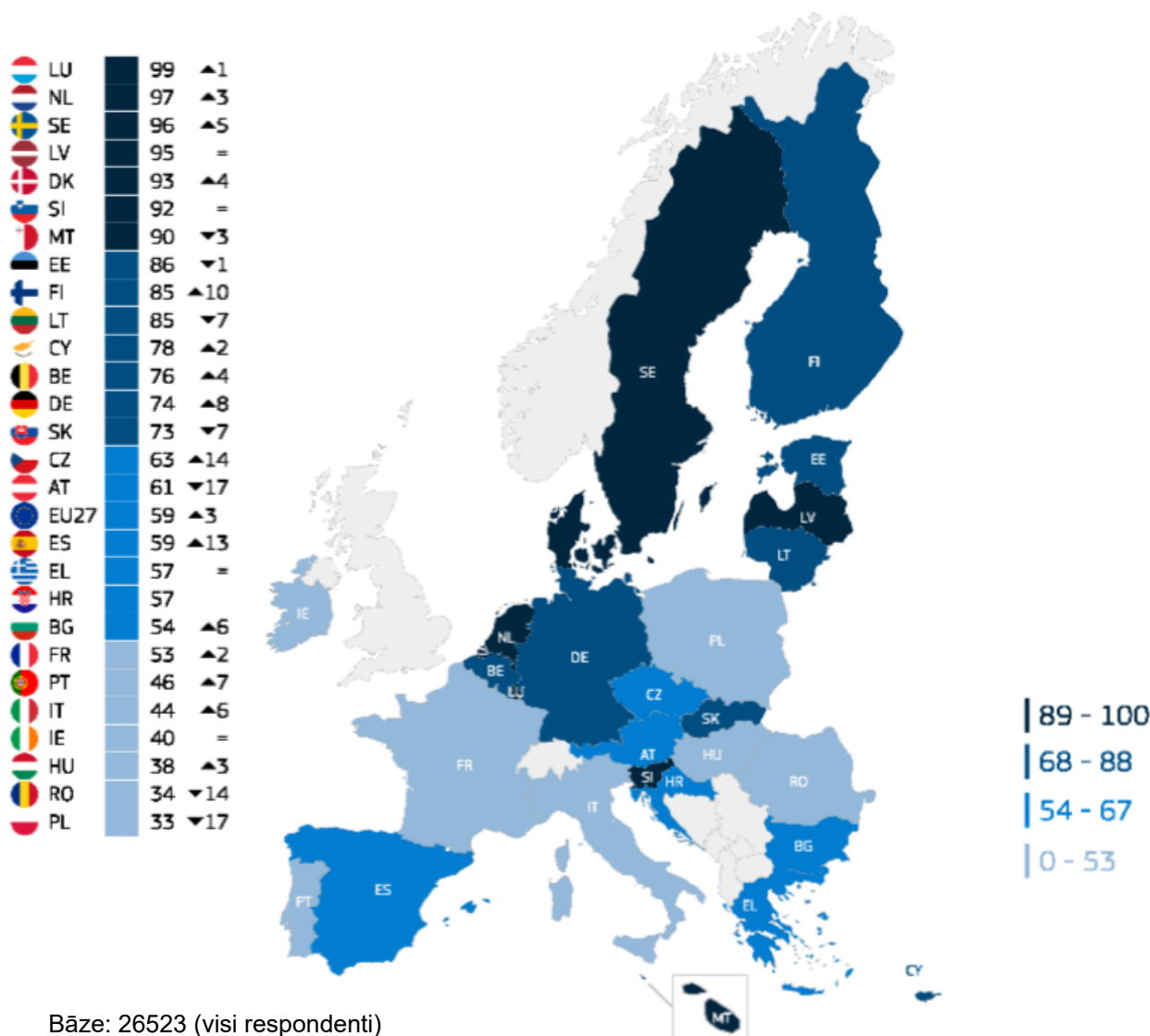
Eurobarometra speciālaptauja 540 Eiropas iedzīvotāji un viņu valodas no 2023. gada septembra līdz oktobrim

ES valstīs ir plašāk izplatīta spēja runāt vismaz trīs valodās — no 1 % Polijā līdz 76 % Luksemburgā. Tikai vienā valstī lielākā daļa respondentu var runāt vēl trīs valodās nekā viņu dzimtā valoda: Luksemburga (76 %, + 15), tai seko Nīderlande (42 %, + 5), Slovēnija (41 %, + 7) ar vairāk nekā 4 no desmit respondentiem, kuri var runāt trīs citās valodās. Respondenti, kas vismazāk runā vismaz trīs valodās, kas nav viņu dzimtā valoda, ir Īrijā (5 %, + 1), Grieķijā (4 %, =), Portugālē (4 %, =), Rumānijā (3 %, -5), Ungārijā (3 %, -1) un Portugālē (1 %, -6).

Slovākija (73 %, -7), Malta (90 %, -3) un Igaunija (86 %, -1). 16 valstīs ir palielinājies to cilvēku īpatsvars, kuri runā divās papildu valodās, un lielākais pieaugums ir vērojams Čehijā (33 %, + 11), Spānijā (28 %, + 10), Latvijā (64 %, + 10) un Somijā (57 %, + 9). Būtisks samazinājums ir reģistrēts Polijā (7 %, -15), Rumānijā (11 %, -11), Lietuvā (45 %, -7) un Itālijā (16 %, -6).

Salīdzinot 2012. un 2023. gadu, redzams, ka 15 dalībvalstīs ir palielinājies to respondentu īpatsvars, kuri

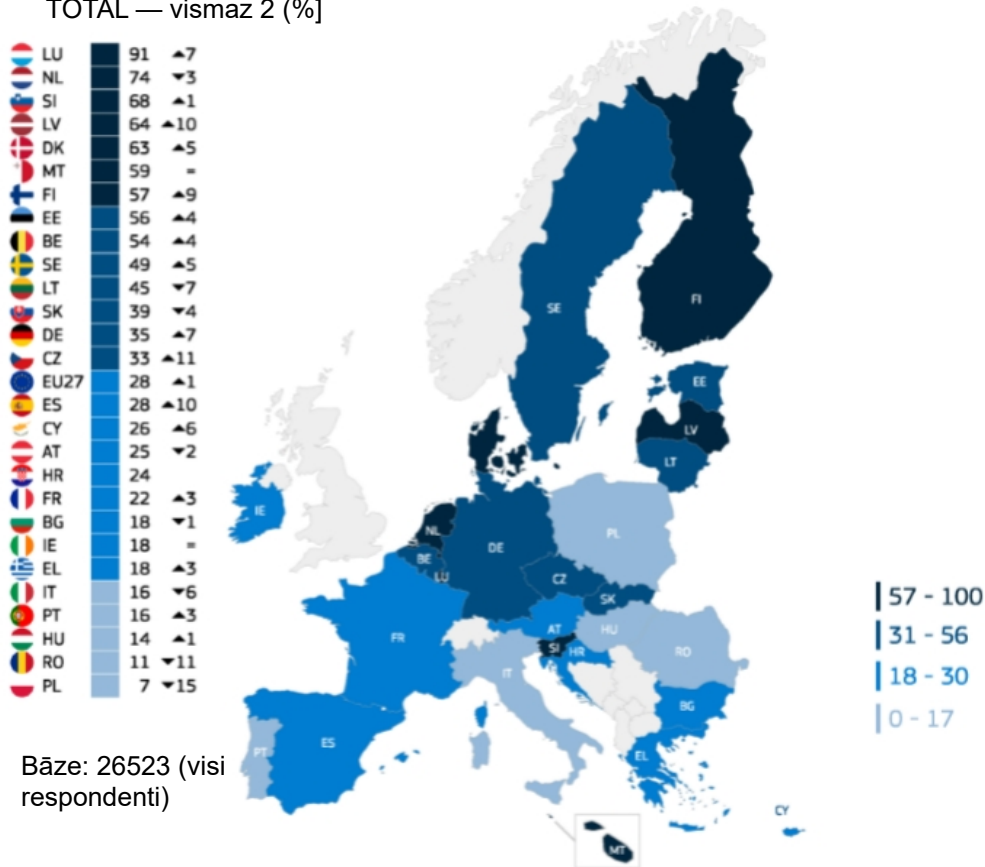
D48count. Papildu valodas, ka jūs runājat pietiekami labi, lai varētu sarunāties — KOPĀ — vismaz 1 (%)

Bāze: 26523 (visi respondenti)

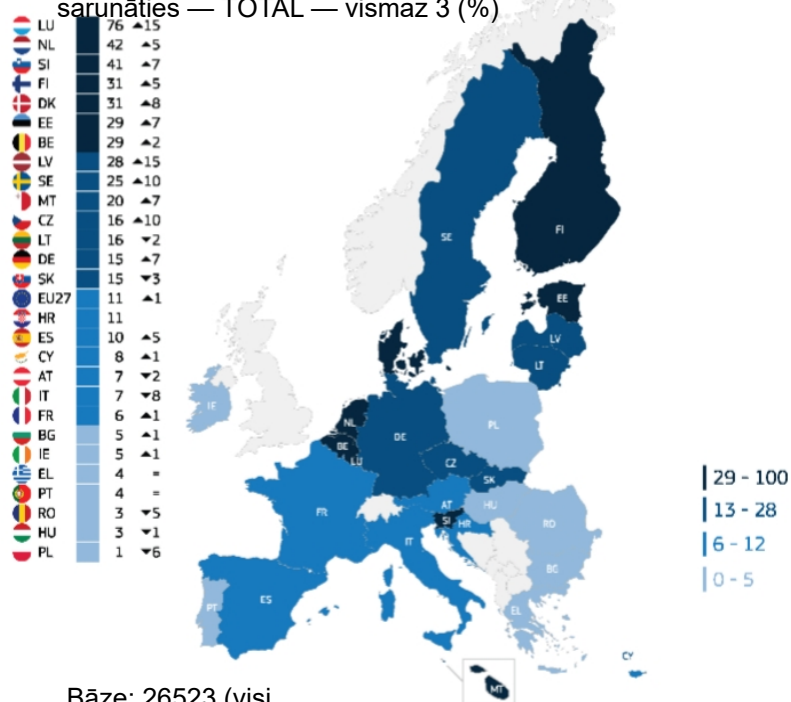
papildus dzimtajai valodai runā vienā valodā, jo īpaši Čehijā (63 %, + 14), Spānijā (59 %, + 13) un Somijā (85 %, + 10). Sešās valstīs tas ir samazinājies: Austrija (61 %, -17), Polija (33 %, -17), Rumānija (34 %, -14),

D4Bcount Papildu valodas, ka jūs runājat pietiekami labi Lai varētu sarunāties — TOTAL — vismaz 2 (%)

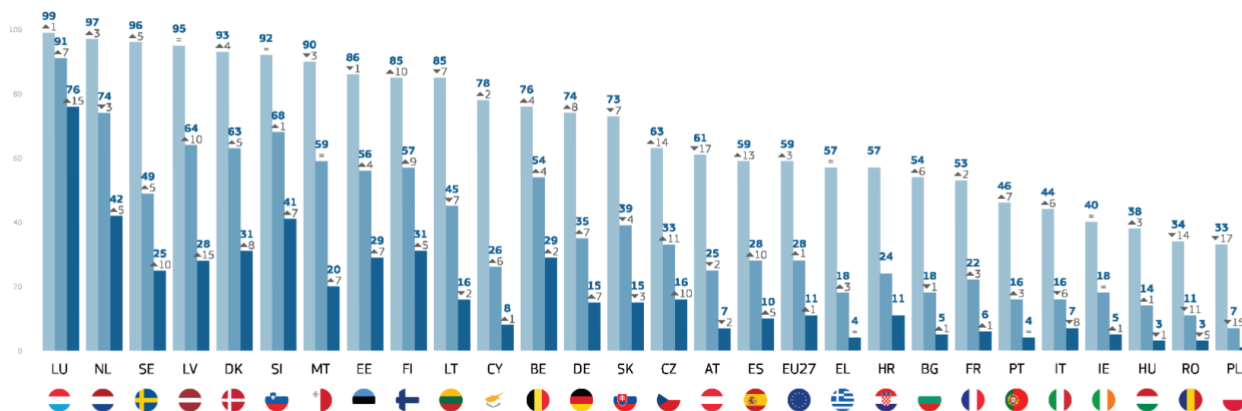
Bāze: 26523 (visi respondenti)

D4Bcount. Papildu valodas, kuras jūs runājat pietiekami labi, lai varētu sarunāties — TOTAL — vismaz 3 (%)

Bāze: 26523 (visi respondenti)

D4Bcount. Valodas, kurās runājat pietiekami labi, lai varētu sarunāties — KOPĀ (%)

● Vismaz 1 ● Vismaz 2 ● Vismaz 3

Bāze: 26523 (visi respondenti)

2023. gada septembris/oktobris

Ir sociāldemogrāfiskas un uzvedības atšķirības starp tiem, kas dara, un tiem, kas nerunā nevienā papildu valodā pietiekami labi, lai sarunātos. Visbūtiskākās atšķirības ir saistītas ar vecumu, galīgo izglītības vecumu, nodarbošanos, sociālo pozicionēšanu, interneta izmantošanu un spēju samaksāt mājsaimniecības rēķinus (pārticības rādītājs).

- Vīrieši biežāk nekā sievietes (62 % pret 56 %) runā vismaz vienu papildu valodu pietiekami labi, lai sarunātos, un nedaudz biežāk runā divās valodās (29 % pret 27 %).
- Gados jaunāki cilvēki, jo īpaši vecumā no 15 līdz 24 gadiem (79 %), biežāk nekā vecāki cilvēki, jo īpaši 55 gadus veci cilvēki (44 %) runā vēl vienā valodā, un divreiz biežāk runā divi (39 % pret 21 %). Tuvāk aplūkojot to Eiropas jauniešu kategoriju, kuri ir vecumā no 15 līdz 24 gadiem, atklājas, ka laika gaitā ievērojami pieaug viņu spēja runāt vēl vienā valodā. Salīdzinājumā ar 2005. gadu (74 %) un 2012. gadu (74 %) vērojams pieaugums par 5 procentu punktiem. Šis pieaugums laika gaitā ir vēl lielāks, ja ņem vērā tos Eiropas jauniešus vecumā no 15 līdz 24 gadiem, kuri var runāt vēl divās valodās. Ja 2005. un 2012. gadā 11 % un 37 % respondentu vecumā no 15 līdz 24 gadiem varētu runāt attiecīgi divās papildu valodās, 2023. gadā šī proporcija ir palielinājusies līdz 39 %.
- Respondenti, kuri pabeidza pilna laika izglītību 20 gadu vecumā vai vecāki, biežāk (80 %) nekā tie, kuri pabeidza 15 gadu vecumu vai mazāk (23 %), runās vēl vienā valodā, kas ir pietiekami laba sarunai. Tas pats attiecas uz tiem, kas runā vēl divās valodās (43 % pret 7 %). Studenti galvenokārt pārzina papildu valodas, un 85 % runā vismaz vienā, 46 % vismaz divās un 18 % vismaz trīs valodās. Tie, kas ieņem vadītāju amatus, visticamāk runā vismaz vēl vienā valodā (83 %), jo īpaši salīdzinājumā ar mājkopotājiem (33 %), strādniekiem (51 %) un pensionāriem (41 %). Tie, kas sevi augstu novieto uz sociālajām kāpnēm, biežāk runā vismaz vienā citā valodā. Piemēram, mēs to novērojam kopā ar respondentiem, kuri uzskata, ka tie pieder pie augstākās vidusšķiras (87 %), salīdzinot ar darba klasi (40 %).
- Cilvēkiem, kuri ikdienā lieto internetu, ir sešas reizes lielāka iespēja runāt vismaz divās citās valodās, salīdzinot ar tiem, kas to nekad neizmanto (32 % pret 5 %).
- Nav pārsteigums, ka pastāv saistība starp papildu valodu skaitu, kurās runā, un to, cik lielā mērā cilvēki ir iesaistīti jaunu valodu apgūšanā. Tādējādi cilvēki, kas ļoti aktīvi mācās jaunas valodas, arī daudz biežāk nekā tie, kas ir neaktīvi, spēj saprast vismaz divas papildu

valodas pietiekami labi, lai tajās rīkotu sarunu (attiecīgi 53 % pret 19 %)⁹.

⁹ Aktīvo izglītojamo nošķirums tiek veikts, pamatojoties uz jautājumu QB3. Ļoti aktīvi valodu apguvēji ir tie respondenti, kuri pēdējo divu gadu laikā ir sākuši vai turpinājuši apgūt jaunu valodu, pretstatā aktīviem izglītojamiem, kuri tā vietā nesēn nav iemācījušies jaunu valodu, bet plāno to darīt, un nav aktīvi izglītojamie, proti, tie respondenti, kuri nekad nav iemācījušies citu valodu kā tikai dzimto valodu un neplāno to darīt nākamajā gadā.

D48count Valodas, kurās runājat pietiekami labi, lai varētu sarunāties — TOTAL (% — ES)

	Vismaz 1	Vismaz 3	Vismaz 3
ES-27	59	28	11
Dzimums			
Vecīt	62	29	12
Sieviete	56	27	11
Vecums			
15–24	79	39	15
25–39	71	33	13
40–54	62	28	12
55 +	44	21	9
Izglītība (sākums)			
15—	23	7	2
16–19	48	18	7
20+	80	43	19
Joprojām mācās	85	46	18
Sociāli profesionālā kategorija			
Pašnodarbinātie	71	36	15
Vadītāji	83	44	19
Citas baltas apkakles	67	27	11
Strādnieki	51	20	8
Mājas personas	33	14	5
Bezdarbnieku	54	21	7
Atvaļināts	41	20	8
Studenti	85	46	18
Grūtības apmaksāt rēķinus			
Lielāko daļu laika	45	18	8
Laiku pa laikam	50	22	9
Gandrīz nekad/nekad	65	32	13
Apsvērt piederību pie			
Darba klase	40	16	6
Zemākā vidusšķira	53	23	9
Vidusšķira	64	30	12
Augstākā vidusšķira	87	53	25
Augstākā klase	84	59	31
Aktivitāte kā valodu apguvējam			
Ļoti aktīvs	89	53	24
Aktīva	72	36	16
Neaktīvs	49	19	7

Angļu valoda ir valoda, kurā eiropieši, visticamāk, varēs runāt.

Respondentiem tika jautāts, kurā citā valodā, ja tāda ir, viņi runā pietiekami labi, lai varētu sarunāties kā savu pirmo, otro vai trešo citu valodu¹⁰.

Starp valodām, kurās runā nevis kā (pirmā) dzimtā valoda, angļu valoda lielā mērā dominē pār visām pārējām valodām. Gandrīz puse eiropiešu (47 %) apgalvo, ka runā, nedaudz palielinoties (+ 5) salīdzinājumā ar 2012. gadu. Tam seko vairāk nekā katrs desmitais, kas runā franču valodā (11 %, =), vācu valodā (10 %, -2), spāņu valodā (7 %, =), itāļu valodā (3 %, =) un krievu valodā (3 %, -2).

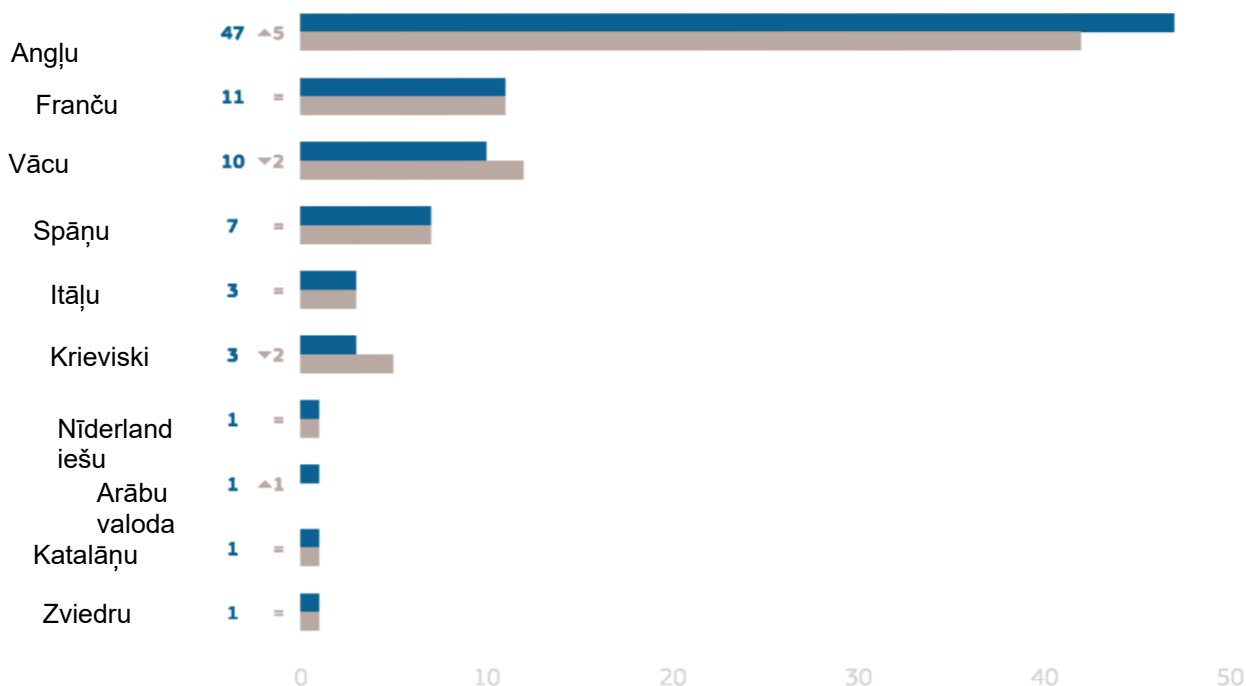
Valsts līmenī angļu valoda visās ES dalībvalstīs, izņemot Luksemburgu, ir visplašāk lietotā valoda, kas nav dzimtā valoda. Šeit tā ir otrā visplašāk lietotā svešvaloda. Luksemburģieši, visticamāk, minēs franču valodu (77 %), kas ir valsts oficiālā valoda, kam seko angļu valoda (68 %) un vācu valoda, arī oficiālā valoda (59 %).

Respondenti Nīderlandē (93 %), Zviedrijā (90 %), Dānijā (87 %), Maltā (86 %) un Somijā (81 %), visticamāk, runā

teiks Rumānijā (25 %), Polijā (27 %) un Bulgārijā (29 %). Beļģijā franču valoda, kas ir valsts oficiālā valoda, ir otrā visplašāk lietotā valoda, kas nav dzimtā valoda (46 %). Nīderlandiešu un vācu valodas, kas ir arī oficiālās valodas, ir minētas attiecīgi par 13 % un 17 %. Īrijā, kur angļu valoda ir oficiālā valoda, īru/gēlu valoda ir visbiežāk sastopamā valoda, kas nav dzimtā valoda, un respondenti spēj runāt pietiekami labi, lai sarunātos (36 %), kam seko angļu valoda (15 %) franču valoda (12 %).

Salīdzinājumā ar 2012. gadu visās ES dalībvalstīs angļu valoda ievērojami pieaug kā pirmā, otrā vai trešā valoda, kurā respondenti runā pietiekami labi, lai sarunātos, un lielākais pieaugums vērojams Spānijā (38 %, + 16 %), Čehijā (41 %, + 14) un Portugālē (41 %, + 14).

D48.otherlang. Un kurā citā valodā, ja tāda ir, vai jūs runājat pietiekami labi, lai varētu sarunāties? — Pirmā, otrā un trešā cita valoda (ES27)(%)

Bāze: 26523 (visi respondenti)

● 2023. gada septembris/oktobris

● 2012. gada februāris/marts

angļu valodā kā svešvalodu. Respondenti, visticamāk, to

¹⁰ D48.otherlang. Un kurā citā valodā, ja tāda ir, jūs runājat pietiekami labi, lai varētu sarunāties? — Pirmā, otrā un trešā cita valoda. Rezultāti tika apkopoti no D48b, D48c un D48d.

D48.otherlang. Un kurā citā valodā, ja tāda ir, jūs runājat pietiekami labi, lai varētu sarunāties? — Pirmā, otrā un trešā cita valoda (%)

	ES-27	AT	BÜT	BG	CY	CZ	DE	DK	EE	EL	ES	FI	FR	HR	HU	IE	IT	LT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RD	SE	SI	SK	
Angļu	47	54	58	29	73	41	65	87	58	51	38	81	40	41	30	15	33	44	68	54	86	93	27	41	25	90	61	38	
Franču	11	9	46	3	9	4	16	11	2	6	12	4	7	4	2	12	9	3	77	3	13	27	1	12	7	12	2	2	
Vācu	10	7	17	5	7	19	11	49	14	7	3	18	6	15	13	7	3	12	59	18	4	61	5	1	2	25	33	19	
Spāņu	7	4	9	3	1	2	8	9	2	2	14	4	13	1	2	6	6	1	12	2	4	9	1	8	3	8	4	2	
Itāļu	3	8	5	1	3	2	4	1	1	3	4	2	5	8	2	1	3	1	7	1	51	1	1	1	3	2	13	2	
Krieviski	3	1	1	14	4	14	3	0	50	2	0	4	0	1	2	1	1	62	0	66	1	0	5	0	1	1	2	14	
Nīderlandiešu	1	1	13	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	3	0	0	5	0	0	0	1	0	0	
Čehu	1	1	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	24	
Horvātu	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	55	0
Katalāņu	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Slovāku	1	1	0	0	1	16	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	
Zviedru	1	0	0	0	0	0	0	14	1	0	0	48	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	5	0	0	
Somu	0	0	0	0	0	0	0	0	18	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Bulgāru	0	0	0	12	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
Latviešu	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	23	0	0	0	0	0	0	0	0	
Īru/gēlu valodā	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Rumāņu	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	
Serbu/ Bosnijas/ Montenegrīnas	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	22	0

2023. gada septembra/oktobra bāze: 26523 (visi respondenti)

Attiecībā uz vācu valodu kā svešvalodu, kurā respondenti var sarunāties, visstraujākais pieaugums vērojams Kiprā (7 %, +5), kam seko Čehija (19 %, +4) un Latvija (18 %, +4). No otras puses, visstraujākais vācu valodas kā svešvalodas samazinājums ir vērojams Polijā (5 %–14), Nīderlandē (61 %, -10) un Luksemburgā (59 %, -10). Visstraujākais Spānijas iedzīvotāju skaita pieaugums ir vērojams Luksemburgā (12 %, +7 %), Dānijā (9 %, +5), Beļģijā (9 %, +4) un Vācijā (8 %, +4). Visstraujākais spāņu valodas samazinājums kā vēl viena valoda ir Itālijā (11 %, -5), kam seko Portugāle (8 %, -2) un Rumānija (3 %, -2).

Puse eiropiešu runā angļu valodā vai nu kā dzimtajā valodā, vai kā cits language¹¹.

Šajā sadaļā mēs izpētām eiropiešu prasmi runāt visās viņu valodās, tostarp viņu pirmajā un otrajā dzimtajā valodā, kā arī citās valodās.

Eiropas iedzīvotāji visvairāk runā angļu valodā — 50 % (+6) no viņiem, kam seko vācu valoda (29 %, -1), franču valoda (25 %, =), spāņu valoda (17 %, +1) un itāļu valoda (16 %, -1).

Zināmā mērā atspoguļojot Eiropas iedzīvotāju sadalījumu, nākamais ir Polija (9 %, -1), kam seko nīderlandiešu (6 %, =), rumāņu (5 %, -1) un portugāļu (3 %). Krievu valoda,

¹¹ Šajā sadaļā rezultāti tika pārreķināti, lai ņemtu vērā valodu kopējo skaitu, D48a, d48b, d48c un d48d, izņemot tās, kas atbildēja "Nezinu" un "Nav" uz D48a.

kas dažās valstīs ir atzīta par mazākumtautību valodu, ierindojas 9. vietā kā valoda, kurā runā 4 % (-2).

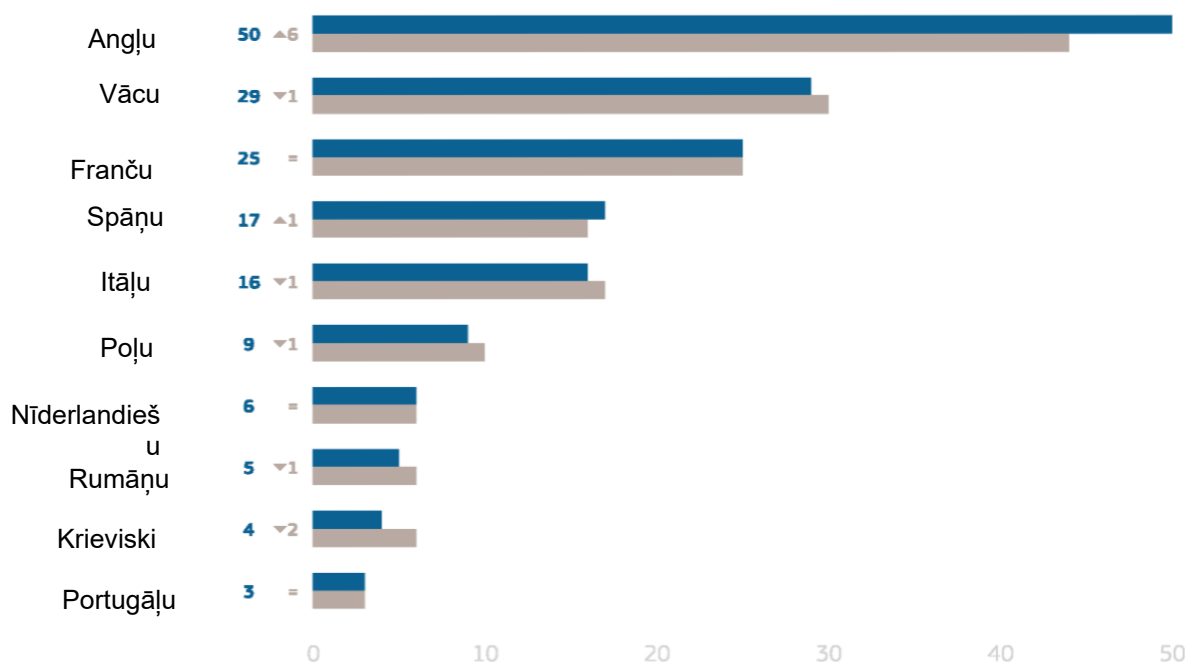
Valsts līmenī papildus Īrijai (97 %, -2), kuras oficiālā valoda ir angļu valoda, mēs novērojam tādu pašu modeli kā iepriekšējā sadaļā. Nīderlandē (95 %, + 4) respondentu spēj runāt angļu valodā, kam seko Zviedrija (91 %, + 3), Malta (91 %, -1) un Dānija (90 %, + 4). Mazāka iespēja runāt angļu valodā ir Rumānijā (27 %, -5), Polijā (31 %, -4) un Ungārijā (31 % + 11).

Vācu valodā Vācijā (98 %, + 1) un Austrijā (98 %, -1) vispirms ir līdzīgi skaitļi. No valstīm, kurās tā nav oficiālā valoda, vispirms ir Nīderlande (61 %–12), tai seko Dānija (50 %, + 2) un Slovēnija (33 %, — 9).

Franču valoda, protams, ir pirmajā vietā valstīs, kurās tā ir oficiālā valoda ar Franciju (97 %, =), Luksemburgu (94 %, -2) un Beļģiju (83 %, + 2)., Starp valstīm, kurās tā nav oficiālā valoda, vispirms ir Nīderlande (27 % — 3 %), kam seko Vācija (16 %, + 2) un Portugāle (13 %, — 3).Ja runa ir par spāņu valodu, Spānija ir nepārsteidzoši pirmā ar 97 % (-1). Starp valstīm, kurās tā nav oficiālā valoda, Luksemburga (15 %, + 9) vispirms seko Francija (14 %, =) un Zviedrija (10 %, + 4).

Visbeidzot, itāļu valodā runā 97 % respondentu Itālijā, kur tā ir oficiālā valoda. Tai seko Malta (52/0, -5), Slovēnija (13 %, -1) un Luksemburga (10 %, -1).

D48.alllang. Domājot par valodām, kurās runājat, kura valoda ir jūsu dzimtā valoda? Un kurā citā valodā, ja tāda ir, jūs runājat pietiekami labi, lai varētu sarunāties? (ES27) (%)

Bāze: 26523 (visi respondenti)

2023. gada septembris/oktobris

2012. gada februāris/marts

Eiropas Komisijas īstenojamā Eiropas iedzīvotāju un viņu valodas no 2023. gada septembra līdz oktobrim

D48.alllang. Domājot par valodām, kurās runājat, kura valoda ir jūsu dzimtā valoda? Un kurā citā valodā, ja tāda ir, jūs runājat pietiekami labi, lai varētu sarunāties?

	ES-27	BŪT	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Angļu	50	61	30	43	90	66	59	97	52	39	42	45	34	80	55	45	71	31	91	95	59	31	42	27	62	40	82	91
Vācu	29	18	5	20	50	98	14	7	7	3	6	15	4	7	18	12	66	13	4	61	98	5	1	3	33	21	19	25
Franču	25	83	3	5	11	16	2	13	6	13	97	4	10	9	3	3	94	2	13	27	11	1	13	7	2	2	4	12
Spāņu	17	10	3	3	9	8	2	7	2	97	14	1	6	1	2	1	15	2	4	9	4	1	9	3	4	2	4	10
Itāļu	16	7	1	2	1	4	1	2	3	4	5	8	97	3	1	1	10	2	52	1	9	1	1	3	13	2	2	3
Poļu	9	1	0	4	0	2	1	3	0	0	0	0	0	0	3	14	1	0	0	0	0	97	0	0	0	2	0	1
Nīderlandiešu	6	63	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	4	1	0	98	1	0	0	0	0	0	0	1
Rumāņu	5	1	1	0	0	1	0	1	1	1	0	0	1	2	0	0	1	0	1	0	0	0	0	95	0	0	0	0
Krieviski	4	2	14	15	0	4	74	1	2	0	1	1	1	5	91	66	1	2	1	0	1	5	0	1	2	15	4	1
Citi	4	4	2	2	8	7	4	3	1	4	5	2	2	4	6	3	4	0	2	8	1	0	1	1	3	2	3	10
Čehu	3	0	0	97	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	25	0	0
Grieķu	3	1	1	1	1	1	0	0	99	0	0	0	1	95	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Ungāru	3	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	99	0	0	1	0	0	7	1	18	0	0
Portugāļu	3	1	0	0	1	0	0	1	0	3	2	0	0	0	0	0	24	0	0	1	1	0	99	0	0	0	0	1
Zviedru	3	0	0	0	14	0	2	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	52	98
Bulgāru	2	0	98	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Katalāņu	2	0	0	0	0	0	0	0	0	18	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dāņu	2	0	0	0	97	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
Slovāku	2	0	0	17	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	95	0	0
Arābu valoda	1	3	0	0	2	2	0	0	2	4	0	0	1	0	0	1	0	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	2
Ķīniešu	1	0	0	1	1	1	0	1	0	1	0	0	2	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Horvātu	1	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	96	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	56	1	0	0
Somu	1	0	0	0	0	0	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	98	2
Galisiešu	1	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lietuviešu	1	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	4	97	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Slovēņu	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	98	0	0	0
Turcijas	1	1	10	0	0	3	0	0	3	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Albāņu	0	0	0	0	0	1	0	0	2	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Basku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Igauņu	0	0	0	0	0	0	89	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Frīzu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0
Friuliešu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Īru/gēlu valodā	0	0	0	0	0	0	0	21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Japāņu	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Kurdu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Latviešu	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	94	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Šveices vācu	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Luksemburgiešu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	66	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Maltiešu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	95	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oksitāns	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Romiešu	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	2	0	0	
Sami	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sardīnijas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Serbu/Bosnijas/Montenegrīnas	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	11	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	26	0	0	0
Ukrainas	0	0	0	1	0	0	2	0	0	0	0	0	0	4	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1	1
Jidišs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

3. Valodu, kas nav dzimtā valoda, prasme

Lielākā daļa eiropiešu, kuri kā papildu valodas spēj runāt angļu, vācu, franču vai spāņu valodā, uzskata, ka viņiem ir salīdzinoši labas prasmes.

Par katru citu valodu, kas nav viņu dzimtā valoda (līdz trim), ko respondents teica, ka spēj runāt pietiekami labi, lai varētu sarunāties, viņiem tika lūgts novērtēt savas spējas, izmantojot vienkāršu trīspunktu skalu — ļoti labu, labu, vienkāršu¹². Šajā sadaļā galvenā uzmanība pievērsta eiropiešu spējai runāt citās valodās, kas nav viņu pirmā dzimtā valoda. Šeit aplūkoti skaitļi attiecas tikai uz respondentiem, kuri attiecīgi runā pirmajā, otrajā vai trešajā valodā, kas nav viņu dzimtā valoda.

Kopumā ES līmenī mēs redzam, ka trīs no desmit (30 %) eiropiešu, kuri runā vismaz vienā citā valodā, nevis pirmajā dzimtajā valodā, ir ļoti labi spējīgi runāt pirmajā citā valodā, tas ir par 4 procentpunktiem vairāk. Četri no desmit (41 %) uzskata, ka tas ir labi, neliels samazinājums (-4) salīdzinājumā ar 2012. gadu, savukārt katrs ceturtais (24 %, -4) uzskata, ka tas ir pamata.

Attiecībā uz eiropiešu otro valodu 16 % eiropiešu, kuri var runāt vismaz divās citās valodās, nevis dzimtajā valodā, uzskata, ka viņu līmenis ir ļoti labs, un tas ir neliels

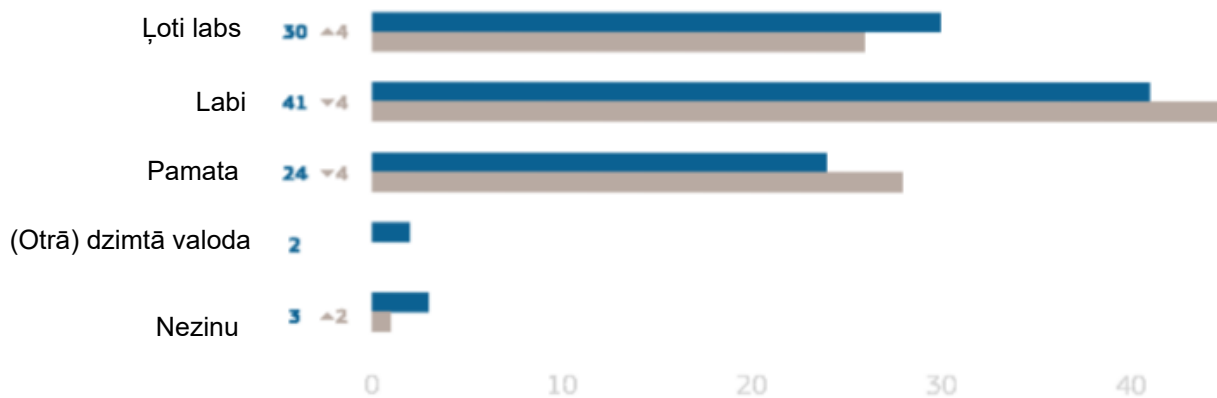
Aplūkojot valsts līmeni, mēs redzam, ka trijās valstīs vairāk nekā puse respondentu apgalvo, ka viņi ļoti labi runā savā pirmajā valodā: Luksemburgā (63 %), Kiprā (54 %) un Malta (51 %). Respondenti, visticamāk, to teiks Polijā (12 %), Rumānijā (13 %) un Ungārijā un Portugālē (18 %). Vairāk nekā puse apgalvo, ka viņu pirmās valodas līmenis ir labs Itālijā (60 %) un Polijā (54 %).

Respondenti, visticamāk, apgalvo, ka viņu otrais valodas līmenis ir ļoti labs Luksemburgā (54 %), Spānijā (28 %) un Horvātijā (26 %). Maz ticams, ka to teiks Rumānijā (2 %), Polijā (5 %) un Igaunijā (10 %). Viņi, visticamāk, apgalvo, ka tas ir labi Itālijā (49 %), Portugālē (44 %) un Čehijā (43 %) un pamatlīmenī Polijā (64 %), Somijā (59 %) un Rumānijā (56 %).

Respondenti, visticamāk, apgalvo, ka viņu trešais valodas līmenis citās valodās ir ļoti labs Luksemburgā (37 %), Grieķijā (35 %), Spānijā, Slovākijā un Slovēnijā (22 % no visiem). Vismazāk to varētu teikt Ungārijā (3 %), Igaunijā un Somijā (abās 4 %) un Polijā (5 %). Viņi, visticamāk, apgalvo, ka tas ir labi Horvātijā (38 %), Polijā (37 %) un Itālijā (35 %).

Salīdzinot 2012.–2023. gadu, septiņās valstīs respondenti tagad biežāk apgalvo, ka runā pirmajā citā valodā labi vai

Q48f.1. Vai jūsu līmenis ir ļoti labs, labs, pamata, vai arī tā ir otrā dzimtā valoda/vietējā valoda? Pirmā cita valoda (ES27) (%)

Bāze: 15725 (atbildētāji, kas runā vismaz vienā valodā, kas nav viņu dzimtā valoda)

2023. gada septembris/oktobris 2012. gada februāris/marts

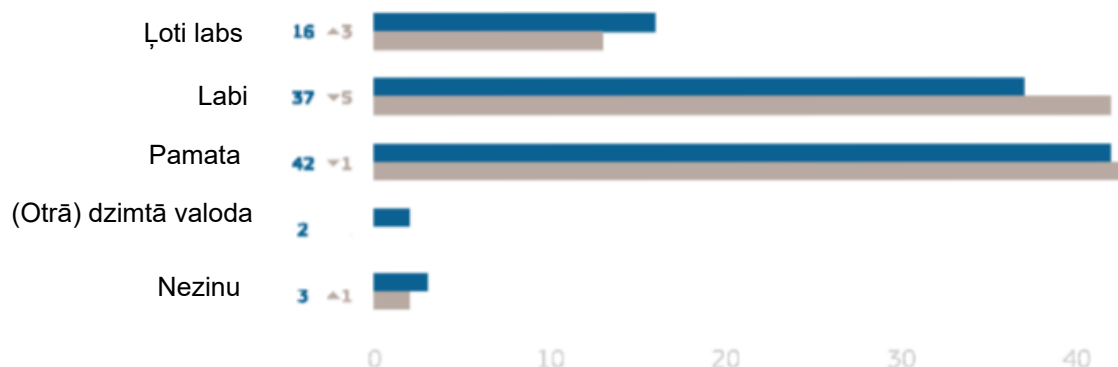
pieaugums (+ 3) salīdzinājumā ar 2012. gadu. Vairāk nekā viena trešdaļa (37 %, -5) domā, ka runā labi, bet četri no desmit (42 % -1) domā, ka runā pamatlīmenī.

Aplūkojot trešo valodu, katrs desmitais (11 % + 3) eiropiešu, kuri var runāt, uzskata, ka viņu līmenis ir ļoti labs, bet 25 %. —4) domāju, ka tas ir labi, un vairāk nekā puse (54 %-1) domā tā pamata.

ļoti labi, un lielākais pieaugums vērojams Portugālē (66 %, + 11), Īrijā (63 %, + 8) un Polijā (66 %, + 6), kur samazinājums reģistrēts 18 dalībvalstīs, jo īpaši Maltā (75 %, -11), Čehijā (70 %, -11), Dānijā (73 %, -10) un Latvijā (73 %, -9).

12 D48f1, f2 un f3 katrai papildu valodai, kas minēta d48b,c un CI "Vai jūsu (pirmā/otrā/trešā papildu valoda) ir ļoti laba, laba vai vienkārša?"

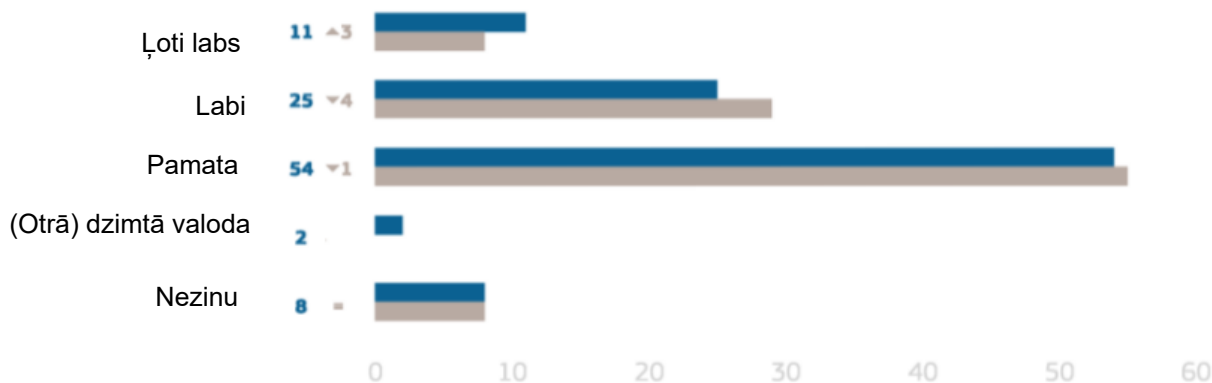
Q48f.2. Vai jūsu... līmenis ir ļoti labs, labs, vienkāršs, vai arī tas ir otrā dzimtā valoda/vietējā valoda?:-Otra cita valoda (ES27) (%)

Bāze: 15725 (atbildētāji, kas runā vismaz vienā valodā, kas nav viņu dzimtā valoda)

● 2023. gada septembris/oktobris ● 2012. gada februāris/marts

Q48f.3. Vai jūsu līmenis ir ļoti labs, labs, pamata, vai arī tā ir otrā dzimtā valoda/vietējā valoda? —Trešā cita valoda (ES27) (%)

● 2023. gada septembris/oktobris ● 2012. gada februāris/marts

Runājot par otro valodu, mēs redzam, ka astoņās valstīs ir palielinājies to respondentu īpatsvars, kuri to runā labāk nekā pamata līmenī, un lielākais pieaugums vērojams Īrijā (56 %, + 12), Itālijā (61 %, + 11) un Portugālē (56 %, + 11). 16 valstīs ir vērojams samazinājums, lielākais samazinājums ir vērojams Kiprā (44 %, -24), Rumānijā (39 %, -16), Slovākijā (65 %, -12) un Čehijā (61 %, -12).

Salīdzinot 2012.–2023. gadu, 11 valstīs respondenti tagad biežāk apgalvo, ka viņi labi vai ļoti labi runā savā trešajā valodā, un lielākais pieaugums vērojams Polijā (42 %, + 25), Itālijā (44 %, + 18) un Portugālē (44 %, + 12) un Rumānijā (36 %, + 12), kur samazinājums reģistrēts 15 dalībvalstīs, jo īpaši Dānijā (27 %, -19) un Austrijā (32 %, -19). No tiem, kas spēj runāt citās valodās, nevis dzimtajā valodā, sociāldemogrāfiskā analīze parāda:

- Jaunākie respondenti biežāk runā savā pirmajā citā valodā ļoti labā līmenī, un gandrīz četri no desmit respondentiem (38 %) to apgalvo, salīdzinot ar vienu no četriem (24 %) 55 gadus veciem un vecākiem cilvēkiem (14 procentpunktu atšķirība). Tas pats attiecas uz otro citu valodu (18 % pret 13 %) un trešo citu valodu (15 % pret 9 %). Respondenti vecākajā kategorijā -55 gadus veci un vecāki respondenti biežāk (31 %) apgalvo, ka viņu pirmās citas valodas līmenis ir pamata, salīdzinot ar respondentiem vecumā no 15 līdz 24 gadiem, kas ir jaunākais demogrāfiskais (14 %).
- Eiropieši, kas devās uz skolu pēc 20 gadu vecuma, biežāk runās savā pirmajā citā valodā ļoti labā līmenī nekā tie, kas pametuši skolu 15 gadu vecumā vai jaunāki (35 % pret 31 %). Tas pats attiecas uz tiem, kas to runā labā līmenī (41 % pret 33 %). Labāk izglītotā grupa arī biežāk runā savā otrajā valodā labā līmenī

nekā mazāk izglītota grupa (42 % pret 28 %). Tas pats attiecas uz citu trešo valodu (29 % pret 19 %).

pirmajā citā valodā ļoti labā līmenī, salīdzinot ar 29 % vidusšķiras un 25 % strādājošo.

- Starp sociāli profesionālajām kategorijām studenti (41 %) un vadītāji (37 %) visdrīzāk runā pirmajā citā valodā ļoti labā līmenī salīdzinājumā ar pensionāriem (23 %) un strādniekiem (22 %).
- Respondenti, kuriem nekad nav grūtības samaksāt savus rēķinus, biežāk (31 %) runā pirmajā citā valodā ļoti labā līmenī nekā tie, kas lielākoties saskaras ar šādām grūtībām (23 %). Tas pats attiecas uz tiem, kas runā savā otrajā valodā labā līmenī (38 % pret 32 %).
- Gandrīz puse (49 %) no tiem, kuri uzskata sevi par

Q48f_1 Vai jūsu... līmenis ir ļoti labs, labs, pamata, vai arī tas ir otrā dzimtā valoda/vietējā valoda? Pirmā cita valoda (% — ES)					
	Ļoti labs	Labi	Pamata	(Otrā) dzimtā valoda	Nezinu
ES-27	30	41	24	2	3
Dzimums					
Vecīt	30	41	23	2	4
Sieviete	29	41	24	3	3
Vecums					
15–24	38	42	14	3	3
25–39	34	42	19	2	3
40–54	27	41	26	2	4
55 +	24	39	31	2	4
Izglītība (sākums)					
15—	31	33	29	2	5
16–19	18	41	35	2	4
20+	35	41	19	2	3
Joprojām mācās	41	43	9	4	3
Sociāli profesionālā kategorija					
Pašnodarbinātie	32	39	24	1	4
Vadītāji	37	44	15	2	2
Citas baltas apkakles	25	45	24	3	3
Strādnieki	22	40	31	2	5
Mājas personas	31	35	31	1	2
Bezdarbnieku	29	34	29	3	5
Atvaļināts	23	36	35	2	4
Studenti	41	43	9	4	3
Grūtības apmaksāt rēķinus					
Lielāko daļu laika	23	39	30	3	5
Laiku pa laikam	28	40	25	3	4
Gandrīz nekad/nekad	31	41	23	2	3
Apsvērt piederību pie					
Darba klase	25	35	32	3	5
Zemākā vidusšķira	26	40	28	2	4
Vidusšķira	29	43	23	2	3
Augstākā vidusšķira	43	41	12	2	2
Augstākā klase	49	37	9	1	4
Aktivitāte kā valodu apguvējam					
Ļoti aktīvs	39	41	14	3	3
Aktīva	29	42	23	3	3
Neaktīvs	24	41	29	2	4

piederīgiem augstākajai klasei, apgalvo, ka runā savā

Q48f_2 Vai jūsu līmenis... ir ļoti labs, labs, pamata, vai arī tas ir otrā dzimtā valoda/vietējā valoda? Otrā valoda (% — ES)

	Ļoti labs	Labi	Pamata	(Otrā) dzimtā valoda	Nezinu
ES-27	16	37	42	2	3
Dzimums					
Vecīt	15	37	43	1	4
Sieviete	16	38	41	2	3
Vecums					
15–24	18	38	41	1	2
25–39	19	38	38	2	3
40–54	14	37	45	1	3
55 +	13	38	43	2	4
Izglītība (sākums)					
15—	18	28	48	1	5
16–19	10	30	53	2	5
20+	18	42	37	1	2
Joprojām mācās	18	40	37	2	3
Sociāli profesionālā kategorija					
Pašnodarbinātie	20	35	42	1	2
Vadītāji	20	39	38	1	2
Citas baltas apkakles	12	40	44	0	4
Strādnieki	12	32	49	2	5
Mājas personas	9	40	50	1	0
Bezdarbnieku	14	36	41	2	7
Atvaļināts	13	36	44	2	5
Studenti	18	40	37	2	3
Grūtības apmaksāt rēķinus					
Lielāko daļu laika	15	32	48	2	3
Laiku pa laikam	16	35	41	2	6
Gandrīz nekad/nekad	16	38	42	1	3
Apsvērt piederību pie					
Darba klase	16	31	45	3	5
Zemākā vidusšķira	11	38	43	3	5
Vidusšķira	16	37	43	1	3
Augstākā vidusšķira	18	43	36	2	1
Augstākā klase	25	41	29	0	5
Aktivitāte kā valodu apguvējam					
Ļoti aktīvs	19	40	37	2	2
Aktīva	14	36	45	1	4
Neaktīvs	13	36	46	1	4

Q48f_3 Vai jūsu līmenis... ir ļoti labs, labs, pamata, vai arī tas ir otrā dzimtā valoda/vietējā valoda? Trešā cita valoda (% — ES)					
	Ļoti labs	Labi	Pamata	(Otrā) dzimtā valoda	Nezinu
ES-27	16	37	42	2	3
Dzimums					
Vecīt	15	37	43	1	4
Sieviete	16	38	41	2	3
Vecums					
15–24	18	38	41	1	2
25–39	19	38	38	2	3
40–54	14	37	45	1	3
55 +	13	38	43	2	4
Izglītība (sākums)					
15—	18	28	48	1	5
16–19	10	30	53	2	5
20+	18	42	37	1	2
Joprojām mācās	18	40	37	2	3
Sociāli profesionālā kategorija					
Pašnodarbinātie	20	35	42	1	2
Vadītāji	20	39	38	1	2
Citas baltas apkakles	12	40	44	0	4
Strādnieki	12	32	49	2	5
Mājas personas	9	40	50	1	0
Bezdarbnieku	14	36	41	2	7
Atvaļināts	13	36	44	2	5
Studenti	18	40	37	2	3
Grūtības apmaksāt rēķinus					
Lielāko daļu laika	15	32	48	2	3
Laiku pa laikam	16	35	41	2	6
Gandrīz nekad/nekad	16	38	42	1	3
Apsvērt piederību pie					
Darba klase	16	31	45	3	5
Zemākā vidusšķira	11	38	43	3	5
Vidusšķira	16	37	43	1	3
Augstākā vidusšķira	18	43	36	2	1
Augstākā klase	25	41	29	0	5
Aktivitāte kā valodu apguvējam					
Ļoti aktīvs	19	40	37	2	2
Aktīva	14	36	45	1	4
Neaktīvs	13	36	46	1	4

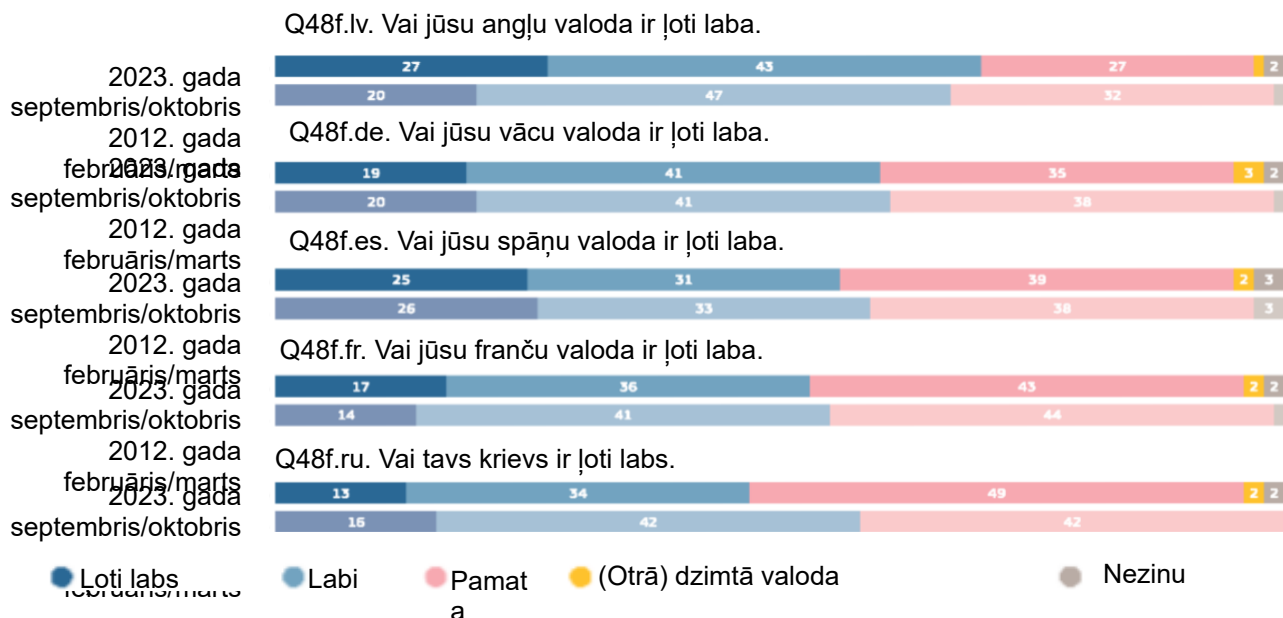
Lielākā daļa eiropiešu, kuri pārzina piecas visplašāk lietotās papildu valodas, jūtas pārliecināti par savām valodu prasmēm.

Pirmajā sadaļā galvenā uzmanība pievērsta to respondentu prasmēm, kuri runā piecās visplašāk lietotajās valodās Eiropā: Angļu, franču, vācu un spāņu, un mazākā mērā krievu.

Kā tika apspriests iepriekš, katrai valodai, nevis pirmajai dzimtajai valodai, ko respondents teica, ka spēj runāt pietiekami labi, lai varētu sarunāties (līdz trim), viņiem tika lūgts novērtēt savas spējas, izmantojot vienkāršu trīs punktu skalu — ļoti labu, labu, pamata¹³.

Respondentiem, kuri runā angļiski, vairāk nekā četri no desmit respondentiem uzskata, ka tiem ir labs (43 %) līmenis, neliels samazinājums (-4) salīdzinājumā ar 2012. gadu vai ļoti labs (27 %, + 7) līmenis, un vēl katrs ceturtais (27 %, -5) uzskata, ka viņi to runā pamatlīmenī.

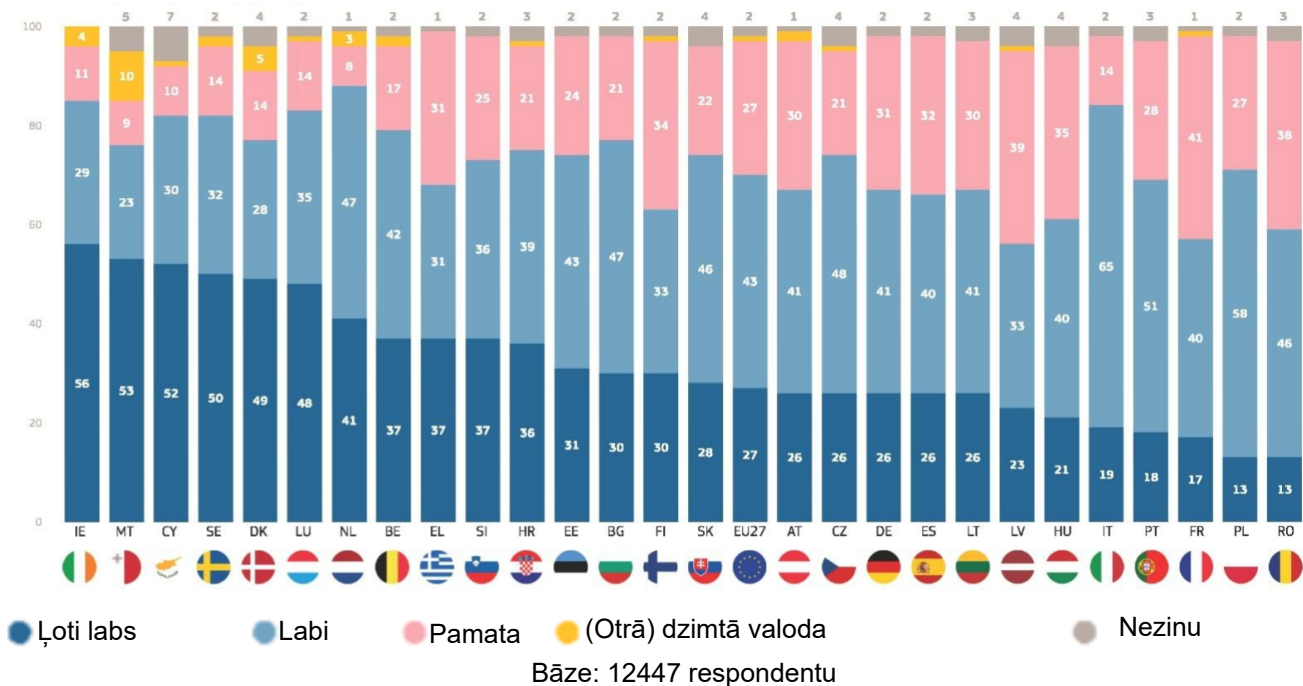
Starp tiem, kas runā franču valodā kā papildu valoda nekā dzimtā valoda, maz viņu spējas ir "ļoti labas" (17 %, + 3), bet lielākā daļa — "pamatvaloda" (43 %, -1). Gandrīz divas trešdaļas no tiem, kas runā vācu valodā (60 %, -1), saka, ka runā labi vai ļoti labi, bet 56 % (-3) no tiem, kas runā spāņu valodā, ir labs vai ļoti labs līmenis. No krievu valodas runātājiem 47 % (-11) norāda, ka viņiem ir labākas prasmes nekā pamatprasmes.

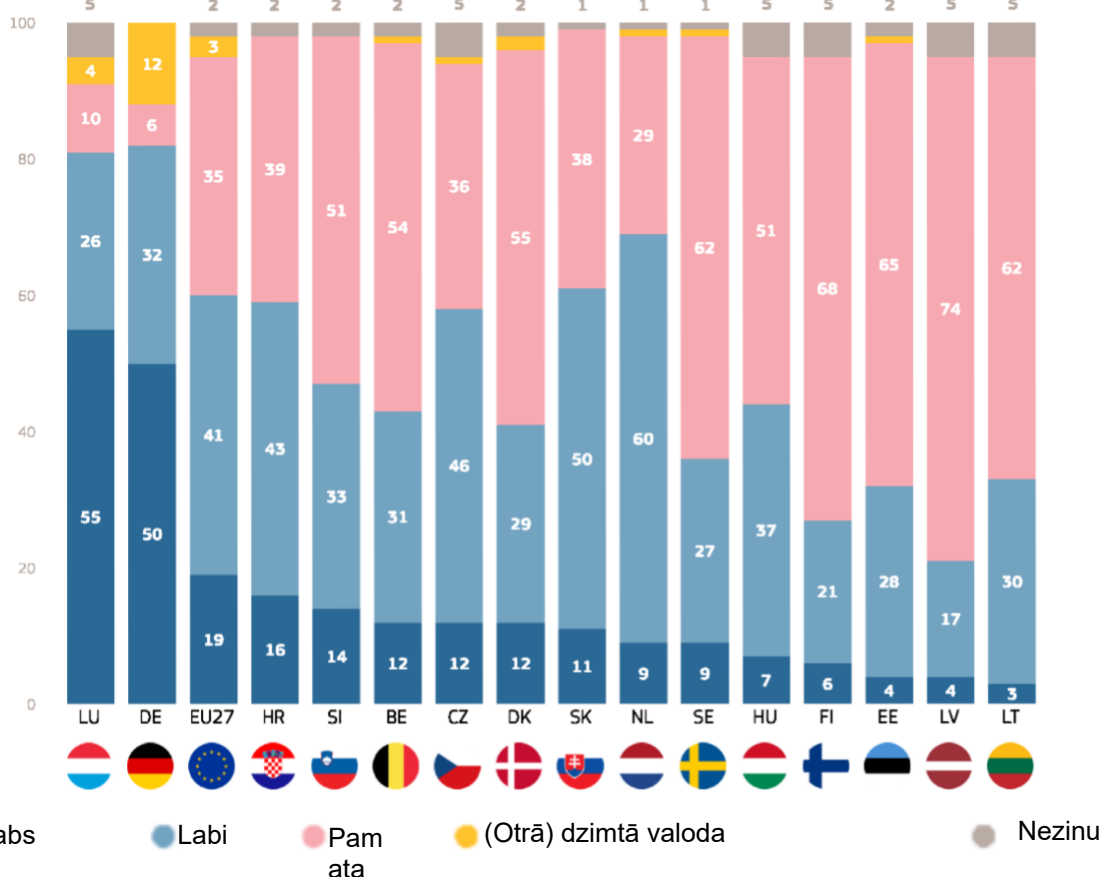
Bāze: atšķiras atkarībā no valodas, kurā runā. Angļu valodā: 12447; Franču valodā: 2887; Vācu valodā: 2772; Spāņu valodā: 1931. GADS; Krievu 2823

13 otherl.lv.vgood. Vai jūsu līmenis ir ļoti labs?

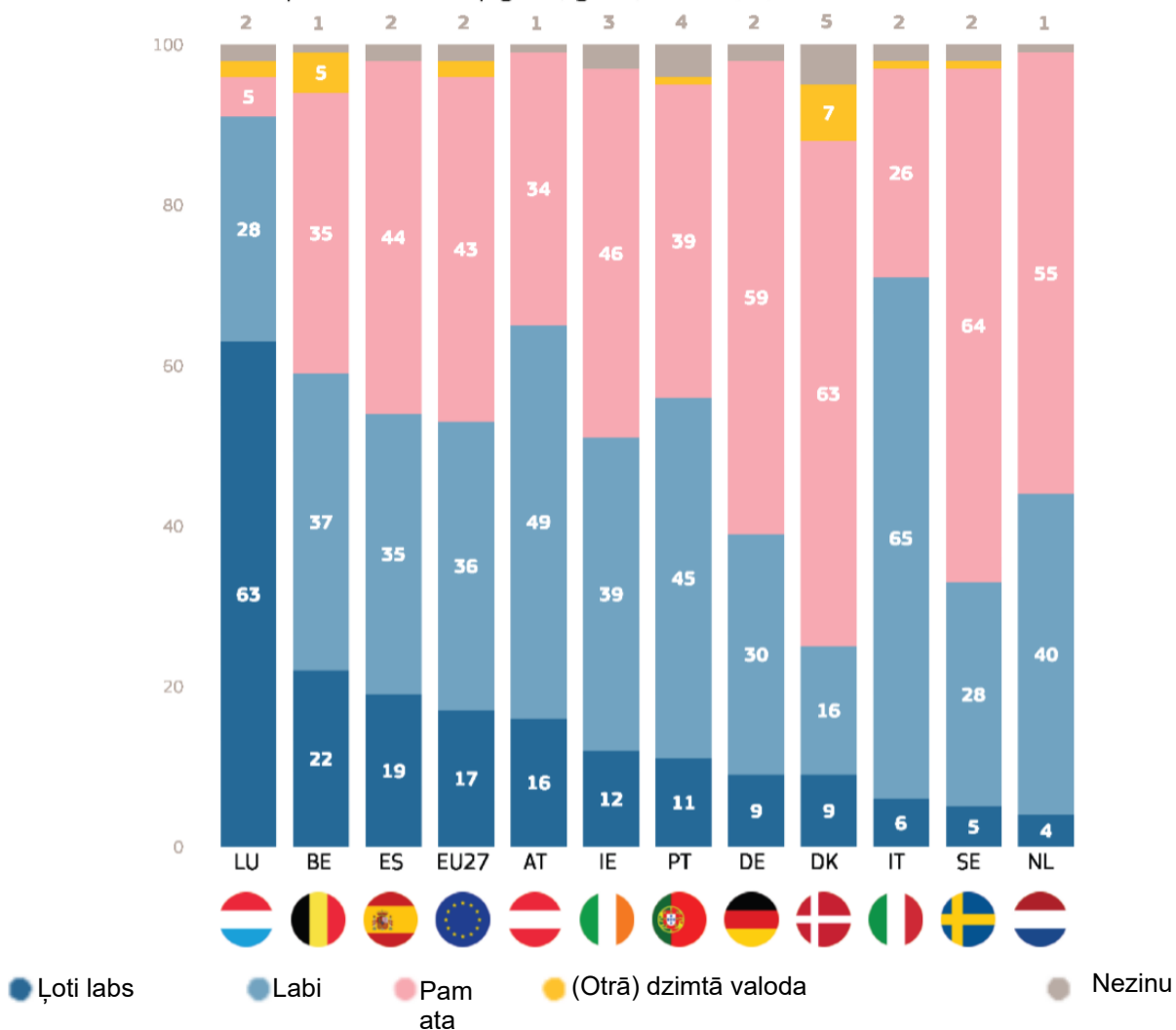
Q48f.lv. Vai jūsu angļu valoda ir ļoti laba, laba, vienkārša? (%)

Q48f.de. Vai jūsu vācu valoda ir ļoti laba, laba, pamata? (%)

Q48f.fr. Vai jūsu franču valoda ir ļoti laba. (%)

Bāze: 2887 (atbildētāji, kas runā franču valodā kā pirmo, otro vai trešo citu valodu, izņemot valstis, kurās ir mazāk nekā 100 respondenti)

No visām svešvalodām angļu valoda izceļas ar to, ka eiropiešiem ir vislabākās prasmes.

Šī sadaļa ļaus jums izpētīt Eiropas iedzīvotāju prasmes lietot dažādas valodas. Turpmāk aplūkotie skaitļi attiecas tikai uz respondentiem, kuri var runāt vismaz vienā valodā, kas nav viņu dzimtā valoda (59 %)¹⁴.

Kopumā mēs redzam, ka angļu valoda ir pirmā valoda, kurā jebkurā līmenī runā respondenti, kuri runā vēl kādā valodā, nevis dzimtajā valodā. Tas acīmredzami atspoguļo faktu, ka angļu valoda ir pirmā cita valoda, kurā runā eiropieši. Piemēram, nedaudz vairāk nekā katrs piektais saka, ka runā ļoti labi, kam seko attiecīgi franču, vācu un spāņu valoda — 3 %.

Lielākā daļa (55 %) respondentu apgalvo, ka runā angļu valodā ļoti labā līmenī (21 %, +6) vai labā līmenī (34 %), nedaudz samazinājies (-2) salīdzinājumā ar 2012. gadu, un vēl katrs piektais (21 %, -3) runā pamatlīmenī.

No tiem, kas runā citā valodā, viens no desmit respondentiem (10 % -1) apgalvo, ka runā franču valodā ļoti labā līmenī (3 %) vai labā līmenī (7 %). Tajā ir runāts ar pamatlīmeni 8 % (-1) no tiem pašiem respondentiem. Vācu valodā runā arī 10 % (-3) respondentu, no kuriem 3 % respondentu minēja ļoti labu līmeni un 7 % — labu līmeni. Turklāt pamatlīmenī runā 6 % respondentu (-2).

Attiecībā uz spāņu valodu mēs novērojam tādus pašus skaitļus kā 2012. gadā, un 7 % respondentu apgalvo, ka runā vai nu labā, vai ļoti labā līmenī. No otras puses, to runā pamatlīmenī par 5 % (=). Visbeidzot, itāļu valoda kā piektā lielākā valoda, kurā runā citā valodā, tiek praktizēta labā vai ļoti labā līmenī tikai 3 % (=) respondentu. Neliels mazākums (2 %, =) runā pamatlīmenī.

Valstu līmenī mēs redzam, ka 15 valstīs, lielākā daļa eiropiešu, kuri var runāt citā valodā, nevis pirmajā dzimtajā valodā, uzskata, ka viņi runā angļu valodā labāk nekā pamatlīmenis. Piecās valstīs to uzskata vismaz septiņas no desmit valstīm: Nīderlande (84 %), Kipra (77 %), Zviedrija (76 %), Malta (72 %), Dānija (71 %). Respondenti, visticamāk, to teiks Latvijā (31 %), Lietuvā (35 %) un Slovēnijā (39 %). Vairāk nekā četri no desmit uzskata, ka angļu valodas kā otrās valodas līmenis ir ļoti labs Maltā (50 %), kur tā ir oficiālā valoda, Kiprā (49 %) un Zviedrijā (46 %).

Respondenti, visticamāk, apgalvo, ka viņu franču valodas līmenis ir augstāks nekā pamata līmenis Luksemburgā

(71 %) un Beļģijā (35 %), kur tā ir oficiālā valoda, kam seko Itālija, Portugāle un Īrija (attiecīgi 15 %).

Respondenti, visticamāk, apgalvo, ka viņu vācu valodas kā svešvalodas līmenis ir labāks nekā pamata valoda Luksemburgā (48 %), kur tā ir oficiālā valoda, Nīderlandē (44 %), Dānijā (21 %) un Slovēnijā (17 %). Spāņu valodā respondenti visdrīzāk novērtēs savas prasmes kā labas vai ļoti labas Spānijā, kur spāņu valoda ir oficiālā valoda, Francijā (12 %) un Portugālē (9 %). Attiecībā uz spāņu valodu augstākais punktu skaits ir Spānijā (34 %), valstī, kurā ir citas oficiālās valodas, Francijā (6 %) un Īrijā (4 %).

Maltā (36 %), Slovēnijā un Horvātijā (abas 9 %) un Rumānijā (6 %).

Kas attiecas uz krievu valodu, lielākais to cilvēku īpatsvars, kuri to runā labāk nekā pamatvaloda kā otrā valoda, ir Lietuvā (55 %), Latvijā (51 %) un Igaunijā (39 %), valstīs, kurās ir ievērojama krievvalodīgā minoritāte un kuras atrodas blakus Krievijai. Ievērojams to respondentu īpatsvars, kuri labi vai ļoti labi runā krievu valodā, ir arī Bulgārijā (19 %), Čehijā (11 %) un Slovēnijā (9 %).

Salīdzinot 2012. un 2023. gadu, mēs redzam, ka 18 valstīs respondenti, kuri var runāt citā valodā, nevis dzimtajā valodā, biežāk runā angļu valodā kā valodu labā vai ļoti labā līmenī, un lielākais pieaugums vērojams Portugālē (61 %, +21), Īrijā (30 %, +18), kur tā ir oficiālā valoda, un Spānijā (43 %, +14). Būtisks samazinājums ir vērojams Maltā (72 %, -10), kur tā ir oficiālā valoda, un Grieķijā (60 %, -7).

Franču valoda pieaug sešās valstīs, jo īpaši Francijā (12 %, +5), kur tā ir oficiālā valoda, un vislielākais samazinājums ir vērojams starp tiem, kas to runā kā papildu valodu labā vai ļoti labā līmenī, kas reģistrēts Itālijā (15 %, -9) un Rumānijā (9 %, -8).

Piecās valstīs respondenti nedaudz biežāk nekā 2012. gadā apgalvo, ka runā vācu valodā kā papildu valodu labā vai ļoti labā līmenī, piemēram, Grieķijā (7 %, +2), bet lielākajā daļā valstu šis īpatsvars ir samazinājies, jo īpaši Luksemburgā (48 %, -20), kur tā ir oficiālā valoda, Ungārijā (14 %, -11) un Nīderlandē (44 %, -11).

Salīdzinājumā ar 2012. gadu respondenti apgalvo, ka runā spāņu valodā kā papildu valodu labā vai ļoti labā līmenī Spānijā (21 %, -14), Portugālē (9 %, -4) un Rumānijā (2 %, -4), ar nelielu pieaugumu citās valstīs, piemēram, Luksemburgā (8 %, +3) un Čehijā (4 %, +3).

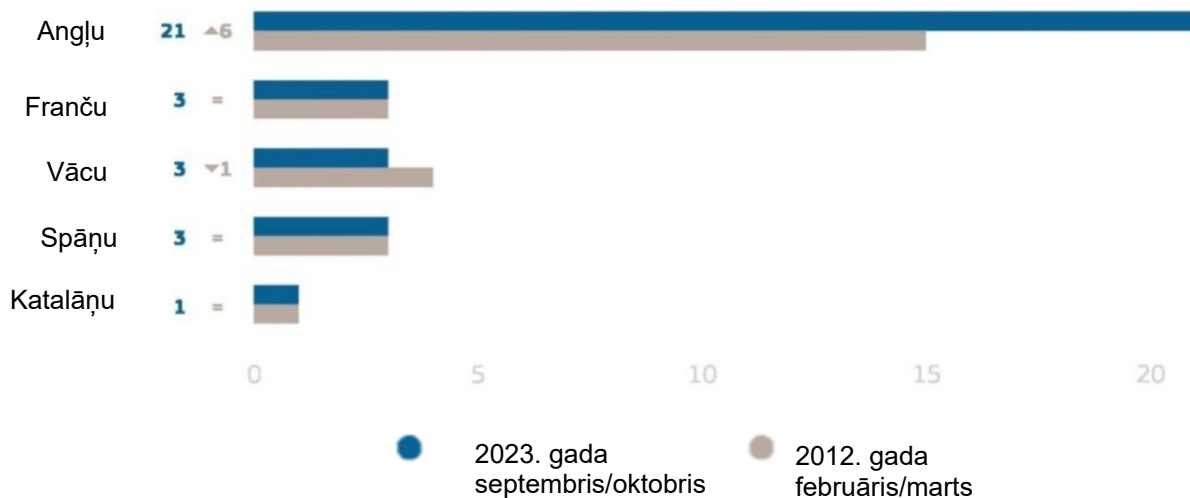
Proporcijas attiecībā uz Itāliju šajā ziņā ir palikušas vairāk vai mazāk nemainīgas, izņemot ievērojamus samazinājumus Maltā (36 %, -6) un Rumānijā (6 %, -4). Krievu valoda ir samazinājusies 14 valstīs, jo īpaši

14 Šajā iedaļā rezultāti tika apkopoti no Q48f_1, Q48f_2 un Q48f_3 atbildēm respondentu līmenī viņu pirmajā, otrajā un trešajā valodā(-ās), kas nav viņu dzimtā valoda.

Eiropas Komisijas īstenojamā Eiropas iedzīvotāju un viņu valodas no 2023. gada septembra līdz oktobrim

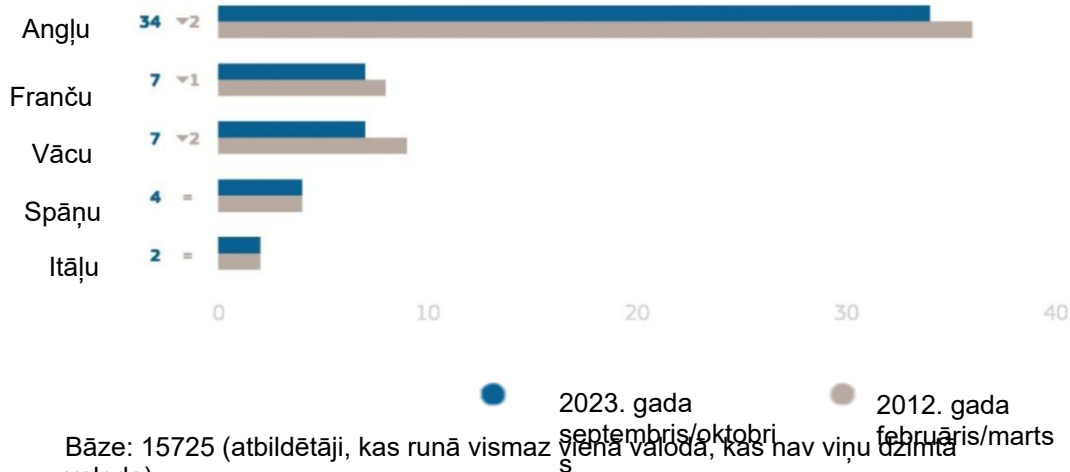
Bulgārijā (19 %, -23), Lietuvā (55 %, -16), Igaunijā (39 %, -10) un Latvijā (51 %, -8).

otherl.lv.good. Vai jūsu līmenis ir ļoti labs? (ES27) (%)

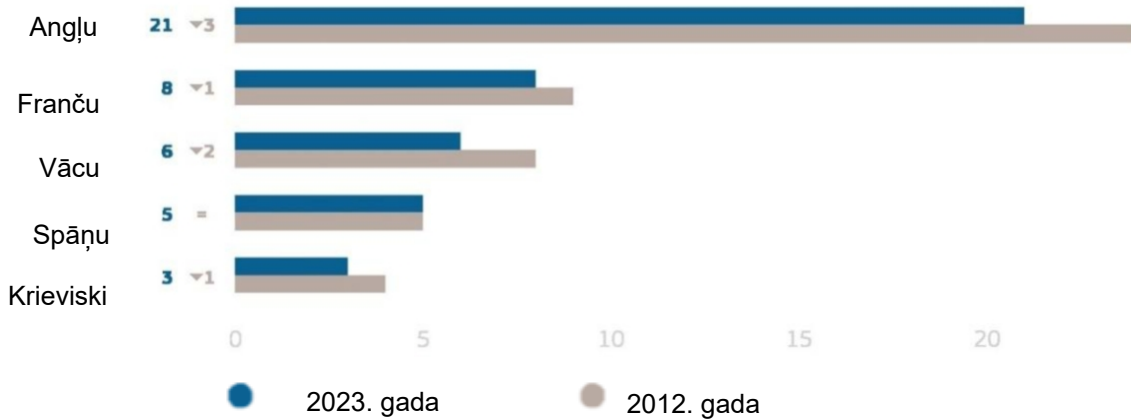
Bāze: 15725 (atbildētāji, kas runā vismaz vienā valodā, kas nav viņu dzimtā valoda)

otherl.lv.good. Vai jūsu līmenis ir labs? (ES27) (%)

Bāze: 15725 (atbildētāji, kas runā vismaz vienā valodā, kas nav viņu dzimtā valoda)

otherl.lv.basic. Vai jūsu... līmenis ir pamata? (ES27) (%)

Bāze: 15725 (atbildētāji, kas runā vismaz vienā valodā, kas nav viņu dzimtā valoda)

II. VALODU IZMANTOŠANA DAŽĀDOS KONTEKSTOS

Izpētot daudzvalodības līmeni Eiropā, šajā ziņojuma nodaļā aplūkots, kā eiropieši lieto papildu valodas, ko viņi saprot pietiekami labi, lai varētu sarunāties. Konkrētāk, attiecībā uz to, cik bieži viņi tos izmanto un kādam nolūkam viņi tos izmanto. Nodaļa noslēdzas ar sadaļu par plašsaziņas līdzekļu augšanu svešvalodā.

1. Valodu, kas nav dzimtā valoda, lietošanas biežums

Trešdaļa eiropiešu ikdienā lieto savas svešvalodas.

Respondentiem tika jautāts, cik bieži viņi izmantoja katru valodu, kas nav viņu dzimtā valoda, un teica, ka viņi varētu runāt pietiekami labi, lai sarunātos (ne vairāk kā trīs valodās)¹⁵.

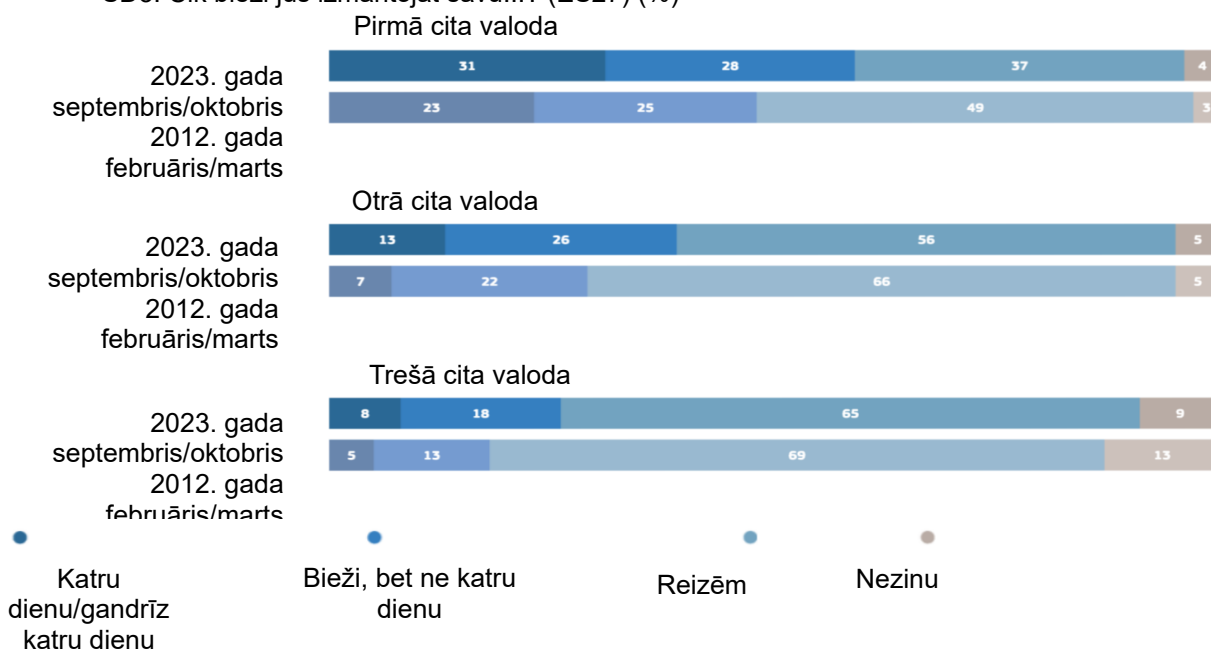
Katrs trešais (31 %) respondentu lieto pirmo papildu valodu katru dienu vai gandrīz katru dienu, salīdzinot ar 23 % 2012. gadā, līdzīga daļa (28 %, + 3) to lieto bieži, bet

Pirmajā valodā, kas nav dzimtā valoda, dalībvalstis, kurās to, visticamāk, lieto katru dienu vai gandrīz katru dienu, ir Luksemburga (70 %), Malta (63 %), Kipra (58 %), Zviedrija (52 %) un Nīderlande (50 %). Vismazāk iespējams tas ir Portugālē (12 %), Polijā (14 %) un Čehijā un Rumānijā (abās 15 %). Salīdzinājumam respondenti, visticamāk, apgalvo, ka lieto otro citu valodu katru dienu vai gandrīz katru dienu Luksemburgā (57 %), Kiprā (25 %) un Spānijā un Latvijā (22 %), un viszemākais vērtējums šajā ziņā ir Ungārijā (5 %), Polijā, Rumānijā (abās 6 %) un Somijā (9 %).

Respondenti, visticamāk, apgalvo, ka lieto savu pirmo citu valodu bieži, bet ne katru dienu Portugālē un Itālijā (41 %), Rumānijā un Horvātijā (abās 39 %) un Austrijā (34 %), kur viszemākais rādītājs ir Īrijā (19 %), Zviedrijā (20 %) un Latvijā (22 %).

Salīdzinājumam respondenti, visticamāk, apgalvo, ka viņi lieto savu otro citu valodu bieži, bet ne katru dienu

SD3. Cik bieži jūs izmantojat savu...? (ES27) (%)

pārējā (37 %, -12) to lieto neregulāri.

Ja respondenti runā citā valodā, viņiem ir daudz mazāka iespēja to lietot katru dienu vai gandrīz katru dienu (13 %, + 6) un attiecīgi biežāk lietot to bieži, bet ne katru dienu (26 %, + 4) un tikai reizēm (56 %, -10). Tāpat tikai 8 % respondentu, kas runā kādā trešajā papildu valodā, to lieto ikdienā, t. i., par 3 procentpunktiem vairāk nekā 2012. gadā, aptuveni katrs piektais (18 %, + 5) to lieto bieži, bet ne katru dienu, un aptuveni divas trešdaļas (65 %, -4) to lieto laiku pa laikam.

Valstu atšķirības ir plaši izplatītas.

Horvātijā (36 %), Igaunijā (34 %) un Grieķijā (33 %), un viszemākais vērtējums šajā ziņā bija Polijai (15 %), Kiprai (17 %) un Francijai (21 %).

Dalībvalstis, kurās respondenta pirmā cita valoda, visticamāk, tiks lietota neregulāri, ir Polija (52 %), Slovēnija (47 %) un Ungārija (45 %). Respondenti vismazāk to varētu darīt Luksemburgā (7 %), Kiprā (11 %) un Maltā (14 %).

15 SD31. Cik bieži jūs izmantojat savu...? Pirmā cita valoda, otrā cita valoda, trešā cita valoda.

Respondenti, visticamāk, apgalvo, ka viņi reizēm lieto otro citu valodu Polijā (75 %), Rumānijā (64 %) un Francijā (62 %).

Salīdzinot 2012. un 2023. gadu, ir vērojamas dažas ievērojamas izmaiņas. Piemēram, 24 dalībvalstīs respondenti biežāk runā pirmajā citā valodā katru dienu vai gandrīz katru dienu, un lielākais pieaugums vērojams Kiprā (58 %, + 19), Īrijā (38 %, + 16) un Nīderlandē (50 %, + 19). Vienīgās valstis, kurās šis rādītājs ir samazinājies, ir Spānija (39 %, -5) un Rumānija (15 %, -5). 22 valstīs ir palielinājies to cilvēku skaits, kuri katru dienu runā savā otrajā valodā, jo īpaši Bulgārijā (16 %, + 11), Slovākijā (14 %, + 9) un Latvijā (22 %, + 8). Neliels samazinājums ir reģistrēts Somijā (9 %, -2) un Ungārijā (5 %, -1). 17 dalībvalstīs ir pieaudzis to personu īpatsvars, kuras runā savā trešajā valodā katru dienu, un lielākais pieaugums reģistrēts Grieķijā (14 %, + 9), Itālijā (13 %, + 9), Čehijā (12 %, + 8) un Latvijā (16 %, + 7). Samazinājums ir vērojams Maltā (7 %, -6), Īrijā (4 %, -5), Dānijā (4 %, -2) un Slovākijā (6 %, -2).

mājkāpotājiem (31 %), strādniekiem (29 %), citiem "baltās apkakles" darbiniekiem (28 %) un pensionāriem (20 %). Attiecībā uz otro valodu bezdarbnieki, visticamāk, (21 %) to izmanto katru dienu vai gandrīz katru dienu, salīdzinot ar vadītājiem (15 %), strādniekiem (12 %) un mājokļiem un pensionāriem (abos 8 %). Trešajā valodā visbiežāk katru dienu runā studenti (12 %), salīdzinot ar vadītājiem, strādniekiem, mājkāpotājiem (8 % no visiem) un citiem "balto apkaklīšu" darbiniekiem (6 %) un pensionāriem (5 %).

- Respondenti, kuri uzskata sevi par piederīgiem augstākajai klasei, biežāk (44 %) katru dienu izmanto savu pirmo citu valodu nekā tie, kas attiecas uz darba šķiru (34 %), vidusšķiru (29 %) vai zemāko vidusšķiru (27 %). Otrajā citā valodā visbiežāk runā katru dienu vai gandrīz katru otro dienu vidusšķiras (16 %) un vismazāk viduslāņa (13 %) un zemākās klases (12 %).

Sociāldemogrāfiskā analīze parāda:

- Vīriešiem ir nedaudz lielāka iespēja katru dienu lietot pirmo citu valodu nekā sievietēm (32 % pret 29 %). Tas pats attiecas arī uz otro valodu (14 % pret 12 %). Attiecībā uz trešo citu valodu sievietes biežāk lieto to laiku pa laikam nekā vīrieši (67 % pret 62 %).
- Respondenti vecumā no 15 līdz 24 gadiem biežāk (41 %) apgalvo, ka lieto savu pirmo citu valodu katru dienu nekā 25–39 gadus veci (36 %), 40–54 gadus veci (29 %) un 55 un vairāk (22 %). Tas pats attiecas uz otro valodu (18 %, 16 %, 13 %, 9 %) un trešo valodu (12 %, 9 %, 8 %, 5 %). Savukārt visvecākā vecuma grupa reizēm biežāk nekā jaunākais lieto pirmo papildu valodu (50 % pret 21 %). Respondenti vecumā no 15 līdz 24 gadiem arī biežāk apgalvo, ka viņi bieži lieto savu pirmo (35 %) un otro citu valodu (32 %) salīdzinājumā ar vecākiem vienaudžiem vecumā no 25 līdz 39 gadiem (30 % un 26 %), 40–54 gadiem (28 % un 25 %) un 55 un vairāk (22 % gan pirmajā, gan otrajā citā valodā).
- Respondenti, kas pametuši skolu vecumā no 15 gadiem vai mazāk, biežāk norāda, ka lieto savu pirmo citu valodu katru dienu nekā tie, kas pametuši skolu pēc 20 gadu vecuma sasniegšanas (42 % pret 32 %). Tas pats attiecas uz otro valodu (19 % pret 14 %). Attiecībā uz trešo citu valodu tas ir otrādi (7 % pret 4 %).
- Studenti (42 %) un vadītāji (38 %) visbiežāk lieto savu pirmo citu valodu katru dienu salīdzinājumā ar

SD3_1 Cik bieži jūs izmantojat savu...? Pirmā cita valoda (% — ES)

	Katru dienu/gandrīz katru dienu	Bieži, bet ne katru dienu	Reizēm	Nezinu
ES-27	31	28	37	4
Dzimums				
Vecīt	32	29	35	4
Sieviete	29	28	39	4
Vecums				
15–24	41	35	21	3
25–39	36	30	30	4
40–54	29	28	39	4
55 +	22	22	50	6
Izglītība (sākums)				
15—	42	13	38	7
15–19	22	24	48	6
20+	32	31	34	3
Joprojām mācās	42	37	18	3
Sociāli profesionālā kategorija				
Pašnodarbinātie	27	33	36	4
Vadītāji	38	30	30	2
Citas baltas apkakles	28	30	38	4
Strādnieki	29	25	41	5
Mājas personas	31	21	46	2
Bezdarbnieku	32	23	39	6
Atvaļināts	20	20	54	6
Studenti	42	37	18	3
Grūtības apmaksāt rēķinus				
Lielāko daļu laika	34	24	35	7
Laiku pa laikam	29	30	36	5
Gandrīz nekad/nekad	31	28	37	4
Apsvērt piederību pie				
Darba klase	34	21	39	6
Zemākā vidusšķira	27	29	39	5
Vidusšķira	29	29	38	4
Augstākā vidusšķira	39	31	28	2
Augstākā klase	44	33	19	4

SD3_2 Cik bieži jūs izmantojat savu...? Otrā valoda (% — ES)

	Katru dienu/gandrīz katru dienu	Bieži, bet ne katru dienu	Reizēm	Nezinu
ES-27	13	26	56	5
Dzimums				
Vecīt	14	27	54	5
Sieviete	12	25	57	6
Vecums				
15–24	18	32	46	4
25–39	16	26	54	4
40–54	13	25	57	5
55 +	9	22	62	7
Izglītība (sākums)				
15—	19	19	52	10
15–19	8	22	61	9
20+	14	25	57	4
Joprojām mācās	18	34	44	4
Sociāli profesionālā kategorija				
Pašnodarbinātie	13	26	57	4
Vadītāji	15	27	55	3
Citas baltas apkakles	12	26	58	4
Strādnieki	12	24	57	7
Mājas personas	8	22	60	10
Bezdarbnieku	21	19	52	8
Atvaļināts	8	20	64	8
Studenti	18	34	44	4
Grūtības apmaksāt rēķinus				
Lielāko daļu laika	14	25	56	5
Laiku pa laikam	16	28	48	8
Gandrīz nekad/nekad	12	25	58	5
Apsvērt piederību pie				
Darba klase	15	27	50	8
Zemākā vidusšķira	12	23	60	5
Vidusšķira	13	26	56	5
Augstākā vidusšķira	16	27	55	2
Augstākā klase	13	26	53	8

SD3_3 Cik bieži jūs izmantojat savu...? Trešā cita valoda (% — ES)

	Katru dienu/gandrīz katru dienu	Bieži, bet ne katru dienu	Reizēm	Nezinu
ES-27	8	18	65	9
Dzimums				
Vecīt	9	20	62	9
Sieviete	7	16	67	10
Vecums				
15–24	12	24	57	7
25–39	9	19	63	9
40–54	8	19	64	9
55 +	5	14	71	10
Izglītība (sākums)				
15—	4	10	71	15
15–19	9	20	59	12
20+	7	17	69	7
Joprojām mācās	12	20	61	7
Sociāli profesionālā kategorija				
Pašnodarbinātie	10	14	67	9
Vadītāji	8	17	68	7
Citas baltas apkakles	6	24	62	8
Strādnieki	8	20	59	13
Mājas personas	8	17	64	11
Bezdarbnieku	10	11	68	11
Atvaļināts	5	14	70	11
Studenti	12	20	61	7
Grūtības apmaksāt rēķinus				
Lielāko daļu laika	12	11	72	5
Laiku pa laikam	9	29	53	9
Gandrīz nekad/nekad	7	15	68	10
Apsvērt piederību pie				
Darba klase	7	20	59	14
Zemākā vidusšķira	8	17	63	12
Vidusšķira	8	17	66	9
Augstākā vidusšķira	9	16	70	5
Augstākā klase	12	29	57	2

Katrs ceturtais eiropietis, kas var izmantot angļu valodu, to dara katru dienu.

Šajā sadaļā galvenā uzmanība pievērsta tam, cik bieži eiropieši lieto piecas visplašāk lietotās valodas Eiropā: Angļu, franču, vācu un spāņu, un mazākā mērā krievu.

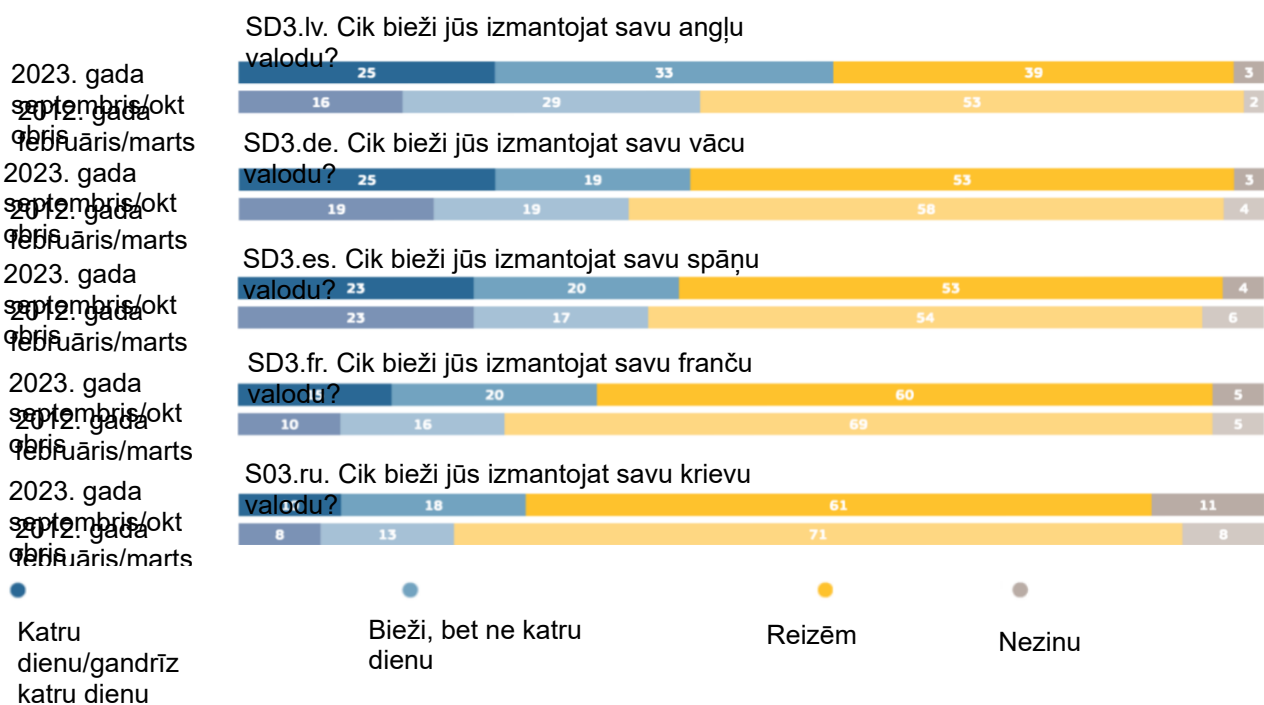
Visā ES mēs redzam, ka katrs ceturtais (25 %) respondentu, kuri angļu valodu lieto kā otro, trešo vai ceturto valodu, to lieto katru dienu vai gandrīz katru dienu, kas ir ievērojams pieaugums (+ 9) salīdzinājumā ar 2012. gadu. Trešdaļa (33 %, + 4) to izmanto bieži, bet ne katru dienu. Gandrīz četri no desmit (39 %, -14) ik pa laikam lieto angļu valodu.

Respondenti, kas runā vācu valodā, to lieto katru dienu par 25 % (+ 6) eiropiešu, 19 % (=) izmanto to bieži, bet ne katru dienu, savukārt vairāk nekā puse (53 %, -5) to izmanto laiku pa laikam.

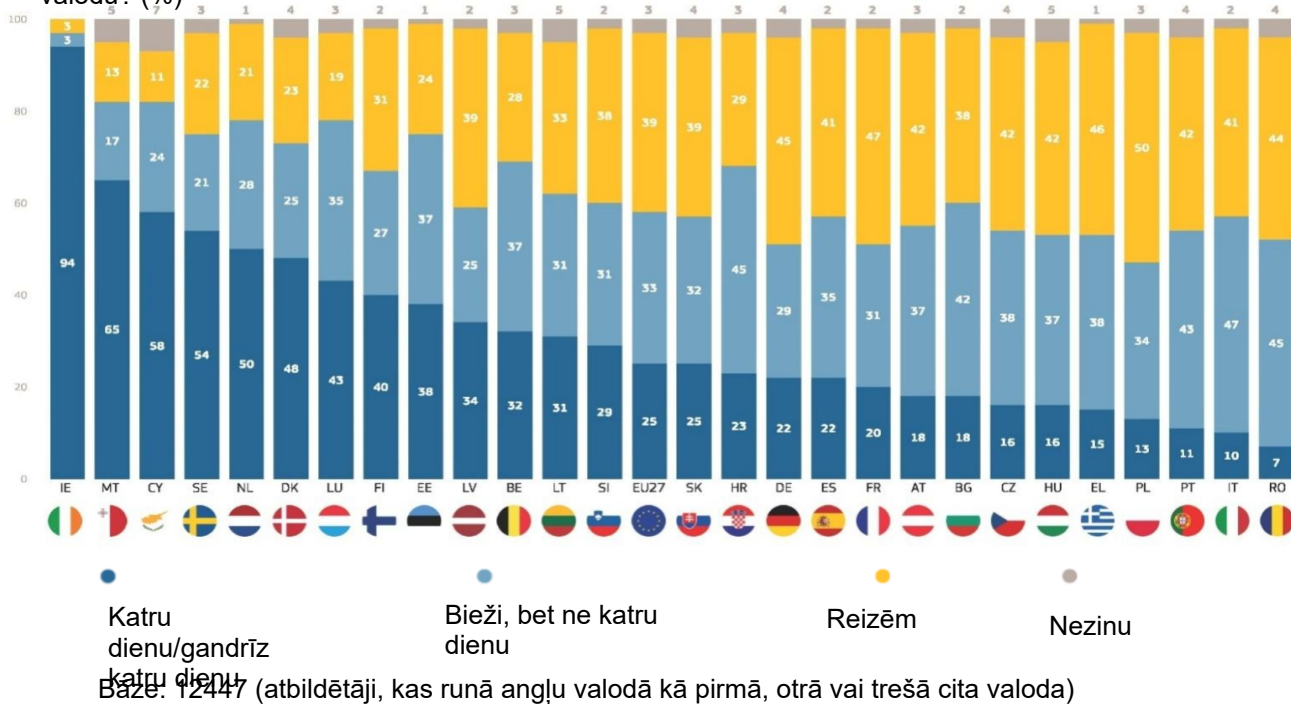
To respondentu vidū, kuri runā franču valodā kā papildu valoda, 15 % to lieto katru dienu (+ 5), 20 % bieži, bet ne katru dienu (+ 4), savukārt seši no desmit to lieto laiku pa laikam (60, -9).

Attiecībā uz Spānijas lietotājiem 23 % to lieto katru dienu (=), bet 20 % (+ 3) bieži, bet ne katru dienu. Visbeidzot, 53 % to izmanto laiku pa laikam, kas ir ļoti konsekventi salīdzinājumā ar 2012. gadu (- 1).

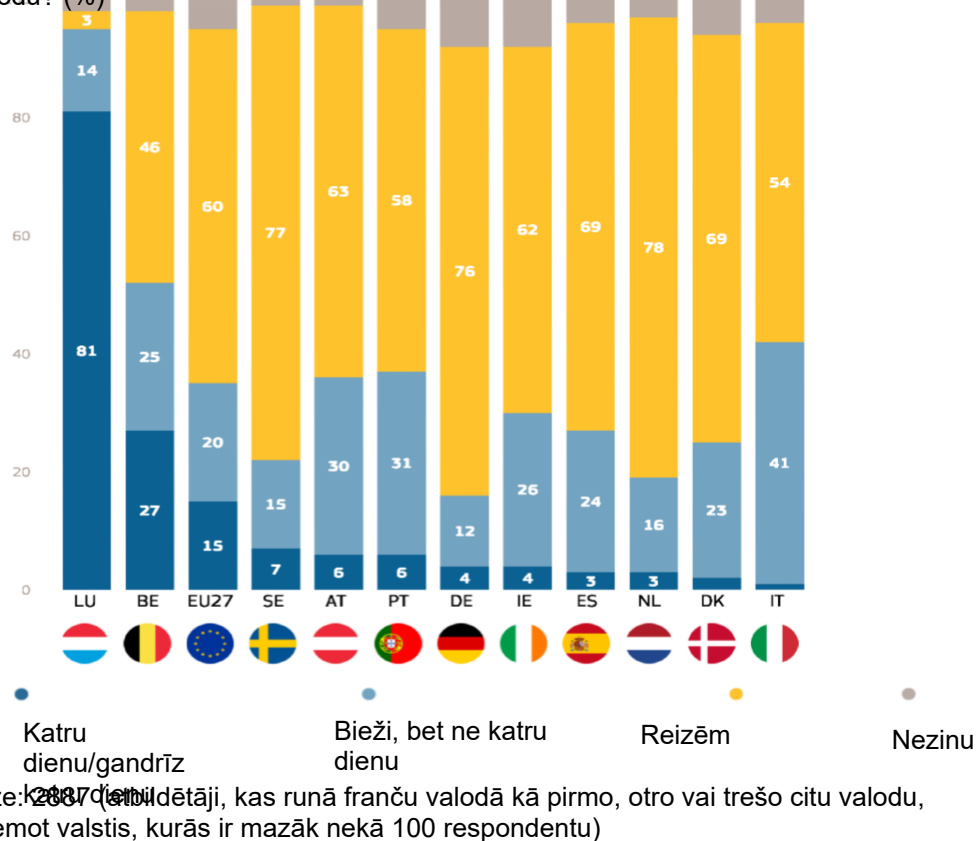
Lielākā daļa respondentu, kas spēj runāt krievu valodā kā viena no valodām, kas nav dzimtā valoda, to lieto laiku pa laikam (61 %, -10). Katrs desmitais (10 %, + 2) to izmanto katru dienu, bet 18 % (+ 5) bieži vien, bet ne katru dienu.

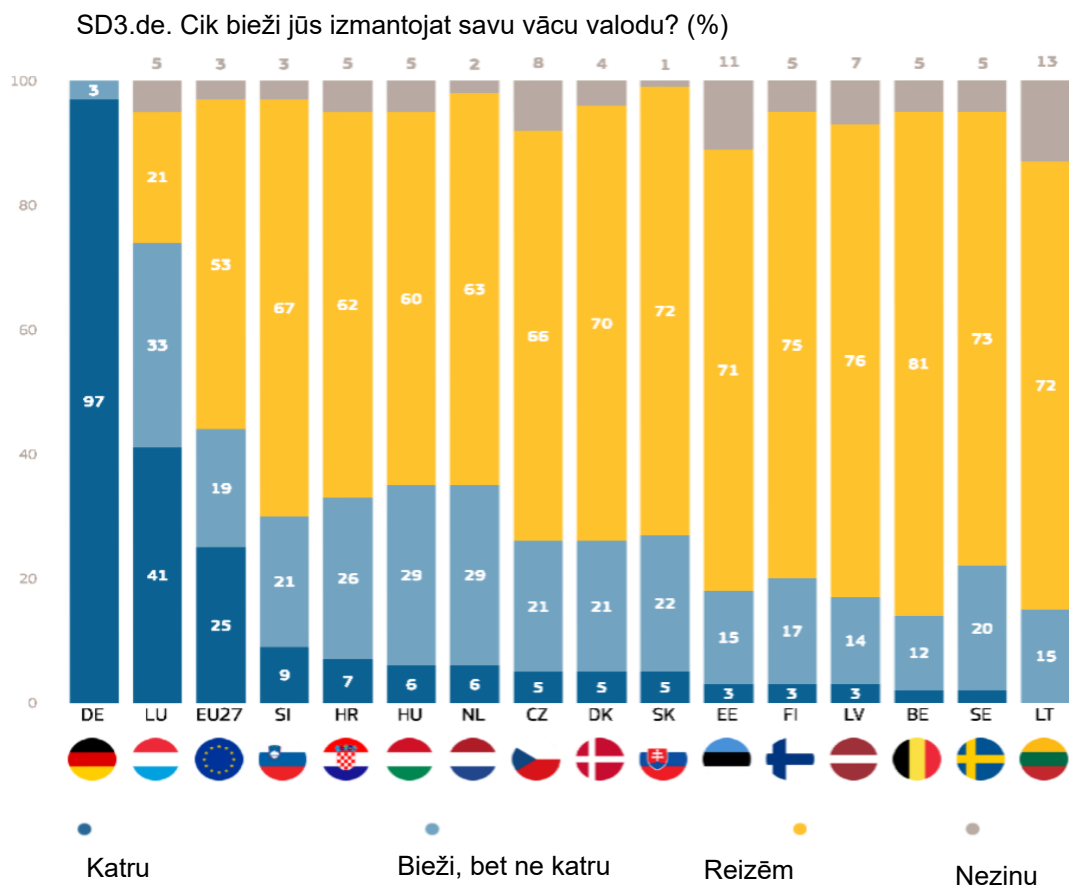

SD3.lv. Cik bieži jūs izmantojat savu angļu valodu? (%)

SD3.fr. Cik bieži jūs izmantojat savu franču valodu? (%)

Bāze: 2772 (atbildētāji, kas runā vācu valodā kā pirmo, otro vai trešo citu valodu, izņemot valstis, kurās ir mazāk nekā 100 respondenti)

Katrs piektais eiropietis katru dienu lieto citu valodu, nevis dzimto valodu.

No respondentiem, kuri var runāt vismaz vienā valodā, kas nav dzimtā valoda, un runā katru dienu, visbiežāk runā angļu valoda (20 %), kas ir ievērojams pieaugums (+ 8) salīdzinājumā ar 2012. gadu. Katrs ceturtais (26 %, + 4) angļu valodu lieto bieži, bet ne katru dienu. Trīs no desmit (31 %, -9) lieto to laiku pa laikam.

4 % (=) respondentu, kuri runā vismaz vienā valodā, kas nav viņu dzimtā valoda, katru dienu runā vācu valodā, 3 % (-1) to lieto bieži, bet ne katru dienu, savukārt katrs desmitais (9 %, -4) to lieto laiku pa laikam.

Franču valodu lieto katru dienu par 3 %, kas ir neliels pieaugums salīdzinājumā ar 2012. gadu (+ 1), un vēl 4 % (+ 1) norāda, ka viņi to izmanto bieži, bet ne katru dienu. Nedaudz vairāk nekā katrs desmitais (11 %, -3) lieto to laiku pa laikam.

Līdzīgi mazi respondenti katru dienu lieto spāņu valodu (3 %, =), salīdzinot ar 2 % (=), kuri to lieto bieži, bet ne

katru dienu, un 7 % (=), kuri to dažkārt lieto. Attiecībā uz krievu valodu tas ir attiecīgi 1 % (=), 1 %, (=) un 3 % (-3).

Valstu līmenī mēs redzam, ka trīs valstīs vismaz puse respondentu, kuri var runāt valodā, kas nav viņu dzimtā valoda, katru dienu lieto angļu valodu: Malta (62 %), kur tā ir oficiālā valoda, Kipra (55 %) un Zviedrija (50 %). Visticamāk, ka viņi to izmantos bieži, bet ne katru dienu Portugālē (38 %), Itālijā (35 %) un Austrijā (33 %). Respondenti, visticamāk, to izmantos laiku pa laikam Polijā (41 %), Vācijā (40 %) un Portugālē (38 %).

Visdrīzāk vācu valodā ikdienā runā Luksemburgā (24 %), Vācijā (14 %) un Austrijā (11 %), kur tā ir oficiālā valoda, un mazāk nekā 5 % to dara citviet. Katrs piektais (20 %) ziņo, ka Luksemburgā to izmanto bieži, bet ne katru dienu, un ievērojama daļa to apgalvo Nīderlandē (18 %) un Dānijā (11 %). 15 valstīs to laiku pa laikam izmanto vairāk nekā katrs desmitais respondents, un lielākais īpatsvars ir Slovēnijā (24 %), Slovākijā (19 %), Zviedrijā (18 %) un Beļģijā (18 %), kur tā ir oficiālā valoda.

Respondenti, kuri var runāt vismaz vienā valodā, kas nav viņu dzimtā valoda, visticamāk, katru dienu lieto spāņu valodu Spānijā (20 %), kur tā ir oficiālā valoda, kam seko Īrija, Itālija un Luksemburga (visi 2 %). Visticamāk, ka to lieto bieži, bet ne katru dienu Portugālē (6 %) un Francijā (5 %) un reizēm Francijā (18 %) un Portugālē (10 %).

Franču valodu visbiežāk lieto katru dienu Luksemburgā (63 %), Beļģijā (16 %) un Francijā (12 %), kur tā ir oficiālā valoda, bieži vien, bet ne katru dienu Beļģijā (15 %) un Luksemburgā (11 %), kur tā ir oficiālā valoda, bet arī Itālijā (9 %), Īrijā un Portugālē (abās 8 %). To, visticamāk, lieto laiku pa laikam kā otro, trešo vai ceturto valodu Beļģijā (27 %), Nīderlandē (22 %) un Īrijā (18 %).

Aplūkojot attīstību laikposmā no 2012. līdz 2023. gadam, mēs redzam, ka angļu valoda attīstās visās ES dalībvalstīs, izņemot Rumāniju, kur pašlaik 5 % (-6) respondentu angļu valodu lieto katru dienu. Savukārt lielākais pieaugums šajā ziņā ir Īrijā (33 %, +21), Nīderlandē (48 %, +21) un Kiprā (55 %, +20). Bieži vien, bet ne ikdienas lietojums visvairāk palielinās Portugālē (38 %, +20), Rumānijā (32 %, +14), Itālijā (35 %, +12), Spānijā (23 %, +10), Luksemburgā (24 %, +10) un Ungārijā (29 %, +10). Šis pieaugums ir saistīts ar faktu, ka lielākajā daļā valstu, jo īpaši Itālijā (31 %, -25), Kiprā (10 %, -24) un Austrijā (37 %, -20), neregulāra lietošana samazinās.

Attiecībā uz vācu valodu mēs redzam, ka ikdienas lietošana Luksemburgā ievērojami samazinās (24 %, -7). Tā kā tas tiek runāts salīdzinoši biežāk, tas vairāk liecina par izmaiņām šajā līmenī, ievērojami samazinoties Polijā (11 %, -14), Ungārijā (20 %, -14), Nīderlandē (39 %, -12) un Slovēnijā (24 %, -6) un Zviedrijā (18 %, -6).

Attiecībā uz franču valodas lietojumu būtiskākās izmaiņas vērojamas gadījuma lietojuma līmenī, kas nedaudz palielinās Čehijā (4 %, +3), Maltā (11 %, +2) un Zviedrijā (10 %, +2), bet ievērojami samazinās Itālijā (12 %, -19), Portugālē (16 %, -17) un Rumānijā (13 %, -15).

Spānijas lietošana reizēm nedaudz palielinās Beļģijā (8 %, +4) un ievērojami samazinās Itālijā (6 %, -12) un Portugālē (10 %, -10). Mēs varam arī redzēt, ka krievi dažkārt būtiski samazinās vairākās valstīs, piemēram: Bulgārijā (17 %, -18), Polijā (11 %, -17) un Lietuvā (40 %, -10).

Sociāldemogrāfiskā analīze parāda:

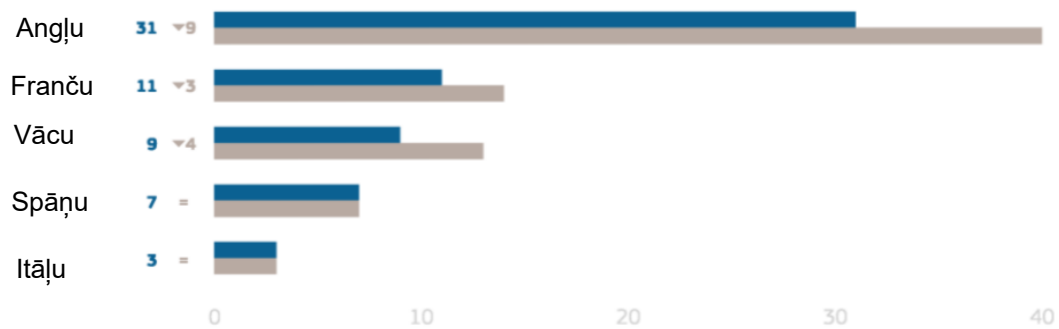
- Vīrieši biežāk nekā sievietes lieto angļu valodu kā pirmo, otro un trešo valodu katru dienu (22 % pret 17 %), savukārt sievietes biežāk lieto to laiku pa laikam (34 % pret 29 %). Sievietes arī nedaudz biežāk nekā vīrieši lieto franču valodu laiku pa laikam (12 % pret 10 %).

- Gados jaunākie respondenti, visticamāk, lieto angļu valodu katru dienu, no kuriem katrs trešais (33 %) ir vecumā no 15 līdz 24 gadiem, salīdzinot ar 26 % iedzīvotāju vecumā no 25 līdz 39 gadiem un 9 % cilvēku vecumā no 55 gadiem. Savukārt gados vecāki respondenti biežāk to izmantos laiku pa laikam; 39 % no 55 gadus veciem un vecākiem cilvēkiem salīdzinājumā ar 19 % no jaunākajiem demogrāfiskajiem rādītājiem. Vācu valodai ir tāda pati tendence (13 % pret 7 %), tāpat kā franču valoda (13 % pret 10 %).
- Tie, kas palikuši skolā pēc 20 gadu vecuma, biežāk lieto angļu valodu katru dienu nekā tie, kas pametuši skolu pirms 15 gadu vecuma (25 % pret 4 %). Vācu valodai kā otrajai, trešajai un ceturtajai valodai tas ir otrādi (4 % pret 11 %). Salīdzinājumā ar labāk izglītotu demogrāfisko situāciju tie, kas priekšlaicīgi pametuši skolu, biežāk runā arī spāņu valodā (8 % pret 3 %).
- Aplūkojot sociāli profesionālās kategorijas, mēs redzam, ka angļu valodu, visticamāk, katru dienu lieto studenti (35 %) un vadītāji (30 %), salīdzinot ar 18 % pašnodarbināto personu un tikai 6 % no mājokļiem. Turpretī mājās dzīvojošie daudz biežāk (7 %) runā spāņu valodā kā otro, trešo vai ceturto valodu nekā vadītāji (2 %).
- Tie, kuriem nekad nav grūtības samaksāt savus rēķinus, ir daudz biežāk (22 %) runāt angļu valodā kā otro, trešo un ceturto valodu katru dienu nekā tie, kas saskaras ar šādām grūtībām lielāko daļu laika (12 %). Turpretī otrā grupa biežāk nekā pirmā grupa runā vācu valodā (7 % pret 4 %), franču (6 % pret 3 %) un spāņu (5 % pret 3 %).
- Gandrīz četri no desmit (37 %) no tiem, kuri uzskata sevi par piederīgiem augstākajai klasei, katru dienu runā angļu valodā kā otro, trešo un ceturto valodu, salīdzinot ar aptuveni piekto (19 %) vidusšķiru un vienu no desmit (11 %) no darba klases. Franču valoda biežāk, bet ne katru dienu runā ar augstāko klasi (7 %) salīdzinājumā ar darba klasi (2 %).
- Angļu valodu kā otro, trešo un ceturto valodu biežāk lieto arī "ļoti aktīvi" valodu apguvēji (34 %), salīdzinot ar tiem, kuri ir tikai "aktīvi" (22 %) vai vispār neaktīvi (12 %). Attiecībā uz vācu, franču vai spāņu valodu starp šīm grupām ir gandrīz nekādas atšķirības¹⁶.

¹⁶ Ļoti aktīvi valodu apguvēji ir tie respondenti, kuri pēdējo divu gadu laikā ir sākuši vai turpinājuši apgūt jaunu valodu, pretstatā aktīviem izglītojamajiem, kuri tā vietā nesēn nav apguvuši jaunu valodu, bet plāno to darīt, un nav aktīvi izglītojamie, proti, tie respondenti, kuri nekad nav iemācījušies citu valodu, izņemot dzimto valodu, un neplāno to darīt nākamajā gadā.

Eiropas Komisijas Eiropas iedzīvotāju un viņu valodas no 2023. gada septembra līdz oktobrim

SD3.T3. Cik bieži jūs izmantojat savu... — Reizēm (ES27) (%)

Bāze: 15725 (atbildētāji, kas runā vismaz vienā valodā, kas nav viņu dzimtā valoda)

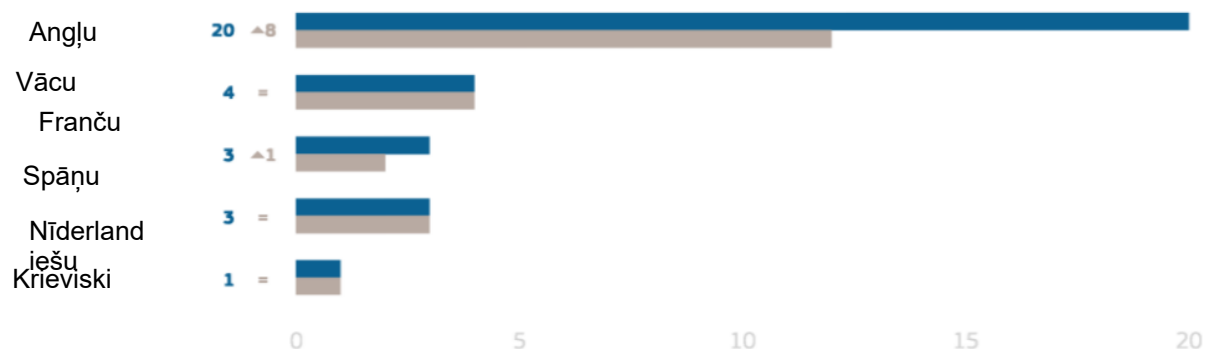

2023. gada septembris/oktobris

2012. gada februāris/marts

SD3.T1. Cik bieži jūs izmantojat savu... — Katru dienu\gandrīz katru dienu (ES27) (%)

Bāze: 15725 (atbildētāji, kas runā vismaz vienā valodā, kas nav viņu dzimtā valoda)

● 2023. gada septembris/oktobris ● 2012. gada februāris/marts

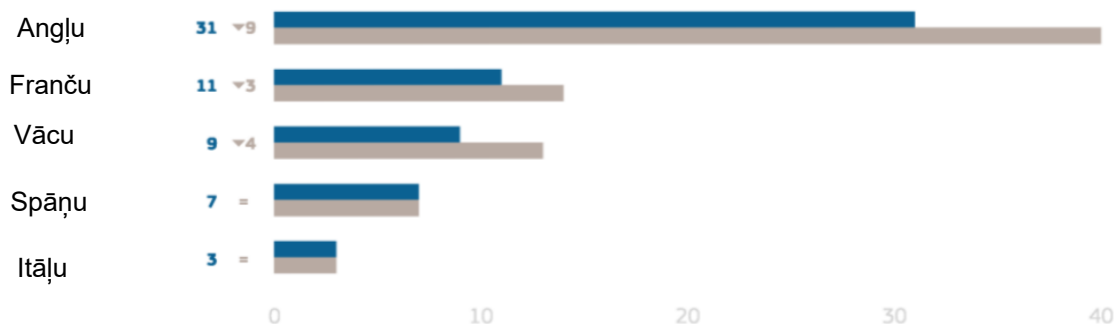
SD3.T2. Cik bieži jūs izmantojat savu... — Bieži, bet ne katru dienu (ES27) (%)

Bāze: 15725 (atbildētāji, kas runā vismaz vienā valodā, kas nav viņu dzimtā valoda)

● 2023. gada septembris/oktobris ● 2012. gada februāris/marts

SD3.T3. Cik bieži jūs izmantojat savu... — Reizēm (ES27) (%)

Bāze: 15725 (atbildētāji, kas runā vismaz vienā valodā, kas nav viņu dzimtā valoda)

● 2023. gada septembris/oktobris ● 2012. gada februāris/marts

2. Situācijas, kurās regulāri lieto valodas

Lielākā daļa eiropiešu regulāri izmanto savu pirmo citu valodu brīvdienās ārzemēs.

to apgalvo, salīdzinot ar 45 % respondentu, kuri to minēja 2012. gadā. Otrā un trešā valodu galvenokārt lieto arī brīvdienās ārzemēs (attiecīgi 45 % un 43 %).

Vairāk nekā četri no desmit (44 %, + 9) regulāri lieto savu

SD4a. Kad jūs regulāri izmantojat...? Pirmā cita valoda (ES27) (%)

Bāze: 15725 (atbildētāji, kas runā vismaz vienā valodā, kas nav viņu dzimtā valoda)

Šajā sadaļā galvenā uzmanība pievērsta tam, kā eiropieši lieto citas valodas, kurās viņi var runāt. Respondenti, kuri runāja valodā, kas nav viņu dzimtā valoda, tika uzrādīta karte, kurā bija redzamas dažādas situācijas, un, regulāri lietojot katru no tām, viņi lūdza vēl trīs papildu valodas, kurās viņi varētu runāt¹⁷. Respondenti varēja minēt tik daudz situāciju, kādas uz viņiem attiecās.

Salīdzinot ar 2012. gadu, vispārējs pārskats par rezultātiem liecina, ka gandrīz visos iespējamajos scenārijos, kas tika iesniegti respondentiem, ir palielinājies citu valodu lietojums, kas nav dzimtā valoda. Šī vispārējā tendence attiecas gan uz pirmās, gan otrās valodas lietošanu. Dati par trešās citas valodas lietojumu pirmo reizi tika vākti pašreizējā vilnī.

Respondenti, kuri var runāt vismaz vienā valodā, kas nav dzimtā valoda, visticamāk, regulāri lieto savu pirmo citu valodu brīvdienās ārzemēs, un puse (50 %) respondentu

pirmo citu valodu internetā, bet vairāk nekā ceturtda (27 %, + 6) lieto otro citu valodu šādā veidā, bet viena no piecām (19 %) — savu trešo valodu.

Gandrīz četri no desmit respondentiem (39 %, + 4), kuri var runāt vismaz vienā valodā, kas nav viņu dzimtā valoda, regulāri lieto savu pirmo citu valodu, skatoties filmas/televīziju vai klausoties radio, salīdzinājumā ar 23 % (+ 1), kuri šādā veidā lieto otro citu valodu, starp tiem, kas runā vismaz divās citās valodās, un 18 % respondentu, kas runā trešajā valodā.

Vairāk nekā trīs no desmit (35 %, + 5) regulāri sazinās ar draugiem, izmantojot savu pirmo citu valodu. Otrā valoda ir 27 % (+ 5) un 23 % — trešajai valodai.

Gandrīz trīs no desmit (29 %) izmanto savu pirmo citu valodu, skatoties vai lasot ziņas¹⁸. Attiecībā uz otro valodu tā ir 16 % un 10 % — otrajai valodai.

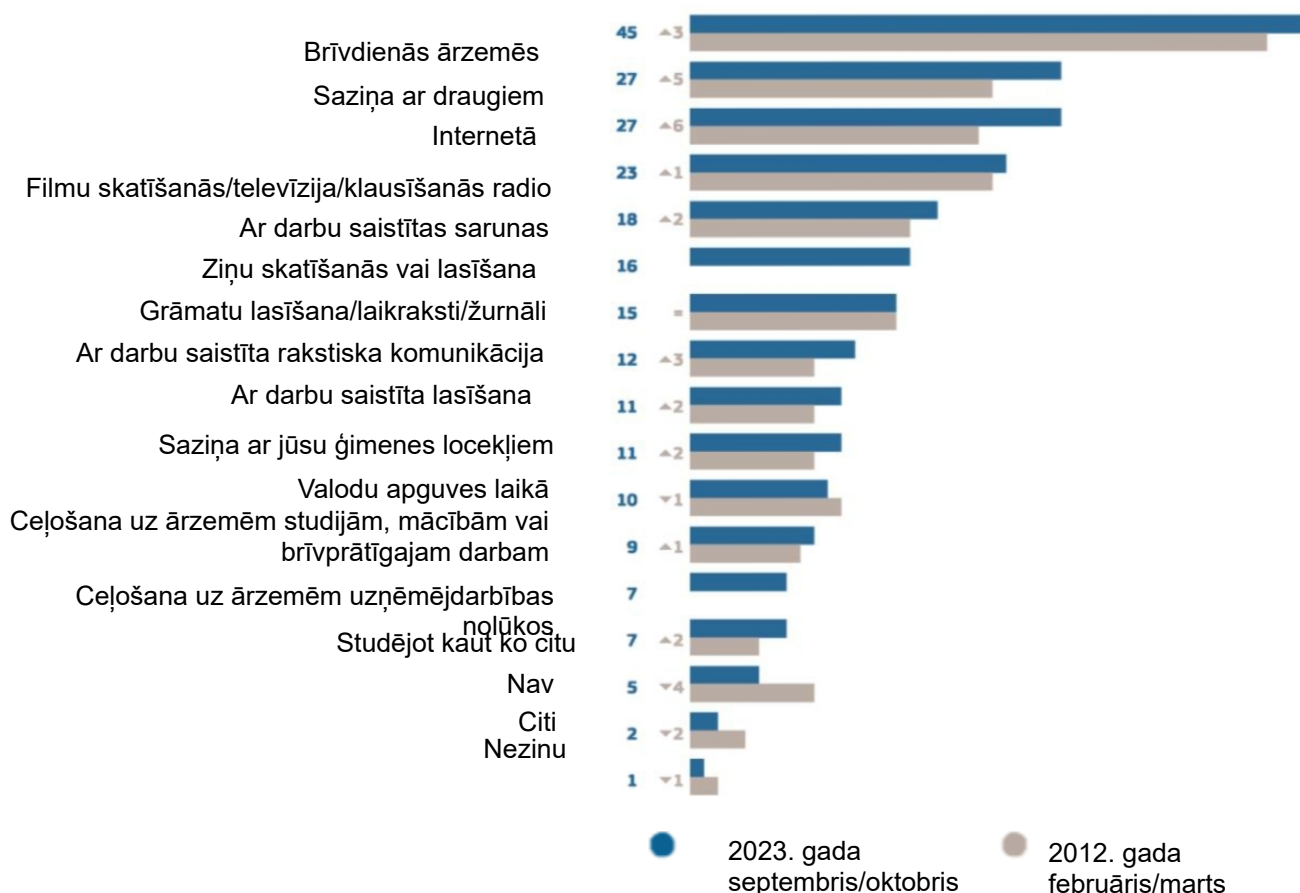
17 SD4a. Kad jūs regulāri izmantojat...? Pirmā cita valoda; SD4b. Kad jūs regulāri izmantojat...? Otrā cita valoda; SD4c. Kad jūs regulāri izmantojat...? Trešā cita valoda

18 Šis jautājums 2012. gadā netika uzdots.

Eiropas Komisijas speciālaptauja 540 Eiropas iedzīvotāji un viņu valodas no 2023. gada septembra līdz oktobrim

Grāmatu, laikrakstu vai žurnālu lasīšana tiek veikta regulāri respondentu pirmajā citā valodā par 28 % (+ 4), otrajā citā valodā — par 15 % (=), bet trešā — par 13 %.

SD4b Kad jūs regulāri lietojat? Otrā cita valoda (ES27) (%)

Bāze: 7406 (atbildētāji, kas runā vismaz divās valodās, kas nav viņu dzimtā valoda)

Respondenti, kuri var runāt vismaz vienā valodā, kas nav viņu dzimtā valoda, biežāk (28 %, + 3) sarunās darba vietā regulāri izmanto savu pirmo citu valodu. Otrā citu valodu lieto 18 % (+ 2) no tiem, kuri var runāt vismaz divās citās valodās, savukārt trešo citu valodu šādā veidā lieto 12 % no tiem, kas var runāt vismaz trīs valodās. Ar darbu saistītai lasīšanai tas ir attiecīgi 22 % (+ 6), 11 % (+ 2), 8 % un ar darbu saistīta rakstiska saziņa 21 % (+ 4), 12 % (+ 3) un 8 %.

Gandrīz pieci no desmit (17 %, + 2) regulāri lieto pirmo citu valodu, sazinoties ar ģimenes locekļiem. Otrajā un trešajā valodā tas ir 11 % (+ 2).

Citi risinājumi bija šādi: Studējot kaut ko citu nekā valodas: 12 % (+ 4), 7 % (+ 2) un 7 %; ceļojot uz ārzemēm, veicot uzņēmējdarbību: 12 % (+ 3), 9 % (+ 1) un 7 %; valodu apguve: 11 % (-1), 10 % (-1) un 10 %; ceļošana uz ārzemēm, lai studētu apmācības vai brīvprātīgā darba nolūkā: 10 %, 7 % un 5 %¹⁹.

Valstu līmenī pastāv lielas atšķirības.

Pirmās citas valodas izmantošana brīvdienās ārzemēs ir visbiežāk citētais veids, kā tos izmantot 13 dalībvalstīs.

Valstis, kurās respondenti, visticamāk, apgalvo, ka šajā situācijā regulāri lieto savu pirmo citu valodu, ir Dānija (74 %), Zviedrija (70 %) un Nīderlande (68 %). Tās valstis, kurās respondenti, visticamāk, to darīs vismazāk, ir Latvija (16 %), Horvātija (22 %), Spānija (25 %) un Lietuva (30 %).

Tās valstis, kurās respondenti, visticamāk, regulāri lieto savu pirmo citu valodu internetā, ir Zviedrija (69 %), Grieķija un Malta (68 %) un Dānija (62 %). Respondenti Īrijā vismazāk pieminēs interneta izmantošanu (28 %).

Dalībvalstis, kurās respondenti, visticamāk, regulāri lieto savu pirmo citu valodu, skatoties filmas/televīziju vai klausoties radio, ir Malta (75 %), Zviedrija (73 %) un Nīderlande (63 %). Pirmās pārējās valodas vismazāk tiek lietotas Polijā (22 %), Itālijā (24 %) un Austrijā (29 %).

Viņu pirmā cita valoda regulāri tiek izmantota saziņai ar draugiem Luksemburgā (63 %), Maltā (53 %) un Zviedrijā (49 %). Šāds veids, kā regulāri lietot citas valodas, ir vismazāk izplatīts Polijā (22 %).

¹⁹ Šis jautājums 2012. gadā netika uzdots.

Respondenti, visticamāk, izmantos savu pirmo citu valodu, lai noskatītos vai lasītu ziņas Zviedrijā (52 %), Luksemburgā (50 %) un Dānijā (42 %), un viszemākais vērtējums šajā ziņā bija Polijā (17 %), Portugālē un Kīprā (abās 20 %) un Itālijā (22 %).

Lielākā daļa respondentu Maltā (64 %) un Zviedrijā (55 %) izmanto savu pirmo citu valodu, lasot grāmatas/laikrakstus/žurnālus. Maz ticams, ka respondenti to pieminēs Polijā (11 %), Bulgārijā (15 %) un Ungārijā (17 %).

Regulāra pirmās citas valodas izmantošana sarunā darba vietā (vai nu klātienē, vai pa tālruni) visticamāk notiks Luksemburgā un Kīprā (49 %), kam seko Malta (46 %) un Nīderlande, Igaunija un Zviedrija (42 % visas).

Ar darbu saistītai lasīšanai regulāri lieto pirmo citu valodu Maltā (43 %), Zviedrijā (42 %) un Luksemburgā (40 %), ar daudz mazāku izplatību Itālijā (13 %), Čehijā (15 %) un Horvātijā, Austrijā, Polijā, Rumānijā un Slovēnijā (16 % no

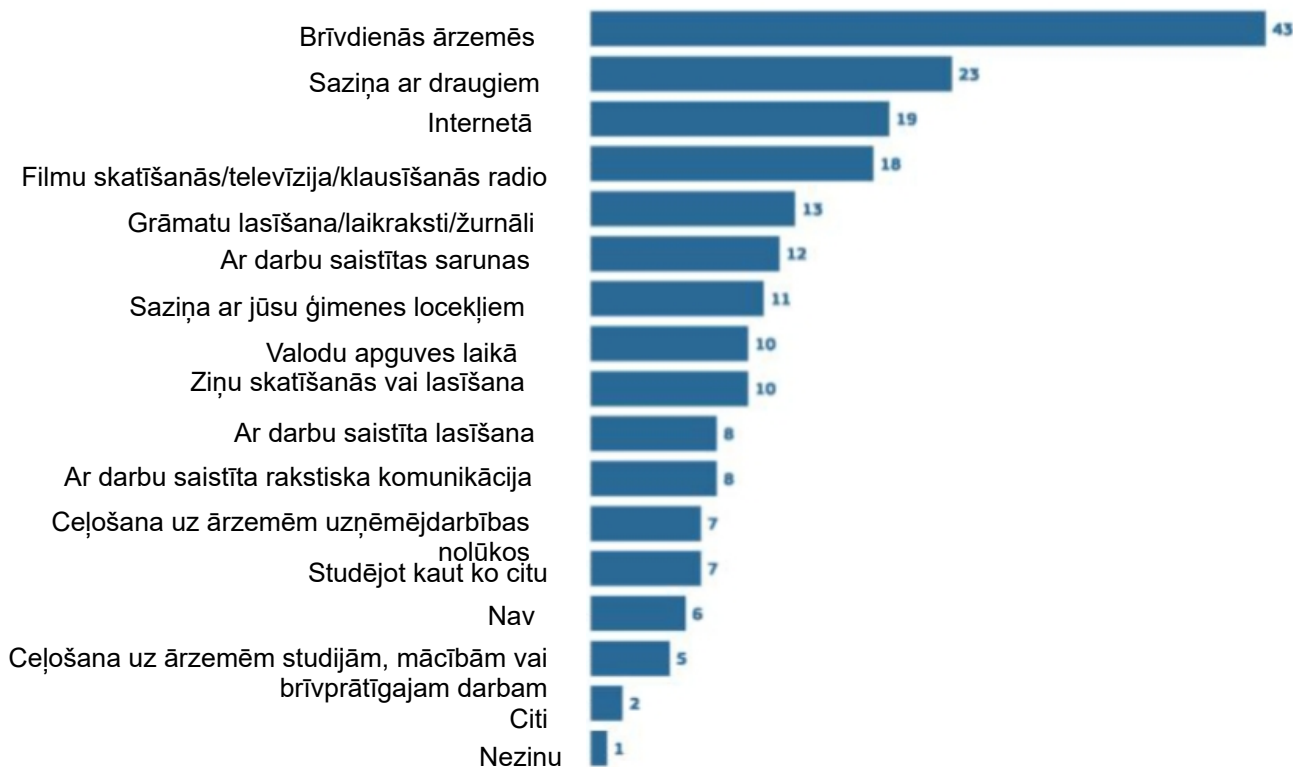
Ar darbu saistītā rakstiskā komunikācija visbiežāk ir minēta Maltā (43 %), Zviedrijā (38 %) un Kīprā (36 %), un viszemākais rādītājs ir Grieķijā (14 %), Rumānijā un Polijā (abās 15 %), kā arī Čehijā un Ungārijā (abās 16 %).

Maltā (33 %), Luksemburgā (32 %) un Spānijā (27 %) respondenti regulāri izmanto pirmo citu valodu saziņā ar ģimenes locekļiem. Maz ticams, ka tas tiks minēts kā veids, kādā citas valodas tiek regulāri lietotas Polijā (6 %), Igaunijā (8 %) un Čehijā, Lietuvā un Slovēnijā (9 % visas).

Respondenti, visticamāk, apgalvo, ka izmanto savu pirmo citu valodu, studējot kaut ko citu Maltā (31 %), Zviedrijā (24 %) un Igaunijā un Vācijā (abās 16 %), un viszemākais vērtējums šajā ziņā ir Francijā (6 %), Bulgārijā (7 %) un Beļģijā un Ungārijā (8 %).

Ceļošana uz ārzemēm uzņēmējdarbības nolūkos visbiežāk tiek minēta kā konteksts, lai runātu pirmajā citā valodā Maltā (24 %), Itālijā (19 %) un Luksemburgā un Dānijā (18 %). Respondenti Dānijā un Spānijā (abās 7 %),

SD4c. Kad jūs regulāri izmantojat...? Trešā cita valoda (ES 27) (%)

Bāze: 3038 (atbildētāji, kas runā vismaz trīs valodās, kas nav viņu dzimtā valoda)

visiem).

Beļģijā (9 %) un Latvijā, Ungārijā un Slovākijā (visi 11 %).

Respondenti Maltā (25 %), Polijā (21 %) un Īrijā (19 %). Kīprā (3 %), Nīderlandē un Austrijā (abās 5 %) un Dānijā (6 %).

SD4a. Kad jūs regulāri izmantojat...? Pirmā cita valoda

Bāze: 15725 (atbildētāji, kas runā vismaz vienā valodā, kas nav viņu dzimtā valoda)

	ES-27	BG	CZ	DK	D-W	DE	D-E	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	
Brīvdienās ārzemēs	50	49	33	55	74	54	55	58	33	33	49	25	51	22	52	44	16	30	41	48	67	68	65	53	47	37	61	44	57	70
Internetā	44	44	44	42	62	41	42	47	43	28	68	34	42	47	38	54	40	34	47	40	68	57	49	39	43	49	45	38	61	69
Filmu skatīšanās\ televīzija\ radio klausīšanās	39	49	39	37	65	33	32	25	46	30	53	30	42	46	24	49	59	56	46	30	75	63	29	22	38	33	52	50	56	73
Saziņa ar draugiem	35	35	36	28	38	34	32	23	37	45	36	43	35	32	33	40	43	37	63	24	53	34	35	22	43	30	33	45	32	49
Ziņu skatīšanās vai lasīšana	29	30	26	26	42	27	26	16	31	29	30	34	25	29	22	20	36	30	50	25	62	40	26	17	20	21	34	30	38	52
Ar darbu saistītas sarunas	28	30	22	20	41	27	25	18	42	24	20	31	25	21	26	49	37	23	49	26	46	42	27	21	33	21	25	21	41	42
Grāmatu lasīšana\ laikraksti\ žurnāli	28	28	15	20	45	31	29	17	23	27	25	31	27	22	19	25	27	18	48	17	64	41	30	11	18	15	25	30	34	55
Ar darbu saistīta lasīšana	22	27	21	15	36	18	17	12	27	22	16	21	28	16	13	33	23	20	40	22	43	38	16	16	19	16	16	19	32	42
Ar darbu saistīta rakstiska komunikācija	21	23	18	16	34	23	22	14	22	19	14	19	20	15	16	36	19	17	37	16	43	32	26	15	19	15	17	18	31	38
Saziņa ar jūsu ģimenes locekļiem	17	24	12	9	18	15	15	11	8	31	9	27	21	15	12	10	15	9	32	12	33	16	18	6	11	14	9	16	11	18
Ceļošana uz ārzemēm uzņēmējdarbības nolūkos	12	9	13	14	18	7	7	6	12	12	13	7	12	13	19	17	11	17	18	11	24	16	13	17	14	12	14	11	13	16
Studējot kaut ko citu	12	8	7	13	13	17	16	13	16	17	11	10	6	10	11	10	15	9	12	8	31	11	9	14	9	11	14	11	11	24
Valodu apguves laikā	11	7	9	14	6	10	9	8	11	19	7	11	11	10	15	3	10	9	12	15	25	5	5	21	9	10	13	11	9	
Ceļošana uz ārzemēm studijām, mācībām vai brīvprātīgajam darbam	10	14	9	5	13	8	7	3	9	13	14	7	12	8	15	10	8	9	9	10	15	17	7	11	11	10	8	8	2	10
Nav	2	0	3	3	1	3	4	9	1	3	1	2	2	1	1	2	1	7	0	2	1	0	4	1	2	1	1	3	2	
Citi	1	0	2	1	0	1	1	2	4	1	1	1	1	0	0	1	2	4	1	0	1	0	1	0	1	3	1	1	1	
Nezinu	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	

Respondenti visdrīzāk apgalvo, ka viņi, ceļojot uz ārzemēm, izmanto savu pirmo citu valodu, lai studētu, lai mācītos vai veiktu brīvprātīgo darbu Nīderlandē (17 %), Maltā un Itālijā (abās 15 %) un Grieķijā un Beļģijā (abās 14 %), un viszemākais vērtējums šajā ziņā bija Somijā (2 %), Čehijā (5 %) un Vācijā, Spānijā un Austrijā (7 % no visiem).

Salīdzinot 2012. un 2023. gadu, dažas būtiskas izmaiņas ir vērojamas dalībvalstu līmenī. Piemēram, 18 valstīs respondenti, visticamāk, lieto savu pirmo citu valodu brīvdienās ārzemēs, visstraujāk pieaugot Maltā (67 %, +25), Polijā (53 %, +24) un Slovākijā (44 %, +18). Tas ir nedaudz samazinājies Luksemburgā (41 %, -8), Dānijā (74 %, -4), Zviedrijā (70 %, -2), Somijā (57 %, -2), Kiprā (44 %, -2) un Vācijā (55 %, -2). Ievērojams pieaugums vērojams arī 24 dalībvalstīs attiecībā uz respondentu pirmās citas valodas lietojumu internetā, jo īpaši Portugālē (43 %, +21), Maltā (68 %, +19) un Grieķijā (68 %, +18). Dānija ir vienīgā valsts, kurā tas ir samazinājies (62 %, -5). Lai gan saziņa ar ģimenes locekļiem kopumā ir palikusi nemainīga, respondenti tagad ievērojami biežāk izmanto savu pirmo citu valodu Austrijā (18 %, +11), Maltā (33 %, +10) un Rumānijā (14 %, +9). Attiecībā uz otro valodu laikposmā no 2012. līdz 2023. gadam 17 dalībvalstīs respondenti, visticamāk, to izmantos, lai sazinātos ar

draugiem, un vislielākais pieaugums vērojams Itālijā (29 %, +16), Grieķijā (39 %, +16), Īrijā (29 %, +13), Maltā (27 %, +10) un Austrijā (38 %, +10).

Sociāldemogrāfiskās un uzvedības grupas, kurām ir lielāka iespēja regulāri lietot papildu valodas šādos dažādos veidos, ir jo īpaši šādas:

- Vīrieši izmanto savu pirmo papildu valodu tiešsaistē (47 % salīdzinājumā ar 41 % sieviešu vidū) un ar darbu saistītu lasīšanu (25 % salīdzinājumā ar 18 % sievietēm). Relatīvās proporcijas ir līdzīgas attiecībā uz otro citu valodu, kur vīrieši to vairāk izmanto ar darbu saistītās sarunās nekā sievietes (21 % pret 14 %), lai gan sievietes to izmanto vairāk nekā vīrieši filmu/televīzijas/klausīšanās radio skatīšanai (22 % VS 24 %).
- 15–24 gadus veci jaunieši, jo īpaši salīdzinājumā ar cilvēkiem vecumā virs 55 gadiem, lieto savu pirmo papildu valodu internetā (attiecīgi 62 % pret 30 %); valodu apguve (29 % pret 4 %); un pētot kaut ko citu (26 % pret 5 %). Savukārt 55 gadus veci un vecāki cilvēki brīvdienās ārzemēs biežāk lieto savu otro valodu nekā 15–24 gadus veci cilvēki (48 % pret 41 %). Tas pats attiecas arī uz trešo citu valodu (52 % pret 30 %). Jaunākie respondenti vecumā no 15 līdz 24

gadiem biežāk izmanto arī savu pirmo (49 %) un otro (28 %) citu valodu, skatoties filmas, televīziju/klausīšanos radio, nekā vecāki vienaudži vecumā no 25 līdz 39 gadiem (42 % un 21 %), 40–54 gadi (36 % un 19 %) un 55+ (33 % un 25 %). Līdzīgu modeli var novērot attiecībā uz pirmās un otrās valodas izmantošanu, ceļojot uz ārzemēm, lai studētu, lai mācītos vai veiktu brīvprātīgo darbu. Jaunākie respondenti vecumā no 15 līdz 24 gadiem faktiski biežāk izmanto savu pirmo (16 %) un otro (15 %) citu valodu šajā kontekstā nekā vecāka gadagājuma cilvēki vecumā no 25 līdz 39 gadiem (12 % un 7 %), 40–54 gadi (9 % un 5 %) un 55+ (6 % un 5 %).

- 25–54 gadus veciem jauniešiem salīdzinājumā ar jauniešiem vecumā līdz 25 gadiem un jauniešiem vecumā virs 55 gadiem par pirmās papildu valodas izmantošanu darbā (attiecīgi 37 %-38 % salīdzinājumā ar 19 % un 17 %); lasīšana darbā (28 %-29 % salīdzinājumā ar 18 % un 13 %); ar darbu saistītas rakstiskas komunikācijas rakstīšana (27–29 % salīdzinājumā ar 15 % un 12 %); un ceļojot uz ārzemēm, veicot uzņēmējdarbību (15 %-17 % salīdzinājumā ar 7 % un 8 %).

Personām, kuras ir pabeigušas pilna laika izglītību vecumā no 20 gadiem, salīdzinot ar personām, kas pabeidza 15 gadu vecumu vai jaunākas, par pirmās papildu valodas izmantošanu brīvdienās ārzemēs (attiecīgi 58 % pret 23 %); internetā (48 % pret 21 %); lasīt grāmatas (31 % pret 26 %); sarunas darbā (37 % pret 16 %); ar darbu saistītas rakstiskas komunikācijas rakstīšana (30 % pret 10 %); lasīšana darbā (31 % pret 8 %); filmu/televīzijas/klausīšanās radio skatīšanās (41 % pret 35 %); un ceļošana uz ārzemēm (17 % pret 3 %). Proporcijas ir salīdzināmas ar tām, kas attiecas uz otro citu valodu, ko tie, kuriem bija ilgākā izglītība, brīvdienās izmanto vairāk nekā tie, kas pametuši skolu 15 gadu vecumā vai jaunāki (50 % pret 32 %). Trešajā citā valodā tas ir 51 % VS 26 %.

Tie, kuri pabeidza pilna laika izglītību 15 gadu vecumā salīdzinājumā ar tiem, kuri pabeidza 20 gadu vecumu, par papildu valodu izmantošanu saziņā ar ģimenes locekļiem: 40 % salīdzinājumā ar 15 % pirmajai citai valodai, 17 % pret 11 % otrajai valodai un 14 % pret 10 % trešajai valodai.

- Bezdarbnieki, jo īpaši salīdzinājumā ar vadītājiem/citiem "baltās apkakles" darbiniekiem, par pirmās papildu valodas izmantošanu saziņā ar draugiem (41 % salīdzinājumā ar 30 %) studentiem un mājkalpotājiem, jo īpaši salīdzinājumā ar pašnodarbinātajiem, lai izmantotu savas pirmās papildu valodas, skatoties filmas/televīziju vai klausoties radio (52 % un 45 % salīdzinājumā ar 31 %).

Tiem, kuriem ir finansiālas grūtības, salīdzinot ar tiem, kas nekad nav saskārušies ar šādām grūtībām, par pirmās citas valodas izmantošanu ziņu skatīšanai vai lasīšanai (35 % pret 28 %).

Citas grupas, kurām ir lielāka tendence izmantot papildu valodas šiem pasākumiem, ir ļoti aktīvi valodu apguvēji, jo īpaši salīdzinājumā ar neaktīvajiem: pirmās papildu valodas izmantošana internetā (54 % salīdzinājumā ar 39 %); filmu/televīzijas skatīšanās vai radio klausīšanās (46 % pret 36 %); lasīt grāmatas/laikrakstus/žurnālus (36 % pret 24 %); saziņa ar draugiem (41 % pret 33 %); valodu apguve (23 % salīdzinājumā ar 4 %); studēt kaut ko citu (20 % pret 7 %); ar darbu saistīta rakstiska komunikācija (26 % pret 19 %); un lasīšana darbā (28 % pret 19 %)²⁰.

²⁰ Ļoti aktīvi valodu apguvēji ir tie respondenti, kuri pēdējo divu gadu laikā ir sākuši vai turpinājuši apgūt jaunu valodu, pretstatā aktīviem izglītojamajiem, kuri tā vietā nesēn nav iemācījušies jaunu valodu, bet plāno to darīt, un nav aktīvi izglītojamie, proti, tie respondenti, kuri nekad nav iemācījušies citu valodu kā tikai dzimto valodu un neplāno to darīt nākamajā gadā.

SD4a Kad jūs regulāri izmantojat...? Pirmā cita valoda (% — ES)

	Ar darbu saistītas sarunas	Ar darbu saistīta lasīšana	Ar darbu saistīta rakstiska komunikācija	Ceļošana uz ārzemēm uzņēmējdarbības nolūkos	Ceļošana uz ārzemēm studijām, mācībām vai brīvprātīgajam darbam	Valodu apguves laikā	Studējot kaut ko citu	Saziņa ar jūsu ģimenes locekļiem	Saziņa ar draugiem	Brīvdienās ārzemēs	Filmu skatīšanās (televīzija) klausīšanās uz radio	Grāmatu lasīšana laikrakstī/žurnālī	Ziņu skatīšanās vai lasīšana	Interneta	Citi	Nav	Nezina
ES-27	28	22	21	12	10	11	12	17	35	50	39	28	29	44	1	2	0
Dzimums																	
Vecīt	31	25	24	15	10	10	12	15	35	50	39	28	30	47	1	2	0
Sieviete	26	18	19	9	11	11	12	18	35	51	39	28	27	41	1	3	0
Vecums																	
15–24	19	18	15	7	16	29	26	14	42	51	49	36	35	62	0	1	0
25–39	37	29	29	15	12	10	14	15	36	51	42	29	30	53	1	1	0
40–54	38	28	27	17	9	7	9	16	31	51	36	25	26	41	1	2	0
55 +	17	13	12	8	6	4	5	19	34	49	33	24	26	30	2	4	0
Izglītība (sākums)																	
15—	16	8	10	3	2	3	5	40	52	23	35	26	34	21	2	6	0
16–19	24	15	15	9	6	6	7	16	30	46	31	19	23	35	1	4	0
20+	37	31	30	17	12	8	10	15	34	58	41	31	29	48	1	1	0
Joprojām mācās	15	17	15	7	19	32	32	14	44	51	52	42	38	63	1	1	0
Sociāli profesionālā kategorija																	
Pašnodarbinātie	40	31	31	25	12	6	8	10	32	54	31	24	26	43	0	1	0
Vadītāji	47	40	40	22	13	9	11	13	30	59	41	31	29	50	0	1	0
Citas baltas apkakles	35	26	26	14	9	9	11	14	30	57	38	24	27	47	0	1	0
Strādnieki	33	20	18	8	7	6	9	20	35	42	36	21	25	38	1	2	0
Mājas personas	10	10	11	5	6	9	8	34	42	41	45	28	30	45	1	2	1
Bezdarbnieku	17	14	12	6	7	9	8	23	41	36	34	25	26	45	2	4	0
Atvaļināts	7	5	5	4	5	3	4	20	36	47	34	25	27	27	2	5	0
Studenti	15	17	15	7	19	32	32	14	44	51	52	42	38	63	1	1	0
Grūtības apmaksāt rēķinus																	
Lielāko daļu laika	24	15	16	8	9	9	11	23	41	39	44	28	35	42	1	3	0
Laiku pa laikam	26	19	19	12	12	12	12	18	37	44	37	27	28	42	1	3	0
Gandrīz nekad/nekad	30	24	23	12	10	10	12	16	34	54	39	28	28	45	1	2	0
Apsvērt piederību pie																	
Darba klase	25	16	15	5	5	7	8	24	40	32	35	25	30	34	1	4	0
Zemākā vidusšķira	22	15	14	7	8	10	13	15	35	47	39	28	30	47	1	2	0
Vidusšķira	28	22	22	13	11	11	12	16	33	54	38	28	26	44	1	2	0
Augstākā vidusšķira	41	36	33	22	15	10	14	13	36	61	45	34	33	53	0	1	0
Augstākā klase	42	45	41	26	18	12	17	9	33	67	37	31	32	48	0	0	0
Aktivitāte kā valodu apguvējam																	
Ļoti aktīvs	33	28	26	14	15	23	20	17	41	52	46	36	34	54	0	1	0
Aktīva	30	22	22	15	13	10	14	13	33	52	39	28	28	46	0	1	0
Neaktīvs	25	19	19	11	7	4	7	17	33	50	36	24	26	39	1	3	0

SD4b Kad jūs regulāri lietojat? Otrā valoda (% — ES)

	Ar darbu saistītas sarunas	Ar darbu saistīta lasīšana	Ar darbu saistīta rakstiska komunikācija	Ceļošana uz ārzemēm uzņēmējdarbības nolūkos	Ceļošana uz ārzemēm studijām, mācībām vai brīvprātīgam darbam	Valodu apguves laikā	Studējot kaut ko citu	Saziņa ar jūsu ģimenes locekļiem	Saziņa ar draugiem	Brīvdienās ārzemēs	Filmu skatīšanās televīzijā/klausīšanās uz radio	Grāmatu lasīšana laikrakstos/žurnāli	Ziņu skatīšanās vai lasīšana	Internetā	Citi	Nav	Nezinu
ES-27	18	11	12	9	7	10	7	11	27	45	23	15	16	27	2	5	1
Dzimums																	
Vecīt	21	13	14	10	7	9	7	11	26	45	22	15	17	29	2	4	0
Sieviete	14	10	9	8	7	11	7	11	27	45	24	16	15	25	2	6	1
Vecums																	
15–24	11	9	9	5	15	27	18	10	29	41	28	18	16	38	1	4	1
25–39	22	15	15	11	7	9	6	14	30	43	21	14	18	30	2	4	0
40–54	25	14	16	11	5	6	4	10	23	47	19	13	13	23	2	5	1
55 +	12	7	7	8	5	5	3	10	25	48	25	17	16	21	3	8	1
Izglītība (sākums)																	
15—	8	4	6	3	3	3	2	17	34	32	20	10	13	22	3	9	3
16–19	17	8	9	7	4	5	4	11	22	40	17	11	13	24	2	7	1
20+	21	15	15	12	6	7	5	11	27	50	24	16	17	25	2	4	1
Joprojām mācās	10	8	8	6	16	29	19	12	32	41	30	22	18	39	1	4	0
Sociāli profesionālā kategorija																	
Pašnodarbinātie	25	16	16	16	6	7	5	10	27	49	20	13	14	25	1	3	1
Vadītāji	27	18	19	14	7	8	5	10	27	50	22	16	17	28	2	4	0
Citas Baltas apkakles	24	17	19	12	6	7	6	11	22	50	20	14	13	24	1	3	1
Strādnieki	21	10	11	6	4	7	4	11	24	39	19	9	13	23	2	6	1
Mājas personas	5	1	6	5	4	5	2	18	24	32	27	12	11	26	1	9	1
Bezdarbnieku	9	6	4	4	7	4	6	16	33	26	21	14	19	29	8	4	0
Atvaļināts	4	3	3	5	4	4	2	12	25	47	23	17	16	21	3	9	1
Studenti	10	8	8	6	16	29	19	12	32	41	30	22	18	39	1	4	0
Grūtības apmaksāt rēķinus																	
Lielāko daļu laika	15	8	7	8	7	11	8	11	32	40	23	14	13	30	1	5	1
Laiku pa laikam	14	11	12	9	8	10	8	13	29	38	22	16	18	27	2	6	1
Gandrīz nekad/nekad	19	12	12	9	7	10	6	11	25	47	23	15	15	27	2	5	1
Apsvērt piederību pie																	
Darba klase	16	9	10	5	4	7	5	15	27	29	20	13	17	25	4	10	0
Zemākā vidusšķira	13	7	9	6	5	11	6	12	27	42	21	17	16	29	3	4	1
Vidusšķira	18	12	13	10	8	11	7	10	25	47	24	15	16	27	2	4	1
Augstākā vidusšķira	21	16	14	13	10	10	6	11	31	55	24	16	13	26	1	4	0
Augstākā klase	22	14	8	12	4	13	5	11	18	50	14	18	14	27	3	6	0
Aktivitāte kā valodu apguvējam																	
Ļoti aktīvs	20	14	14	10	10	19	11	11	32	45	27	21	18	33	2	3	0
Aktīva	18	12	13	9	8	8	6	12	23	41	21	17	17	30	1	4	0
Neaktīvs	16	9	10	8	4	4	3	11	24	46	21	11	14	22	3	7	1

SD4c Kad jūs regulāri izmantojat...? Trešā cita valoda (%
— ES)

	Ar darbu saistītas sarunas	Ar darbu saistīta lasīšana	Ar darbu saistīta rakstiska komunikācija	Ceļošan a uz ārzemē m uzņēmēj darbības nolūkos	Ceļošan a uz ārzemē m studijām, mācībā m vai brīvprātī gajam darbam	Valodu apgūves laikā	Studējot kaut ko citu	Saziņa ar jūsu ģimenes locekļie m	Saziņa ar draugie m	Brīvdien ās ārzemēs	Filmu skatīšan as/ televīzija \ klausīša nās uz radio	Grāmatu lasīšana/ laikraksti \ žurnāli	Ziņu skatīšan as vai lasīšana	Internetā	Citi	Nav	Nezinu
ES-27	12	8	8	7	5	10	7	11	23	43	18	13	10	19	2	6	1
Dzimums																	
Vecīt	14	8	11	9	7	8	8	11	22	43	15	13	11	20	2	8	0
Sieviete	10	8	6	5	4	11	6	11	24	45	20	13	9	18	2	5	1
Vecums																	
15–24	9	4	5	3	7	25	16	12	23	30	18	14	8	23	3	6	1
25–39	14	12	10	11	8	9	7	8	21	40	17	13	10	21	2	6	1
40–54	15	10	13	9	4	8	4	14	23	45	15	9	8	18	1	4	1
55 +	9	5	4	5	4	4	4	11	24	52	20	15	13	16	2	8	1
Izglītība (sākums)																	
15–	6	3	3	5	2	5	6	14	22	26	13	6	10	15	0	12	7
16–19	13	7	9	7	4	6	7	12	21	39	13	11	8	16	1	9	1
20+	13	10	9	8	5	7	4	10	24	51	19	13	12	19	2	5	1
Joprojām mācās	7	6	4	4	8	26	17	12	23	31	22	14	8	24	4	7	0
Sociāli profesionālā kategorija																	
Pašnodarbinātie	16	14	15	13	5	2	5	9	21	44	17	10	12	29	2	3	0
Vadītāji	16	10	10	10	6	6	3	12	22	51	15	16	10	17	1	4	1
Citas baltas apakšes	16	14	14	8	4	10	7	10	24	43	17	10	9	21	1	5	1
Strādnieki	15	9	9	4	5	9	4	10	20	39	14	9	7	14	3	8	1
Mājas personas	7	0	1	4	0	2	13	4	13	44	13	10	4	8	0	10	2
Bezdarbnieku	12	10	8	15	7	11	18	11	36	28	13	11	20	18	3	3	1
Atvaļināts	5	2	2	4	4	4	4	12	25	50	21	15	13	15	3	9	2
Studenti	7	6	4	4	8	26	17	12	23	31	22	14	8	24	4	7	0
Grūtības apmaksāt rēķinus																	
Lielāko daļu laika	14	4	2	7	3	5	6	16	30	37	14	12	11	24	2	2	0
Laiku pa laikam	11	9	12	9	8	16	11	13	23	32	17	15	9	21	2	8	0
Gandrīz nekad/nekad	12	8	8	7	5	8	5	10	22	48	18	12	10	18	2	6	1
Apsvērt piederību pie																	
Darba klase	16	7	7	7	4	11	8	15	25	28	10	8	8	17	4	9	2
Zemākā vidusšķira	14	7	6	6	6	10	9	9	32	40	21	14	15	20	2	10	0
Vidusšķira	11	9	9	7	5	10	7	12	20	44	19	13	9	21	2	5	1
Augstākā vidusšķira	10	9	8	9	6	7	5	9	21	53	17	15	9	15	1	4	1
Augstākā klase	14	12	11	6	10	6	1	9	21	49	16	15	14	8	5	2	0
Aktivitāte kā valodu apgūvējam																	
Ļoti aktīvs	12	9	9	8	8	17	10	13	25	43	20	16	11	20	1	3	1
Aktīva	10	9	11	9	6	8	8	11	21	46	21	13	9	20	2	5	0
Neaktīvs	12	7	7	5	3	3	4	9	22	43	14	10	10	17	3	10	1

3. Plašsaziņas līdzekļu vēlmes

Lielākā daļa eiropiešu dod priekšroku subtitriem, nevis dublētām ārvalstu filmām un raidījumiem.

ES līmenī vairāk nekā puse (53 %) respondentu dod priekšroku skatīties ārvalstu filmas un programmas ar subtitriem, nevis dublēt. Tas ir par 11 un 16 procentpunktiem vairāk nekā 2012. gadā (42 %) un 2005. gadā (37 %), kur priekšroka tika dota dublētām filmām. Trīs no desmit (29 %, + 5 salīdzinājumā ar 2012. gadu) pilnībā piekrīt šim apgalvojumam²¹. Katram ceturtajam (24 %, + 4) parasti piekrīt, bet 16 % (-3) parasti nepiekrīt. Nedaudz vairāk nekā katrs ceturtais (27 %, -9) pilnīgi nepiekrīt.

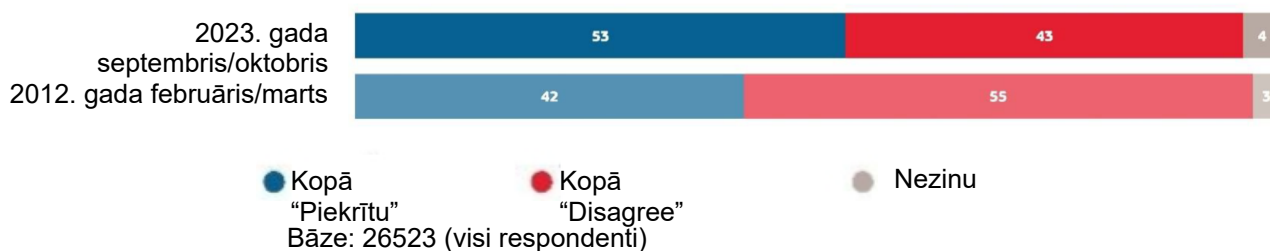
Valstu līmenī mēs redzam ievērojamas atšķirības starp ES dalībvalstīm.

18 dalībvalstīs vairāk nekā puse respondentu apgalvo, ka

- Jaunākie respondenti parasti dod priekšroku subtitriem, nevis dublētām programmām un filmām, un divas trešdaļas (65 %) no cilvēkiem vecumā no 15 līdz 24 gadiem to saka, kam seko seši no desmit (59 %) 25–39 gadus veciem cilvēkiem, 53 % cilvēku vecumā no 40 līdz 54 gadiem un 44 % cilvēku vecumā no 55 gadiem.
- Būtiska nozīme ir izglītībai, jo vairāk nekā seši no desmit (63 %) no tiem, kuri devās uz skolu pēc 20 gadu vecuma sasniegšanas, dod priekšroku subtitriem, nevis dublētām programmām, salīdzinājumā ar 36 % no tiem, kas pametuši skolu 15 gadu vecumā vai jaunāki.
- Vadītāji visdrīzāk (63 %) piekrīt ierosinātajam apgalvojumam, salīdzinot ar 50 % strādnieku, 47 % bezdarbnieku un 40 % no mājkalpotājiem.
- Tiem, kuriem nekad nav finansiālas grūtības, ir lielāka iespēja (53 %) dot priekšroku subtitriem, nevis dublētām programmām nekā tiem, kuri lielākoties

QB7. Lūdzu, pastāstiet man, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram turpmāk minētajam apgalvojumam. (ES27) (%)

Jūs vēlaties skatīties ārvalstu filmas un programmas ar subtitriem, nevis dublēt

dod priekšroku skatīties ārvalstu filmas un programmas ar subtitriem, nevis dublēt. Piecās valstīs vismaz deviņās no desmit valstīm tas ir teikts: Zviedrija un Somija (95 %), Nīderlande (93 %), Kipra un Dānija (abās 90 %). Respondenti, visticamāk, to teiks Vācijā 34 %, Austrijā (36 %) un Slovākijā (38 %).

Vairāk nekā astoņi no desmit dod priekšroku subtitriem salīdzinājumā ar dublēto programmu Zviedrijā (89 %) un Somijā un Nīderlandē (abās 82 %).

18 dalībvalstīs respondenti tagad biežāk nekā 2012. gadā izvēlas skatīties ārvalstu filmas un programmas ar subtitriem, nevis dublēt, un lielākais pieaugums vērojams Maltā (59 %, + 26), Luksemburgā (73 %, + 24) un Čehijā (39 %, + 18). Vienīgās valstis, kurās šīs proporcijas nedaudz samazinājās, lai gan no ļoti augsta līmeņa, ir Igaunija (65 %, -6), Dānija (90 %, -3), Beļģija (70 %, -1), Slovēnija (85 %, -1) un Zviedrija (95 %, -1).

Sociāldemogrāfiskā analīze parāda:

saskaras ar šādām grūtībām (47 %).

- Eiropieši, kuri uzskata sevi par piederīgiem vidējai klasei, visdrīzāk (69 %) piekrīt ierosinātajam apgalvojumam, kam seko augstākā klase (64 %), vidusšķira (56 %), zemākā vidējā klase (49 %) un darba šķira (42 %).
- Vairāk nekā puse (56 %) no tiem, kas lieto internetu katru dienu, apgalvo, ka dod priekšroku subtitriem, nevis dublētām programmām, salīdzinot ar katru trešo (32 %) no tiem, kuri nekad nestrādā tiešsaistē.

²¹ QB7.3. Lūdzu, pastāstiet man, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram turpmāk minētajam apgalvojumam.

Eiropas Komisijas īstenojamā Eiropas iedzīvotāju un viņu valodas no 2023. gada septembra līdz oktobrim

QB7.3 Lūdzu, pastāstiet man, cik lielā mērā jūs piekrītat vai nepiekrītat katram turpmāk minētajam apgalvojumam. Labāk skatīties ārvalstu filmas un programmas ar subtitriem, nevis dublēt (% — ES)

	Pilnīgi piekrītu	Sliecas piekrist	Sliecas nepiekrīst	Pilnīgi nepiekrītu	Nezinu	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Disagree"
ES-27	29	24	16	27	4	53	43
Dzimums							
Vecīt	29	24	16	27	4	53	43
Sieviete	29	23	16	28	4	52	44
Vecums							
15–24	38	27	16	17	2	65	33
25–39	34	25	17	21	3	59	38
40–54	29	24	18	27	2	53	45
55 +	23	21	15	35	6	44	50
Izglītība (sākums)							
15—	17	19	12	44	8	36	56
16–19	23	23	18	32	4	46	50
20+	39	24	15	19	3	63	34
Joprojām mācās	40	28	16	14	2	68	30
Sociāli profesionālā kategorija							
Pašnodarbinātie	34	25	18	21	2	59	39
Vadītāji	38	25	16	20	1	63	36
Citas baltas apkakles	33	26	17	21	3	59	38
Strādnieki	26	24	17	29	4	50	46
Mājas personas	20	20	16	35	9	40	51
Bezdarbnieku	26	21	13	34	6	47	47
Atvaļināts	23	19	14	38	6	42	52
Studenti	40	28	16	14	2	68	30
Grūtības apmaksāt rēķinus							
Lielāko daļu laika	24	23	16	31	6	47	47
Laiku pa laikam	27	26	17	26	4	53	43
Gandrīz nekad/nekad	31	22	16	28	3	53	44
Apsvērt piederību pie							
Darba klase	23	19	14	38	6	42	52
Zemākā vidusšķira	23	26	17	30	4	49	47
Vidusšķira	31	25	17	24	3	56	41
Augstākā vidusšķira	47	22	14	15	2	69	29
Augstākā klase	49	15	20	16	0	64	36

III. VALODU APGUVES METODES

1. Svarīgākās valodas personības attīstībai

Šajā sadaļā aplūkota eiropiešu attieksme pret tām valodām, kuras, viņuprāt, ir visnoderīgākās, pirmkārt, viņu personīgajai attīstībai un pēc tam bērniem, lai mācītos nākotnei.

Lielākā daļa eiropiešu uzskata, ka angļu valoda ir viņu personīgajai attīstībai visnoderīgākā valoda.

Respondentiem tika lūgts nosaukt ne tikai dzimto valodu, bet arī abas valodas, kuras viņi uzskata par visnoderīgākajām personīgajai attīstībai²².

Angļu valoda, visticamāk, tiks uzskatīta par noderīgu personības attīstībai nekā jebkura cita valoda (77 %, + 1 procentpunkts salīdzinājumā ar 2012. gadu)²³.

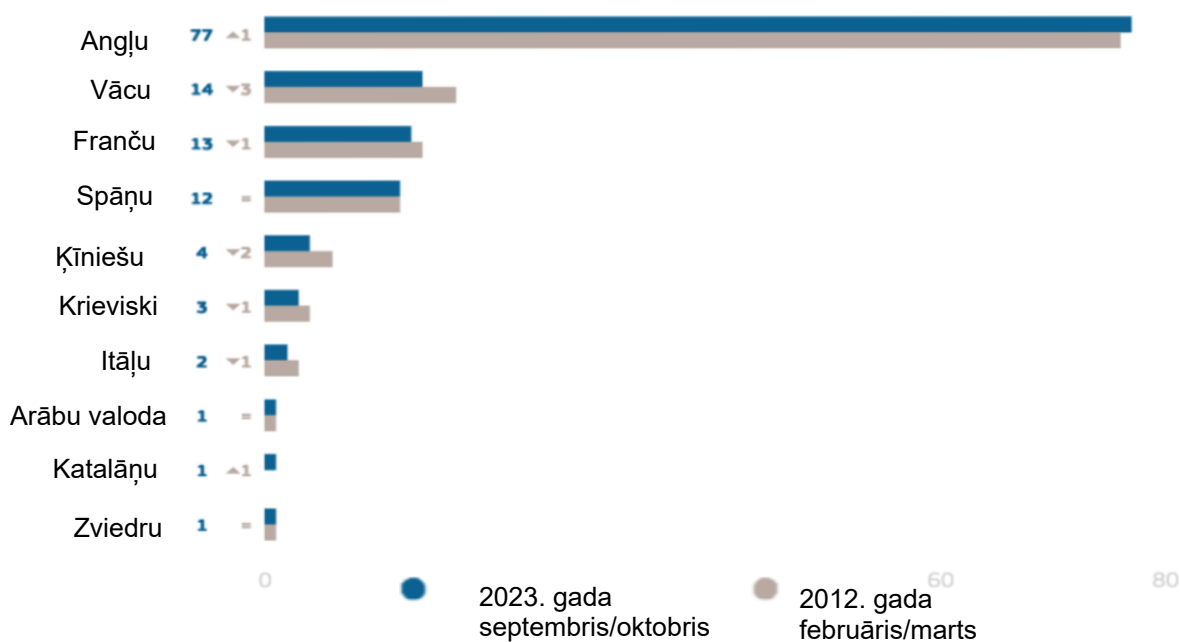
Mazāk nekā katrs piektais eiropietis min vācu valodu (14 %, -3), franču (13 %, -1), spāņu (12 %, =); seko ķīniešu (4 %, — 2), krievu (3 %, -1) un itāļu (2 %, -1).

Neviena cita valoda nav minēta vairāk kā 1 %

Valsts līmenī gandrīz visi respondenti Nīderlandē (96 %), Zviedrijā (95 %), Dānijā, Maltā un Somijā (91 %) uzskata, ka angļu valoda ir visnoderīgākā personīgās attīstības valoda, izņemot dzimto valodu. Valstis, kurās respondenti vismazāk uzskata angļu valodu par visnoderīgāko, izņemot Īriju (17 %), kur tā ir valsts valoda, Ungārija (61 %), Bulgārija (57 %) un Luksemburga (46 %).

Viedoklis, ka vācu valoda ir viena no personīgajai attīstībai visnoderīgākajām valodām, lielākoties ir plaši izplatīts Slovēnijā (49 %), Dānijā (43 %) un Horvātijā (39 %). Tas ir vismazāk pārstāvēts Portugālē (1 %), Maltā (3 %) un Beļģijā (5 %).

QB1a. Domājot par valodām, kas nav jūsu dzimtā valoda, kuras divas valodas, jūsuprāt, ir visnoderīgākās jūsu personiskajai attīstībai? (NERĀDĪT EKRĀNU — NELASĪT — NE VAIRĀK KĀ 2 ATBILDES) (ES27) (%)

Bāze: 22671 (atbildētāji, kuri ir norādījuši, ka valoda, kas nav dzimtā valoda, ir visnoderīgākā personiskajai attīstībai)

respondentu²⁴.

22 QB1a. Domājot par valodām, kas nav jūsu dzimtā valoda, kuras divas valodas, jūsuprāt, ir visnoderīgākās jūsu personiskajai attīstībai?

23 Salīdzinājumsar iepriekšējo ziņojumu ir veikts, jo sākotnējais jautājums tika pārskatīts, lai izceltu valodas, kas nav dzimtā valoda.

24 Rezultāti par valodām, kurās redzamas nelielas proporcijas, jāinterpretē piesardzīgi, ņemot vērā nelielo izlases lielumu.

QB1a. Domājot par valodām, kas nav jūsu dzimtā valoda, kuras divas valodas, jūsprāt, ir visnoderīgākās jūsu personiskajai attīstībai? (NERĀDĪT EKSRĀNU — NELASĪT — MAKS. 2 ATBILDES)

Bāze: 22671 (atbildētāji, kuri ir norādījuši, ka valoda, kas nav dzimtā valoda, ir visnoderīgākā personiskajai attīstībai)

	ES-27	AT	BŪ T	BG	CZ	DK	D0W	DE	D0E	EE	IE	EL	ES	FI	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SI	SK
Angļu	77	67	79	57	67	91	83	81	73	76	17	78	76	91	79	76	76	90	78	65	46	61	91	96	73	65	62	95	82	69
Vācu	14	6	5	14	30	43	11	9	3	11	15	23	8	18	8	39	8	11	19	15	34	27	3	38	21	1	11	20	49	35
Franču	13	11	40	5	5	7	22	20	13	4	26	9	16	6	5	5	14	11	5	5	62	4	3	11	5	20	13	10	1	5
Spāņu	12	5	9	5	4	14	12	11	7	7	28	4	13	9	28	1	12	3	4	4	3	2	5	21	4	10	4	13	4	3
Ķīniešu	4	2	4	1	1	2	3	3	2	3	4	3	7	2	5	0	11	1	1	0	0	1	1	5	1	1	2	2	1	1
Krieviski	3	2	0	10	7	0	2	3	6	32	1	3	0	6	0	1	3	19	38	40	0	2	0	0	3	0	1	0	2	7
Itāļu	2	9	3	2	1	1	1	1	2	1	2	4	1	1	3	8	4	1	1	1	2	3	50	1	1	0	2	2	11	1
Arābu valoda	1	1	2	1	0	1	1	1	0	0	0	1	1	1	3	0	3	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0	5	0	0
Katalāņu	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nīderlandiešu	1	1	17	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	1	0	0
Japāņu	1	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Poļu	1	0	0	0	1	0	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	5	0	0	0	1	3	0	0	0	0	0
Zviedru	1	0	0	0	0	5	0	0	1	1	0	0	0	36	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	5	0	0
Igauniju	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Dalībvalstis, kurās ir vislielākā iespēja, ka respondenti uzskata franču valodu, ir svarīga valoda viņu personīgajai attīstībai, izņemot Luksemburgu (62 %) un Beļģiju (40 %), kur tā ir oficiālā valoda, ir Īrija (26 %), Vācija, Portugāle (abās 20 %) un Spānija (16 %). Maz ticams, ka to varētu uzskatīt par lietderīgu Slovēnijā (1 %), Maltā (3 %) un Igaunijā un Ungārijā (abās 4 %).

Respondenti Īrijā, Francijā (gan 28 %), gan Nīderlandē (21 %) biežāk nekā respondenti jebkurā citā dalībvalstī uzskata, ka spāņu valoda ir svarīga personības attīstībai, un respondenti Horvātijā (1 %), Ungārijā (2 %) un Kiprā, Luksemburgā un Slovākijā (visi 3 %), visticamāk, to domās vismazāk.

Ķīniešu valoda tiek uzskatīta par vienu no visnoderīgākajām valodām personiskajai attīstībai galvenokārt Itālijā (11 %), Spānijā (7 %), Francijā un Nīderlandē (abās 5 %).

Uzskatu, ka krievu valoda ir viena no personīgajai attīstībai visnoderīgākajām valodām, visizplatītākā ir Lietuvā (40 %), Latvijā (38 %) un Igaunijā (32 %).

Respondenti visdrīzāk domā, ka itāļu valoda ir viena no personiskajai attīstībai visnoderīgākajām valodām tās tuvajā ģeogrāfiskajā kaimiņvalstī Maltā (50 %), tai seko Slovēnija (11 %), Austrija (9 %) un Horvātijā (8 %).

Sociāldemogrāfiskā analīze parāda:

- Vīrieši nedaudz biežāk nekā sievietes (78 % pret 76 %) domā, ka angļu valoda ir viena no visnoderīgākajām personības attīstībai.
- Gados jaunāki cilvēki, jo īpaši 15–24 gadus veci cilvēki, salīdzinot ar cilvēkiem vecumā virs 55 gadiem, biežāk min angļu valodu (90 % pret 66 %) un spāņu (17 % salīdzinājumā ar 10 %) valodu kā visnoderīgākās valodas personiskajai attīstībai.
- Tie, kuri pabeiguši pilna laika izglītību vecumā virs 20 gadiem, jo īpaši salīdzinājumā ar tiem, kas ieguvuši izglītību 15 gadu vecumā vai mazāk, biežāk min angļu valodu (86 % pret 50 %), vācu (17 % pret 8 %), spāņu (16 % pret 7 %) un franču (14 % pret 11 %).
- Studenti biežāk nekā jebkura cita grupa min angļu valodu (92 % salīdzinājumā ar 62 % pensionāru vidū). Spāņu valodu visvairāk min studenti (18 %) un vadītāji (17 %) salīdzinājumā ar, piemēram, strādniekiem (10 %) un pensionāriem (9 %). Vadītāji un citi “balto apkaklīšu” darbinieki biežāk nekā jebkura cita grupa min vācu valodu (17 % un 18 % salīdzinājumā ar 12 % mājkalpotāju vidū).
- Respondenti, kuriem nekad nav grūtības samaksāt savus rēķinus, daudz biežāk domā, ka angļu valoda ir

noderīga pašattīstībai, nekā tie, kas lielākoties saskaras ar šādiem jautājumiem (80 % pret 64 %).

- Respondenti, kuri ierindojas augstāk uz sociālajām kāpnēm, jo īpaši tie, kas sevi uzskata par augstākās klases daļu, salīdzinot ar darba klasē esošajiem, biežāk atsaucas uz angļu valodu (88 % pret 63 %), vācu valodu (19 % pret 11 %) un franču valodu (attiecīgi 17 % pret 10 %). Atšķirība ir mazāk izteikta spāņu

salīdzinājumā ar neaktīvajiem.²⁵ Pastāv lielāka iespēja, ka angļu valoda (89 % pret 72 %), vācu valoda (17 % pret 13 %) un franču valoda (15 % pret 12 %) ir noderīga personiskajai attīstībai.

QB1a Domājiet par valodām, kas nav jūsu dzimtā valoda, kuras divas valodas, jūsuprāt, ir visnoderīgākās jūsu personiskajai attīstībai? (NERĀDĪT EKRĀNU — NELASĪT — MAKS. 2 ATBILDES)

	Ķīniešu	Angļu	Franču	Vācu	Itāļu	Krieviski	Spāņu
ES-27	4	77	13	14	2	3	12
Dzimums							
Vecit	5	78	12	15	2	2	12
Sieviete	4	76	13	13	3	3	13
Vecums							
15–24	6	90	14	14	2	2	17
25–39	5	84	13	16	3	2	14
40–54	5	80	11	15	3	3	12
55 +	3	66	13	12	2	3	10
Izglītība (sākums)							
15—	2	50	11	8	2	2	7
16–19	3	73	11	13	2	3	10
20+	5	86	14	17	3	3	16
Joprojām mācās	8	92	16	14	2	2	18
Sociāli profesionālā kategorija							
Pašnodarbinātie	3	78	11	14	4	3	15
Vadītāji	6	89	14	17	3	2	17
Citas baltas apkakles	4	83	12	18	2	2	14
Strādnieki	4	75	12	13	3	3	10
Mājas personas	3	66	9	12	2	1	10
Bezdarbnieku	6	72	12	13	1	3	12
Atvaļināts	2	62	12	11	2	3	9
Studenti	8	92	16	14	2	2	18
Grūtības apmaksāt rēķinus							
Lielāko daļu laika	3	64	12	12	3	4	10
Laiku pa laikam	5	72	12	12	2	3	11
Gandrīz nekad/nekad	4	80	13	15	2	3	13
Apsvērt piederību pie							
Darba klase	3	63	10	11	2	3	10
Zemākā vidusšķira	5	74	11	12	2	3	11
Vidusšķira	4	81	14	15	2	3	13
Augstākā vidusšķira	6	89	15	18	4	2	17
Augstākā klase	1	88	17	10	6	2	13
Aktivitāte kā valodu apguvējam							
Ļoti aktīvs	7	89	15	17	3	3	17
Aktīva	5	81	13	14	3	3	15
Neaktīvs	3	72	12	13	2	2	11

valodā (13 % pret 10 %).

Citas grupas, kurām ir lielāka tendence pieminēt šo valodu lietderību, ir ļoti aktīvi valodu apguvēji, jo īpaši

25 Ļoti aktīvi valodu apguvēji ir tie respondenti, kuri pēdējo divu gadu laikā ir sākuši vai turpinājuši apgūt jaunu valodu, pretstatā aktīviem izglītojamajiem, kuri tā vietā nesēn nav apguvuši jaunu valodu, bet plāno to darīt, un nav aktīvi izglītojamie, proti, tie respondenti, kuri nekad nav iemācījušies citu valodu, izņemot dzimto valodu, un neplāno to darīt nākamajā gadā.

2. Svarīgākās valodas bērnu attīstībai

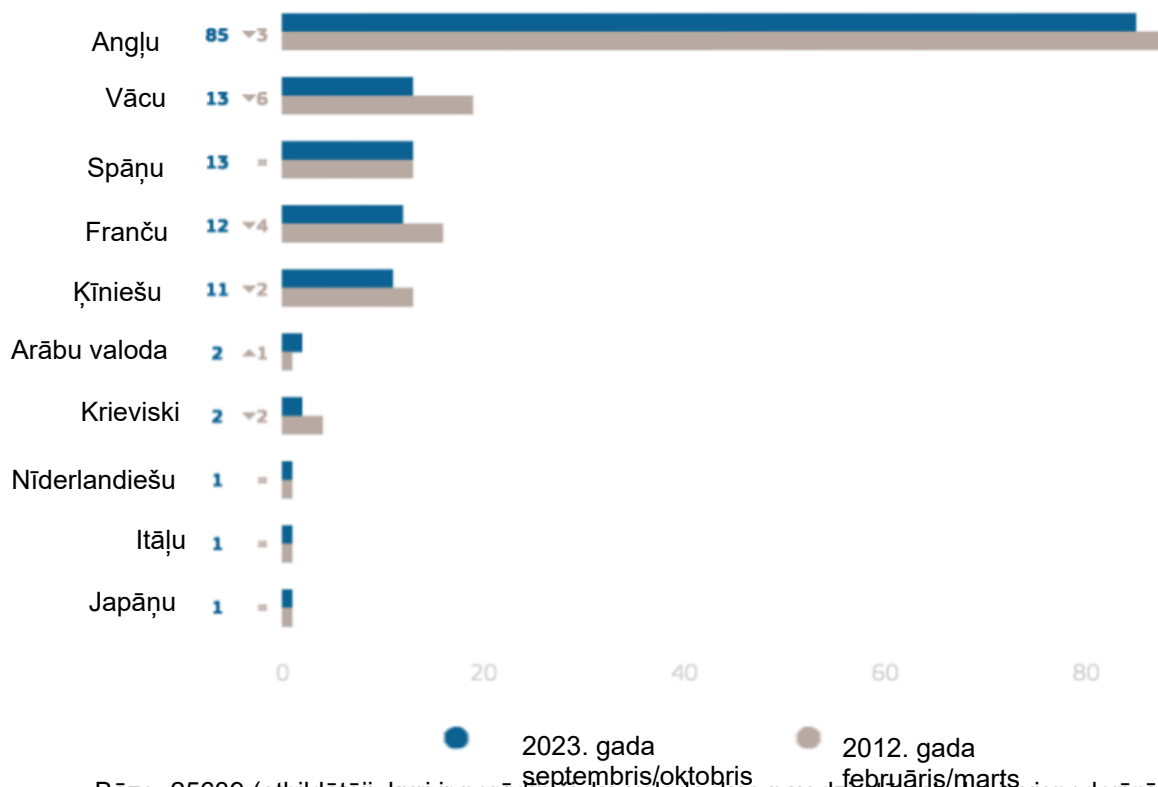
Lielākā daļa eiropiešu uzskata, ka angļu valoda ir visnoderīgākā valoda bērniem.

Respondentiem tika lūgts arī nosaukt divas valodas, izņemot dzimto valodu, kuras, viņuprāt, ir visnoderīgākās

Kopumā gandrīz visi eiropieši uzskata, ka valodas apguve ir svarīga bērna nākotnei, un 5 % (+3) uzskata, ka valodas nav noderīgas.

Valsts līmenī vairāk nekā deviņi no desmit respondentiem Nīderlandē, Zviedrijā (abās 96 %), Grieķijā, Somijā (94 %)

QB1b. Un bērniem mācīties par savu nākotni? (NERĀDĪT EKRĀNU — NELASĪT — NE VAIRĀK KĀ 2 ATBILDES) (ES27) (%)

Bāze: 25639 (atbildētāji, kuri ir norādījuši, ka valoda, kas nav dzimta valoda, ir visnoderīgākā, lai bērni varētu mācīties)

bērniem, lai mācītos nākotnei²⁶.

Angļu valoda atkal tiek uzskatīta par visnoderīgāko valodu. Vairāk nekā trīs ceturtdaļas (85 %, -3 procentpunkti salīdzinājumā ar 2012. gadu) eiropiešu uzskata, ka bērniem ir visnoderīgākā valoda, lai mācītos, un tas ir daudz vairāk, nekā uzskata, ka tas ir svarīgi viņu personiskajai attīstībai (77 %).

Aptuveni katrs sestais eiropiešu vācu valodu (13 %, -6) min kā visnoderīgākās valodas bērniem, kā arī spāņu (13 %, =), franču (12 %, -4) un ķīniešu (11 %, -2). Izņemot arābu un krievu valodu (attiecīgi 2 %, +1 un -2), vairāk nekā 1 % respondentu nav minējuši nevienu citu valodu.²⁷

un Slovēnijā (93 %) uzskata, ka angļu valoda ir viena no divām visnoderīgākajām valodām, lai bērni varētu mācīties nākotnē.

Valstis, kurās respondenti vismazāk uzskata angļu valodu par lietderīgu, ir Luksemburga (73 %), Rumānija (74 %) un Austrija (79 %). Īrija ir īpašs izņēmums (13 %), kur angļu valoda ir valsts valoda un kurā respondenti, kas norāda angļu valodu, nāk no citām valodu kopienām, nevis angļu valodā runājošām kopienām.

Valstis, kurās ir visplašāk izplatīts viedoklis, ka vācu valoda bērniem ir noderīga, lai mācītos, ir Slovēnija (55 %), Slovēnija (45 %) un Grieķija (40 %). Visticamāk, ka respondenti to domās Maltā (1 %), Beļģijā un Portugālē (abās 4 %) un Itālijā (6 %). Izņēmums ir Vācija (6 %) un Austrija (3 %), jo šo valstu oficiālā valoda ir vācu valoda. Respondenti, kas norāda uz vācu valodu šajās valstīs, nāk no citām lingvistiskām kopienām, nevis no vāciski runājošām kopienām.

²⁶ QB1b. Un bērniem mācīties par savu nākotni? (NERĀDĪT EKRĀNU — NELASĪT — MAKS. 2 ATBILDES).

²⁷ Rezultāti par valodām, kurās redzamas nelielas proporcijas, jāinterpretē piesardzīgi, ņemot vērā nelielo izlases lielumu.

Spāņu valoda, visticamāk, tiks uzskatīta par bērnu nākotnei noderīgu valodu Īrijā (35 %), Nīderlandē (29 %), Zviedrijā (24 %) un Francijā (23 %), un viszemākais vērtējums šajā ziņā ir Horvātijā (2 %), Ungārijā (3 %) un Rumānijā, Polijā, Maltā, Lietuvā un Kiprā (visi 4 %). Tie 4 % respondentu Spānijā, kuri spāņu valodu uzskata par vienu no visnoderīgākajām valodām, lai mācītos saviem bērniem, nāk no citām valodu kopienām, nevis spāņu valodā runājošām kopienām.

- Gados jaunāki cilvēki, jo īpaši 15–24 gadus veci jaunieši, salīdzinot ar jauniešiem vecumā virs 55 gadiem, nedaudz biežāk min angļu valodu (87 % salīdzinājumā ar 85 %), spāņu (15 % pret 13 %) un ķīniešu (11 % pret 9 %) valodu kā visnoderīgākās valodas, lai bērni varētu mācīties nākotnei, bet ne franču valodu (11 % pret 14 %).
- Tie, kuri pabeiguši pilna laika izglītību vecumā virs 20

QB1b. Un bērniem mācīties par savu nākotni? (NERĀDĪT EKRĀNU — NELASĪT — MAKS. 2 ATBILDES)

Bāze: 25639 (atbildētāji, kuri ir norādījuši, ka valoda, kas nav dzimtā valoda, ir visnoderīgākā, lai bērni varētu mācīties)

	ES-27	BŪ T	BG	CZ	DK	D0W	DE	D0E	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Angļu	85	85	81	89	90	87	88	90	86	13	94	87	86	88	82	91	90	91	73	84	91	96	79	83	89	74	93	89	94	96
Vācu	13	4	20	31	30	6	6	3	12	22	40	9	10	38	6	12	27	23	19	35	1	19	3	19	4	18	55	45	20	10
Spāņu	13	9	7	5	18	16	15	10	8	35	5	4	23	2	12	4	6	4	5	3	4	29	9	4	9	4	5	7	12	24
Franču	12	34	5	9	6	22	21	15	6	31	13	16	2	5	10	16	11	8	38	4	5	7	14	4	28	24	5	9	9	6
Ķīniešu	11	9	2	3	15	7	6	6	6	10	13	18	17	2	17	4	3	3	7	2	2	15	3	1	6	2	5	4	5	12
Arābu valoda	2	3	0	0	2	2	2	1	1	0	1	1	4	0	4	2	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	5
Krieviski	2	1	7	5	0	2	2	5	21	1	3	0	1	0	4	17	25	18	0	3	0	0	3	1	0	1	2	9	4	0
Nīderlandiešu	1	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Itāļu	1	0	3	0	0	1	1	1	1	2	3	0	2	5	1	1	1	2	1	1	30	0	9	1	0	2	9	1	0	0
Zviedru	1	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	29	3
Igauņu	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Dalībvalstis, kurās ir vislielākā iespēja, ka respondenti uzskata, ka franču valoda ir svarīga valoda, lai bērni varētu mācīties nākotnē, ir Īrija (31 %), Portugāle (28 %), Rumānija (24 %) un Vācija (21 %). Vismazāk iespējams, ka to uzskata par noderīgu valodu Ungārijā un Polijā (4 %), Bulgārijā, Horvātijā, Slovēnijā un Maltā (visi 5 %). Luksemburga (38 %), Beļģija (34 %) ir uzskatāma par izņēmumu, jo franču valoda ir viena no šo valstu oficiālajām valodām. Francijā (2 %) respondenti, kas norāda franču valodu, nāk no citām valodu kopienām, nevis franču valodā runājošām kopienām.

Respondenti visdrīzāk uzskata ķīniešu valodu par noderīgu valodu, lai bērni varētu mācīties Spānijā (18 %), Francijā un Itālijā (abās 17 %) un Nīderlandē un Dānijā (15 %).

Itālijas rādītāji ir augsti Maltā (30 %) un Austrijā (9 %).

Sociāldemogrāfiskā analīze parāda:

- Sievietes nedaudz biežāk nekā vīrieši (14 % pret 12 %) domā, ka spāņu valoda ir viena no visnoderīgākajām valodām, ko bērni mācās nākotnei.

gadiem, jo īpaši salīdzinājumā ar tiem, kas ieguvuši izglītību 15 gadu vecumā vai mazāk, biežāk min angļu valodu (88 % pret 81 %), vācu valodu (14 % pret 10 %), spāņu valodu (16 % pret 7 %), ķīniešu valodu (15 % pret 5 %) un mazāku iespēju pieminēt franču valodu (11 % pret 17 %).

- Studenti, vadītāji, citi "baltās apkakles" darbinieki, pašnodarbinātie un bezdarbnieki biežāk piemin angļu valodu (87 % salīdzinājumā ar 81 % mājkalpotāju vidū). Arī vadītāji visdrīzāk (15 %) min ķīniešu valodu, salīdzinot ar 7 % no mājokļiem).
- Respondenti, kuriem nekad nav grūtības samaksāt savus rēķinus, daudz biežāk domā, ka angļu valoda ir noderīga bērniem, lai mācītos nākotnē, nekā tie, kas lielākoties saskaras ar šādām problēmām (88 % pret 82 %), kā arī spāņu (14 % pret 9 %) un ķīniešu (11 % pret 9 %).

Respondenti, kuri sevi uzskata par vidusšķiras daļu salīdzinājumā ar darba klasē esošajiem, attiecībā uz bērniem biežāk min angļu valodu (87 % pret 83 %), spāņu (18 % pret 8 %) un ķīniešu (17 % pret 8 %).

Citas grupas, kurām ir lielāka tendence pieminēt šo valodu lietderību, ir ļoti aktīvi valodu apguvēji, jo īpaši salīdzinājumā ar neaktīvajiem. Pastāv lielāka iespēja, ka angļu valoda (88 % salīdzinājumā ar 85 %), ķīniešu (15 % pret 9 %) un spāņu (17 % pret 11 %) ir noderīgas valodas bērniem, lai mācītos viņu nākotnei²⁸.

QB1b Un bērniem mācīties par savu nākotni? (NERĀDĪT EKRĀNU — DO NAVT LASĪT — MAKS. 2 ATBILDES) (% — ES)

	Ķīniešu	Angļu	Franču	Vācu	Itāļu	Krieviski	Spāņu
ES-27	11	85	12	13	1	2	13
Dzimums							
Vecīt	12	86	12	14	1	2	12
Sieviete	9	85	12	13	1	2	14
Vecums							
15–24	11	87	11	14	2	2	15
25–39	11	86	11	14	2	2	12
40–54	12	86	12	14	1	2	12
55 +	9	85	14	12	1	2	13
Izglītība (sākums)							
15—	5	81	17	10	1	2	7
16–19	8	85	12	13	2	3	12
20+	15	88	11	14	1	2	16
Joprojām mācās	13	87	12	13	1	2	15
Sociāli profesionālā kategorija							
Pašnodarbinātie	11	87	11	13	1	3	14
Vadītāji	15	87	12	13	1	2	16
Citas baltas apkakles	12	87	11	15	2	2	13
Strādnieki	9	84	13	13	1	3	10
Mājas personas	7	81	12	14	2	2	9
Bezdarbnieku	14	87	9	14	1	2	9
Atvaļināts	8	84	14	12	1	2	13
Studenti	13	87	12	13	1	2	15
Grūtības apmaksāt rēķinus							
Lielāko daļu laika	9	82	13	12	2	3	9
Laiku pa laikam	10	81	11	14	1	3	11
Gandrīz nekad/nekad	11	88	13	13	1	2	14
Apsvērt piederību pie							
Darba klase	8	83	13	13	2	2	8
Zemākā vidusšķira	11	83	10	13	1	4	12
Vidusšķira	11	87	13	14	1	2	14
Augstākā vidusšķira	17	87	12	12	2	2	18
Augstākā klase	8	85	12	17	2	0	18
Aktivitāte kā valodu apguvējam							
Ļoti aktīvs	15	88	11	14	1	3	17
Aktīva	14	82	12	14	2	3	12
Neaktīvs	9	85	13	13	1	2	11

28 Ļoti aktīvi valodu apguvēji ir tie respondenti, kuri pēdējo divu gadu laikā ir sākuši vai turpinājuši apgūt jaunu valodu, pretstatā aktīviem izglītojamajiem, kuri tā vietā nesēn nav apguvuši jaunu valodu, bet plāno to darīt, un nav aktīvi izglītojamie, proti, tie respondenti, kuri nekad nav iemācījušies citu valodu, izņemot dzimto valodu, un neplāno to darīt nākamajā gadā.

3. Jaunas valodas apguves priekšrocības

Lielākā daļa eiropiešu uzskata, ka galvenā priekšrocība, apgūstot jaunu valodu, ir spēja strādāt citā valstī.

Respondentiem tika iesniegts saraksts ar iespējamām priekšrocībām, kādas varētu būt jaunas valodas apguvei, un viņi jautāja, kādas ir galvenās priekšrocības, ko sniedz jaunas valodas apguve. Ja respondenti minēja vairāk nekā vienu priekšrocību, katrs no tiem tika ierakstīts²⁹.

Aptuveni četri no desmit respondentiem (42 %) kā jaunas valodas apguves priekšrocības min iespēju iegūt labāku darbu savā valstī, to izmantot brīvdienās ārzemēs (42 %), izmantot to darbā (tostarp ceļojot uz ārzemēm uzņēmējdarbības nolūkā (40 %) un tikties ar cilvēkiem no citām valstīm (38 %).

Nedaudz vairāk nekā trešdaļa respondentu uzskata, ka jaunas valodas apguve palīdzētu viņiem mācīties citā valstī (37 %) vai personīga apmierinātības dēļ (34 %).

QB2. Kādas, jūsuprāt, ir galvenās priekšrocības, apgūstot jaunu valodu...? (IESPĒJAMAS VAIRĀKAS ATBILDES) (ES27) (%)

Eiropieši visdrīzāk domā, ka jaunas valodas apguves galvenā priekšrocība ir tā, ka tā dod iespēju strādāt citā valstī, un puse respondentu (51 %) to uzskata par ļoti svarīgu motivāciju apgūt valodas, kas apvienojumā ar nesen ieviesto iespēju mācīties vai brīvprātīgi darboties citā valstī (20 %). Tam seko 45 %, kas citē spēju izprast cilvēkus no citām kultūrām³⁰.

Katrs ceturtais respondents uzskata, ka iespēja izmantot internetu (25 %) ir ieguvums no valodas apguves, savukārt katrs piektais (20 %) atsaucas uz iespējām mācīties vai veikt brīvprātīgo darbu citā valstī.

Mazākās proporcijās kā galvenās priekšrocības jaunas valodas apguvei min uzskatu, ka lielāka eiropeska (15 %) sajūta un ka ģimenē runājošās valodas zināšanu saglabāšana (13 %) ir viena no galvenajām priekšrocībām, ko sniedz jaunas valodas apguve.

29 QB2. "Jūsuprāt, kādas ir galvenās priekšrocības, ko sniedz jaunas valodas apguve?"

30 Salīdzinājums ar iepriekšējā viļņa rezultātiem tiek saglabāts pilnīguma labad. Tomēr pašreizējās rezultātu būtiskās novirzes no iepriekšējā kārtā novērotajiem rezultātiem ir jāinterpretē piesardzīgi, jo tagad ir iekļauti jauni atbilstu varianti, kas 2012. gadā nebija iekļauti jautājumu formulējumā.

Valsts līmenī 17 dalībvalstīs vismaz puse respondentu, kas strādā citā valstī, min jaunas valodas apguves priekšrocību, un augstākais rādītājs ir Grieķijā (84 %), Lietuvā (75 %), Slovākijā (67 %) un Portugālē (64 %).

Eiropas iedzīvotāju 540 Eiropas iedzīvotāju un viņu valodas no 2023. gada septembra līdz oktobrim

Respondenti, visticamāk, to teiks Nīderlandē (33 %), Beļģijā (39 %) un Maltā (40 %).

Izpratnes veicināšana par cilvēkiem no citām kultūrām visbiežāk tiek minēta kā iemesls, lai mācītos Zviedrijā (69 %) un Dānijā (67 %). Tā ir visbiežāk minētā priekšrocība šajās valstīs kopā ar Maltu (63 %), Nīderlandi (57 %), Austriju (54 %), Luksemburgu (53 %) un Vāciju (48 %). Respondenti Rumānijā (27 %), Polijā (31 %) un Kiprā (36 %), visticamāk, to domās vismazāk.

Slovākijā (59 %) un Austrijā (58 %), bet zemākais — Horvātijā (28 %) un Bulgārijā, Polijā un Spānijā (31 %).

Neviena cita priekšrocība nav visbiežāk citēta nevienā ES valstī. Tomēr lielākā daļa respondentu dažās dalībvalstīs joprojām uzskata, ka dažas no šīm priekšrocībām ir galvenie ieguvumi jaunas valodas apguvei.

Izmantošana darbā ir vairākuma viedoklis divās dalībvalstīs: Somijā (60 %) un Grieķijā (58 %). Respondenti Rumānijā (23 %) vismazāk domā, ka tā ir priekšrocība, ko sniedz jaunas valodas apguve.

QB2. Kādas, jūsuprāt, ir galvenās jaunas valodas apguves priekšrocības? (MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE) (%)

	ES-27	BŪT	BG	CZ	DK	D0W	DE	D0E	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Lai varētu strādāt citā valstī	51	39	51	60	55	45	45	45	56	58	84	61	48	49	51	48	60	75	47	58	40	33	49	50	64	45	58	67	60	50
Spēja izprast cilvēkus no citām kultūrām	45	42	41	50	67	48	48	48	52	44	64	49	45	48	40	36	41	55	53	39	63	57	54	31	44	27	53	54	54	69
Izmantot brīvdienās ārzemēs	42	41	31	44	48	44	46	55	51	42	62	31	48	28	40	39	41	57	45	40	61	46	58	31	34	34	49	59	45	39
Lai iegūtu labāku darbu (MŪSU VALSTS)	42	46	43	29	32	40	38	33	51	37	82	58	29	36	47	55	47	60	50	49	31	24	45	41	46	36	46	54	44	30
Izmantot darbā (tostarp ceļojot uz ārzemēm, veicot uzņēmējdarbību)	40	41	31	43	44	42	42	41	45	37	58	41	38	27	40	42	41	48	45	45	36	50	48	27	26	23	45	43	60	53
Satikt cilvēkus no citām valstīm	38	35	38	35	54	41	42	43	42	38	64	37	40	37	31	27	44	54	47	29	53	38	42	32	44	27	42	50	40	49
Lai varētu studēt citā valstī	37	30	30	46	38	37	37	36	45	39	73	41	34	25	32	34	50	61	40	39	22	27	35	32	45	29	44	56	48	41
Personīgai apmierinātībai	34	36	34	30	35	32	30	23	32	33	40	40	31	31	39	40	34	39	43	28	57	27	29	35	30	32	43	30	29	44
Lai varētu izmantot internetu	25	24	30	25	31	23	26	38	41	18	49	18	19	35	22	39	30	47	22	27	46	26	37	20	24	30	44	29	32	28
Lai varētu mācīties vai veikt brīvprātīgo darbu citā valstī	20	20	8	13	31	23	24	29	34	23	26	20	17	18	16	7	26	41	23	25	14	24	32	14	12	16	26	17	25	22
Justies eiropēiskākam	15	10	21	11	16	17	16	10	19	20	26	11	9	19	19	11	23	42	21	23	36	8	21	22	11	18	19	24	8	11
Lai saglabātu zināšanas valodā, kurā runā jūsu ģimene	13	17	8	7	15	15	14	10	11	21	15	13	14	7	14	9	15	26	27	15	19	11	22	12	7	11	14	10	6	20
Nav	1	1	3	2	0	1	1	2	1	1	0	1	2	4	2	3	0	1	0	2	1	1	3	1	5	2	1	0	0	0
Nezinu	1	1	2	1	1	1	1	1	2	1	0	1	2	1	1	0	1	1	0	0	2	0	1	1	2	2	1	1	1	0
Citi	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0

Septembris/
oktobris2023

Bāze: 26523 (visi respondenti)

Respondenti Grieķijā (82 %), kam seko Lietuvā (60 %), Spānijā (58 %) un Slovākijā (54 %). Tas ir visvairāk minētais iemesls Kiprā (55 %) un Beļģijā (46 %). Respondenti Nīderlandē (24 %), Francijā un Čehijā (29 %) un Zviedrijā (30 %) vismazāk domā, ka tas ir galvenais ieguvums no jaunas valodas apguves.

Izmantojums brīvdienās ārzemēs ir visbiežāk minētais iemesls papildu valodas apguvei Francijā (48 %), un augstākais kopējais punktu skaits ir Maltā (61 %),

Tikšanās ar cilvēkiem no citām valstīm ir vairākuma viedoklis četrās dalībvalstīs: Grieķijā (64 %), Dānijā un Lietuvā (abās 54 %) un Maltā (53 %). Tas ir vismazāk pārstāvētais viedoklis Rumānijā (27 %).

Iespēja studēt citā valstī galvenokārt minēta Grieķijā (73 %), Lietuvā (61 %) un Slovākijā (56 %), un vismazāk minēta Maltā (22 %) un Horvātijā (25 %).

Iedzīvotāju apmierinātību, visticamāk, minēs respondenti Maltā (57 %), un visticamāk, ka respondenti Nīderlandē (27 %) un Ungārijā (28 %).

Attiecībā uz tām priekšrocībām, kad tikai neliela daļa respondentu katrā dalībvalstī uzskata, ka tie ir svarīgi ieguvumi Of apgūt jaunu valodu, interneta izmantošanas iespēju, visticamāk, min Grieķijā (49 %), un vismazāk ticams, ka tas būs Polijā (20 %); apmācības vai brīvprātīgā darba iespējas citā valstī visbiežāk tiek minētas Lietuvā (41 %), vismazāk pieminētas Kiprā (7 %), jo vairāk Eiropas punktu ir visvairāk Lietuvā (42 %) un Nīderlandē (8 %), kā arī Lietuvā (26 %) ir minēta ģimenes

- Jaunākie demogrāfiskie rādītāji kopumā ir augstāki par visām minētajām priekšrocībām, ko sniedz jaunas valodas apguve. Piemēram, cilvēki vecumā no 15 līdz 24 gadiem salīdzinājumā ar 55 gadus veciem un vecākiem cilvēkiem biežāk atsaucas uz iespēju strādāt citā valstī (58 % pret 47 %) vai satikt cilvēkus no citām valstīm (45 % pret 35 %).

QB2 Kādas, jūsuprāt, ir galvenās priekšrocības, ko sniedz jaunas valodas apguve?(MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE)(% — ES)

	Izmantot brīvdienās ārzemēs	Izmantot darbā (tostarp ceļojot uz ārzemēm, veicot uzņēmējdarbību)	Lai varētu studēt citā valstī	Lai varētu strādāt citā valstī	Lai varētu mācīties vai veikt brīvprātīgo darbu citā valstī	Lai iegūtu labāku darbu (MŪSU VALSTS)	Personīgai apmierinātībai	Lai saglabātu zināšanas valodā, kurā runā jūsu ģimene	Satikt cilvēkus no citām valstīm	Spēja izprast cilvēkus no citām kultūrām	Justies eiropeiskākām	Lai varētu izmantot internetu	Citi	Nav	Nezinu
ES-27	42	40	37	51	20	42	34	13	38	45	15	25	0	1	1
Dzimums															
Vecīt	42	41	36	52	19	41	33	13	39	46	16	26	0	2	1
Sieviete	42	38	38	51	20	42	34	14	37	45	15	23	0	1	1
Vecums															
15–24	47	44	51	58	26	46	34	17	45	51	15	30	0	0	0
25–39	42	44	38	54	20	43	34	14	40	49	16	29	0	1	0
40–54	43	41	34	52	20	44	36	14	39	44	15	23	0	1	1
55 +	40	35	33	47	17	39	32	12	35	42	15	22	0	3	2
Izglītība (sākums)															
15—	33	31	33	51	16	44	29	11	30	36	12	19	0	5	3
16–19	42	36	32	49	18	41	32	12	35	40	15	24	0	1	1
20+	46	47	40	53	21	42	37	15	43	53	16	26	0	0	0
Joprojām mācās	45	47	54	57	28	45	35	17	47	56	16	31	0	0	0
Sociāli profesionālā kategorija															
Pašnodarbinātie	39	46	34	55	18	41	33	11	39	45	16	24	0	1	0
Vadītāji	47	49	39	53	24	42	38	15	43	55	18	25	0	0	0
Citas Baltas apskates	46	42	35	51	19	46	37	13	40	48	18	25	0	1	0
Strādnieki	40	36	35	51	19	43	32	14	37	41	14	25	0	2	1
Mājas personas	34	30	33	48	17	42	33	14	31	37	14	26	0	3	3
Bezdarbnieku	39	37	32	49	15	44	34	13	37	42	12	26	0	3	2
Atvaļināts	40	34	34	48	17	37	31	12	34	41	15	21	0	3	2
Studenti	45	47	54	57	28	45	35	17	47	56	16	31	0	0	0
Grūtības apmaksāt rēķinus															
Lielāko daļu laika	35	37	36	55	17	45	30	14	37	41	14	23	0	4	1
Laiku pa laikam	39	36	33	50	18	43	33	14	37	41	16	25	0	2	1
Gandrīz nekad/nekad	44	42	38	51	21	41	35	13	39	48	15	25	0	1	1
Apsvērt piederību pie															
Darba klase	38	35	35	53	18	45	32	13	36	41	14	23	0	3	2
Zemākā vidusšķira	38	35	35	47	16	39	31	13	38	41	13	23	0	2	1
Vidusšķira	44	42	37	51	21	42	35	14	39	47	16	26	0	1	1
Augstākā vidusšķira	46	52	41	53	25	40	34	15	41	54	19	26	0	0	0
Augstākā klase	48	44	43	49	19	37	35	13	37	47	12	29	0	0	0

valodas zināšanu saglabāšana (26 %), vismazāk minot Somijā (6 %).

Sociāldemogrāfiskā analīze parāda:

- Vīrieši nedaudz biežāk nekā sievietes citē valodu darbā, piemēram, ceļojot uz ārzemēm uzņēmējdarbībā (41 % salīdzinājumā ar 38 %).

- Tie, kuri ir pabeiguši pilna laika izglītību vecumā virs 20 gadiem, salīdzinot ar tiem, kas ieguvuši 15 vai mazāk gadu vecumu, arī kopumā ir augstāki par visām minētajām priekšrocībām, kas saistītas ar jaunas valodas apguvi, piemēram, spēja saprast cilvēkus no citām kultūrām (53 % salīdzinājumā ar 36 %) vai vairāk Eiropas iedzīvotāju (16 % salīdzinājumā ar 12 %).
- Studenti, visticamāk, (57 %) varētu atsaukties uz spēju strādāt citā valstī, jo īpaši salīdzinājumā ar fiziska darba strādniekiem un baltajām apkaklītēm (gan 51 %), gan mājokļiem (48 %). Salīdzinājumā ar pašnodarbinātajiem (45 %) un mājokļiem (37 %) vadītāji biežāk (55 %) citē spēju izprast cilvēkus no citām kultūrām. Studenti, kas ir vairāk nekā jebkura cita profesionālā grupa, domāšanas priekšrocības ir spēja studēt citā valstī (54 %), īpaši salīdzinājumā ar pensionāriem (34 %), mājokļiem (33 %) un bezdarbniekiem (32 %).

Tie, kuri "gandrīz nekad" saskaras ar grūtībām maksāt rēķinus, jo īpaši salīdzinājumā ar tiem, kas visvairāk cīnās, uzskata, ka priekšrocība ir tā izmantošana brīvdienās ārzemēs (44 % pret 35 %).

Respondenti, kuri sevi uzskata par piederīgiem vidusšķirai, visdrīzāk (54 %) min spēju saprast cilvēkus no citām kultūrām kā iemeslu papildu valodas apguvei, jo īpaši salīdzinājumā ar tiem, kas ir darba vai zemākā vidējā klasē (abās 41 %). Savukārt ar darba šķiru saistītās personas daudz biežāk (45 %) atsauca uz labāku darbu savā valstī salīdzinājumā ar zemākās vidējās klases (39 %) vai augstākās klases (37 %).

Aktīvi valodu apguvēji un jo īpaši tie, kas ir ļoti aktīvi, biežāk nekā neaktīvi min visus iemeslus kā priekšrocības jaunas valodas apguvei. Šīs priekšrocības, ja pastāv vislielākā relatīvā atšķirība starp aktīvo izglītojamo proporcijām un neaktīvajām personām, kas pauž viedokli, ir šādas: spēja studēt citā valstī (attiecīgi 46 % pret 35 %); izmantot to darbā (49 % pret 37 %); tikšanās ar cilvēkiem no citām valstīm (45 % salīdzinājumā ar 36 %); izpratne par cilvēkiem no citām kultūrām (57 % pret 42 %); personīgā apmierinātība (40 % pret 32 %); interneta izmantošana (29 % salīdzinājumā ar 24 %); ģimenes valodas zināšanu saglabāšana (17 % pret 12 %)³¹.

Katrs ceturtais eiropietis pašlaik mācās valodu vai plāno sākt darbu nākamajā gadā.

Respondentiem tika jautāts arī par viņu attieksmi pret jaunas valodas apguvi³².

Gandrīz puse (48 %, + 3) respondentu apgalvo, ka nesen nav apguvuši valodu un neplāno sākt darbu nākamajā gadā. Katrs piektais (21 %, =) apgalvo, ka nekad nav iemācījis citu valodu kā tikai dzimto valodu. Aptuveni katrs septītais (14 %, -1) pēdējo divu gadu laikā ir turpinājis apgūt valodu, bet gandrīz katrs desmitais (9 %, + 1) nesen nav iemācījis valodu, bet plāno sākt darbu nākamajā gadā. Mazākums (6 %, =) pēdējo divu gadu laikā ir sācis apgūt jaunu valodu.

31 Ļoti aktīvi valodu apguvēji ir tie respondenti, kuri pēdējo divu gadu laikā ir sākuši vai turpinājuši apgūt jaunu valodu, pretstatā aktīviem izglītojamajiem, kuri tā vietā nesen nav apguvuši jaunu valodu, bet plāno to darīt, un nav aktīvi izglītojamie, proti, tie respondenti, kuri nekad nav iemācījušies citu valodu, izņemot dzimto valodu, un neplāno to darīt nākamajā gadā.

32 QB NR. 3. Kura no turpmāk minētajām situācijām attiecas uz jums?

Valsts līmenī mēs redzam, ka 15 valstīs vairāk nekā puse respondentu apgalvo, ka nesen nav apguvuši valodu un neplāno sākt darbu nākamajā gadā, un augstākais punktu skaits ir Maltā (69 %), Lietuvā (66 %) un Dānijā (60 %). To vismazāk varētu teikt Kiprā un Īrijā (32 %), Luksemburgā un Spānijā (abās 38 %) un Rumānijā (40 %).

Respondenti, visticamāk, apgalvo, ka Rumānijā (40 %), Īrijā (38 %) un Portugālē (33 %) nekad nav apguvuši citu valodu, izņemot dzimto valodu, un viszemākais rādītājs šajā ziņā ir Zviedrijā (2 %), Dānijā, Nīderlandē un Luksemburgā (3 % no visiem) un Slovēnijā (4 %).

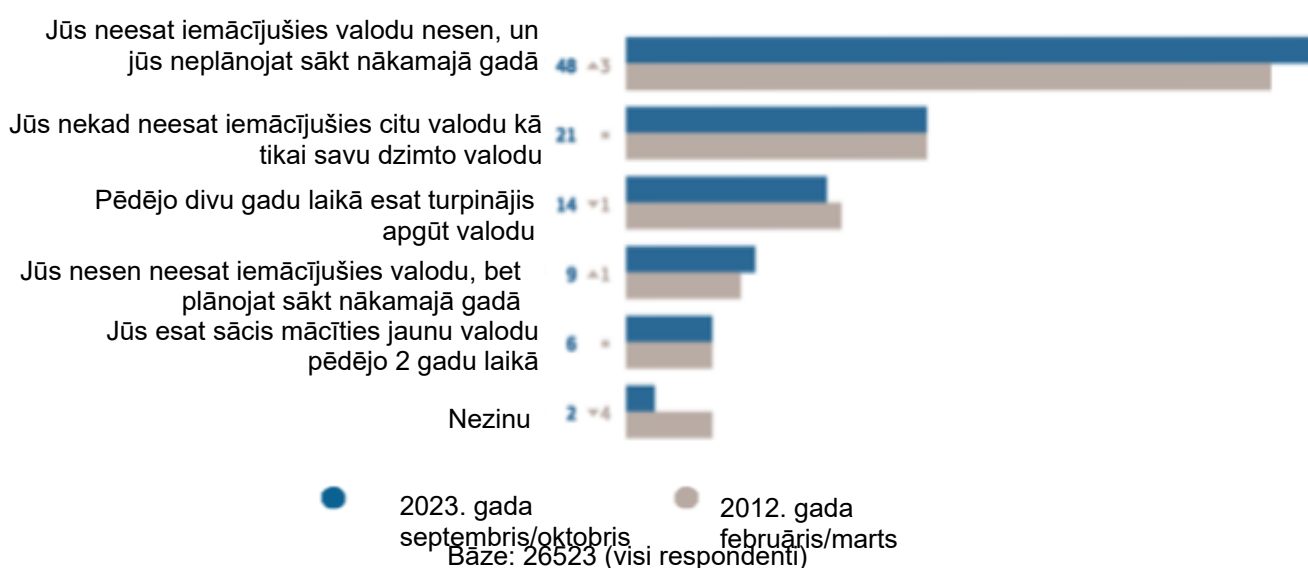
Gandrīz trīs no desmit Kiprā (29 %) apgalvo, ka pēdējos divos gados ir turpinājuši apgūt valodu, kam seko Somija (24 %) un Zviedrija (22 %). Vismazāk tā varētu teikt Maltā (7 %), Portugālē un Grieķijā (abās 8 %) un Horvātijā (10 %). Respondenti, visticamāk, apgalvo, ka nesen nav apguvuši valodu, bet plāno sākt darbu nākamajā gadā Luksemburgā (21 %), Polijā un Igaunijā (abās 15 %) un Ungārijā, Austrijā un Beļģijā (13 % no visiem). To vismazāk varētu teikt Grieķijā (5 %), Spānijā (6 %) un Bulgārijā, Īrijā, Francijā, Lietuvā un Rumānijā (7 % no visiem).

Vislielākā iespēja, ka respondenti apgalvo, ka pēdējo divu gadu laikā ir sākuši apgūt jaunu valodu, ir Luksemburgā (17 %), kam seko Nīderlande (14 %), Beļģija (13 %), Zviedrija (11 %) un Latvija (10 %), un visas pārējās dalībvalstīs šajā ziņā ir mazāk nekā viena no desmit dalībvalstīm.

Salīdzinot 2012. un 2023. gadu, mēs redzam dažas interesantas pārmaiņas valstu līmenī. 16 dalībvalstīs respondenti biežāk apgalvo, ka nesen nav apguvuši

(66 %, + 11) un Spānijā (38 %, + 10). No deviņām valstīm, kurās šīs proporcijas ir samazinājušās, visievērojamākās ir Kipra (32 %, -26), Īrija (32 %, -15) un Luksemburga (66 %, -11). Visievērojamākais to respondentu skaita pieaugums, kuri apgalvo, ka nekad nav apguvuši citu valodu kā tikai dzimto valodu, ir Rumānija (40 %, + 28), Īrija (38 %, + 11) un Polija (18 %, + 11), un ievērojams samazinājums reģistrēts Portugālē (33 %, -15) un Spānijā (30 %, -11). Piecās valstīs respondenti biežāk apgalvo, ka pēdējo divu gadu laikā ir turpinājuši apgūt valodu; visnozīmīgākie ir: Kipra (29 %, + 15), Spānija (19 %, + 7), ar ievērojamu samazinājumu Rumānijā (7 %, -8), Latvijā (16 %, -8), Lietuvā (14 %, -5) un Polijā (13 %, -5). Polijā (15 %, + 7) un Itālijā (13 %, + 5) ir ievērojami palielinājies to respondentu īpatsvars, kuri apgalvo, ka nesen nav apguvuši valodu, bet plāno sākt darbu nākamajā gadā. Respondenti biežāk apgalvo, ka pēdējo divu gadu laikā ir sākuši apgūt jaunu valodu Nīderlandē (14 %, + 7), Beļģijā (13 %, + 4), Zviedrijā (11 %, + 4), Maltā (6 %, + 3), Īrijā (8 %, + 2) un Grieķijā (3 %, + 1).

QB3. Kura no turpmāk minētajām situācijām attiecas uz jums? (ES27) (%)

valodu un neplāno sākt darbu nākamajā gadā, un lielākais pieaugums vērojams Portugālē (49 %, + 15), Lietuvā

QB3. Kura no turpmāk minētajām situācijām attiecas uz jums?

	ES-27	BŪ T	BG	CZ	DK	D- W	DE	D-E	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Jūs esat sācis mācīties jaunu valodu pēdējo 2 gadu laikā	6	13	3	8	9	9	7	3	7	8	3	6	7	4	3	7	10	4	17	3	6	14	6	3	3	3	8	3	7	11
Pēdējo divu gadu laikā esat turpinājis apgūt valodu	14	15	11	13	15	12	12	12	18	11	8	19	14	10	13	29	16	14	19	11	7	16	14	13	8	7	16	19	24	22
Jūs nesen neesat iemācījušies valodu, bet plānojat sākt nākamajā gadā	9	13	7	8	12	9	8	5	15	7	5	6	7	12	13	9	11	7	21	13	8	11	13	15	5	7	12	9	10	9
Jūs neesat iemācījušies valodu nesen, un jūs neplānojat sākt nākamajā gadā	48	45	53	56	60	49	51	57	52	32	59	38	50	58	41	32	54	66	38	45	69	53	45	50	49	40	59	58	51	54
Jūs nekad neesat iemācījušies citu valodu kā tikai savu dzimto valodu	21	11	23	14	3	20	20	20	6	38	24	30	18	13	29	16	7	7	3	26	7	3	21	18	33	40	4	10	5	2
Nezinu	2	3	3	1	1	1	2	3	2	4	1	1	4	3	1	7	2	2	2	2	3	3	1	1	2	3	1	1	3	2

Sociāldemogrāfiskāanalīze parāda:

- Sievietes nedaudz biežāk nekā vīrieši (23 % pret 20 %) apgalvo, ka nekad nav iemācījušās citu valodu kā tikai jūsu dzimto valodu.
- Vecāki respondenti daudz vairāk nelabprāt mācās valodas nekā jaunieši. Piemēram, puse (50 %) no 55 gadus veciem un vecākiem cilvēkiem apgalvo, ka nesen nav apguvuši valodu un neplāno sākt darbu nākamajā gadā, salīdzinot ar 22 % 15–24 gadus vecu cilvēku. Tas pats attiecas uz tiem, kas saka, ka nekad nav iemācījušies citu valodu kā tikai jūsu dzimto valodu (35 % pret 6 %). Gandrīz katrs piektais (18 %) no cilvēkiem vecumā no 15 līdz 24 gadiem ir sākuši apgūt jaunu valodu pēdējo divu gadu laikā salīdzinājumā ar 2 % cilvēku vecumā no 55 gadiem.
- Vairāk nekā puse (54 %) no tiem, kas palikuši skolā pēc 20 gadu vecuma, biežāk apgalvo, ka nesen nav apguvuši valodu un neplāno sākt darbu nākamajā gadā, salīdzinot ar vienu no trim (32 %) no tiem, kuri pametuši skolu 15 gadu vecumā vai jaunāki. Savukārt labāk izglītotā grupa ir septiņas reizes lielāka iespēja, ka pēdējo divu gadu laikā ir sākusi mācīties jaunu valodu nekā viņu mazāk izglītotie vienaudži (7 % pret 1 %).
- Citi "baltās apkakles" darbinieki visbiežāk (14 %) apgalvo, ka pēdējā laikā nav apguvuši valodu, bet jūs plānojat sākt darbu nākamajā gadā, salīdzinot ar

- pašnodarbinātajiem (12 %), strādniekiem un studentiem (abiem 10 %), bezdarbniekiem (8 %), mājokļiem (5 %) un pensionāriem (4 %).
- Respondenti, kuriem ir grūtības samaksāt rēķinus lielāko daļu laika, biežāk (34 %) apgalvo, ka nekad nav iemācījušies citu valodu kā tikai dzimto valodu, nekā tie, kas nekad nav saskārušies ar šādām problēmām (18 %).
- Katrs ceturtais (26 %) no tiem, kuri uzskata sevi par piederīgu augstākajai klasei, apgalvo, ka pēdējo divu gadu laikā ir turpinājis apgūt valodu, salīdzinot ar 15 % vidusslāņa un 8 % strādājošo.

QB3 Kura no turpmāk minētajām situācijām attiecas uz jums? (% — ES)

	Jūs esat sācis mācīties jaunu valodu pēdējo 2 gadu laikā	Pēdējo divu gadu laikā esat turpinājis apgūt valodu	Jūs nesen neesat iemācījušies valodu, bet plānojat sākt nākamajā gadā	Jūs neesat iemācījušies valodu nesen, un jūs neplānojat sākt nākamajā gadā	Jūs nekad neesat iemācījušies citu valodu kā tikai savu dzimto valodu	Nezinu
ES-27	6	14	9	48	21	2
Dzimums						
Vecīt	6	15	9	48	20	2
Sieviete	6	13	9	47	23	2
Vecums						
15–24	18	42	11	22	6	1
25–39	8	18	14	48	10	2
40–54	4	10	10	58	16	2
55 +	2	5	6	50	35	2
Izglītība (sākums)						
15—	1	2	3	32	60	2
16–19	3	6	9	56	24	2
20+	7	17	12	54	8	2
Joprojām mācās	22	49	10	16	2	1
Sociāli profesionālā kategorija						
Pašnodarbinātie	6	13	12	53	14	2
Vadītāji	8	18	13	54	6	1
Citas baltas apkakles	6	12	14	56	11	1
Strādnieki	4	8	10	53	23	2
Mājas personas	3	3	5	44	42	3
Bezdarbnieku	5	14	8	45	26	2
Atvaļināts	2	5	4	48	39	2
Studenti	22	49	10	16	2	1
Grūtības apmaksāt rēķinus						
Lielāko daļu laika	5	8	7	44	34	2
Laiku pa laikam	6	11	11	44	26	2
Gandrīz nekad/nekad	6	15	9	50	18	2
Apsvērt piederību pie						
Darba klase	4	8	5	45	36	2
Zemākā vidusšķira	6	11	9	46	26	2
Vidusšķira	6	15	11	50	16	2
Augstākā vidusšķira	10	22	12	49	5	2
Augstākā klase	6	26	10	50	8	0

4. Stimuli jaunas valodas apguvei

Respondenti tika iepazīstināti ar to iemeslu sarakstu, kas varētu mudināt kādu personu mācīties valodu, un jautāja, kas varētu ievērojami palielināt varbūtību, ka viņi vai nu apgūs valodu, vai uzlabos savas esošās prasmes vienā. Ja respondenti minēja vairāk nekā vienu iemeslu, katrs no tiem tika ierakstīts³³.

Eiropieši, visticamāk, domā, ka bezmaksas nodarbības ir labākais stimuls valodu prasmju apguvei vai uzlabošanai, kam seko mobilitātes perspektīvas.

Visbiežāk minētais iemesls, kāpēc eiropieši varētu ievērojami vairāk mācīties vai uzlabot valodas prasmes, ir bezmaksas nodarbību nodrošināšana. Vairāk nekā ceturtdaļa eiropiešu (27 %, -2 procentpunkti salīdzinājumā ar 2012. gadu) apgalvo, ka tas mudinātu viņus darīt 50. Gandrīz piektdaļa eiropiešu apgalvo, ka viņus iedrošina, ja vēlāk varētu ceļot uz ārzemēm (18 %, +2) vai ja viņiem būtu iespēja to apgūt valstī, kurā runā attiecīgajā valodā (18 %, =).

Citi respondentu minētie kopīgie stimuli ir, ja viņiem par to būtu jāmaksā (17 %, -1) vai ja viņi varētu atrast kursu, kas atbilst viņu darba grafikam (17 %, +1), ja tas radītu paaugstinājumu/labākas karjeras izredzes (16 %, -2) vai ja būtu izredzes strādāt ārzemēs vēlāk (16 %, =).

Nedaudz mazāka daļa min savu darba devēju, kas ļauj pārtraukt darbu nodarbībām (13 %, -2), labu tiešsaistes lietotņu vai kursu pieejamību (11 %, +1) vai labu kursu pieejamību bezsaistes plašsaziņas līdzekļos (piemēram, televīzijā vai radio) (7 %, =).

Katrs desmitais respondents (10 %, -4) apgalvo, ka nevēlas mācīties vai uzlabot valodu, un viens no deviņiem respondentiem (12 %, -1) apgalvo, ka neviens no iemesliem būtiski nepalielinās iespēju mācīties vai uzlabot valodu prasmes.

Valsts līmenī mēs redzam, ka valstis, kurās respondenti, visticamāk, teiks bezmaksas mācību stundas, mudinātu viņus apgūt valodu vai uzlabot prasmes vienā valstī ir Kipra (44 %), kam seko Grieķija (42 %) un Luksemburga (34 %). Visticamāk, ka Somijai būs šāds viedoklis (13 %) no visām ES dalībvalstīm.

Izredzes doties uz ārzemēm vēlākā posmā, visticamāk, tiks pieminētas kā kaut kas, kas motivētu mācības Grieķijā (30 %), Francijā (27 %) un Slovākijā (25 %), un vismazāk varētu būt viedoklis Portugālē un Spānijā (abās 12 %), Kiprā (13 %) un Maltā un Vācijā (abās 14 %).

Respondenti Zviedrijā (40 %) visdrīzāk domā, ka valodas apguve valstī, kurā tā tiek runāta, viņus mudinātu, savukārt Portugāles (11 %) respondenti tos mudinātu.

33 QB6. JAUTĀJUMS. "Kurš no turpmāk minētajiem, ja tāds ir, ievērojami palielinātu iespēju apgūt valodu vai uzlabot savas prasmes tajā?"

QB6. Kurš no turpmāk minētajiem, ja tāds ir, ievērojami palielinātu iespēju apgūt valodu vai uzlabot savas prasmes tajā? (IESPĒJAMAS VAIRĀKAS ATBILDES) (ES27) (%)

QB6. Kurš no turpmāk minētajiem, ja tāds ir, ievērojami palielinātu iespēju apgūt valodu vai uzlabot savas prasmes tajā? (IESPĒJAMAS VAIRĀKAS ATBILDES)

	ES-27	BŪT	BG	CZ	DK	D-W	DE	D-E	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Ja nodarbības bija bezmaksas	27	27	27	31	29	31	30	26	29	33	42	21	23	27	31	44	31	32	34	19	23	22	22	26	19	27	26	24	13	20
Ja jums bija iespēja to apgūt valstī, kurā runā attiecīgajā valodā	18	19	14	21	26	20	20	20	26	20	21	11	21	17	17	14	12	17	18	15	15	27	23	13	11	15	19	25	28	40
Ja vēlākā posmā bija iespēja ceļot uz ārzemēm	18	19	22	16	21	13	14	16	21	19	30	12	27	12	17	13	17	22	20	15	14	24	19	15	12	18	19	25	18	19
Ja jums par to tika samaksāts	17	21	18	21	18	14	14	15	27	23	29	14	15	27	15	26	15	16	21	14	18	19	16	13	18	23	22	18	20	30
Ja jūs varētu atrast kursu, kas atbilst jūsu grafikam	17	24	14	12	27	23	23	20	23	18	20	13	12	16	17	23	14	13	27	14	20	18	19	13	9	13	17	16	18	28
Ja tas novestu pie paaugstināšanas amatā labākām karjeras iespējām	16	17	16	22	21	14	14	14	24	15	31	17	11	21	12	32	21	21	21	12	11	22	19	16	10	19	24	23	20	23
Ja vēlākā posmā bija izredzes strādāt ārzemēs	16	13	23	21	25	12	12	12	20	18	33	13	15	16	12	22	15	24	15	19	12	27	17	14	12	21	24	28	25	24
Ja jūsu darba devējs atļāva jums pārtraukt darbu nodarbībām	13	23	8	21	19	14	14	14	22	14	18	10	11	12	9	22	12	14	30	13	13	16	17	9	10	13	13	17	16	29
Nav	12	9	9	10	8	15	15	15	7	14	11	14	14	12	10	13	12	9	7	17	13	7	16	7	22	11	8	6	8	6
Ja bija pieejamas labas tiešsaistes lietotnes vai kursi	11	14	8	8	14	15	15	14	13	14	14	7	9	12	11	17	10	13	15	10	14	15	13	11	6	9	11	9	14	17
Jūs nevēlaties mācīties vai uzlabot valodu	10	6	13	6	5	7	9	18	9	8	10	19	9	8	11	5	6	19	3	10	24	4	11	7	18	8	10	8	5	2
Ja labi kursi bija pieejami bezsaistes plašsaziņas līdzekļos (piemēram, televīzijā vai radio);	7	11	4	4	7	5	5	6	8	9	7	4	8	10	9	9	6	6	6	8	8	6	12	10	5	9	5	6	7	7
Nezinu	2	1	3	3	4	1	1	1	4	2	1	2	4	1	2	0	4	1	2	3	2	1	3	6	4	2	0	2	4	1
Citi	1	2	0	1	4	1	1	0	2	0	1	2	1	1	0	0	1	1	1	0	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1

Bāze: 26523 (visi respondenti)

Valstis ar visplašāko uzskatu, ka samaksa par to ievērojami palielinātu iespēju apgūt vai uzlabot valodu prasmes, ir Zviedrija (30 %), Grieķija (29 %) un Igaunija (27 %). Maz ticams, ka to varētu uzskatīt par kaut ko tādu, kas veicinātu mācīšanos respondentu vidū Polijā (13 %) un Spānijā un Ungārijā (abās 14 %).

Kā motivējošu faktoru Dānijā un Luksemburgā (27 % katrā) visdrīzāk var minēt kursu, kas atbilst personīgajam grafikam, un vismazāk to varētu minēt Portugālē (9 %) un Francijā un Čehijā (12 %). Uzskats, ka labākas karjeras izredzes ievērojami uzlabotu mācīšanās iespējas, ir spēcīgākais Kiprā (32 %), Grieķijā (31 %), Slovēnijā (24 %) un vājākajā Portugālē (10 %).

Izredzes vēlāk strādāt ārzemēs visbiežāk tiek minētas kā iemesls, kas veicinātu respondentu mācīšanos Grieķijā (33 %), Slovākijā (28 %) un Nīderlandē (27 %). Tas saņem vismazākās norādes Itālijā, Portugālē un Maltā (12 % no visiem), kā arī Beļģijā un Spānijā (abās 13 %).

Dalībvalstīs pastāv lielākas atšķirības attiecībā uz viedokļiem par to, ka darba devējam tiek piešķirts darba laiks, un respondenti Luksemburgā, visticamāk, (30 %) un Bulgārijā (8 %) respondenti uzskata, ka tas ievērojami uzlabotu viņu mācīšanās iespējamību.

Labu kursu pieejamība Internet, televīzijā vai radio ir divi iemesli, kas liecina par vismazākajām atšķirībām starp valstīm. Respondenti Zviedrijā (17 %) visdrīzāk domā, ka labas lietotnes vai interneta kursi veicinātu mācīšanos, savukārt Portugālē (6 %) respondenti ir vismazāk ticami.

Respondenti Austrijā (12 %) un Beļģijā (11 %), visticamāk, atsauca uz labiem televīzijas vai radio kursiem, savukārt Bulgārijā, Čehijā un Spānijā (4 % no visiem) respondenti ir vismazāk ticami.

Valstis, kurās respondenti šķiet īpaši nemotivēti apgūt valodu vai uzlabot esošās prasmes, ir Malta (24 %) un Lietuva un Spānija (19 %), kur attiecīgi gandrīz katrs ceturtais un katrs piektais spontāni apgalvo, ka nevēlas

apgūt vai uzlabot valodu. Salīdzinot 2012. gada rezultātus ar 2023. gada rezultātiem, mēs redzam, ka piecās dalībvalstīs ir lielāka iespēja, ka respondenti daudz biežāk apgūs valodu vai uzlabos savas prasmes, jo īpaši Luksemburgā (34 %, +9) un Itālijā (31 %, +6), kur ievērojams samazinājums bija vērojams Polijā (26 %, -14), Igaunijā (29 %, -13) un Spānijā (21 %, -13) starp 18 valstīm, kurās šis īpatsvars ir samazinājies. 11 valstīs arvien biežāk tiek minēta iespēja to apgūt valstī, kurā runā valoda, un lielākais pieaugums vērojams Grieķijā (21 %, +8) un Maltā (15 %, +6), un būtisks samazinājums reģistrēts Luksemburgā (18 %, -12). Ievērojams pieaugums ir vērojams arī attiecībā uz izredzēm vēlāk ceļot uz ārvalstīm Grieķijā (30 %, +12), Itālijā (17 %, +9) un Slovākijā (25 %, +8), ko par to maksā Grieķijā (29 %, +9), Igaunijā (27 %, +8), Portugālē (18 %, +5) un Zviedrijā (30 %, +5) un kur tiek atrasts to grafikam atbilstošs kurss Kiprā (23 %, +10), Igaunijā (23 %, +7) un Beļģijā (24 %, +5).

Attiecībā uz pārējiem iemesliem laika posmā no 2012. līdz 2023. gadam ir notikušas samērā nelielas pārmaiņas, tomēr dažas lietas izceļas. Labākas karjeras izredzes arvien biežāk tiek minētas Grieķijā (31 %, +14) un Kiprā (32 %, +8); tas pats attiecas uz iespējām strādāt ārzemēs vēlākā posmā; Attiecīgi 33 % (+10) un 22 % (+9). Respondenti nedaudz biežāk apgalvo, ka, ja viņu darba devējs atļaus darba laiku bez darba nodarbībām, viņi ievērojami biežāk apgūs valodu vai uzlabos savas prasmes nodarbību laikā Portugālē (10 %, +5), savukārt labu tiešsaistes lietotņu vai kursu pieejamība arvien biežāk tiek minēta Nīderlandē (15 %, +6) un Vācijā (15 %, +5).

Respondenti ievērojami biežāk apgalvo, ka nevēlas apgūt vai uzlabot valodu Lietuvā (19 %, +12) un Igaunijā (9 %, +6), un lielākā daļa respondentu apgalvo, ka nekas neļautu viņiem apgūt valodu vai uzlabot savas prasmes, kas reģistrētas Ungārijā (17 %, +11), Austrijā (16 %, +7) un Portugālē (22 %, +7).

Sociāldemogrāfiskā analīze parāda:

Sievietes biežāk nekā vīrieši apgalvo, ka apgūs valodu vai uzlabos savas prasmes, ja viņas būtu brīvas (28 % pret 24 %).

Jaunākie respondenti, jo īpaši 15–24 gadus veci, salīdzinot ar tiem, kuri ir vecāki par 55 gadiem, kā tas būtu sagaidāms visā viņu dzīvē, visticamāk, minēs katru iemeslu kā tādu, kas ievērojami palielinātu varbūtību, ka viņi apgūs vai uzlabos valodu. Piemēram, jaunākā grupa apgūtu valodu vai uzlabotu savas prasmes tajā, ja būtu izredzes strādāt ārzemēs vēlākā posmā (29 % pret 7 %), ja tas radītu labākas karjeras izredzes/veicināšanu (23 % pret 7 %), ja viņiem par to tiktu maksāts (25 % salīdzinājumā ar 10 %) vai ja būtu labas lietotnes vai interneta kursi (17 % pret 7 %).

Respondenti, kuri pabeiguši pilna laika izglītību vecumā virs 20 gadiem, jo īpaši salīdzinājumā ar tiem, kuri pabeidza 15 vai mazāk gadus, visticamāk, minēs labu interneta kursu pieejamību (13 % pret 4 %), iespēju to apgūt valstī, kurā runā attiecīgajā valodā (24 % pret 7 %), darba devējam, kas ļauj pārtraukt darbu nodarbībām (18 % pret 5 %) vai atrast personīgajam grafikam atbilstošu kursu (21 % pret 7 %).

Aplūkojot sociāli profesionālās kategorijas, studenti biežāk nekā jebkura cita grupa un jo īpaši pensionāri norāda uz labu lietotņu vai kursu pieejamību internetā (19 % pret 5 %); ja tas uzlabo karjeras izredzes (24 % salīdzinājumā ar 5 %); iespēja mācīties valstī, kurā runā attiecīgajā valodā (33 % pret 12 %); ja bija izredzes ceļot uz ārzemēm (32 % salīdzinājumā ar 13 %); un, ja bija izredzes strādāt ārzemēs (30 % pret 6 %). Visticamāk, ka studenti (22 %) par to saņem atalgojumu, jo īpaši salīdzinājumā ar vadītājiem (17 %) un pensionāriem (8 %). Studenti (25 %), kā arī menedžeri (23 %), visticamāk, pieminēs viņu personīgajam grafikam atbilstošu kursu atrašanu, salīdzinot ar 8 % pensionāru vidū.

Tie, kuriem ir grūtības maksāt rēķinus lielāko daļu laika, jo īpaši salīdzinājumā ar tiem, kas "gandrīz nekad" cīnās, ir, ne pārsteidzoši, biežāk teikt, ka viņi tiktu mudināti mācīties, ja viņi tiktu apmaksāti (21 % pret 15 %) un ja nodarbības būtu bezmaksas (27 % pret 24 %).

Respondenti, kuri ierindojas augstāk uz sociālajām kāpnēm, piemēram, tie, kas sevi uzskata par piederīgiem augstākajai klasei, biežāk (22 %) min iespēju atrast kursu, kas atbilst personīgajam grafikam, nekā tie, kas pieder pie darba klases (12 %). Tas pats attiecas uz iespēju mācīties valstī, kurā runā valodu (25 % pret 12 %), viņu darba devēju, kas dod viņiem laiku no darba studijām (18 % pret 10 %) un labu interneta kursu pieejamību (15 % pret 8 %).

Nav pārsteigums, ka aktīvajiem valodu apguvējiem un jo īpaši ļoti aktīvajiem valodu apguvējiem salīdzinājumā ar tiem, kas ir neaktīvi, ir lielāka tendence pieminēt katru no iemesliem. Lielākās relatīvās atšķirības ir šādas: iespēja to apgūt valstī, kurā runā valoda (attiecīgi 33 % pret 13 %), labu interneta kursu pieejamība (18 % pret 8 %), izredzes strādāt ārzemēs vēlākā posmā (27 % pret 12 %) un izredzes vēlāk ceļot uz ārvalstīm (29 % salīdzinājumā ar 14 %).

QB6 Kurš no turpmāk minētajiem, ja tāds ir, padarītu jums ievērojami lielāku iespēju apgūt valodu vai uzlabot savas prasmes tajā? (IESPĒJAMAS VAIRĀKAS ATBILDES) (% — ES)

	Ja jums par to tika samaksāts	Ja jūsu darba devējs atļāva jums pārtraukt darbu nodarbībām	Ja nodarbības bija bezmaksas	Ja labi kursi bija pieejami bezsaistes plašsaziņas līdzekļos (piemēram, televīzijā vai radio);	Ja bija pieejamas labas tiešsaistes lietotnes vai kursi	Ja jūs varētu atrast kursu, kas atbilst jūsu grafikam	Ja tas novestu pie paaugstināšanas amatā\ labākām karjeras iespējām	Ja jums bija iespēja to apgūt valstī, kurā runā attiecīgajā valodā	Ja vēlākā posmā bija iespēja ceļot uz ārzemēm	Ja vēlākā posmā bija izredzes strādāt ārzemēs	Citi	Jūs nevēlaties mācīties vai uzlabot valodu	Nav	Nezinu
ES-27	17	13	27	7	11	17	16	18	18	16	1	10	12	2
Dzimums														
Vecīt	18	13	24	7	11	16	18	19	19	17	1	9	12	2
Sieviete	15	12	28	7	12	17	14	18	17	14	1	11	12	3
Vecums														
15–24	25	15	35	11	17	22	23	32	31	29	1	2	4	2
25–39	21	20	31	8	16	22	22	21	20	21	1	4	5	2
40–54	19	17	29	7	12	19	20	17	17	18	1	6	8	2
55 +	10	6	20	6	7	11	7	14	14	7	1	18	20	3
Izglītība (sākums)														
15—	11	5	20	4	4	7	5	7	7	5	0	28	25	3
16–19	16	11	27	6	11	15	13	14	16	13	1	10	13	2
20+	18	18	25	8	13	21	21	24	22	20	1	4	8	2
Joprojām mācās	22	15	38	13	19	25	24	33	32	30	1	1	3	1
Sociāli profesionālā kategorija														
Pašnodarbinātie	16	8	26	6	12	21	17	22	19	18	1	6	8	2
Vadītāji	17	22	24	8	15	23	25	24	20	21	0	3	7	1
Citas baltas apkakles	21	22	32	7	15	21	23	20	20	22	1	3	5	2
Strādnieki	20	16	28	7	11	18	16	15	16	15	1	8	9	3
Mājas personas	15	6	27	5	8	11	8	9	11	9	1	21	17	3
Bezdarbnieku	21	9	34	5	8	12	14	16	17	15	1	13	11	1
Atvaļināts	8	3	19	6	5	8	5	12	13	6	1	20	24	4
Studenti	22	15	38	13	19	25	24	33	32	30	1	1	3	1
Grūtības apmaksāt rēķinus														
Lielāko daļu laika	21	13	27	5	8	13	14	14	16	16	0	14	13	2
Laiku pa laikam	19	13	31	8	11	18	15	16	18	15	0	9	11	2
Gandrīz nekad/nekad	15	13	24	7	12	17	16	20	18	16	1	10	12	3
Apsvērt piederību pie														
Darba klase	15	10	24	5	8	12	12	12	12	12	1	19	18	3
Zemākā vidusšķira	19	11	29	6	10	14	14	16	17	14	1	10	12	2
Vidusšķira	17	14	28	8	13	19	17	20	21	17	1	7	9	2
Augstākā vidusšķira	16	18	23	9	16	20	20	31	21	23	1	2	9	1
Augstākā klase	9	18	26	11	15	22	22	25	12	21	0	3	10	0
Aktivitāte kā valodu apguvējam														
Ļoti aktīvs	19	19	33	11	18	25	23	33	29	27	1	1	3	1
Aktīva	19	19	31	12	19	27	20	26	23	19	1	1	4	1
Neaktīvs	16	10	24	6	8	13	13	13	14	12	1	14	15	3

5. Šķēršļi jaunu valodu apguvei

Respondentiem tika jautāts par dažādiem iemesliem, kas viņus var atturēt no papildu valodas apguves³⁴.

Svarīgākie šķēršļi jaunu valodu apguvei ir motivācijas un laika trūkums.

Aptuveni četri no desmit respondentiem (39 %, +3 procentpunkti salīdzinājumā ar 2012. gadu) apgalvo, ka nav pietiekami motivēti apgūt jaunu valodu. Gandrīz trīs no desmit (28 %, =) apgalvo, ka viņiem nav laika pienācīgi studēt, savukārt katram ceturtajam (25 %, +4) apgalvo, ka viņiem nav labas valodas. Katram piektajam (20 %, -6) respondentam jaunas valodas apguve ir pārāk dārga, kam seko 17 % (+1), kuri apgalvo, ka viņiem nav pietiekamu iespēju lietot valodu kopā ar cilvēkiem, kuri tajā runā. Katrs desmitais (10 %, +2) min sliktas mācīšanas metodes (nepiemērotus mācību materiālus (grāmatas, bezsaistes audiovizuālus materiālus u. c.), un mazāka daļa respondentu apgalvo, ka TV, radio, laikrakstu u. c. valodā nav pietiekami daudz (7 %, +2), ir grūti atrast informāciju par to, kas ir pieejams (5 %, +1), jo tuvākā vieta, kur viņi varētu apgūt valodu, ir pārāk tālu (5 %, -1), kursi nav pieejami valodā, kuru vēlaties apgūt (5 %, +2), kursi nav pieejami jūsu zināšanu līmenim (5 %, +1), viņiem ir bijusi negatīva pieredze pagātnē (5 %, +3) vai ka tiešsaistes tulkošanas rīku pieejamība padara jaunu valodu apguvi neapmierinošu (5 %). Katrs desmitais (10 %, -5) nemin nevienu no iepriekš minētajiem. Tiešsaistes tulkošanas rīku pieejamība šajā Eiropas Komisijas aptaujā bija jauna iespēja, jo pēdējo gadu laikā to pieejamība ir kļuvusi vispārināta, bet šķiet, ka tas nav būtisks iemesls, lai eiropieši nemācītu valodas.

Valsts līmenī mēs redzam, ka motivācijas trūkums ir vissvarīgākais iemesls katrā dalībvalstī, izņemot Kipru, kur visvairāk minētais iemesls ir laika trūkums. Četrās valstīs vairāk nekā puse respondentu apgalvo, ka nav pietiekami motivēti: Zviedrija (56 %), Latvija (53 %), Malta (52 %) un Grieķija (51 %). Vismazāk to varētu teikt Polijā (27 %), Kiprā (30 %) un Bulgārijā (31 %).

Tas, ka nav laika pienācīgi studēt, ir visvairāk minētais iemesls Kiprā (48 %), un tāds pats respondentu īpatsvars to min Maltā (48 %), kam seko Grieķija (41 %) un Zviedrija (39 %). Respondenti, visticamāk, to teiks Čehijā (23 %) un Lietuvā un Rumānijā (abās 25 %).

Respondenti visdrīzāk apgalvo, ka viņiem nav labas valodas Čehijā, Austrijā un Slovākijā (32 % visās), Bulgārijā (30 %), Beļģijā un Ungārijā (abās 29 %). Šajā

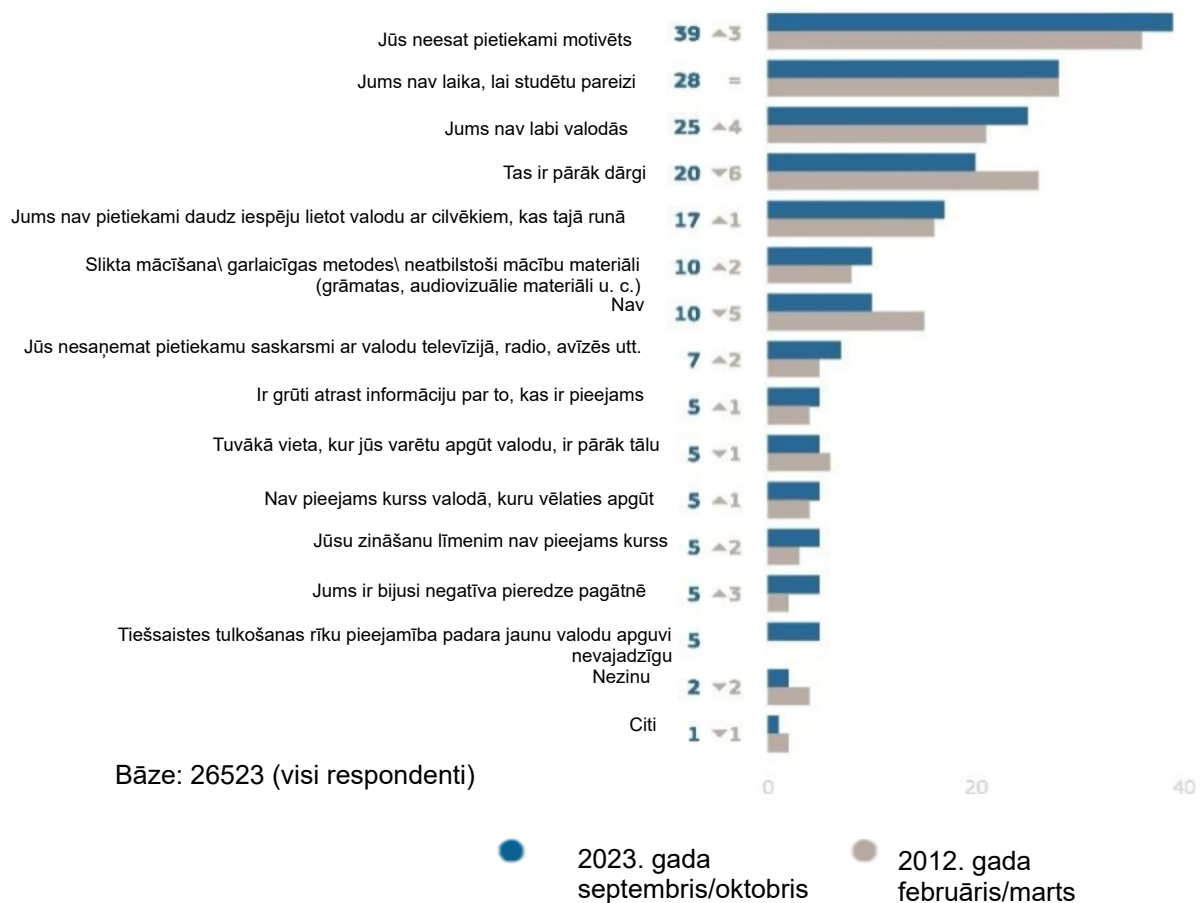
ziņā viszemākie rādītāji ir Portugālē (11 %), Kiprā (15 %) un Maltā (16 %).

Piecās valstīs vairāk nekā katrā ceturta uzskata, ka tas ir pārāk dārgi: Grieķijai (41 %), Kiprai (34 %), Igaunijai (27 %) un Ungārijai un Austrijai (abās 26 %) ar viszemākajiem rezultātiem Somijā (4 %), Maltā (5 %) un Zviedrijā (7 %).

Respondenti, visticamāk, apgalvo, ka viņiem nav pietiekamu iespēju lietot valodu kopā ar cilvēkiem, kas to runā Francijā (25 %), Zviedrijā (24 %) un Somijā (23 %). To vismazāk varētu teikt Spānijā (8 %), Portugālē (9 %) un Bulgārijā, Lietuvā un Polijā (11 % no visiem).

34 QB5. ES izlasīšu sarakstu ar dažādiem iemesliem, kas var atturēt cilvēkus no citas valodas apguves. Kuri no šiem iemesliem, ja tādi ir, attiektos uz jums? (IESPĒJAMAS VAIRĀKAS ATBILDES):

QB5. ES izlasīšu sarakstu ar dažādiem iemesliem, kas var atturēt cilvēkus no citas valodas apguves. Kuri no šiem iemesliem, ja tādi ir, attiektos uz jums?(MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE) (EU27) {%

Eiropas Komisijas speciālaptauja 540 Eiropas iedzīvotāji un viņu valodas no 2023. gada septembra līdz oktobrim

QB5. ES izlasīšu sarakstu ar dažādiem iemesliem, kas var atturēt cilvēkus no citas valodas apguves. Kurš no šiem iemesliem, ja tāds ir, attiektos uz jums? (MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE)

	ES-27	BŪT	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Jūs neesat pietiekami motivēts	39	39	31	46	49	43	38	38	51	38	40	39	35	30	53	44	40	34	52	46	37	27	45	28	49	40	41	56
Jums nav laika, lai studētu pareizi	28	33	27	23	34	33	32	30	41	26	18	32	26	48	30	25	34	27	48	37	31	23	23	25	27	30	30	39
Jums nav labi valodās	25	29	30	32	19	29	24	27	21	21	21	17	25	15	23	24	20	29	16	28	32	24	11	20	27	32	24	15
Tas ir pārāk dārgi	20	14	25	25	17	20	27	20	41	19	14	18	27	34	13	23	20	26	5	15	26	25	13	18	18	20	4	7
Jums nav pietiekami daudz iespēju lietot valodu ar cilvēkiem, kas tajā runā	17	23	11	20	18	19	22	14	18	8	25	14	14	13	15	11	21	11	14	16	19	11	9	16	15	14	23	24
Slihta mācīšana\ garlaicīgas metodes\ neatbilstoši mācību materiāli (grāmatas, audiovizuālie materiāli u. c.)	10	12	3	6	10	11	11	10	7	8	14	7	9	8	9	7	7	5	5	9	11	8	3	7	8	11	17	11
Nav	10	7	12	7	6	14	8	11	6	13	9	12	8	11	5	12	3	12	9	12	12	6	15	11	8	6	9	6
Jūs nesaņemat pietiekamu saskarsmi ar valodu televīzijā, radio, avīzēs utt.	7	7	3	6	6	7	6	8	5	2	11	6	7	6	6	5	5	6	8	7	11	7	3	10	5	8	7	22
Ir grūti atrast informāciju par to, kas ir pieejams	5	4	2	2	6	6	6	7	3	3	3	5	7	5	3	3	4	6	3	3	9	7	3	6	2	6	3	5
Tuvākā vieta, kur jūs varētu apgūt valodu, ir pārāk tālu	5	7	3	2	6	8	10	7	4	2	4	6	6	5	5	4	7	5	3	3	10	6	4	6	4	6	4	6
Nav pieejams kurss valodā, kuru vēlaties apgūt	5	5	2	2	6	6	8	6	1	2	3	4	6	4	4	5	6	8	5	2	9	7	2	6	2	4	5	7
Jūsu zināšanu līmenim nav pieejams kurss	5	5	3	3	5	7	7	8	3	2	3	5	6	6	4	6	6	5	5	2	8	4	2	8	2	6	6	7
Jums ir bijusi negatīva pieredze pagātnē	5	4	4	8	6	5	8	6	4	3	6	5	5	3	6	4	5	7	2	3	7	6	2	6	5	7	6	5
Tiešsaistes tulkošanas rīku pieejamība padara jaunu valodu apguvi nevajadzīgu	5	8	4	4	6	5	7	5	3	2	3	4	5	4	3	3	5	5	4	11	9	6	4	5	3	6	4	7
Nezinu	2	1	3	2	3	1	2	2	1	2	3	1	1	0%	1	2	1	2	2	1	2	4	3	2	0%	2	3	1
Citi	1	2	1	0%	3	1	4	1	3	2	2	1	1	0%	1	3	2	1	0%	1	2	0%	2	1	2	0%	1	1

Bāze: 26523 (visi respondenti)

Septiņās valstīs vairāk nekā viena no desmit valstīm min sliktas mācību metodes\ garlaicīgas metodes\ neatbilstošus mācību materiālus (grāmatas, bezsaistes audio-vizuālie materiāli u. c.), un augstākais punktu skaits ir Somijā (17 %), Francijā (14 %) un Beļģijā (12 %).

Nepietiekama saskarsme ar valodu televīzijā, radio, laikrakstos u. c. visvairāk minēta Zviedrijā (22 %), Francijā un Austrijā (abās 11 %) un Rumānijā (10 %), grūtības atrast informāciju par to, kas ir pieejams Austrijā (9 %), Īrijā, Polijā un Itālijā (7 % no visiem), kas ir tuvākā vieta, kur jūs varētu apgūt valodu Igaunijā (10 %), nav pieejami kursi valodā, kuru viņi vēlas apgūt Austrijā (9 %) un Igaunijā (8 %), nav pieejami kursi zināšanu līmenim Austrijā, Īrijā un Rumānijā (8 % no visiem), un negatīva pieredze pagātnē Igaunijā un Čehijā (abās 8 %), kā arī Austrijā un Slovākijā (abās 7 %).

Respondenti, visticamāk, apgalvo, ka tiešsaistes tulkošanas rīku pieejamība padara jaunu valodu apguvi

nevajadzīgu Nīderlandē (11 %). Maz ticams, ka viņi to teiks Maltā un Portugālē (abās 2 %).

12 valstīs vairāk nekā katrs desmitais respondents apgalvo, ka neviens iemesls viņus neattur no papildu valodas apguves, un augstākais rādītājs ir Portugālē (15 %), Vācijā (14 %) un Spānijā (13 %).

Dažās valstīs kopš 2012. gada ir notikušas ievērojamas izmaiņas uzskatos, un visspilgtākie ir viedokļi par motivāciju, laiku, izmaksām un valodu prasmi.

Valstis, kurās respondenti, visticamāk, uzskata, ka nav pietiekami motivēti apgūt kādu valodu, ir Malta (52 %, + 23), Portugāle (45 %, + 21) un Igaunija (38 %, + 13).

Tikai vienā dalībvalstī ir vērojams ievērojams samazinājums proporcijā, kas norāda uz motivācijas trūkumu kā iemeslu, lai atturētu no jebkuras valodas apguves, un tas ir Austrija (37 %, -7).

Eiropas Komisijas speciālaptauja 540 Eiropas iedzīvotāji un viņu valodas no 2023. gada septembra līdz oktobrim

QB5 Es esmu gatavojas izlasīt sarakstu ar dažādiem iemesliem, kas var atturēt cilvēkus no mācīšanās citu valodu. Kuri no šiem iemesliem, ja tādi ir, attiektos uz jums?(MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE)(% — ES)

	Ir grūti atrast informāciju par to, kas ir pieejams	Tuvākā vieta, kur jūs varētu apgūt valodu, ir pārāk tālu	Tas ir pārāk dārgi	Nav pieejams kurss valodā, kuru vēlaties apgūt	Jūsu zināšanu līmenim nav pieejams kurss	Jums nav laika, lai studētu pareizi	Jums nav labi valodās	Jūs neesat pietiekami motivēti	Jūs nesāņemat pietiekamu saskarsmi ar valodu televīzijā, radio, avīzēs utt.	Jums nav pietiekami daudz iespēju lietot valodu ar cilvēkiem, kas tajā runā	Slikta mācīšanās metode\ neatbilstoši mācību materiāli (grāmatas, audiovizuālie materiāli u. c.)	Jums ir bijusi negatīva pieredze pagātnē	Tiešsaistes tulkošanas rīku pieejamība padara jaunu valodu apguvi nevajadzīgu	Citi	Nav	Nezina
ES-27	5	5	20	5	5	28	25	39	7	17	10	5	5	1	10	2
Dzimums																
Vecīt	5	5	17	5	5	29	24	40	8	17	10	5	5	2	9	2
Sieviete	5	6	23	5	5	26	25	38	7	17	9	5	4	1	11	2
Vecums																
15–24	6	6	25	6	6	31	22	40	10	19	17	7	7	1	9	1
25–39	6	7	23	5	4	36	21	37	9	19	11	6	6	1	7	1
40–54	5	5	21	4	5	35	26	39	7	17	10	5	5	1	7	1
55 +	4	5	16	4	4	18	27	40	6	15	6	4	3	2	15	3
Izglītība (sākums)																
15—	4	4	16	3	4	15	29	40	4	10	3	2	2	3	19	3
16–19	5	5	22	5	5	26	27	40	7	15	7	5	5	1	9	2
20+	4	6	18	5	4	33	21	38	8	20	13	5	6	1	9	2
Joprojām mācās	6	7	27	6	7	33	19	38	10	21	19	7	7	1	9	1
Sociāli profesionālā kategorija																
Pašnodarbinātie	3	6	21	6	6	36	23	37	6	16	8	4	4	1	7	1
Vadītāji	5	5	18	5	4	39	22	38	9	20	14	6	6	1	8	0
Citas baltas apkakles	7	7	23	5	5	35	24	39	8	17	10	6	7	0	7	1
Strādnieki	5	6	21	5	5	30	25	39	7	16	9	5	5	1	7	2
Mājas personas	5	5	20	4	5	22	29	36	6	12	4	4	3	4	12	1
Bezdarbnieku	3	4	25	5	5	19	27	42	7	16	8	4	5	1	7	4
Atvaļināts	3	5	15	4	4	13	27	40	5	15	6	4	3	2	17	3
Studenti	6	7	27	6	7	33	19	38	10	21	19	7	7	1	9	1
Grūtības apmaksāt rēķinus																
Lielāko daļu laika	5	5	25	4	5	23	28	41	5	15	8	4	5	2	9	3
Laiku pa laikam	7	7	23	6	6	26	24	37	7	16	10	6	6	1	9	2
Gandrīz nekad/nekad	4	5	18	5	4	29	24	40	8	17	10	5	5	1	11	2
Apsvērt piederību pie																
Darba klase	4	5	19	4	5	22	29	40	5	13	6	4	3	2	13	3
Zemākā vidusšķira	5	5	22	5	5	27	23	39	6	16	10	6	4	2	9	2
Vidusšķira	5	6	20	5	5	29	24	39	8	18	11	5	5	1	10	1
Augstākā vidusšķira	6	6	16	4	4	36	21	39	9	20	14	5	6	1	9	1
Augstākā klase	6	5	23	10	7	41	23	32	9	17	13	4	12	3	3	1

Dažās valstīs ir ievērojami pieaudzis to respondentu īpatsvars, kuri min laika trūkumu kā šķērslī, jo īpaši Grieķijā (41 %, + 14), Kīprā (48 %, + 13) un Nīderlandē (37 %, + 10). Tomēr ir nedaudz pārsteidzoši samazinājies to respondentu īpatsvars, kuri domā, ka viņi tiek atturēti no valodas apguves, jo viņiem nav laika pienācīgi mācīties. Valsts, kurā respondenti to uzskata par iemeslu īpaši mazāk nekā 2012. gadā, ir Francija (18 %, -13).

Attiecībā uz izmaksām un izdevumiem, kas saistīti ar tādas valodas apguvi, kas attur cilvēkus no šādas rīcības, daži valstu respondenti, kas to min, ir ievērojami samazinājušies, un visbūtiskākie ir Bulgārijā (25 %, -21), Ungārijā (26 %, -18), Latvijā (13 %, -16) un Slovākijā (20 %, -16). Starp valstīm, kurās šis viedoklis tagad ir nedaudz izplatītāks nekā 2012. gadā, ir Luksemburga (20 %, + 5) un Austrija (26 %, + 4).

Uzskats, ka valodu trūkums attur no papildu valodas apguves, lielā mērā ir lielāks respondentu īpatsvars salīdzinājumā ar 2012. gadu lielākajā daļā valstu. Tas ir īpaši izplatīts Bulgārijā (30 %, + 10), Nīderlandē (28 %, + 12 %), Latvijā (23 %, + 10) un Luksemburgā (20 %, + 10).

Citu iemeslu dēļ, kas attur valodu apguvi, visbūtiskākās izmaiņas valsts viedokļos ir Beļģijā (23 %, + 9), Igaunijā (22 %, + 7) un Grieķijā (18 %, + 6), kur uzskata, ka nav pietiekamu iespēju to izmantot kopā ar cilvēkiem, kuri to runā; Igaunijā, kur ir izplatīts viedoklis, ka sliktas mācīšanas/uzturēšanās metodes/nepietiekami mācību materiāli ir izplatītāki (11 %, + 6); un Zviedrijā un Maltā, kur viedoklis, ka plašsaziņas līdzekļos nav pietiekamas saskarsmes ar valodu, ir izplatītāks (attiecīgi 22 %, + 8 % un 8 %, + 6).

Visbeidzot, respondenti Lietuvā ir nedaudz biežāk nekā 2012. gadā, lai spontāni pateiktu, ka neviens no iemesliem neatturētu viņus no mācīšanās (12 %, + 6). Turpretī Portugālē (15 %, -18), Itālijā (8 %, -13) un Igaunijā (8 %, -12) ir ievērojami mazāka varbūtība, ka neviens no iemesliem viņus neatturēs.

Sociāldemogrāfiskā analīze parāda:

- Salīdzinot sievietes un vīriešus atbildes, valodas apguve ir pārāk dārga (23 % pret 17 %).
- Respondenti vecumā no 25 līdz 54 gadiem, kuri, visticamāk, strādā, biežāk apgalvo, ka viņiem nav laika pienācīgi studēt (35 %–36 %), salīdzinot ar 15–24 gadus veciem (31 %) un 55 gadus veciem un vecākiem (18 %). Arī jaunākā demogrāfiskā situācija (25 %) liecina, ka tā ir pārāk dārga salīdzinājumā ar cilvēkiem vecumā no 40 līdz 54 gadiem (21 %) un cilvēkiem vecumā no 55 gadiem (16 %). Cilvēki vecumā no 15 līdz 24 gadiem vairāk (17 %) min arī sliktas mācīšanas metodes\ nepiemērotus mācību materiālus (grāmatas,

bezsaistes audio-vizuālus materiālus u. c.), salīdzinot ar 6 % 55 gadus vecu un vecāku cilvēku vidū.

- Respondenti, kas pametuši skolu vecumā no 15 gadiem vai jaunāki, biežāk (29 %) apgalvo, ka valodas viņiem nav labi nekā tie, kas mācījušies pēc 20 gadu vecuma (21 %). Jums nav pietiekami daudz iespēju lietot valodu ar cilvēkiem, kuri to runā, to vairāk min pēdējā grupa (20 %) salīdzinājumā ar viņu mazāk izglītotajiem vienaudžiem (10 %).
- Starp dažādām sociāli profesionālajām kategorijām bezdarbnieki visbiežāk (42 %) apgalvo, ka viņi nav motivēti, salīdzinot, piemēram, ar pašnodarbinātajiem (37 %). Studenti, visticamāk, apgalvo, ka viņiem nav pietiekami daudz iespēju lietot valodu ar cilvēkiem, kuri to runā (21 %), salīdzinot ar pensionāriem (15 %) un mājokļiem (12 %). Studenti, visticamāk, apgalvo, ka tas ir pārāk dārgi (27 %), salīdzinot ar bezdarbniekiem (25 %), vadītājiem (18 %) un pensionāriem (15 %).
- Tie, kas sevi uzskata par daļu no darba klases, biežāk (40 %) apgalvo, ka nav pietiekami motivēti nekā tie, kas atrodas augstākajā klasē (32 %). Darba klases respondenti arī biežāk apgalvo, ka valodas nav labi (29 %) salīdzinājumā ar 24 % vidusšķiras un 21 % vidējās klases.

6. Kā eiropieši apgūst jaunas valodu prasmes

Šajā nodaļā ir aplūkoti veidi, kā eiropieši jebkad ir apguvuši svešvalodu, un no izmantotajām metodēm, kuras viņi uzskata par visefektīvāko svešvalodas apguves veidu.

Visizplatītākais veids, kā svešvalodas tiek apgūtas, ir skolā. Gandrīz puse eiropiešu (47 %) ir apguvuši valodu šādā veidā. Ievērojami pieaug mācīšana, skatoties televīziju, filmas vai radio klausīšanās.

Respondenti tika iepazīstināti ar dažādiem svešvalodas apguves veidiem un jautāja, ko viņi jebkad ir izmantojuši. Respondenti varēja minēt tik daudz veidu, kā uz tiem attiecās³⁵.

Visizplatītākā metode, ko eiropieši izmanto svešvalodas apguvei, ir valodu nodarbības skolā, universitātē vai profesionālā izglītība un apmācība. Gandrīz puse respondentu (47 %) norāda, ka viņi ir apguvuši svešvalodu šādā veidā. Katrs piektais (20 %) mācās, skatoties TV, filmas vai klausoties radio.

Visi citi mācīšanās veidi ir minēti daudz mazākās cilvēku proporcijās. Aptuveni katrs sestais eiropiešu apgalvo, ka ir apguvuši svešvalodu, neformāli sarunājoties ar dzimto valodu (17 %), mācot sevi lasīt grāmatas (15 %) vai izmantojot tiešsaistes lietotnes vai kursus (15 %) vai

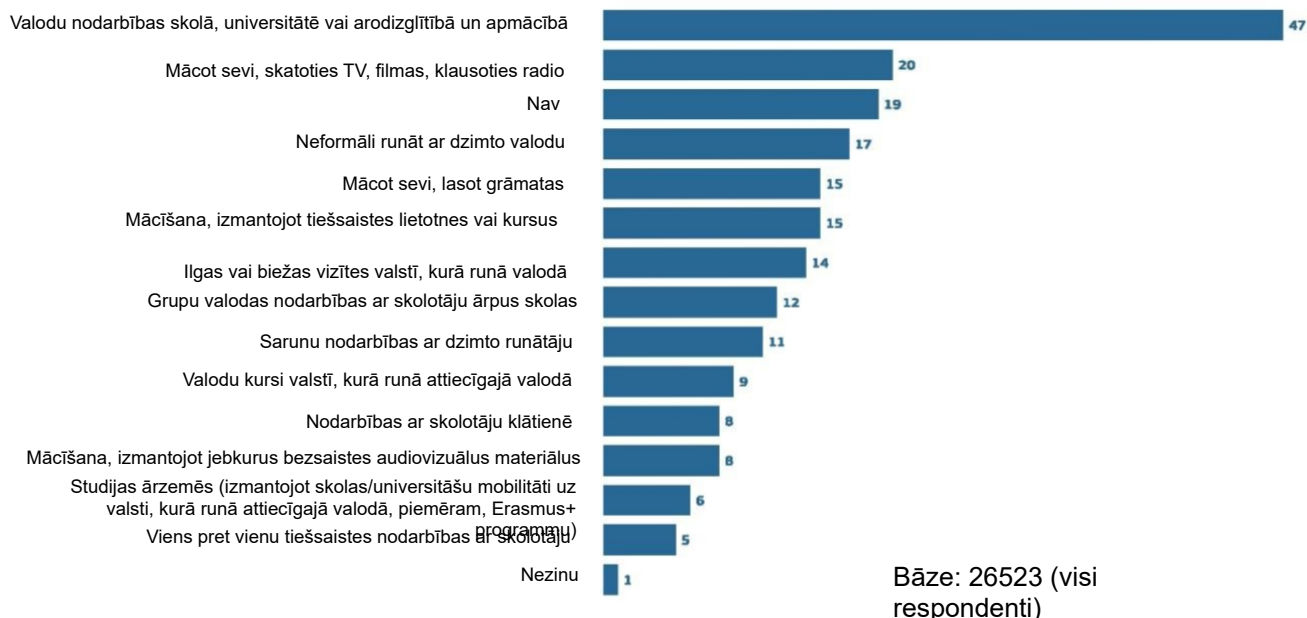
dodoties bieži vai garos ceļojumos uz valsti, kurā runā attiecīgajā valodā (14 %).

Aptuveni katrs desmitais izmanto grupu valodas nodarbības kopā ar skolotāju ārpus skolas (12 %), valodas kursu valstī, kurā runā attiecīgajā valodā (9 %), vienu vai vienu mācību stundu ar skolotāju personīgi (8 %) vai mācīšanu, izmantojot jebkādas bezsaistes audio-vizuālus materiālus (8 %).

Neliela daļa atsaucas uz studijām ārzemēs (izmantojot skolas/universitāšu mobilitāti uz valsti, kurā runā attiecīgajā valodā, piemēram, Erasmus+ programmu) (6 %) vai vienu tiešsaistes nodarbību ar skolotāju (5 %)³⁶.

Piektā daļa (19 %) uzskata, ka viņi nav izmantojuši nevienu no svešvalodas apguves metodēm.

QB4a. ES lasīšu vairākus svešvalodu apguves veidus. Lūdzu, pastāstiet man, kuru no šiem veidiem jūs kādreiz esat izmantojis. (IESPĒJAMAS VAIRĀKAS ATBILDES)

35 Jautājums. "ES lasīšu vairākus svešvalodu apguves veidus. Lūdzu, pastāstiet man, kuru no šiem veidiem jūs kādreiz esat izmantojis. (IESPĒJAMAS VAIRĀKAS ATBILDES)

36 Šis jautājums 2012. gadā netika uzdots.

Valstu analīze liecina, ka dažādās dalībvalstīs pastāv lielas atšķirības.

Portugāle (32 %) un Īrija (31 %) izceļas kā valstis, kurās ārkārtīgi liels respondentu īpatsvars spontāni apgalvo, ka nekad nav izmantojuši nevienu no metodēm svešvalodas apguvei (ziņots kā "neviens"). Citas valstis, kurās ir salīdzinoši liels respondentu īpatsvars, kas spontāni apgalvo, ka nekad nav izmantojušas nevienu no metodēm, ir Spānija un Bulgārija (abās 28 %), Grieķija (26 %), Itālija (25 %) un Ungārija un Rumānija (abās 24 %).

Valodu apguve skolas stundās ir visizplatītākā metode, ko respondenti izmanto katrā dalībvalstī. Valstis, kurās respondenti, visticamāk, ir izmantojuši mācību stundas, ir Lietuva (74 %), Zviedrija un Dānija (abās 73 %) un Somija (70 %). To minēja tikai mazākums: Īrija (29 %), Bulgārija (31 %), Portugāle (36 %), Itālija (38 %), Polija un Rumānija (abās 44 %), Kipra (47 %), Beļģija un Horvātija (abās 48 %) un Austrija un Grieķija (abās 49 %).

Respondenti, visticamāk, piemin mācīšanu, skatoties TV, filmas, radio klausīšanos Zviedrijā un Maltā (abās 54 %), Somijā (47 %) un Nīderlandē (46 %). Vismazāk uz to atsaucas Grieķijā (8 %), Austrijā (11 %) un Bulgārijā un Īrijā (abās 12 %).

Valodas apguve, neformāli sarunājoties ar dzimto valodu, visbiežāk tiek minēta kā veids, ko respondenti izmanto Zviedrijā (42 %), Somijā (35 %) un Nīderlandē (34 %).

Saistībā ar to šajās trijās valstīs ir arī vislielākais to respondentu īpatsvars, kuri apgalvo, ka ir apguvuši ilgus vai biežus apmeklējumus valstī, kurā runā attiecīgajā valodā, un liela daļa šo metodi izmanto Zviedrijā (32 %), Somijā (23 %) un Nīderlandē (27 %).

Zviedrija (44 %) izceļas no pārējās ES attiecībā uz mācīšanu, lasot grāmatas, kam seko 30 % Somijā un Nīderlandē, un 28 % Luksemburgā, kas saka, ka viņi ir mācījušies šādā veidā. Respondenti, visticamāk, to teiks Grieķijā (5 %), Rumānijā un Itālijā (abās 8 %) un Bulgārijā (9 %).

Respondenti, visticamāk, dod priekšroku mācīšanai, izmantojot tiešsaistes lietotnes vai kursus Zviedrijā un Nīderlandē (abās 36 %), Luksemburgā (25 %) un Somijā (23 %), kur viszemākais vērtējums ir Grieķijā (4 %), Portugālē (5 %) un Bulgārijā (6 %).

Attiecībā uz citām mācību metodēm, ko izmanto aptuveni viens no astoņiem eiropiešiem vai mazāk, Zviedrija izceļas kā valsts, kurā ārkārtīgi liels skaits respondentu apgalvo, ka ir mācījušies, ilgstoši vai bieži apmeklējot valsti, kurā runā attiecīgajā valodā (32 %), un sarunu nodarbībās ar

dzimto valodu (20 %). Viņi arī aptuveni divreiz biežāk nekā eiropieši kopumā ir lietojuši valodas kursu valstī, kurā runā attiecīgajā valodā (19 % salīdzinājumā ar ES vidējo rādītāju 9 %).

Kipra izceļas kā valsts, kurā viena vai viena no nodarbībām ar skolotāju personīgi, visticamāk, būs izmantotā metode (31 %), salīdzinot ar ES vidējo rādītāju 8 %), savukārt liela daļa respondentu Luksemburgā (22 %) min vienu vai vienu tiešsaistes mācību stundu ar skolotāju salīdzinājumā ar ES vidējo rādītāju 5 %.

Eiropbarometra speciālaptauja 540 Eiropas iedzīvotāji un viņu valodas no 2023. gada septembra līdz oktobrim

QB4a. ES lasīšu vairākus svešvalodu apguves veidus. Lūdzu, pastāstiet man, kuru no šiem veidiem jūs kādreiz esat izmantojis. (IESPĒJAMAS VAIRĀKAS ATBILDES)

	ES-27	BŪT	BG	CZ	DK	D0W	DE	D0E	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Valodu nodarbības skolā, universitātē vai arodizglītībā un apmācībā	47	48	31	50	73	42	43	48	60	29	49	43	51	48	38	47	55	74	39	45	52	69	49	44	36	44	68	50	70	73
Grupu valodas nodarbības ar skolotāju ārpus skolas	12	15	10	17	11	13	12	9	20	4	49	12	6	8	8	33	9	8	23	15	16	13	20	10	10	7	9	22	14	19
Nodarbības ar skolotāju klātienē	8	8	8	12	5	5	5	5	11	8	16	13	4	10	11	31	13	11	18	13	12	7	5	10	3	6	6	15	4	10
Sarunu nodarbības ar dzimto runātāju	11	28	7	15	8	11	10	6	16	12	6	9	11	6	12	10	17	15	21	6	17	13	13	10	6	5	10	17	17	20
Neformāli runāt ar dzimto valodu	17	23	13	17	27	22	21	14	32	16	12	14	15	15	16	12	25	25	30	9	21	34	20	9	12	7	25	21	35	42
Ilgas vai biežas vizītes valstī, kurā runā valodā	14	16	9	15	27	19	18	14	18	6	6	8	17	9	11	7	9	15	19	7	11	27	15	11	7	6	17	19	23	32
Valodu kursi valstī, kurā runā attiecīgajā valodā	9	12	4	7	13	12	11	8	15	6	4	4	15	4	9	9	10	7	13	8	8	7	12	8	3	3	6	14	10	19
Studijas ārzemēs (izmantojot skolas/universitāšu mobilitāti uz valsti, kurā runā attiecīgajā valodā, piemēram, Erasmus+ programmu)	6	8	3	5	9	8	8	6	8	5	3	7	5	4	7	11	8	3	11	4	6	7	8	7	3	2	7	10	11	14
Mācot sevi, lasot grāmatas	15	22	9	19	16	20	18	12	21	10	5	12	12	10	8	15	18	16	28	10	25	30	12	12	8	8	22	23	30	44
Mācot sevi, izmantojot jebkurus bezaistes audiovizuālos materiālus	8	11	4	10	7	11	10	8	12	6	1	6	8	5	4	8	12	9	15	7	12	14	9	11	3	11	8	13	16	14
Mācot sevi, skatoties TV, filmas, klausoties radio	20	38	12	24	36	17	16	13	39	12	8	14	25	23	13	19	34	30	34	15	54	46	11	13	16	16	41	25	47	54
Mācīšana, izmantojot tiešsaistes lietotnes vai kursus	15	22	6	19	19	16	16	15	23	14	4	11	19	10	7	9	18	17	25	11	17	36	12	12	5	10	22	15	23	36
Viens pret vienu tiešsaistes nodarbības ar skolotāju	5	7	4	10	3	2	3	4	6	8	4	5	6	6	6	9	6	5	22	6	11	4	5	6	3	3	6	12	2	2
Citi	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
Nav	19	7	28	13	4	21	21	22	5	31	26	28	17	12	25	10	5	8	1	24	9	2	21	12	32	24	4	6	4	1
Nezinu	1	0	2	2	2	2	1	1	2	1	0	0	2	1	1	0	1	1	1	1	2	0	1	2	3	1	0	3	1	0

Bāze: 26523 (visi respondenti)

Sociāldemogrāfiskā analīze parāda:

- 15–24 gadus veci, nepārsteidzoši, kuriem ir lielāka tendence izmantot visas metodes, jo īpaši, salīdzinot ar cilvēkiem vecumā virs 55 gadiem. Jaunākie demogrāfiskie respondenti daudz biežāk apgalvo, ka ir iemācījušies: mācīšana tiešsaistē (27 % salīdzinājumā ar 7 %); TV/filmu skatīšanās vai radio klausīšanās (34 % pret 12 %); nodarbības "viena pret vienu" ar skolotāju (6 % pret 3 %); mācīšana, izmantojot bezsaistes audiovizuālos materiālus (13 % pret 5 %); un valodas kursu izmantošana valstī, kurā runā attiecīgajā valodā (12 % pret 7 %).

Arī tiem, kuri pabeidza pilna laika izglītību vecumā no 20 gadiem, ir lielāka tendence izmantot visas metodes, jo īpaši salīdzinājumā ar tiem, kuri pabeidza 15 vai mazāk gadu vecumu. Viņi jo īpaši biežāk apgalvo, ka ir iemācījušies: TV/filmu skatīšanās vai radio klausīšanās (28 % pret 6 %); izmantojot bezsaistes audio- vizuālos materiālus (13 % pret 2 %); mācīšana, izmantojot tiešsaistes lietotnes vai kursus (21 % salīdzinājumā ar 2 %) un lasot grāmatas (22 % salīdzinājumā ar 4 %); valodas kursu izmantošana valstī, kurā runā attiecīgajā valodā (14 % pret 3 %); un izmantojot sarunu nodarbības ar dzimto valodu (15 % pret 4 %).

Starp dažādām sociāli profesionālajām kategorijām skolēni daudz biežāk nekā jebkura cita profesionālā grupa, un jo īpaši, salīdzinot ar pensionāriem, ir izmantojuši valodas stundas skolā (68 % salīdzinājumā ar 36 %). Viņiem ir arī vislielākā tendence mācīties tiešsaistē (30 % pret 6 %) un apgūt svešvalodas, skatoties TV/filmas vai klausoties radio (37 % VS 11 %).

Respondenti, kuriem "gandrīz nekad vai nekad" ir grūtības maksāt rēķinus, jo īpaši salīdzinājumā ar tiem, kuriem ir vislielākās grūtības, visticamāk, ir izmantojuši: valodu nodarbības skolā, universitātē vai profesionālajā izglītībā un apmācībā (51 % pret 39 %), pašmācība, izmantojot audiovizuālos materiālus (attiecīgi 9 % pret 5 %); ilgi vai bieži apmeklējumi valstī, kurā runā attiecīgajā valodā (17 % pret 8 %); pašmācība, lasot grāmatas (17 % pret 8 %); neformāli runāt ar dzimto valodu (19 % pret 13 %); pašmācība, skatoties televīziju/filmas vai klausoties radio (22 % pret 14 %); un valodas kursu valstī, kurā runā attiecīgajā valodā (8 % pret 3 %).

Respondentiem, kuri uzskata, ka viņi pieder pie vidējās klases, ir lielāka tendence izmantot valodas stundas skolā, universitātē vai arodizglītībā un apmācībā salīdzinājumā ar darba klasi (59 % pret 39 %). Tas pats attiecas uz "mācīšanu, lasot grāmatas" (26 % pret 8 %).

Cilvēki, kas aktīvi mācās valodu, un jo īpaši tie, kas ir ļoti aktīvi, kā tiek gaidīts, biežāk nekā tie, kas ir neaktīvi, apgalvo, ka ir izmantojuši katru no dažādajām metodēm kā valodu apguves veidu. Šī tendence ir visvairāk atzīmēta: pašmācība tiešsaistē (37 % pret 7 %);

pašmācība, izmantojot bezsaistes audiovizuālos materiālus (18 % pret 5 %); pašmācīšana, lasot grāmatas (28 % pret 10 %); pašmācība, skatoties televīziju/filmas vai klausoties radio (37 % pret 14 %); sarunu nodarbības ar dzimto valodu (20 % pret 8 %); un neformāli runāt ar dzimto valodu (29 % pret 14 %)³⁷.

Respondentiem, kuri studēja ārzemēs, izmantojot mobilitātes programmas, piemēram, Erasmus, paaudžu atšķirība ir ievērojama, jo respondentu skaits jaunākajā vecuma grupā (15–24 gadus vecs) vairāk nekā divas reizes pārsniedz respondentu skaitu salīdzinājumā ar vecāko kategoriju (55 gadus veci un vecāki) (10 % pret 4 %). Jāatzīmē arī tas, ka personas, kas identificējas kā piederīgas augstākajai klasei (14 %) un vidējai klasei (14 %), visticamāk, ir piedalījušās, atšķirībā no tām, kas ir darba klasē (3 %) un zemākā vidējā klasē (6 %).

37 Ļoti aktīvi valodu apguvēji ir tie respondenti, kuri pēdējo divu gadu laikā ir sākuši vai turpinājuši apgūt jaunu valodu, pretstatā aktīviem izglītojamajiem, kuri tā vietā nesēn nav apguvuši jaunu valodu, bet plāno to darīt, un nav aktīvi izglītojamie, proti, tie respondenti, kuri nekad nav iemācījušies citu valodu, izņemot dzimto valodu, un neplāno to darīt nākamajā gadā.

Eiropas iedzīvotāju 540 Eiropas iedzīvotāju un viņu valodas no 2023. gada septembra līdz oktobrim

QB4a. ES lastišu vairākus svešvalodu apguves veidus. Lūdzu, pastāstiet man, kuru no šiem veidiem jūs kādreiz esat izmantojis. (IESPĒJAMAS VAIRĀKAS ATBILDES)

	Valodu nodarbības skolā, universitātē vai profesionālajā izglītībā un apmācībā	Grupu valodas nodarbības ar skolotāju ārpus skolas	Nodarbības ar skolotāju klātienē	Sarunas nodarbības ar dzimto runātāju	Runāšana ar dzimto runātāju	Ilgas vai biežas vizītes valstī, kurā runā attiecīgajā valodā	Valodu kursu valstī, kurā runā attiecīgajā valodā	Studijas ārzemēs (izmantojot skolas/universitātes mobilitāti uz valsti, kurā runā attiecīgajā valodā, piemēram, Erasmus+ programmu)	Mācot sevi, lasot grāmatas	Mācīšana, izmantojot jebkurus bezausis audiovizuālus materiālus	Mācīt sevi, skatoties TV, filmas, klausīties radio	Mācīšana, izmantojot tiešsaistes lietotnes vai kursus	Viens pret vienu tiešsaistes nodarbības ar skolotāju	Citi	Nav	Nezina
ES-27	47	12	8	11	17	14	9	6	15	8	21	16	5	0	19	1
Dzimums																
Vecīt	47	11	8	12	19	15	9	7	15	9	21	16	5	0	17	1
Sieviete	46	12	8	11	16	13	10	6	14	8	19	14	5	1	21	1
Vecums																
15–24	62	14	11	15	22	15	12	10	23	13	34	27	6	1	3	1
25–39	49	13	10	14	21	17	11	9	17	10	28	21	6	0	10	1
40–54	49	14	9	12	18	15	10	7	15	9	19	15	6	0	14	1
55 +	39	9	6	7	13	12	7	4	10	5	12	7	3	1	32	2
Izglītība (sākums)																
15—	19	5	4	4	8	6	3	2	4	2	6	2	2	0	56	2
16–19	43	9	6	8	13	10	6	3	9	6	14	10	4	1	22	1
20+	58	17	11	15	24	22	14	11	22	13	28	21	7	0	5	1
Joprojām mācās	68	16	12	18	25	19	13	11	27	13	37	30	5	0	2	1
Sociāli profesionālā kategorija																
Pašnodarbinātie	47	15	11	15	22	17	12	9	16	10	22	16	6	0	10	1
Vadītāji	57	16	11	16	25	23	14	13	23	14	29	24	9	0	6	0
Citas baltas apkakles	50	15	10	12	20	15	11	6	16	10	22	17	6	0	11	1
Strādnieki	45	10	7	10	14	11	8	4	10	7	18	13	5	1	19	1
Mājas personas	31	1	7	7	7	7	4	3	7	3	9	7	3	0	42	1
Bezdarbnieku	41	8	6	8	12	8	7	4	11	6	17	12	3	0	24	3
Atvaļināts	36	8	5	6	13	11	6	4	9	4	11	6	3	1	35	2
Studenti	68	16	12	18	25	19	13	11	27	13	37	30	5	0	2	1
Grūtības apmaksāt rēķinus																
Lielāko daļu laika	39	10	5	8	13	8	7	3	8	5	14	9	5	0	29	2
Laiku pa laikam	40	11	9	11	15	10	8	5	12	8	17	12	5	1	23	1
Gandrīz nekad/nekad	51	12	8	12	19	17	10	8	17	9	22	17	5	0	16	1
Apsvērt piederību pie																
Darba klase	39	7	5	8	11	8	5	3	8	5	13	9	3	1	32	32
Zemākā vidusšķira	44	10	6	10	16	12	8	6	12	8	17	12	5	0	23	2
Vidusšķira	48	13	10	12	19	16	11	7	16	9	22	16	6	0	15	1
Augstākā vidusšķira	59	19	12	15	29	25	16	14	26	12	30	25	7	0	5	0
Augstākā klase	49	10	19	29	28	28	18	14	33	16	24	24	7	0	3	2
Aktivitāte kā valodu apguvējam																
Ļoti aktīvs	55	19	13	20	29	24	17	12	28	18	37	37	8	0	0	0
Aktīvs	46	14	14	14	22	18	13	10	21	14	27	24	8	0	3	1
Neaktīvs	45	9	6	8	14	11	7	4	10	5	14	7	4	1	27	1

7. Mācību metožu efektivitāte

Respondentiem tika lūgts arī apsvērt, kura no metodēm, ko viņi jebkad ir izmantojuši svešvalodas apguvei, ir visefektīvākā³⁸.

Eiropieši uzskata, ka valodu mācības skolā ir visefektīvākais veids, kā apgūt svešvalodu.

Eiropieši, visticamāk, domā, ka valodas mācības skolā ir visefektīvākais veids, kā viņi ir apguvuši svešvalodu, un tikai nedaudz vairāk par trešdaļu (34 %) to saka.

Tas atspoguļo to, ka skolas nodarbības ir visizplatītākais veids, kā eiropieši ir apguvuši valodu.

Gandrīz katrs desmitais respondents (9 %) kā visefektīvāko veidu, kādā viņi ir apguvuši valodu, min neoficiālu runu ar dzimto valodu, kam seko ilgi vai bieži apmeklējumi valstī, kurā runā valodā (8 %), valodas nodarbības grupā ar skolotāju ārpus skolas (7 %), mācīšana, skatoties TV, filmas, klausoties radio (7 %), sarunu nodarbības ar dzimto valodu (6 %) un viena pret vienu tiešsaistes nodarbību ar skolotāju (2 %).

Visi pārējie mācīšanās veidi tiek uzskatīti par visefektīvāko metodi, ko izmanto katrs divdesmit eiropietis vai mazāk, mācot sevi, izmantojot jebkādas bezaistes audiovizuālos materiālus (2 %), vismazāk iespējams, ka tos uzskata par visefektīvāko veidu, kas ir izmantots.

Valstu līmenī respondenti visdrīzāk uztver valodu stundas

to domās Grieķijā (13 %), Luksemburgā (18 %) un Kiprā (22 %).

Neformālas sarunas ar dzimto valodu, visticamāk, tiks uzskatītas par efektīvām Igaunijā (15 %), Latvijā un Luksemburgā (14 %), kā arī Īrijā un Somijā (13 %).

Vairāk nekā katrs desmitais respondents domā vienādi par ilgām vai biežiem apmeklējumiem valstī, kurā runā attiecīgajā valodā: Zviedrija un Dānija (13 %), Nīderlande (12 %) un Somija un Francija (11 %).

Grieķija izceļas ar grupu valodu nodarbībām ar skolotāju ārpus skolas, un gandrīz puse (47 %) to aplēš kā efektīvu metodi, kam seko Kipra (24 %), Austrija (12 %) un Luksemburga un Portugāle (abās 11 %), bet nevienas citas valsts punktu skaits nepārsniedz 10 %.

Malta ir vienīgā valsts, kurā vairāk nekā piektā daļa (22 %) citē sevi, skatoties televīziju, filmas un radio klausīšanos. Kipra ir vienīgā valsts, kurā vairāk nekā piektdaļa (21 %) min vienu uz vienu stundu ar skolotāju personīgi.

No pārējām metodēm nevienas valsts punktu skaits nepārsniedz 10 %, izņemot Luksemburgu, kur 11 % uzskata, ka viena vai viena tiešsaistes nodarbība ar skolotāju ir efektīva.

QB4b. Ko jūs uzskatījāt par visefektīvāko?

Bāze: 21133 (atbildētāji, kuri ir izmantojuši vismaz vienu no QB4a mācību metodēm)

skolā, universitātē vai profesionālajā izglītībā un apmācībā kā efektīvas Lietuvā (50 %), Rumānijā (45 %), Dānijā un Slovēnijā (44 %) un Horvātijā (43 %). Visticamāk, ka viņi

38 Q4b. Kā jūs atradāt visefektīvāko?

QB4b. Ko jūs uzskatījāt par visefektīvāko?

	ES-27	BŪT	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Valodu nodarbības skolā, universitātē vai arodizglītībā un apmācībā	34	26	33	30	44	34	24	28	13	37	31	43	33	22	29	50	18	36	36	36	33	30	37	45	44	29	38	37
Grupu valodas nodarbības ar skolotāju ārpus skolas	7	8	7	6	3	6	9	2	47	9	3	5	4	24	5	3	11	8	6	4	12	7	11	6	3	8	5	4
Nodarbības ar skolotāju klātienē	5	3	7	7	1	2	5	6	17	8	3	8	8	21	7	6	7	10	5	2	2	7	2	5	3	6	1	2
Sarunu nodarbības ar dzimto runātāju	6	11	5	8	2	5	6	8	3	5	6	3	10	5	8	6	6	3	4	3	6	7	4	4	4	7	5	3
Neformāli runāt ar dzimto valodu	9	8	10	8	8	12	15	13	6	10	8	9	10	5	14	11	14	4	5	10	8	4	9	5	10	8	13	10
Ilgas vai biežas vizītes valstī, kurā runā valodā	8	7	8	8	13	10	10	5	2	5	11	4	9	2	5	6	8	6	1	12	8	7	6	4	6	8	11	13
Valodu kursi valstī, kurā runā attiecīgajā valodā	5	6	3	3	4	5	5	3	1	1	9	2	6	3	3	2	4	6	3	2	6	5	2	2	2	5	3	5
Studijas ārzemēs (izmantojot skolas/universitāšu mobilitāti uz valsti, kurā runā attiecīgajā valodā, piemēram, Erasmus+ programmu)	3	3	2	3	4	4	3	4	2	5	1	2	4	4	3	1	4	2	2	3	5	4	3	1	3	3	3	4
Mācot sevi, lasot grāmatas	3	3	3	4	1	4	2	5	1	3	1	2	2	3	2	1	4	3	2	2	3	5	3	2	3	5	2	4
Mācot sevi, izmantojot jebkurus bezaistes audio/vizuālos materiālus	2	3	4	3	1	3	2	3	1	1	1	2	1	3	2	1	2	2	2	2	3	4	1	6	1	2	1	1
Mācot sevi, skatoties TV, filmas, klausoties radio	7	11	7	7	6	4	8	6	1	6	9	9	6	4	11	5	5	8	22	13	2	5	10	10	11	4	8	10
Mācīšana, izmantojot tiešsaistes lietotnes vai kursus	5	7	3	4	5	5	4	8	1	4	8	4	4	1	4	3	4	3	7	8	5	5	2	5	5	2	6	6
Viens pret vienu tiešsaistes nodarbības ar skolotāju	2	2	3	4	1	1	2	5	1	1	2	3	2	2	3	1	11	3	3	1	1	3	2	2	2	6	1	1
Citi	1	1	1	2	4	2	1	1	0	2	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	4	1	2	2	1	0
Nav	2	1	3	1	1	2	2	2	3	3	4	2	1	1	2	1	1	3	1	0	4	2	3	2	0	1	1	0
Nezinu	1	0	1	2	2	1	2	1	1	0	2	1	0	0	1	2	0	2	0	1	1	4	1	0	1	4	1	0

Bāze: 21133 (atbildētāji, kuri ir izmantojuši vismaz vienu no QB4a mācību metodēm)

Sociāldemogrāfiskā analīze norāda:

- Sievietes uzskata, ka valodas mācības skolā, universitātē vai profesionālajā izglītībā un apmācībā ir nedaudz efektīvākas nekā vīrieši (35 % pret 32 %).
- Respondenti vecumā no 55 gadiem biežāk (38 %) domā šādi nekā 15–24 gadus veci (34 %), 40–54

gadus veci (33 %) un 25–39 gadus veci respondenti (28 %). Visjaunākie demogrāfiskie rādītāji, visticamāk, (11 %) domā, ka mācīšana, skatoties TV, filmas, radio klausīšanās, ir efektīva salīdzinājumā ar 5 % cilvēku vecumā no 40 gadiem.

- Vairāk nekā katrā trešā daļa (35 %) no tiem, kuri devās uz skolu līdz 15 gadu vecumam, domā, ka valodas nodarbības skolā ir efektīvas, salīdzinot ar 29 % no tiem, kuri pameta skolu vecumā no 20 gadiem. Pēdējā minētā grupa ir vairāk pārliecināta (11 %) par to, cik efektīvi ir ilgstoši vai bieži apmeklējumi valstī, kurā runā attiecīgajā valodā, salīdzinājumā ar mazāk izglītotiem vienaudžiem (6 %).
- Visdrīzāk mājamkalpotāji (41 %) domā, ka valodas nodarbības skolā ir efektīvas, salīdzinot ar 35 % fiziska darba veicēju un 29 % vadītāju un pašnodarbināto personu. Vadītāji, visticamāk, būs pārliecināti (12 %) par ilgām vai biežiem apmeklējumiem valstī, kurā runā attiecīgajā valodā, salīdzinājumā ar strādniekiem un mājamkalpotājiem (abos 7 %).
- Tie, kuri uzskata sevi par piederīgiem darba klasei, biežāk (40 %) domā, ka valodas nodarbības skolā ir efektīvas, salīdzinot ar 32 % vidusšķiras un 28 % no augstākās klases.
- Cilvēki, kas aktīvi mācās valodu, un jo īpaši tie, kas ir ļoti aktīvi, ir mazāk ticami nekā tie, kas nav aktīvi, apgalvojot, ka valodu mācības skolā, universitātē vai profesionālajā izglītībā un apmācībā ir efektīvas (23 % pret 40 %).
- Atbilstoši iepriekšējā jautājumā novērotajam jaunākajai vecuma kategorijai (15–24 gadi) ir divas reizes lielāka iespēja nekā vecākajai kategorijai (55 gadus vecai un vecākai) uzskatīt mobilitātes programmas, piemēram, Erasmus, par efektīvu. Mēs arī novērojam, ka šo programmu efektivitāte palielinās līdz ar izglītības līmeni, kurā respondenti pamatizglītībā ir zemākais (3 %) un doktorantūras līmenis ir visaugstākais (9 %).

Eiropas Komisijas īstenojamā Eiropas iedzīvotāju un viņu valodas no 2023. gada septembra līdz oktobrim

QB4b Kura jūs atradāt visefektīvāko? (% — ES)

	Valodu nodarbības skolā, universitātē vai arodizglītībā un apmācībā	Grupu valodas nodarbības ar skolotāju ārpus skolas	Nodarbības ar skolotāju klātienē	Sarunu nodarbības ar dzimto runātāju	Neformāli runāt ar dzimto valodu	Ilgas vai biežas vizītes valstī, kurā runā valodā	Valodu kursi valstī, kurā runā attiecīgajā valodā	Studijas ārzemēs (izmantojot skolas/universitāšu mobilitāti uz valsti, kurā runā attiecīgajā valodā, piemēram, Erasmus + programmu)	Mācīšanās, lasot grāmatas	Mācīšana, izmantojot jebkurus bezauslaidus audiovizuālus materiālus	Mācīšanās, skatoties TV, filmas, klausoties radio	Mācīšanās, izmantojot tiešsaistes lietotnes vai kursus	Viens pret vienu tiešsaistes nodarbes ar skolotāju	Citi	Nav	Nezina
ES-27	34	7	5	6	9	8	5	3	3	2	7	5	2	1	2	1
Dzimums																
Vecīt	32	6	5	6	10	9	4	4	3	2	7	6	2	1	2	1
Sieviete	35	7	5	6	9	8	5	3	3	2	6	5	2	1	2	1
Vecums																
15–24	34	6	5	5	8	7	5	4	2	2	11	6	2	1	1	1
25–39	28	6	6	7	10	8	6	4	3	2	9	6	2	1	2	0
40–54	33	7	6	6	9	9	5	3	3	2	5	6	2	1	2	1
55 +	38	7	5	5	9	9	4	2	3	2	5	3	2	1	3	2
Izglītība (sākums)																
15—	35	7	3	6	11	6	4	2	4	1	7	3	2	1	6	2
16–19	38	6	5	5	9	7	4	2	3	2	6	5	2	1	3	2
20+	29	7	6	6	9	11	6	5	3	2	6	5	2	1	1	1
Joprojām mācās	35	6	5	6	8	8	5	5	2	2	10	5	1	1	0	1
Sociāli profesionālā kategorija																
Pašnodarbinātie	29	6	6	6	9	10	5	4	3	2	7	6	2	1	1	1
Vadītāji	29	5	7	6	9	12	7	6	2	2	5	6	2	1	1	1
Citas baltas apkakles	31	9	6	6	10	8	5	2	3	3	7	4	2	1	1	2
Strādnieki	35	6	5	6	9	7	4	2	3	2	8	6	2	1	3	1
Mājas personas	41	6	5	5	5	7	4	1	5	1	6	6	2	1	4	1
Bezdarbnieku	32	6	4	5	10	8	4	2	2	3	9	6	3	1	4	1
Atvaļināts	38	6	4	5	10	9	4	2	3	1	5	3	2	2	4	2
Studenti	35	6	5	6	8	8	5	5	2	2	10	5	1	1	0	1
Grūtības apmaksāt rēķinus																
Lielāko daļu laika	33	8	5	6	10	5	5	2	4	2	8	3	4	0	4	1
Laiku pa laikam	32	7	6	7	8	7	5	2	3	3	8	6	2	1	2	1
Gandrīz nekad/nekad	34	6	5	5	9	10	5	4	3	2	6	5	2	1	2	1
Apsvērt piederību																
Darba klase	40	6	4	5	9	6	3	2	3	2	7	4	1	1	5	2
Zemākā vidusšķira	34	6	4	6	10	8	4	3	3	2	7	5	3	1	3	1
Vidusšķira	32	7	6	6	9	9	5	3	3	2	7	6	2	1	1	1
Augstākā vidusšķira	29	7	6	5	11	12	6	6	2	2	5	5	2	1	0	1
Augstākā klase	28	4	8	13	9	10	9	3	3	1	5	5	1	0	0	1
Aktivitāte kā valodu apguvējam																
Ļoti aktīvs	23	6	6	7	11	10	6	5	3	3	7	9	2	1	0	1
Aktīva	21	7	8	6	10	8	6	3	4	3	10	8	3	1	1	1
Neaktīvs	40	7	4	5	8	8	4	3	3	1	6	3	2	1	3	2

8. Mašīntulkotāju izmantošana tiešsaistē

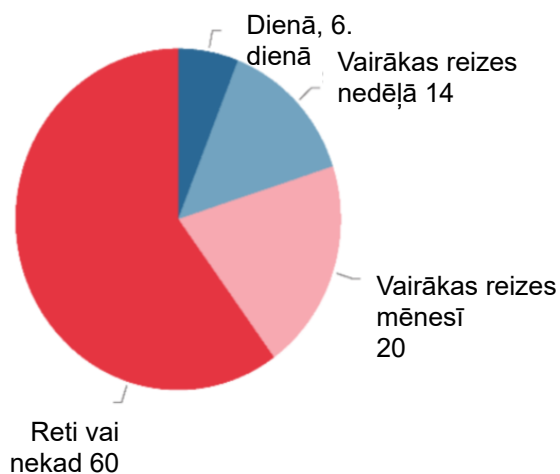
Lielākā daļa eiropiešu reti vai nekad neizmanto mašīntulkotājus.

Respondentiem tika jautāts, cik bieži viņi izmanto mašīntulkotājus tiešsaistē³⁹.

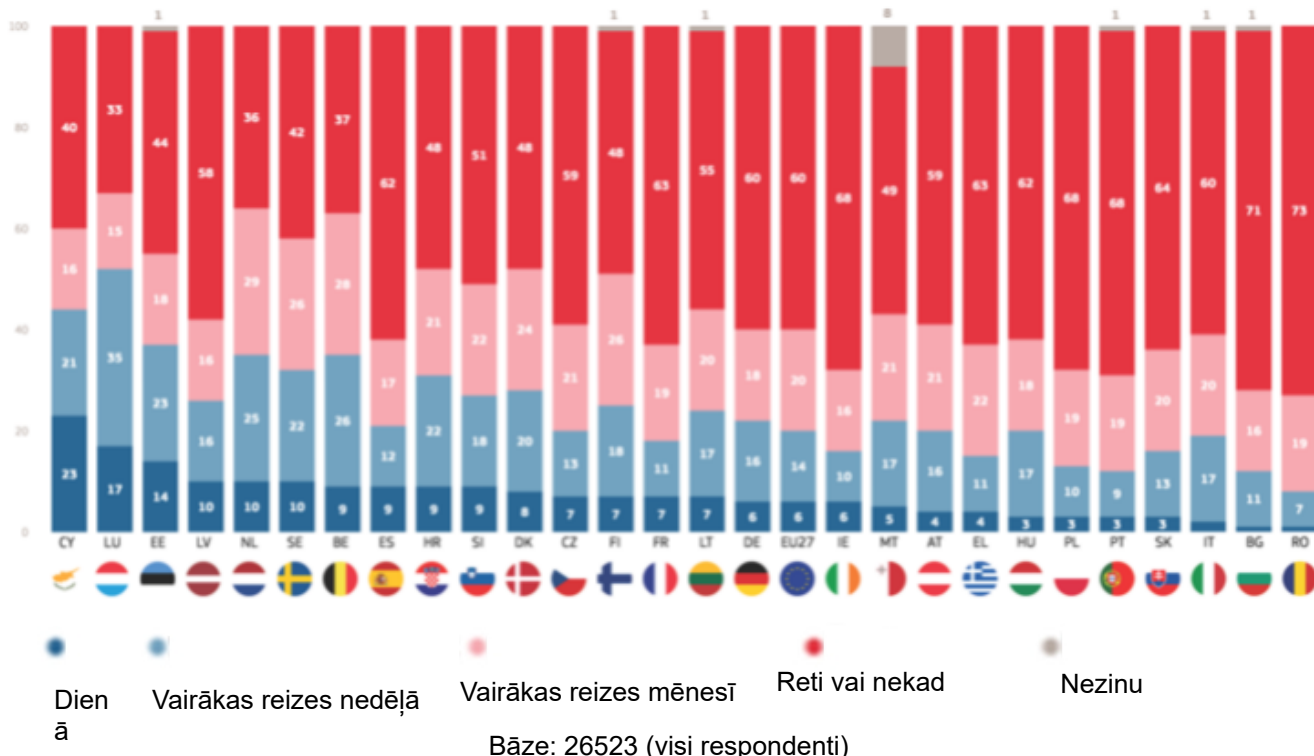
Seši no desmit respondentiem (60 %) apgalvo, ka reti izmanto mašīntulkotājus vai nekad neizmanto mašīntulkotājus. Katrs piektais (20 %) to lieto vairākas reizes mēnesī, un katrs septītais (14 %) to lieto vairākas reizes nedēļā. Neliels mazākums (6 %) to lieto katru dienu. Tomēr pastāv būtiskas atšķirības starp valstīm.

17 valstīs vairāk nekā puse respondentu apgalvo, ka viņi nekad neizmanto mašīntulkotājus, un lielākais īpatsvars ir Rumānijā (73 %), Bulgārijā (71 %), Īrijā, Portugālē un Polijā (68 % no visiem) un Slovākijā (64 %). Zemākie rādītāji šajā ziņā ir Luksemburgā (33 %), Nīderlandē (36 %) un Beļģijā (37 %).

QB8. Cik bieži jūs izmantojat mašīntulkotājus tiešsaistē? (ES27) (%)

QB8. Cik bieži jūs izmantojat mašīntulkotājus tiešsaistē?

Respondenti, visticamāk, izmanto mašīntulkotājus vairākas reizes mēnesī Nīderlandē (29 %), Beļģijā (28 %) un Zviedrijā un Somijā (abās 26 %).

Luksemburga izceļas ar vairāk nekā vienu trešo daļu (35 %), kas vairākkārt nedēļā izmanto mašīntulkotājus, tai seko Beļģija (26 %) un Nīderlande (25 %).

Kipra ir vienīgā valsts, kurā vairāk nekā piektā daļa (23 %) apgalvo, ka ikdienā izmanto mašīntulkotājus, tai seko Luksemburga (17 %), Igaunija (14 %) un Latvija, Nīderlande un Zviedrija (10 % visas). To vismazāk varētu teikt Bulgārijā un Rumānijā (abās 1 %), Itālijā (2 %) un Ungārijā, Polijā, Portugālē un Slovākijā (3 % no visiem).

39 QB8. Cik bieži jūs izmantojat mašīntulkotājus tiešsaistē?

Sociāldemogrāfiskā analīze parāda:

- Sievietes biežāk nekā vīrieši saka, ka viņas reti izmanto mašīntulkumus vai nekad neizmanto mašīntulkumus (62 % pret 57 %).
- Jaunākie respondenti biežāk izmanto mašīntulkumus katru dienu, un katrs desmitais (11 %) to apgalvo, salīdzinot ar 5 % respondentu vecumā no 40 līdz 54 gadiem un 2 % cilvēku vecumā no 55 gadiem.
- Liela nozīme ir izglītības līmenim. Piemēram, tie, kuri pamet skolu vecumā no 20 gadiem, biežāk (27 %) izmanto mašīntulkumus vairākas reizes mēnesī salīdzinājumā ar tiem, kas pametuši skolu 15 gadu vecumā vai jaunāki (5 %). Tas pats attiecas uz tiem, kuri to lieto vairākas reizes nedēļā (19 % pret 4 %) vai katru dienu (8 % pret 1 %).
- Studenti (12 %) un vadītāji (10 %) visbiežāk izmanto mašīntulkumus katru dienu salīdzinājumā ar strādniekiem (5 %), mājkalpotājiem (3 %) un pensionāriem (2 %).
- Respondenti, kuri sevi uzskata par piederīgiem augstākajai klasei, visticamāk (43 %) izmanto mašīntulkumus vairākas reizes mēnesī salīdzinājumā ar vidusšķiru (22 %) un darba klasi (12 %).
- Respondenti no lielām pilsētām (7 %) biežāk izmanto mašīntulkumus tiešsaistē katru dienu nekā respondenti no mazpilsētām (5 %) un lauku ciematiem (4 %). Tāpat viņi biežāk izmanto mašīntulkumus tiešsaistē vairākas reizes nedēļā (17 %) nekā respondenti no mazpilsētām (15 %) un lauku apvidiem (11 %).
- Aktīvo valodu apgūvējiem ir ievērojami lielāka iespēja ikdienā izmantot mašīnmācīšanos, salīdzinot ar tiem, kuri ir neaktīvi (13 % pret 3 %)⁴⁰.

QB8 Cik bieži jūs izmantojat mašīntulkumus tiešsaistē? (% — ES)

	Dienā	Vairākas reizes nedēļā	Vairākas reizes mēnesī	Reti vai nekad	Nezinu
ES-27	6	14	20	60	0
Dzimums					
Vecīt	6	15	21	57	1
Sieviete	5	13	19	62	1
Vecums					
15–24	11	25	28	36	0
25–39	9	20	26	45	0
40–54	5	16	23	56	0
55 +	2	7	12	78	1
Izglītība (sākums)					
15—	1	4	5	89	1
16–19	4	11	17	68	0
20+	8	19	27	46	0
Joprojām mācās	12	29	30	29	0
Sociāli profesionālā kategorija					
Pašnodarbinātie	6	19	26	49	0
Vadītāji	10	21	30	39	0
Citas baltas apakles	6	18	25	51	0
Strādnieki	5	12	20	63	0
Mājas personas	3	8	10	78	1
Bezdarbnieku	7	11	17	65	0
Atvaļināts	2	5	8	84	1
Studenti	12	29	30	29	0
Grūtības apmaksāt rēķinus					
Lielāko daļu laika	5	12	14	68	1
Laiku pa laikam	5	16	18	61	0
Gandrīz nekad/nekad	6	14	22	58	0
Apsvērt piederību pie					
Darba klase	3	8	12	76	1
Zemāka vidusšķira	6	14	19	60	1
Vidusšķira	6	16	22	56	0
Augstākā vidusšķira	10	23	27	40	0
Augstākā klase	9	14	43	34	0
Subjektīva urbanizācija					
Lauku ciemats	4	11	18	66	1
Mazs! Vidēja izmēra pilsēta	5	15	21	58	1
Liela pilsēta	7	17	21	55	0
Aktivitāte kā valodu apgūvējam					
Ļoti aktīvs	13	28	28	31	0
Aktīvs	8	27	29	36	0
Neaktīvs	3	9	17	71	0

40 Ļoti aktīvi valodu apgūvēji ir tie respondenti, kuri pēdējo divu gadu laikā ir sākuši vai turpinājuši apgūt jaunu valodu, pretstatā aktīviem izglītojamajiem, kuri tā vietā nesen nav apguvuši jaunu valodu, bet plāno to darīt, un nav aktīvi izglītojamie, proti, tie respondenti, kuri nekad nav iemācījušies citu valodu, izņemot dzimto valodu, un neplāno to darīt nākamajā gadā.

IV. CITIZENS ATTIEKSME PRET DAUDZVALODĪBU

Šajā nodaļā aplūkots eiropiešu attieksme pret virkni jautājumu, kas saistīti ar papildu valodu apguvi un lietošanu. Konkrētāk, pirmajā nodaļā ir aplūkots, cik lielā mērā Eiropas iedzīvotāji uzskata, ka ES iedzīvotājiem vajadzētu būt spējīgiem runāt citās valodās, nevis dzimtajā valodā. Otrajā nodaļā nodaļa norāda, vai būtu jāaizsargā reģionālās un mazākumtautību valodas. Pēdējā sadaļā nodaļā aplūkots jautājums par to, vai valodu prasmju uzlabošanai vajadzētu būt politikas prioritātei.

1. Runāšana vienā vai vairākās valodās papildus dzimtajai valodai

Lielākā daļa eiropiešu uzskata, ka ikvienam ES būtu jārunā vismaz vienā valodā papildus dzimtajai valodai, un lielākā daļa iedzīvotāju papildus dzimtajai valodai runā vairāk nekā vienā valodā.

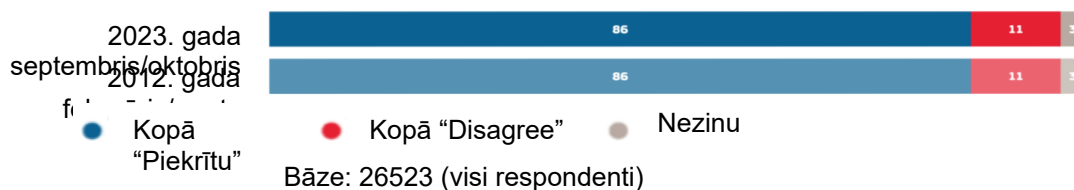
Eiropas iedzīvotāju vidūvalda plaša vienprātība par to, ka ikvienam ES papildus dzimtajai valodai vajadzētu būt iespējai runāt vismaz vienā valodā⁴¹.

Kopējais domstarpību līmenis šim viedoklim (28 %, + 4) ir augstāks nekā attiecībā uz viedokli, ka eiropiešiem papildus dzimtajai valodai būtu jārunā vismaz vienā valodā. Atšķirības galvenokārt attiecas tikai uz tiem, kuriem ir tendence nepiekrīt (20 %, + 2), nevis "pilnībā" nepiekrīt (8 %, + 2). Kopumā respondenti lielākoties atbalsta ES redzējumu, ka ES pilsoņiem papildus dzimtajai valodai vajadzētu būt iespējai runāt vismaz vienā valodā, un ir maz pierādījumu tam, ka šis redzējums tiek stingri noraidīts.

Valstu līmenī mēs redzam, ka 11 dalībvalstīs vairāk nekā deviņās no desmit dalībvalstīm ir vienprātis, ka ikvienam ES papildus dzimtajai valodai ir jāspēj runāt vismaz vienā valodā, un gandrīz vienprātība ir vērojama Kiprā (99 %), Luksemburgā (98 %) un Grieķijā (97 %). 13 valstīs vairāk nekā puse pilnībā piekrīt šim apgalvojumam, un augstākais punktu skaits ir Luksemburgā (77 %), Grieķijā (75 %) un Latvijā (72 %). Atsaucoties uz tiem, kuri pilnībā piekrīt un kuriem ir tendence piekrist, viszemākie rādītāji ir Rumānijā (78 %), Čehijā un Bulgārijā (abās 80 %) un

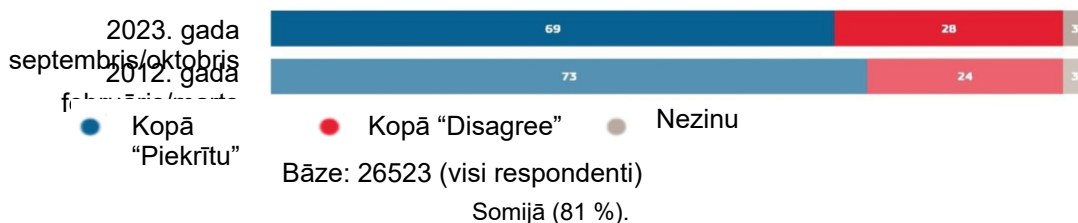
QB7. Lūdzu, pastāstiet man, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram turpmāk minētajam apgalvojumam. (ES27) (%)

Ikvienam ES vajadzētu būt iespējai papildus dzimtajai valodai runāt vismaz vienā valodā.

QB7. Lūdzu, pastāstiet man, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram turpmāk minētajam apgalvojumam. (ES27) (%)

Ikvienam ES vajadzētu būt iespējai papildus dzimtajai valodai runāt vairāk nekā vienā valodā.

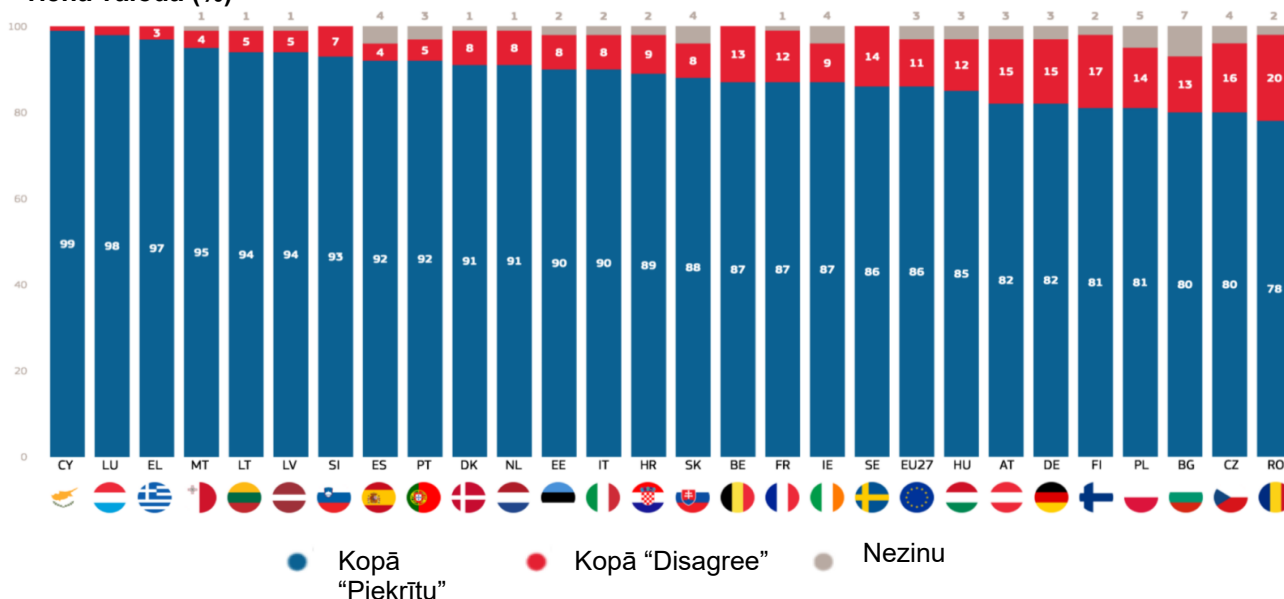
Vairāk nekā četri no pieciem eiropiešiem (86 %, tāds pats īpatsvars kā 2012. gadā) piekrīt, ka papildus dzimtajai valodai jāspēj runāt vismaz vienā valodā, un gandrīz puse (48 %, + 2) piekrīt. Aptuveni katrs desmitais (11 %, =) eiropieši nepiekrīt šim viedoklim, un tikai 3 % apgalvo, ka viņi "pilnībā nepiekrīt".

Gandrīz septiņi no desmit eiropiešiem (69 %, -4) piekrīt, ka ES iedzīvotājiem papildus dzimtajai valodai vajadzētu būt iespējai runāt vairāk nekā vienā valodā, un trešdaļa (32 %, -2) piekrīt, ka viņi "pilnībā piekrīt" šim viedoklim.

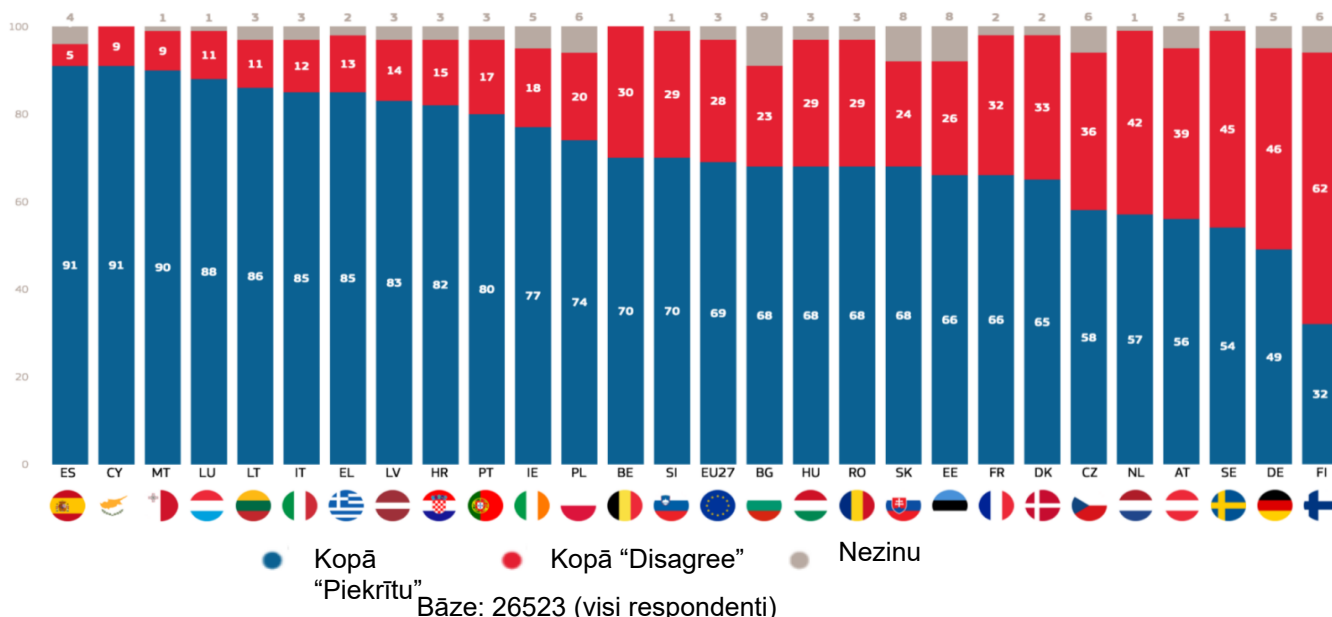
Lielākā daļa respondentu piekrīt, ka visās dalībvalstīs, izņemot Somiju (32 %) un Vāciju (49 %), cilvēkiem ES vajadzētu būt iespējai papildus dzimtajai valodai runāt vairāk nekā vienā valodā. Augstākais punktu skaits ir Kiprā un Spānijā (91 %), Maltā (90 %) un Luksemburgā (88 %).

41 JAUTĀJUMS. "Lūdzu, pasakiet man, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no turpmāk minētajiem apgalvojumiem."

QB7.1. Lūdzu, pastāstiet man, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram turpmāk minētajam apgalvojumam.:- Ikvienam ES papildus dzimtajai valodai vajadzētu būt iespējai runāt vismaz vienā valodā (%)

QB7.2. Lūdzu, pastāstiet man, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram turpmāk minētajam apgalvojumam.:- Ikvienam ES papildus dzimtajai valodai vajadzētu būt iespējai runāt vairāk nekā vienā valodā (%)

Bāze: 26523 (visi respondenti)

Salīdzinot 2012. un 2023. gadu, mēs redzam, ka 17 valstīs respondenti, visticamāk, piekrīt, ka ikvienam ES būtu jāspēj runāt vismaz vienā valodā papildus dzimtajai valodai. Lielākais pieaugums vērojams Īrijā (87 %, + 9), Portugālē (92 %, + 9), Bulgārijā (80 %, + 7) un Lietuvā (94 %, + 6). Vēl lielāks pieaugums vērojams starp tiem, kas pilnībā piekrīt šim apgalvojumam, jo īpaši Maltai (76 %, + 27), Grieķijai (75 %, + 24) un Bulgārijai (45 %, + 18).

Respondenti, visticamāk, piekrīt, ka ikvienam ES papildus dzimtajai valodai vajadzētu būt iespējai runāt vairāk nekā vienā valodā desmit valstīs, un lielākais pieaugums vērojams Īrijā (77 %, + 21), Kiprā (91 %, + 15) un Maltā (90 %, + 15). Straujš samazinājums vērojams arī Nīderlandē (57 %, -24), Zviedrijā (54 %, -17) un Igaunijā (66 %, — 16).

Sociāldemogrāfiskā analīze parāda:

- Gados jaunākie respondenti, jo īpaši 15–24 gadus veci respondenti, biežāk (90 %, + 5) piekrīt, ka ikvienam ES papildus dzimtajai valodai būtu jāspēj runāt vismaz vienā valodā, salīdzinot ar 49 % 25–39 gadus vecu cilvēku, 47 % no 40–54 gadiem un 46 % 55 gadus veciem un vecākiem cilvēkiem. Respondenti vecumā no 15 līdz 24 gadiem nedaudz biežāk (71 %) piekrīt, ka cilvēkiem ES būtu jāspēj runāt vairāk nekā vienā valodā, salīdzinot ar 67 % respondentu vecumā no 55 gadiem.
- Tie, kas palikuši skolā pēc 20 gadu vecuma sasniegšanas, biežāk (90 %) piekrīt, ka ikvienam ES papildus dzimtajai valodai būtu jāspēj runāt vismaz vienā valodā, salīdzinot ar tiem, kas pametuši skolu 15 gadu vecumā vai jaunāki (79 %). Tas pats attiecas uz spēju runāt vairāk nekā vienā valodā, jo visvairāk izglītotā grupa, visticamāk, pilnībā piekritīs (35 %) salīdzinājumā ar viņu mazāk izglītotajiem vienaudžiem (31 %).
- Studenti visdrīzāk (93 %) piekrīt, ka ikvienam ES papildus dzimtajai valodai ir jāspēj runāt vismaz vienā valodā, jo īpaši salīdzinājumā ar respondentiem bezdarbniekiem un mājkalpotājiem (gan 82 %). Pašnodarbinātie visdrīzāk (74 %) piekrīt, ka cilvēkiem ES vajadzētu būt spējīgiem runāt vairāk nekā vienā valodā, salīdzinot ar bezdarbniekiem (64 %) un pensionētajiem respondentiem (65 %).
- Tie, kuriem nekad nav grūtības samaksāt savus rēķinus, biežāk (88 %) piekrīt, ka ikvienam ES papildus savai mātei ir jāspēj runāt vismaz vienā valodā nekā tiem, kuriem ir grūtības lielāko daļu laika (81 %).
- Tie, kas sevi uzskata par piederīgiem vidusšķirai, visdrīzāk (93 %) piekrīt, ka ikvienam ES būtu jāspēj runāt vismaz vēl vienā valodā, salīdzinot ar 81 % strādājošo. Tie, kas attiecas uz augstāko klasi, biežāk (79 %) piekrīt, ka cilvēkiem ES būtu jāspēj runāt vairāk nekā vienā valodā salīdzinājumā ar 70 % vidusslāņa un 68 % no darba klases.

QB7.1 Lūdzu, pastāstiet man, cik lielā mērā jūs piekrītat vai nepiekrītat katram turpmāk minētajam apgalvojumam. Ikvienam ES vajadzētu būt iespējai papildus dzimtajai valodai runāt vismaz vienā valodā (% — ES).

	Pilnīgi piekrītu	Sliecas piekrist	Sliecas nepiekrīst	Pilnīgi nepiekrītu	Nezinu	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Disagree"
ES-27	48	38	8	3	3	86	11
Dzimums							
Vecīt	48	39	8	3	2	87	11
Sieviete	47	39	8	3	3	86	11
Vecums							
15–24	55	35	6	3	1	90	9
25–39	49	38	9	3	1	87	12
40–54	47	40	8	3	2	87	11
55 +	46	39	8	3	4	85	11
Izglītība (sākums)							
15—	39	40	9	5	7	79	14
16–19	40	44	10	3	3	84	13
20+	58	32	6	3	1	90	9
Joprojām mācās	59	34	5	2	0	93	7
Sociāli profesionālā kategorija							
Pašnodarbinātie	51	38	7	3	1	89	10
Vadītāji	57	34	6	2	1	91	8
Citas baltas apkakles	48	40	8	2	2	88	10
Strādnieki	41	43	10	4	2	84	14
Mājas personas	42	40	9	3	6	82	12
Bezdarbnieku	42	40	10	4	4	82	14
Atvaļināts	46	38	8	4	4	84	12
Studenti	59	34	5	2	0	93	7
Grūtības apmaksāt rēķinus							
Lielāko daļu laika	46	35	10	5	4	81	15
Laiku pa laikam	42	43	10	3	2	85	13
Gandrīz nekad/nekad	51	37	7	3	2	88	10
Apsvērt piederību pie							
Darba klase	44	37	9	4	6	81	13
Zemākā vidusšķira	44	42	8	4	2	86	12
Vidusšķira	48	40	8	3	1	88	11
Augstākā vidusšķira	62	31	4	2	1	93	6
Augstākā klase	61	28	6	4	1	89	10

QB7.2 Lūdzu, pastāstiet man, cik lielā mērā jūs piekrītat vai nepiekrītat katram turpmāk minētajam apgalvojumam. Ikvienam ES vajadzētu būt iespējai papildus dzimtajai valodai runāt vairāk nekā vienā valodā (% — ES).

	Pilnīgi piekrītu	Sliecas piekrist	Sliecas nepiekrist	Pilnīgi nepiekrītu	Nezinu	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Disagree"
ES-27	32	37	20	8	3	69	28
Dzimums							
Vecīt	32	36	21	8	3	68	29
Sieviete	33	37	19	7	4	70	26
Vecums							
15–24	34	37	18	8	3	71	26
25–39	34	36	20	8	2	70	28
40–54	33	37	20	7	3	70	27
55 +	30	37	20	8	5	67	28
Izglītība (sākums)							
15—	31	36	17	9	7	67	26
16–19	30	37	21	8	4	67	29
20+	35	36	20	7	2	71	27
Joprojām mācās	36	37	18	7	2	73	25
Sociāli profesionālā kategorija							
Pašnodarbinātie	36	38	18	6	2	74	24
Vadītāji	33	37	22	7	1	70	29
Citas baltas apkakles	34	36	20	8	2	70	28
Strādnieki	32	38	19	8	3	70	27
Mājas personas	33	36	16	7	8	69	23
Bezdarbnieku	30	34	21	11	4	64	32
Atvaļināts	29	36	20	9	6	65	29
Studenti	36	37	18	7	2	73	25
Grūtības apmaksāt rēķinus							
Lielāko daļu laika	33	33	18	11	5	66	29
Laiku pa laikam	33	38	19	7	3	71	26
Gandrīz nekad/nekad	32	36	21	8	3	68	29
Apsvērt piederību pie							
Darba klase	33	35	17	9	6	68	26
Zemākā vidusšķira	28	39	21	8	4	67	29
Vidusšķira	34	36	21	7	2	70	28
Augstākā vidusšķira	31	37	21	9	2	68	30
Augstākā klase	36	43	15	6	0	79	21

2. Minoritāšu valodu aizsardzība

Lielākā daļa eiropiešu piekrīt, ka būtu jāaizsargā reģionālās un minoritāšu valodas.

Respondentiem tika jautāts, vai būtu jāaizsargā reģionālās un minoritāšu valodas.

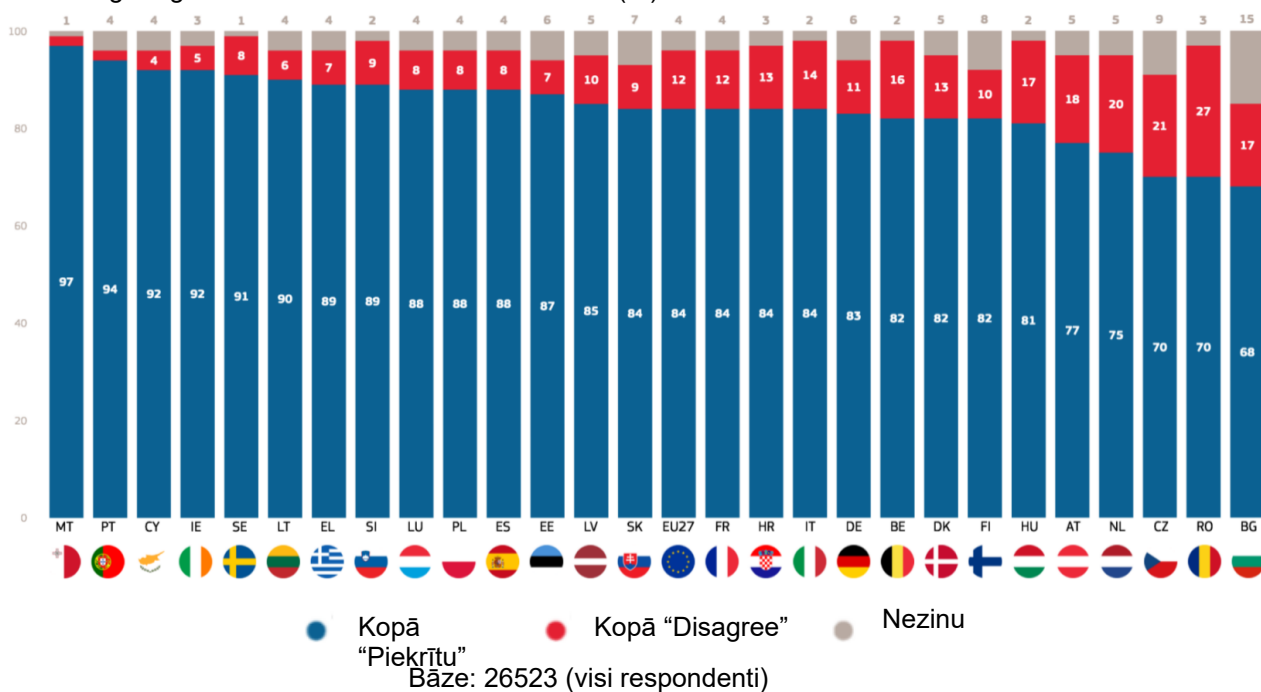
Vairāk nekā astoņas no desmit valodām (84 %) piekrīt, ka būtu jāaizsargā reģionālās un mazākumtautību valodas, un vairāk nekā četras no desmit valodām (43 %) pilnībā piekrīt un 41 % piekrīt. Nedaudz vairāk nekā katrs desmitais (12 %) nepiekrīt.

Valsts līmenī vairāk nekā deviņas no desmit valstīm ir vienprātis, ka ir jāaizsargā reģionālās un mazākumtautību valodas: Malta (97 %), Portugāle (94 %), Kipra un Īrija (abās 92 %) un Zviedrija (91 %). Respondenti to vismazāk domā Bulgārijā (68 %), Čehijā un Rumānijā (70 %) un Nīderlandē (75 %). Desmit dalībvalstīs vairāk nekā puse pilnībā piekrīt, jo īpaši Maltā (74 %), Zviedrijā (71 %) un Slovēnijā (70 %).

QB7. Lūdzu, pastāstiet man, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram turpmāk minētajam apgalvojumam ("ES27") (%)
Būtu jāaizsargā reģionālās un mazākumtautību valodas.

QB7.4. Lūdzu, pastāstiet man, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat šādiem apgalvojumiem: —Jāaizsargā reģionālās un mazākumtautību valodas (%)

Sociāldemogrāfiskā analīze parāda:

- Respondenti vecumā no 25 līdz 54 gadiem (84–85 %) piekrīt, ka reģionālās un mazākumtautību valodas ir jāaizsargā, salīdzinot ar 15–24 gadus veciem un 55 gadus veciem un vecākiem cilvēkiem (gan 82 %).
- Gandrīz deviņi no desmit (87 %) no tiem, kas devās uz skolu pēc 20 gadu vecuma, piekrīt ierosinātajam paziņojumam salīdzinājumā ar astoņiem no desmit (80 %) no tiem, kuri pameta skolu 15 gadu vecumā vai jaunāki.
- Vadītāji visdrīzāk (88 %) piekrīt, ka reģionālās un mazākumtautību valodas būtu jāaizsargā salīdzinājumā ar pašnodarbinātajiem, citiem “baltās apkakles” darbiniekiem un studentiem (84 % no visiem), bezdarbniekiem (80 %) un mājokļiem (77 %).
- Tiem, kuriem nekad nav finansiālas grūtības, ir lielāka iespēja (85 %) piekrist ierosinātajam paziņojumam nekā tie, kas lielākoties saskaras ar šādiem jautājumiem (78 %).
- Ļoti aktīvi valodu mācībspēki, t. i., respondenti, kuri pēdējos divos gados ir sākuši vai turpinājuši apgūt jaunu valodu, drīzāk piekrīt ierosinātajam paziņojumam (87 %) nekā tie, kas ir neaktīvi (82 %), proti, respondenti, kuri nekad nav iemācījušies citu valodu kā tikai dzimtā valoda, ne arī plāno to darīt drīz.

QB7.4 Lūdzu, pastāstiet man, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram turpmāk minētajam apgalvojumam, ir jāaizsargā reģionālās un mazākumtautību valodas (% — ES)

	Pilnīgi piekrītu	Sliecas piekrist	Sliecas nepiekrīst	Pilnīgi nepiekrītu	Nezinu	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Disagree"
ES-27	43	41	9	3	4	84	12
Dzimums							
Vecīt	41	42	9	4	4	83	13
Sieviete	43	40	9	3	5	83	12
Vecums							
15–24	42	40	10	3	5	82	13
25–39	42	43	9	3	3	85	12
40–54	43	41	10	3	3	84	13
55 +	42	40	8	4	6	82	12
Izglītība (sākums)							
15—	39	41	9	4	7	80	13
16–19	38	43	10	4	5	81	14
20+	49	38	8	2	3	87	10
Joprojām mācās	44	49	9	3	4	84	12
Sociāli profesionālā kategorija							
Pašnodarbinātie	42	42	8	4	4	84	12
Vadītāji	47	41	7	2	3	88	9
Citas baltas apkakles	42	42	10	3	3	84	13
Strādnieki	41	42	10	3	4	83	13
Mājas personas	38	39	11	4	8	77	15
Bezdarbnieku	37	43	10	5	5	80	15
Atvaļināts	43	39	8	4	6	82	12
Studenti	44	40	9	3	4	84	12
Grūtbības apmaksāt rēķinus							
Lielāko daļu laika	42	36	11	5	5	78	16
Laiku pa laikam	39	43	11	3	4	82	14
Gandrīz nekad/nekad	44	41	8	3	4	85	11
Apsvērt piederību pie							
Darba klase	44	38	8	3	7	82	11
Zemākā vidusšķira	39	43	10	3	5	82	13
Vidusšķira	43	42	9	3	3	85	12
Augstākā vidusšķira	44	40	11	3	2	84	14
Augstākā klase	46	36	10	7	1	82	17
Aktivitāte kā valodu apguvējam							
Ļoti aktīvs	51	36	7	3	3	87	10
Aktīva	44	41	10	3	2	85	13
Neaktīvs	40	42	10	3	5	82	13

3. Valodu prasmju uzlabošana kā politikas prioritāte

Trīs ceturtdaļas eiropiešu uzskata, ka valodu prasmju uzlabošanai vajadzētu būt politikas prioritātei.

Respondentiem tika jautāts, vai valodu prasmju uzlabošanai vajadzētu būt politikas prioritātei.

Vairāk nekā trīs ceturtdaļas respondentu piekrīt, ka politikas prioritātei vajadzētu būt valodu prasmju uzlabošanai (76 %, -2 procentu punkti salīdzinājumā ar 2012. gadu). Vairāk nekā katrs trešais (35 %, + 1) pilnīgi piekrīt. Katrs piektais (19 %, + 2) nepiekrīt, un 5 % (=) pilnīgi nepiekrīt.

Divpadsmit valstīs vairāk nekā astoņas no desmit valstīm piekrīt, ka valodu prasmju uzlabošanai vajadzētu būt politikas prioritātei. Augstākais punktu skaits ir Maltā (92 %), Luksemburgā (89 %) un Kiprā (88 %). Respondenti vismazāk piekrīt šim apgalvojumam Igaunijā (60 %), Austrijā un Slovākijā (abās 64 %) un Rumānijā

(65 %). Sešās valstīs vismaz puse pilnībā piekrīt: Malta (68 %), Kipra (66 %), Grieķija (52 %), Nīderlande (51 %), Spānija un Luksemburga (abās 50 %).

11 valstīs respondenti biežāk nekā 2012. gadā piekrīt, ka valodu prasmju uzlabošanai vajadzētu būt politikas prioritātei, un lielākais pieaugums reģistrēts Maltā (92 %, + 17), Latvijā (71 %, + 13) un Portugālē (82 %, + 10). Beļģijā (81 %, -7), Francijā (75 %, -7) un Igaunijā (60 %, -7).

QB7.5. Lūdzu, pastāstiet man, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat Ar katru no šiem apgalvojumiem. (EU27) (%)

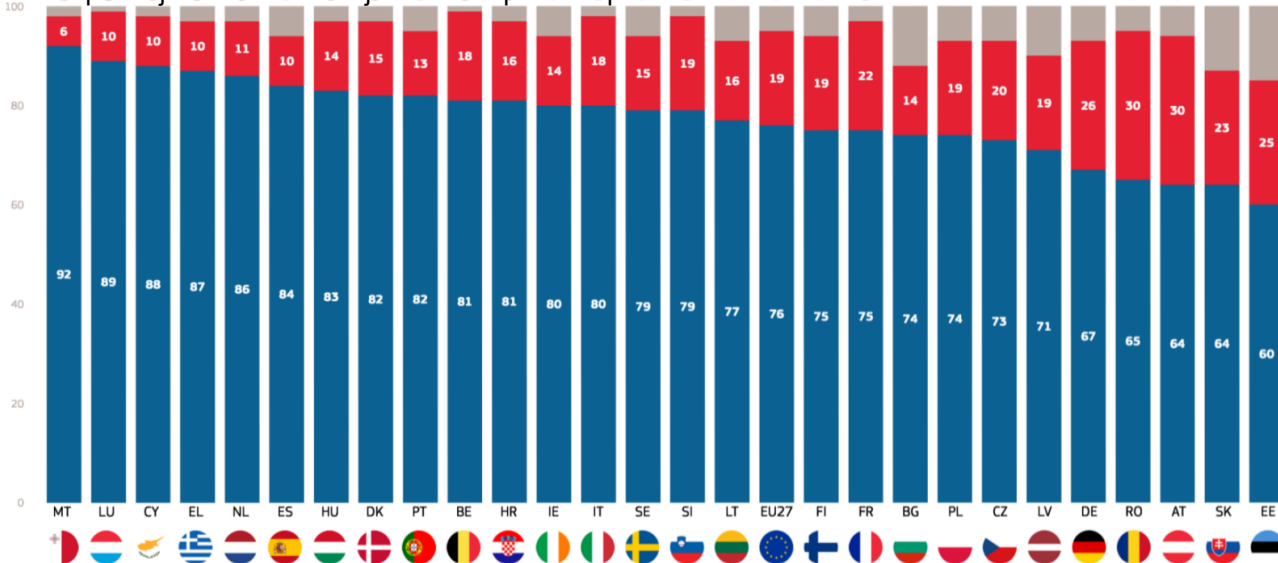
Valodu prasmju uzlabošanai vajadzētu būt politikas prioritātei

● Kopā "Piekrītu" ● Kopā "Disagree" ● Nezinu
Bāze: 26523 (visi respondenti)

QB7.5. Lūdzu, pastāstiet man, cik lielā mērā jūs piekrītat vai nepiekrītat katram turpmāk minētajam apgalvojumam. (%)

Valodu prasmju uzlabošanai vajadzētu būt politikas prioritātei

● Kopā "Piekrītu" ● Kopā "Disagree" ● Nezinu
Bāze: 26523 (visi respondenti)

Sociāldemogrāfiskā analīze parāda:

- Gados jaunāki respondenti drīzāk piekrīt, ka valodu prasmju uzlabošanai vajadzētu būt politikas prioritātei, un astoņi no desmit respondentiem (80 %, + 2) piekrīt tiem, kuri ir vecumā no 15 līdz 24 gadiem, salīdzinot ar 73 % iedzīvotāju vecumā no 55 gadiem.
- Tie, kuri ir pabeiguši izglītību pēc 20 gadu vecuma sasniegšanas, visticamāk piekrīt ierosinātajam apgalvojumam nekā tie, kas pametuši skolu 15 gadu vecumā vai jaunāki (82 % pret 64 %). Attiecībā uz tiem, kas pilnībā piekrīt, proporcijas ir vēl izteiktākas (41 % pret 26 %).
- Aplūkojot sociāli profesionālās kategorijas, studenti visdrīzāk (83 %) piekrīt, ka valodu prasmju uzlabošanai vajadzētu būt politikas prioritātei salīdzinājumā ar pašnodarbinātajiem (80 %), strādniekiem (73 %), pensionāriem (71 %) un bezdarbniekiem (68 %).
- Tie, kuriem nekad nav grūtības samaksāt savus rēķinus, visticamāk (78 %) piekrīt ierosinātajam paziņojumam nekā tie, kas saskaras ar šādām grūtībām lielāko daļu laika (68 %).
- Respondenti, kuri uzskata sevi par piederīgiem augstākajai vai vidējai klasei (abi 82 %), nedaudz biežāk piekrīt, ka valodu prasmju uzlabošanai vajadzētu būt politikas prioritātei salīdzinājumā ar 78 % vidusšķiras un 71 % darba klasē.
- Aktīvi valodu apguvēji biežāk (85 %) nekā tie, kas nav aktīvi (72 %), piekrīt, ka valodu prasmju uzlabošanai vajadzētu būt politikas prioritātei.

QB7.5 Lūdzu, pastāstiet man, cik lielā mērā jūs piekrītat vai nepiekrītat katram turpmāk minētajam apgalvojumam. Valodu prasmju uzlabošanai vajadzētu būt politikas prioritātei (% — ES)

	Pilnīgi piekrītu	Sliecas piekrist	Sliecas nepiekrist	Pilnīgi nepiekrītu	Nezinu	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Disagree"
ES-27	35	41	14	5	5	76	19
Dzimums							
Vecīt	34	42	15	5	4	76	20
Sieviete	35	40	14	5	6	75	19
Vecums							
15–24	38	42	14	3	3	80	17
25–39	36	42	14	5	3	78	19
40–54	35	42	14	5	4	77	19
55 +	33	40	14	6	7	73	20
Izglītība (sākums)							
15—	26	38	16	9	11	64	25
16–19	31	43	15	6	5	74	21
20+	41	41	12	3	3	82	15
Joprojām mācās	40	43	12	2	3	83	14
Sociāli profesionālā kategorija							
Pašnodarbinātie	38	42	12	4	4	80	16
Vadītāji	39	43	12	4	2	82	16
Citas baltas apkakles	35	44	14	4	3	79	18
Strādnieki	32	41	15	7	5	73	22
Mājas personas	31	38	16	7	8	69	23
Bezdarbnieku	29	39	18	7	7	68	25
Atvaļināts	32	39	15	6	8	71	21
Studenti	40	43	12	2	3	83	14
Grūtības apmaksāt rēķinus							
Lielāko daļu laika	33	35	16	10	6	68	26
Laiku pa laikam	32	43	16	5	4	75	21
Gandrīz nekad/nekad	36	42	13	4	5	78	17
Apsvērt piederību pie							
Darba klase	33	38	13	7	9	71	20
Zemākā vidusšķira	30	42	17	6	5	72	23
Vidusšķira	35	43	14	4	4	78	18
Augstākā vidusšķira	42	40	12	4	2	82	16
Augstākā klase	43	39	14	3	1	82	17

SECINĀJUMI

Šajā aptaujā pētītas Eiropas perspektīvas un pasākumi attiecībā uz daudzvalodību — jomu, ko pārrauga Izglītības, jaunatnes, sporta un kultūras ģenerāldirektorāts. Tas ļauj salīdzināt ar 2012. gada konstatējumiem, izvērtējot sabiedrības attieksmes, uzvedības un viedokļu attīstību attiecībā uz politiku. Pēdējā sadaļā ir apkopoti pētījumu rezultāti un aplūkota ietekme uz Eiropas Komisiju.

1. Daudzvalodība ES

ES lingvistisko vidi raksturo daudzveidība un spēcīga nosliece uz daudzvalodību. Vācu valoda ir visizplatītākā dzimtā valoda (19 %), apdzēnot angļu valodu, kas ievērojami samazinājās no 13 % 2012. gadā līdz 2 % 2023. gadā, jo Apvienotā Karaliste izstājās no ES. Plaši runā arī franču (15 %), itāļu (13 %), spāņu (9 %) un poļu (9 %) dzimtās valodas.

Aptuveni seši no desmit eiropiešiem (59 %) spēj runāt vismaz vienā valodā, kas nav viņu dzimtā valoda, kas ir pieaugums salīdzinājumā ar 56 % 2012. gadā (+ 3). Aptuveni 28 % (+ 1) var sarunāties vismaz divās un 11 % (+ 1) vismaz trīs valodās. Runājot par valodu prasmi, angļu valoda ir izplatīta, un gandrīz puse eiropiešu (47 %) spēj to runāt pietiekami labi, lai varētu sarunāties, nedaudz vairāk (+ 5) salīdzinājumā ar 2012. gadu. Tam seko mazāks to respondentu īpatsvars, kuri spēj runāt franču valodā (11 %, =), vācu valodā (10 %, -2), spāņu valodā (7 %, =), itāļu valodā (3 %, =) un krievu valodā (3 %, -2). Salīdzinājumā ar 2012. gadu visās ES dalībvalstīs angļu valoda ievērojami pieaug kā valoda, kurā respondenti runā pietiekami labi, lai sarunātos, un lielākais pieaugums vērojams Spānijā (38 %, + 16), Čehijā (41 %, + 14) un Grieķijā (41 %, + 14).

Sociāldemogrāfiskajiem faktoriem ir izšķiroša nozīme valodas prasmē. Sievietes, jaunākas personas un personas ar augstāko izglītību, visticamāk, būs daudzvalodīgas. Piemēram, 79 % (+ 5 salīdzinājumā ar 2005. un 2012. gadu) vecumā no 15 līdz 24 gadiem var runāt vismaz vēl vienā valodā, salīdzinot ar 44 % cilvēku vecumā virs 55 gadiem. Turklāt cilvēki, kas ieņem vadošus amatus vai augstākās sociālās klases, biežāk runā valodās, kas nav viņu dzimtā valoda.

Mēs arī redzam, ka kopš 2012. gada ir palielinājusies spēja runāt divās valodās, kas nav viņu dzimtā valoda, ievērojami pieaugot tādās valstīs kā Čehija (33 %, + 11), Latvija (64 %, + 10) un Spānijā (28 %, + 10). Ievērojams pieaugums vērojams arī Eiropas jauniešu kategorijā, jo jaunieši vecumā no 15 līdz 24 gadiem, kuri var runāt vēl divās valodās, ir 39 %, kas ir par 2 procentpunktiem vairāk nekā 2012. gadā un 28 procentu punktu pieaugumu kopš 2005. gada. Lai gan angļu valoda ir dominējoša, tā joprojām nebūt nav plaši izplatīta visās dalībvalstīs, un

tajās ir zemāks zināšanu līmenis tādās valstīs kā Polija un Rumānija.

Kopumā dati atspoguļo augošo tendenci mācīties vairākas valodas un justies pārliecinātākiem par šo valodu prasmes līmeni, saskaņojot tos ar ES politikas mērķiem un kultūras daudzveidības mērķiem. Tomēr, lai gan angļu valodas apguves progress ir pamanāms, jo īpaši jauniešu vidū, citās valodās tas acīmredzami ir daudz mazāk pamanāms.

2. Valodu izmantošana dažādos kontekstos

Ievērojams skaits eiropiešu katru dienu lieto pirmo svešvalodu, un galvenā izvēle ir angļu valoda (20 %), kam seko vācu valoda (4 %) un franču valoda (3 %). Angļu valoda ir arī visizplatītākā otrā svešvaloda. Laikposmā no 2012. līdz 2023. gadam angļu valodas lietojums (kuru runātāji nav dzimtā valoda) gandrīz visās ES dalībvalstīs ir uzlabojies, jo īpaši Īrijā (33 %, + 21), Nīderlandē (48 %, + 21) un Kiprā (55 %, + 20). Demogrāfiski vīrieši biežāk nekā sievietes lieto angļu valodu katru dienu (22 % pret 17 %). Dažādās vecuma grupās gados jaunākie respondenti vecumā no 15 līdz 24 gadiem biežāk lieto angļu valodu dienā (33 %) nekā gados vecāki respondenti. Izglītības līmenis ietekmē arī lietošanu, jo augstākās izglītības indivīdi biežāk izmanto angļu valodu.

ES papildu valodu regulāra lietošana ievērojami atšķiras atkarībā no konteksta. Visbiežāk tiek izmantota pirmā papildu valoda brīvdienās ārzemēs (50 %), kam seko internets (44 %), filmu/TV skatīšanās vai radio klausīšanās (39 %), saziņa ar draugiem (35 %) un ziņu lasīšana (29 %). Gandrīz trīs no desmit (28 %) lieto savu pirmo papildu valodu sarunās darbā, bet 22 % — lasīšanai, kas saistīta ar darbu. Interesanti, ka 17 % lieto papildu valodu, sazinoties ar ģimenes locekļiem.

Plašsaziņas līdzekļu patēriņa ziņā lielākā daļa (53 %) dod priekšroku subtitriem, nevis dublētām ārvalstu filmām un programmām; priekšroka ir īpaši augsta Zviedrijā un Somijā (95 %). Tās ir bijušas būtiskas izmaiņas (11 procentpunkti) kopš 2012. gada, kad vairākums deva priekšroku dublēšanai. Jaunākai auditorijai un tiem, kuriem ir augstākā izglītība, ir spēcīgāka nosliece uz subtitrētu saturu.

3. Valodu apguve: motīvi un metodes

Eiropā angļu valoda izceļas ar 77 % (+ 1), uzskatot, ka tas ir būtiski personiskajai attīstībai, kam seko vācu (14 %, - 3), franču (13 %, -1) un spāņu (12 %, =). Sievietes (23 %, =) ir nedaudz biežāk nekā vīrieši (20 %, -2) nekad nav iemācījušies valodu, kas nav dzimtā valoda. Jaunākie respondenti (vecumā no 15 līdz 24 gadiem) vairāk sliecas saskatīt valodu apguves priekšrocības, proti, 18 % (=) ir sākuši apgūt jaunu valodu pēdējo divu gadu laikā,

salīdzinot ar tikai 2 % (-1) no 55 gadus veciem un vecākiem cilvēkiem. Turklāt augsti izglītoti indivīdi ir septiņas reizes biežāk sākuši mācīties jaunu valodu pēdējo divu gadu laikā, salīdzinot ar tiem, kuriem ir mazāk izglītības.

Katraivalstij specifiskās preferences atšķiras — angļu valoda ir īpaši novērtēta personiskajai attīstībai Nīderlandē (96 %, =), Zviedrijā (95 %, -2) un Dānijā (91 %, -1), savukārt to nozīme ir salīdzinoši mazāka Luksemburgā (46 %, +5), Bulgārijā (57 %, =) un Ungārijā (61 %, -6). Pārsvārā priekšroka tiek dota arī Slovēnijā (49 %) un Dānijā (43 %) un spāņu valodā Īrijā, Francijā (28 %) un Nīderlandē (21 %), lai gan ne tik lielā mērā kā angļu valoda. Augstākais Francijas rādītājs bija Īrijā (26 %), Vācijā un Portugālē (abās 20 %), izņemot Luksemburgu (62 %) un Beļģiju (40 %), kur tā ir oficiālā valoda.

Demogrāfijai ir nozīme, jo vīrieši (78 %, +9) nedaudz dod priekšroku angļu valodai un gados jaunākiem eiropiešiem (15–24 gadi) dod priekšroku (90 %, +10). Augstākais izglītības līmenis ir saistīts ar to, ka priekšroka tiek dota dažādām valodām. Finanšu stabilitāte un augstāks sociālais statuss atbilst arī tādu valodu kā angļu, vācu un franču valodai. Kopumā, kamēr angļu valoda vada, citas valodas saglabā nozīmi, ko ietekmē valstspiederība, demogrāfiskie un sociāli ekonomiskie faktori. Piemēram, vadītāji un "balto apkaklīšu" darbinieki parasti vērtē vācu valodu vairāk nekā citas profesionālās kategorijas.

Eiropieši uzsver angļu valodas (85 %, -3) nozīmi bērnu nākotnē, ņemot vērā atšķirības dažādās valstīs. Angļu valodas nozīme šajā ziņā ir īpaši vērojama Nīderlandē (96 %, =), Zviedrijā (96 %, -2), Grieķijā (94 %, +2), Somijā (94 %, +5) un Slovēnijā (93 %, =).

Ieguvumi no jaunas valodas apguves ietver darba iespējas (51 %) un kultūras izpratni (45 %). Tomēr preferences dažādās valstīs atšķiras. Piemēram, grieķi un lietuvieši izceļ darbu ārvalstīs (attiecīgi 84 % un 75 %).

Attiecībā uz valodu apguvi 15 % (+1) pašlaik mācās vai plāno sākt darbu, bet 48 % (+3) neplāno sākt mācības. Interese ir lielāka vīriešu un jauniešu vidū. Pārbaudot jaunu valodu apguves motivāciju, kļūst skaidrs, ka motivācijai ir izšķiroša nozīme. Četri no desmit respondentiem (39 %, +3) norāda, ka motivācijas trūkums attur viņus no citas valodas apguves, savukārt 28 % (=) kā šķērslī min laika ierobežojumus. 25 % (+4) atzīst, ka valodas nav labas, un 20 % (-6) uzskata, ka mācību izmaksas ir šķērslis.

Šie faktori dažādās valstīs atšķiras. Zviedrijā 56 % (+4) norāda uz motivācijas trūkumu, savukārt Kipra izceļas ar 48 % (+13), uzsverot laika ierobežojumus. Čehija, Austrija un Slovākija ziņo, ka visaugstākais pašnovērtētās valodas nepietiekamības līmenis ir 32 %. Grieķijas saraksta augšgalā ir valodu apguves dārgās izmaksas (41 %,

+14), savukārt Francija gūst priekšstatu par nepietiekamām valodu lietošanas iespējām (25 %, +1).

Pētot, kā eiropieši apgūst jaunas valodu prasmes, skolu mācību stundas joprojām ir dominējošā metode, un 47 % respondentu to apgūst, lai gan kopš 2012. gada šis skaits ir samazinājies par 21 %. Citas metodes atpaliek, un 20 % iesaistās pašmācībās, izmantojot televīziju, filmas vai radio. Neformālas sarunas ar dzimto valodu (17 %), pašmācības lasīšanas procesā (15 %) un tiešsaistes lietotnes vai kursi (15 %).

Valsts līmenī mācības skolā visbiežāk sastopamas Lietuvā (74 %), savukārt Īrija atpaliek no 29 %. Pašmācības plašsaziņas līdzekļos visbiežāk sastopamas Zviedrijā un Maltā (54 %). Zviedrijā un Nīderlandē (36 %), bet mazāk Grieķijā (4 %) ir populāra saziņa ar dzimto valodu Zviedrijā (42 %), tiešsaistes lietotņu vai kursu izmantošana.

Novērtējot valodu apguves metožu efektivitāti, skolas nodarbības joprojām ir pārākas, un 34 % respondentu uzskata, ka tās ir visefektīvākās. Otrajā pozīcijā 9 % uzskata, ka visefektīvākā metode ir sarunāšanās ar dzimtās valodas runātājiem, savukārt 8 % atbalsta visaptverošu mācīšanos, bieži apmeklējot attiecīgās valstis. Valsts līmenī respondenti Lietuvā (50 %) un Rumānijā (45 %) uzskata, ka skolas nodarbības ir visefektīvākās, savukārt Grieķijas (13 %) un Luksemburgas (18 %) respondenti ir skeptiski noskaņoti. Neformāla saruna ar vietējiem iedzīvotājiem tiek augstu vērtēta Igaunijā (15 %) un Latvijā (14 %).

Seši no (60 %) eiropiešu reti izmanto mašīnas translāt desmit jonus. Savukārt 20 % iesaistās vairākas reizes mēnesī, 14 % vairākas reizes nedēļā un 6 % katru dienu. Valstis, kurās mašīntulkotāji tiek izmantoti reti, ir Rumānija (73 %), Īrija, Portugāle un Polija (68 %). Turpretī Luksemburgā (33 %), Nīderlandē (36 %) un Beļģijā (37 %) ir vismazākā nevēlēšanās. Gados jaunāki cilvēki vecumā no 15 līdz 24 gadiem (11 %) tos lieto divreiz biežāk nekā cilvēki vecumā no 40 līdz 54 gadiem (5 %) un cilvēki vecumā no 55 gadiem (2 %). Aktīvo valodu apguvējiem (13 %) ir ievērojami lielāka iespēja ikdienā izmantot mašīntulkotājus nekā neaktīviem kolēģiem (3 %).

4. Pilsoņu attieksme pret daudzvalodību

Pārliecinoši 86 % (=) respondentu uzskata, ka ikvienam Eiropas Savienībā būtu jāspēj runāt vismaz vēl vienā valodā, un gandrīz puse (48 %, +2) pauž stingru piekrišanu. Turklāt 69 % (-4) eiropiešu atbalsta ideju, ka ES iedzīvotājiem papildus dzimtajai valodai būtu jārunā vairāk nekā vienā valodā. Jo īpaši šī perspektīva sniedz ievērojamu atbalstu, proti, 32 % (-2) pilnībā piekrīt un tikai 28 % (+4) nepiekrīt. Visās dalībvalstīs, izņemot Somiju (32 %, -5) un Vāciju (49 %, -8).

Runājot par demogrāfisko analīzi, gados jaunākiem respondentiem, jo īpaši 15–24 gadus veciem respondentiem, ir lielāka iespēja (90 %, + 5) piekrist, ka eiropiešiem būtu jārunā vismaz vienā papildu valodā. Turklāt tiem, kuri izglītību paplašināja pēc 20 gadu vecuma sasniegšanas, ir lielāka iespēja (90 %, + 1) piekrist šai perspektīvai salīdzinājumā ar mazāk izglītotajiem kolēģiem. Nozīme ir arī sociāli ekonomiskajiem faktoriem, jo studenti (93 %, + 3) un augstākās klases indivīdi (79 %) demonstrē spēcīgāku vienošanos ar daudzvalodību.

Ievērojams vairākums — 84 % — atbalsta reģionālo un minoritāšu valodu aizsardzību. Malta (97 %), Portugāle (94 %), Kipra (92 %), Īrija (92 %) un Zviedrija (91 %) ir to valstu vidū, kurās vairāk nekā deviņi no desmit respondentiem iestājas par šo valodu aizsardzību.

Aptuveni trīs ceturtdaļas eiropiešu (76 %, -2) piekrīt, ka valodu prasmju uzlabošana būtu jānosaka par politikas mērķi, 35 % (-1) paužot stingru piekrišanu.

Jaunākie respondenti, jo īpaši 15–24 gadus veci respondenti, vairāk sliecas (80 %, + 2) par politikas mērķi noteikt valodu prasmju uzlabošanu. Turklāt personas, kas izglītību ieguvušas pēc 20 gadu vecuma sasniegšanas, atbalsta šo ideju (82 %, =), salīdzinot ar personām, kas pametušas skolu 15 gadu vecumā vai jaunākas. Perspektīvas ietekmē arī citi sociāli ekonomiskie faktori, un studenti (83 %, + 1) un vidusšķiras respondenti (82 %) demonstrē spēcīgāku vienošanos.

TEHNISKĀS SPECIFIKĀCIJAS

Laikposmā no 2023. gada 29. septembra līdz 19. oktobrim Verians veica Eiropas Komisijas aptaujas 100.1. kārtu pēc Eiropas Komisijas Komunikācijas ģenerāldirektorāta Plašsaziņas līdzekļu uzraudzības un Eiropas Komisijas nodaļas pieprasījuma.

Vilna attiecas uz Eiropas Savienības dalībvalstu attiecīgo tautību iedzīvotājiem, kas dzīvo katrā no 27 dalībvalstīm un ir 15 gadus veci un vecāki.

Pamata izlases struktūra, ko piemēro visās valstīs, ir stratificēta vairākos posmos, nejausa (varbūtība) viena. Katrā valstī izlases ietvaru vispirms stratificē pa NUTS reģioniem un katrā reģionā pēc urbanitātes mērījuma (DEGURBA). Katrā slānī atlasīto izlases punktu skaits atspoguļo stratu kopu 15+. Otrajā posmā izlases punkti tika atlasīti ar varbūtību, kas proporcionāla to 0+ populācijas lielumam no katra slāņa. Tādējādi paraugi atspoguļo visu apsekojamā valsts teritoriju saskaņā ar EUROSTAT NUTS II (vai līdzvērtīgu) un atbilstoši attiecīgo tautību iedzīvotāju sadalījumam metropoles, pilsētu un lauku apvidos⁴².

Katrā no izvēlētajiem paraugu ņemšanas punktiem izlases veidā tika izveidota sākuma koordināta un izmantots reversās ģeokodēšanas rīks, lai noteiktu koordinātai tuvāko adresi. Šī adrese bija sākuma adrese nejausā pastaigā. Papildu adreses (katra devītā adrese) tika izvēlētas, izmantojot standarta "nejausā maršruta" procedūras, sākot no sākotnējās adreses. Katrā mājsaimniecībā respondents tika izlozēts pēc nejaušības principa. Pieeja atlasei pēc nejaušības principa bija atkarīga no mājsaimniecības lieluma. Piemēram, mājsaimniecībām ar diviem 15 dalībniekiem skripts tika izmantots, lai atlasītu vai nu informatoru (persona, kas atbild uz pārbaudītāja anketu), vai citu mājsaimniecības atbilstīgo locekli. Mājsaimniecībām, kurās ir trīs 15 dalībnieki, skripts tika izmantots, lai atlasītu vai nu informatoru (1/3 no laika), vai divus citus mājsaimniecības atbilstīgos locekļus (2/3 no laika). Pēc tam, kad tika atlasīti divi pārējie locekļi, intervētājam tika uzdots vai nu lūgt jaunāko, vai vecāko. Skripts nejausi piešķirtu atlasītajam vai vecākajam ar vienādu varbūtību. Šis process turpinās četriem 15+ mājsaimniecības locekļiem — pēc nejaušības principa lūdzot jaunākos, 2. jaunākos un vecākos. Mājsaimniecībām, kurās ir pieci vairāk nekā 15 dalībnieki, mēs atgriezīsimies pie pēdējās dzimšanas dienas noteikuma.

Ja nav notikusi saziņa ar kādu mājsaimniecībā esošu personu vai ja izvēlētais respondents nebija pieejams (aizņemts), intervētājs atkārtoti apmeklēja to pašu mājsaimniecību vēl trīs reizes (kopā četri saziņas mēģinājumi). Intervētāji nekad nenorāda, ka aptauja iepriekš tiek veikta Eiropas Komisijas vārdā; pēc aptaujas pabeigšanas tās var sniegt šo informāciju pēc pieprasījuma.

Darbā pieņemšanas posms nedaudz atšķiras Nīderlandē, Somijā un Zviedrijā. Divās pēdējās minētajās valstīs no adreses vai iedzīvotāju reģistra tika atlasīta adrese katrā atlasē punktā (Somijā atlase netiek veikta visos izlases punktos, bet dažās valstīs paredzams, ka atbilstu īpatsvars uzlabosies). Adrešu atlase tika veikta pēc nejaušības principa. Pēc tam sazinājās ar mājsaimniecībām pa tālruni un pieņēma darbā, lai piedalītos aptaujā. Nīderlandē tiek izmantota divu kadru RDD izlase (mobilie un fiksētie numuri), jo nav visaptveroša iedzīvotāju reģistra, kurā būtu pieejami tālruņa numuri. Skaitļu atlase abos kadrus tiek veikta pēc nejaušības principa, katram skaitlim iegūstot vienādu atlasē varbūtību. Atšķirībā no Zviedrijas un Somijas paraugs nav sagrupēts.

42 Pilsētu lauku klasifikācija, pamatojoties uz DEGURBA (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/ba-ckgground>)

Eiropas Komisijas speciālaptauja 540 Eiropas iedzīvotāji un viņu valodas no 2023. gada septembra līdz oktobrim

Valstis	Institūti	Intervijas	Datumi uz vietas		Populācija 15+	Proporcija ES-27	
BE	Belgium	MCM Belgium	1,011	28/09/2023	16/10/2023	9,619,330	2.5%
BG	Bulgaria	Kantar TNS BBSS	1,038	27/09/2023	15/10/2023	5,917,534	1.6%
CZ	Czechia	STEM/MARK	1,013	27/09/2023	18/10/2023	8,982,036	2.4%
DK	Denmark	Mantle Denmark (Kantar Public)	1,010	27/09/2023	16/10/2023	4,891,261	1.3%
DE	Germany	Mantle Germany (Kantar Public)	1,532	28/09/2023	19/10/2023	71,677,231	18.9%
EE	Estonia	Norstat Eesti	1,004	28/09/2023	17/10/2023	1,111,597	0.3%
IE	Ireland	B and A Research	1,015	27/09/2023	17/10/2023	4,005,909	1.1%
EL	Greece	Kantar Greece	1,014	28/09/2023	13/10/2023	9,167,896	2.4%
ES	Spain	Mantle Spain (Kantar Public)	1,009	26/09/2023	10/10/2023	40,639,381	10.7%
FR	France	MCM France	1,003	28/09/2023	16/10/2023	55,700,114	14.7%
HR	Croatia	Hendal	1,033	25/09/2023	15/10/2023	3,461,468	0.9%
IT	Italy	Testpoint Italia	1,047	25/09/2023	06/10/2023	51,599,668	13.6%
CY	Rep. Of Cyprus	CYMAR Market Research	504	28/09/2023	15/10/2023	752,304	0.2%
LV	Latvia	Kantar TNS Latvia	1,000	25/09/2023	16/10/2023	1,590,245	0.4%
LT	Lithuania	Norstat LT	1,017	28/09/2023	15/10/2023	2,373,312	0.6%
LU	Luxembourg	ILRES	508	27/09/2023	14/10/2023	533,335	0.1%
HU	Hungary	Kantar Hoffmann	1,020	27/09/2023	11/10/2023	8,313,539	2.2%
MT	Malta	MISCO International	510	28/09/2023	15/10/2023	446,788	0.1%
NL	Netherlands	Mantle Netherlands (Kantar Public)	1,036	28/09/2023	15/10/2023	14,763,684	3.9%
AT	Austria	Das Österreichische Gallup Ins.	1,012	27/09/2023	11/10/2023	7,647,176	2.0%
PL	Poland	Research Collective	1,015	26/09/2023	15/10/2023	31,982,941	8.4%
PT	Portugal	Intercampus SA	1,030	28/09/2023	15/10/2023	8,915,624	2.3%
RO	Romania	CSOP SRL	1,054	26/09/2023	13/10/2023	16,174,719	4.3%
SI	Slovenia	Mediana DOO	1,002	25/09/2023	15/10/2023	1,791,246	0.5%
SK	Slovakia	MNFORCE	1,008	27/09/2023	15/10/2023	4,591,487	1.2%
FI	Finland	Taloustutkimus Oy	1,004	27/09/2023	16/10/2023	4,672,932	1.2%
SE	Sweden	Mantle Sweden (Kantar Public)	1,074	26/09/2023	13/10/2023	8,541,497	2.2%
			26,523	25/09/2023	19/10/2023	379,864,254	100%

* Jāatzīmē, ka šajā tabulā norādītais kopējais procentuālais daudzums noapaļošanas dēļ var pārsniegt 100 %.

Intervijas režīms pa valstīm

Intervijas tika veiktas, izmantojot klātienē intervijas vai nu fiziski cilvēku mājās, vai attālinātā video mijiedarbībā attiecīgajā valsts valodā. Intervijas ar attālinātu video mijiedarbību ("tiešsaistes klātienē" jeb CAVI, datorizēta video intervija) tika veiktas tikai Čehijā, Dānijā, Maltā un Somijā.

Valstis	Intervijas ar CAPI	CAVI interviju skaits	Kopā bez intervijas	
BE	Belgium	1,011	1,011	
BG	Bulgaria	1,038	1,038	
CZ	Czechia	844	169	1,013
DK	Denmark	863	147	1,010
DE	Germany	1,532		1,532
EE	Estonia	1,004		1,004
IE	Ireland	1,015		1,015
EL	Greece	1,014		1,014
ES	Spain	1,009		1,009
FR	France	1,003		1,003
HR	Croatia	1,033		1,033
IT	Italy	1,047		1,047
CY	Rep. Of Cyprus	504		504
LV	Latvia	1,000		1,000
LT	Lithuania	1,017		1,017
LU	Luxembourg	508		508
HU	Hungary	1,020		1,020
MT	Malta	362	148	510
NL	Netherlands	1,036		1,036
AT	Austria	1,012		1,012
PL	Poland	1,015		1,015
PT	Portugal	1,030		1,030
RO	Romania	1,054		1,054
SI	Slovenia	1,002		1,002
SK	Slovakia	1,008		1,008
FI	Finland	903	101	1,004
SE	Sweden	1,074		1,074
TOTAL EU27		25,958	565	26,523

CAPI: Datorizēta personiskā intervija

CAVI: Datorizēta video intervija

Atbildes reakcijas rādītāji

Katrai valstij veic respondenta izlases un Visuma (t. i., valsts iedzīvotāju kopskaita) salīdzinājumu. Atsvarus izmanto, lai atbildētāju izlasi saskaņotu ar visumu pēc dzimuma pēc vecuma, reģiona un urbanizācijas pakāpes. Attiecībā uz Eiropas aplēsēm (t. i., ES vidējo rādītāju) tiek koriģēti katras valsts svāri, svērot tos uz augšu vai uz leju, lai atspoguļotu to 15+ iedzīvotāju skaitu kā proporciju no ES 15+ iedzīvotāju skaita.

Atbilžu īpatsvaru aprēķina, kopējo pilno interviju skaitu dalot ar visu apmeklēto adrešu skaitu, izņemot tās, kas nav atbilstīgas, bet ieskaitot tās, kurās attiecināmība nav zināma. EUROBAROMETER apsekojuma 100.1. kārtai atbilžu īpatsvars ES-27 valstīs, ko aprēķināja Verians, ir šāds:

Valstis	Atbildes reakcijas rādītāji
BE	Belgium 40.3%
BG	Bulgaria 47.5%
CZ	Czechia 55.4%
DK	Denmark 35.6%
DE	Germany 24.5%
EE	Estonia 30.4%
IE	Ireland 35.5%
EL	Greece 29.9%
ES	Spain 35.1%
FR	France 36.7%
HR	Croatia 38.5%
IT	Italy 26.0%
CY	Rep. Of Cyprus 52.6%
LV	Latvia 37.1%
LT	Lithuania 44.4%
LU	Luxembourg 27.7%
HU	Hungary 61.1%
MT	Malta 54.5%
NL	Netherlands 63.8%
AT	Austria 38.9%
PL	Poland 40.6%
PT	Portugal 46.1%
RO	Romania 51.9%
SI	Slovenia 48.1%
SK	Slovakia 46.2%
FI	Finland 28.2%
SE	Sweden 77.6%

Kļūdas robežas

Lasītājiem tiek atgādināts, ka aptaujas rezultāti ir aplēses, kuru precizitāte, ja viss ir vienāds, balstās uz izlases lielumu un novēroto procentuālo daļu. Ņemot vērā aptuveni 1000 intervijas, reālā procentuālā attiecība svārstās šādās ticamības robežās:

<u>Statistikās rezerves atļaušanas procesa dēļ</u>											
(ar 95 % konfidences līmeni)											
<i>dažādi izlases lielumi ir rindās</i>						<i>dažādi novērotie rezultāti ir slejās</i>					
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	
N=50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N=50
N = 500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N = 500
N=1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N=1000
N=1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N=1500
N=2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N=2000
N=3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N=3000
N=4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N=4000
N=5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N=5000
N=6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N=6000
N=7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N=7000
N = 7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N = 7500
N=8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N=8000
N=9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N=9000
N=10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N=10000
N=11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N=11000
N=12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N=12000
N=13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N=13000
N=14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N=14000
N=15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N=15000
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	

(Anketa šeit nav pieejama)

(Datu PIELIKUMI šeit nav pieejami)

KOMENTĀRI

(Pjērs Dieumegards)

Šim Eiropas Komisijas par valodām ir pagājuši divpadsmit gadi!

Laikā no 2000. līdz 2012. gadam tika publicēti vairāki Eiropas Komisijas apsekojumi par valodām, taču kopš EBS386 2012. gada neviens nav publicēts.

Tomēr kopš 2012. gada Eiropa un pasaule ir daudz mainījušās, un, iespējams, ir iztēlojusies, ka Eiropas iedzīvotāju zināšanas un uzskati par valodām varētu būt mainījušies.

Tomēr šis EBS540 Eiropas Komisijas par valodām rada vilšanos.

Kā parasti, paziņojums presei ir ļoti pozitīvs un glaimojošs attiecībā uz Eiropas Savienības politiku.

“Attiecībā uz svešvalodu zināšanām Eiropas Komisijas aptauja liecina par pozitīvu, kaut arī pieticīgu progresu kopš pēdējās aptaujas 2012. gadā.”

Jā, tas ir ļoti pieticīgi.

— Attiecībā uz pirmo svešvalodu mēs atzīmējam, ka atbildes “var būt saruna” pieaugums par 3 procentpunktiem — no 56 % līdz 59 %. Šādā tempā būs nepieciešams vairāk nekā cits gadsimts, lai sasniegtu 90 %. Tas ir ļoti pieticīgi, ja apsverat laiku un naudu, kas pavadīta angļu valodas mācīšanai visā skolas sistēmā.

— Tūlīt pēc šā teikuma par pirmo svešvalodu tiek teikts, ka ES tuvojas savam mērķim, proti, apgūt divu citu valodu zināšanas. Nē, jo līdz šim nav pieminēta otrā valoda.

— Nākamajā punktā ir skaidri norādīts, ka progress otrajā svešvalodā ir mazāks: salīdzinājumā ar 2012. gadu tikai 28 % spēj noturēt sarunu, kas ir par vienu procentpunktu vairāk. Šādā tempā būs vajadzīgi gandrīz četri gadsimti, lai 50 % Eiropas iedzīvotāju varētu sarunāties divās svešvalodās.

— Jādomā par to, ka teju puse eiropiešu (47 %) runā par angļu valodu kā svešvalodu. Patiesībā 47 % eiropiešu apgalvo, ka runā angļu valodā pietiekami labi, lai sarunātos (jautājums D48), lai gan šis sarunas līmenis nav zināms. Tas atbilst Eurydice 2023. gada apsekojumam, saskaņā ar kuru vairāk nekā 90 % Eiropas jauniešu mācās angļu valodu, un arvien agrā vecumā: ir normāli, ka pēc desmit gadu ilgas angļu valodas mācīšanas liela daļa Eiropas jauniešu apgalvo, ka spēj sarunāties šajā valodā. Bet mums nevajadzētu aizmirst SurveyLang (2012)

rezultātus: skolas beigās tikai 28 % skolēnu sasniedz B2 līmeni angļu valodā, kas oficiāli ir paredzamais līmenis.

— Paziņojumā presei ir atsauce uz [ESAO pētījumu](#) par to, kā 15 gadus veci jaunieši mācās angļu valodu, bet šis pētījums attiecas tikai uz piecām valstīm (Somiju, Grieķiju, Izraēlu, Nīderlandi un Portugāli), no kurām tikai četras ir Eiropā, un tajās visās ir salīdzinoši maz iedzīvotāju (ne vairāk kā 17 miljoni iedzīvotāju Nīderlandē). Ir grūti ekstrapolēt valstīs ar lielu iedzīvotāju skaitu (Vācijā, Francijā, Itālijā, kur iedzīvotāju skaits pārsniedz 60 miljonus).

Teksta, grafikas un tabulu izšķirtspēja bieži ir pārāk zema, lai to varētu izmantot

Dažas tabulas ir teksta formā, ko var viegli kopēt statistiskās analīzes programmatūrā, bet citas ir rastra attēla veidā (pikseļu tabula), ko nevar kopēt un ielīmēt. Šīm tabulām bieži ir zema izšķirtspēja, kas nozīmē, ka tās nevar izmantot automatiskā rakstzīmju atpazīšanas programmatūrā.

Tas attiecas arī uz grafikiem, kur leģenda nav salasāma. Piemēram, QB3 diagramma:

Tas pats attiecas uz QB8 diagrammu:

Kļūdas mazina dokumenta uzticamību

Jūnija sākumā publicētajā franču valodas versijā bija dažādas tipogrāfiskas kļūdas, kā arī kļūdas diagrammu un tabulu leģendās, kā arī kļūdas skaitliskajās vērtībās. Šīs kļūdas tika izlabotas 2024. gada 26. jūnijā pieejamajā versijā (iespējams, pēc e-pasta vēstules, ko nosūtīju uz paziņojumā presei norādītajām kontaktpersonām).

Sensitīvi jautājumi no iepriekšējā ziņojuma ir svītroti

Atgādinājums par 2012. gada ziņojumu

Eiropas Komisijas 2012. gada apsekojumā Nr. 386 tika uzdoti šādi jautājumi (EQ7): “Cik lielā mērā piekrītat turpmāk minētajiem apgalvojumiem?”

“Visām valodām, kurās runā ES, jābūt vienlīdzīgai attieksmei”, tika saņemtas 81 % pozitīvas atbildes (“pilnībā piekrītu” vai “vēlos piekrist”)

- “Ikvienam ES vajadzētu būt spējīgam runāt vienotā valodā”: pozitīvas atbildes bija 69 %.

- “Eiropas iestādēm būtu jāpieņem viena valoda saziņai ar Eiropas pilsoņiem”: vairākums bija ļoti neliels (51 % no pozitīvajām atbildēm).

Šķiet, ka šeit ir paradokss: Eiropas pilsoņi vēlas, lai visas viņu valodas tiktu cienītas un pret tām izturētos vienādi, un lai ikviens varētu runāt vienā kopīgā valodā. No otras puses, tās tikai mēreni atbalsta to, ka Eiropas iestādes pieņem vienotu valodu saziņai ar tām.

Šīs eiropiešu paustās vēlmes neatbilst Eiropas iestāžu praksei, kas dod priekšroku angļu valodai kā vienīgajai oficiālās saziņas valodai, neņemot vērā citas valodas.

Ja mēs skatāmies uz šo paradoksu, kļūst skaidrs, ka, ja vēlamies izpildīt eiropiešu vēlmes (kopēja valoda, bet

cieņa pret dažādām valodām), pašreizējā angļu valodas politika nav piemērota. Ir vajadzīga kopīga valoda, kas ir taisnīga, efektīva, viegli apgūstama un precīza: labākā valoda ir starptautiskā valoda Esperanto.

Kas jauns 2024. gada ziņojumā

Lai gan laikposmā no 2000. līdz 2012. gadam tika saņemti vairāki Eiropas Komisijas ziņojumi par valodām, neviens nebija pieejams līdz 2024. gadam.

Abos gadījumos (2012. un 2024. gadā) ziņojuma IV daļa ir veltīta ES pilsoņu attieksmei pret daudzvalodību.

Pozitīvu atbilžu īpatsvars jautājumā “Ikvienam ES vajadzētu būt iespējai papildus dzimtajai valodai runāt vismaz vienā valodā” nav mainījies: 86 % (QB7.1). Bet ziņojuma teksts ir ļoti pozitīvs un attiecas uz 17 valstīm, kurās šī proporcija ir palielinājusies, nemaz nerunājot par tām valstīm, kurās tā ir samazinājusies.

“Ikvienam ES papildus dzimtajai valodai vajadzētu būt iespējai runāt vairāk nekā vienā valodā” pozitīvo atbilžu īpatsvars samazinājās no 73 % līdz 69 % (QB7.2). Tāpēc mēs varam teikt, ka eiropieši mazāk piekrīt ES oficiālajai politikai attiecībā uz divām valodām papildus dzimtajai valodai nekā 2012. gadā. Bet ziņojums ir ļoti pozitīvs, un tajā ir runāts par 10 valstīm, kurās šī proporcija ir palielinājusies, ātri pārejot uz citām valstīm, kur tā ir samazinājusies.

Tad nav pieminēts iepriekšējais paradokss, vēlme pēc kopīgas valodas, bet gan vienlīdzīga attieksme pret visām valodām. Tā vietā ir teikts, ka ir jāaizsargā reģionālās vai mazākumtautību valodas: protams, lielākā daļa aptaujāto cilvēku piekrīt. Interesanti redzēt, ka valstīm, kas visvairāk vēlas reģionālo un minoritāšu valodu aizsardzību (Malta un Portugāle), nav šīs problēmas. Gluži pretēji, valstis, kas to vēlas vismazāk (Bulgārija un Rumānija), daudz vairāk saskaras ar šo problēmu.

Tomēr joprojām ir negodīgi novērst jautājumus, kas varētu liecināt par iedzīvotāju neapmierinātību ar Eiropas Savienības iestāžu īstenoto politiku.

Šā ziņojuma publicēšanai bija vajadzīgs ilgs laiks. No vienas puses, starp diviem ziņojumiem par vienu un to pašu tematu pagāja 12 gadi. Otrkārt, šis īpašais Eiropas Komisijas apsekojums Nr. 540 tika publicēts 2024. gada 21. maijā, savukārt apsekojums uz vietas tika veikts 2023. gada septembrī un oktobrī: ziņojuma sagatavošanai bija vajadzīgi 7 vai 8 mēneši, savukārt 2024. gada maijā tika publicēts Eiropas Komisijas apsekojums par eiropiešu attieksmi pret vidi, kas tika veikts 2024. gada martā (tikai divi mēneši). Varētu domāt, ka valodu jautājums ir īpaši sarežģīts un ka bija vajadzīgi vairāki mēneši, lai nāktu klajā ar pozitīvu ziņojumu.

Eiropas Komisijas īstenojamā Eiropas iedzīvotāju un viņu valodas no 2023. gada septembra līdz oktobrim